

Obsah

I Uznesenia, odporúčania a stanoviská

UZNESENIA

Výbor regiónov

120. plenárne zasadnutie 7. a 8. decembra 2016

2017/C 185/01	Uznesenie Európskeho výboru regiónov – Pracovný program Európskej komisie na rok 2017	1
---------------	---	---

STANOVISKÁ

Výbor regiónov

120. plenárne zasadnutie 7. a 8. decembra 2016

2017/C 185/02	Stanovisko Európskeho výboru regiónov – Program REFIT z miestneho a regionálneho hľadiska	8
2017/C 185/03	Stanovisko Európskeho výboru regiónov – Cestovný ruch ako hnacia sila regionálnej spolupráce v EÚ	15
2017/C 185/04	Stanovisko Európskeho výboru regiónov – Kolaboratívne hospodárstvo a online platformy: spoločná vízia miest a regiónov	24
2017/C 185/05	Stanovisko Európskeho výboru regiónov – Program pre nové zručnosti pre Európu	29
2017/C 185/06	Stanovisko Európskeho výboru regiónov – Regulácia nestálosti poľnohospodárskych cien	36
2017/C 185/07	Stanovisko Európskeho výboru regiónov – Revízia smernice o audiovizuálnych mediálnych službách	41
2017/C 185/08	Stanovisko Európskeho výboru regiónov – Akčný plán pre integráciu štátnych príslušníkov tretích krajín	55

III *Prípravné akty*

VÝBOR REGIÓNOV

120. plenárne zasadnutie 7. a 8. decembra 2016

2017/C 185/09	Stanovisko Európskeho výboru regiónov – EFSI 2.0	62
2017/C 185/10	Stanovisko Európskeho výboru regiónov – Revízia smernice o vysielaní pracovníkov	75
2017/C 185/11	Stanovisko Európskeho výboru regiónov – Zachovanie rybolovných zdrojov a ochrana morských ekosystémov prostredníctvom technických opatrení	82
2017/C 185/12	Stanovisko Európskeho výboru regiónov – Reforma spoločného európskeho azylového systému	91
2017/C 185/13	Stanovisko Európskeho výboru regiónov – Legálna migrácia	105

I

(Uznesenia, odporúčania a stanoviská)

UZNESENIA

VÝBOR REGIÓNOV

120. PLENÁRNE ZASADNUTIE 7. A 8. DECEMBRA 2016

Uznesenie Európskeho výboru regiónov – Pracovný program Európskej komisie na rok 2017

(2017/C 185/01)

EURÓPSKY VÝBOR REGIÓNOV

So zreteľom na

- oznámenie Európskej komisie k jej pracovnému programu na rok 2017 z 25. októbra 2016,
- svoje uznesenie zo 4. júna 2015 o prioritách na roky 2015 – 2020 a z 15. júna 2016 o príspevku k pracovnému programu Európskej komisie na rok 2017,
- Protokol o spolupráci s Európskou komisiou z februára 2012,

1. s obavami konštatuje, že 60 rokov po svojom založení sa Európska únia nachádza v hlbkej kríze z dôvodu naďalej nízkej dôvery verejnosti v európsky projekt a potrebuje sa zreformovať; zároveň zdôrazňuje, že občania EÚ rok čo rok považujú za naj dôveryhodnejšiu úroveň riadenia v EÚ miestnu a regionálnu úroveň. VR sa preto zapája do dialógov s občanmi, s aktívnou účasťou miestnych a regionálnych vedúcich predstaviteľov, ku témam, ktoré vyplývajú z miestnych potrieb a daností, a prispieva tak k reflexii o Európe;

2. súhlasí s Komisiou, že medzi hlavné výzvy, ktorým EÚ čelí, patria:

- nevyhnutnosť pretaviť hospodárske oživenie na vytváranie udržateľných pracovných miest a znižovanie nerovnosti,
- zaviesť do praxe európsky mechanizmus solidarity, najmä pokiaľ ide o riadenie migrácie,
- dosiahnuť mier a stabilitu v čoraz turbulentnejšom svete a zabezpečiť, že Európska únia je pripravená čeliť zvýšenej hrozbe terorizmu,
- nevyhnutnosť splniť svoje záväzky vyplývajúce z Parížskej dohody a zabezpečiť, že politika v oblasti klímy a prispôsobenia sa jej zmenám je ambiciózna a vyvážená, a
- neistota v súvislosti s dôsledkami referenda v Spojenom kráľovstve;

3. hoci je rovnako ako Komisia presvedčený, že tieto výzvy si vyžadujú prístup zdola nahor, vedený občanmi a založený na viacúrovňovom riadení, zdôrazňuje, že kroky EÚ sa musia zamerať na posilnenie postavenia občanov;

4. zdôrazňuje, že je potrebné zapojiť miestne a regionálne samosprávy do prípravy **Bielej knihy o budúcnosti Európy**, a nalieha na Komisiu, aby zväzila stanovisko VR na túto tému a zapojila VR do konzultačnej fázy;

Zamestnanosť, rast, investície a politika súdržnosti

5. vyjadruje poľutovanie nad tým, že v pracovnom programe sa venuje len minimálna pozornosť zásadnej úlohe **európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF)**, ktoré majú vplyv na všetkých občanov a regióny v Európe, posilňujú súdržnosť, podporujú inovácie a sú vyjadrením skutočnej európskej solidarity v záujme harmonického rozvoja EÚ ako celku. Vyzýva Európsku komisiu, aby pripravila budúcu politiku súdržnosti po roku 2020, keďže to je hlavná investičná politika EÚ a musí byť založená na prístupe opierajúcom sa o konkrétne danosti na mieste a aktualizovanú územnú víziu. Súčasne VR nabáda Komisiu, aby pokračovala vo svojom úsilí zlepšiť a zjednodušiť postupy v rámci EŠIF s cieľom znížiť administratívne zaťaženie a pomôcť zvýšiť využitie fondov;

6. opakovane vyzýva, aby sa verejné výdavky členských štátov a miestnych a regionálnych orgánov vyčlenené na spolufinancovanie fondov EŠIF nezahŕňali do štrukturálnych výdavkov podľa Paktu stability a rastu, pretože takéto investície sú prínosom pre európske priority a majú následný pákový efekt pre rast európskej ekonomiky;

7. víta navrhované predĺženie **Európskeho fondu pre strategické investície (EFSI)**, pokiaľ ide o trvanie a finančnú kapacitu, konštatuje však, že toto oznámenie bolo predložené bez komplexného posúdenia vplyvu alebo nezávislého hodnotenia predtým, ako Komisia predložila tento návrh; zdôrazňuje, že je potrebné naďalej rozvíjať súčinnosť medzi EFSI a ostatnými fondmi EÚ, najmä EŠIF a zjednodušovať postupy tak, aby sa znížila miera byrokracie, a pomáhať zvyšovať mieru absorpcie fondov EÚ; zdôrazňuje však, že by mal byť tiež posilnený tretí pilier investičného plánu. Vyzýva Komisiu a Európsku investičnú banku, aby zvýšili svoje úsilie o zvýšenie informovanosti v teréne, zaoberali sa otázkou geografickej nevyváženosti EFSI s cieľom optimalizovať integráciu a súčinnosť investícií so zreteľom na jednotné programovanie zásahov politiky súdržnosti a aby sprístupnili verejnosti viac podrobných informácií o projektoch financovaných prostredníctvom EFSI, pričom by sa mala osobitne zdôrazniť ich doplnkovosť;

8. zaväzuje sa prispieť v ranom štádiu do diskusie o budúcom **viacročnom finančnom rámci po roku 2020**, vrátane reformy vlastných zdrojov;

9. žiada urýchlené prijatie **súhrnného nariadenia** (Omnibus regulation) so zreteľom na vplyv a zabezpečenie lepšieho využívania programov EŠIF, ktoré sú už obsiahnuté v súčasnom programovom období;

10. zdôrazňuje, že je potrebné sledovať implementáciu **mestskej agendy pre EÚ**, a vyzdvihuje význam začlenenia mestského rozmeru do ostatných oblastí politiky EÚ. V tejto súvislosti opakuje svoju žiadosť, aby bola vypracovaná biela kniha o mestskej agende EÚ;

11. opakovane žiada, aby sa vypracoval európsky plán pre bývanie, ktorý by sa horizontálne zaoberal doteraz roztriešteným prístupom k bývaniu prostredníctvom sektorových politík, akou je mestská agenda EÚ, udržateľný rozvoj, politika súdržnosti, politika v oblasti hospodárskej súťaže alebo sociálne iniciatívy ako napr. európsky pilier sociálnych práv;

12. podčiarkuje, že je potrebné vypracovať kódex správania sa, pokiaľ ide o zapojenie miestnych a regionálnych samospráv do **európskeho semestra 2017**, a žiada, aby bol ročný prieskum rastu doplnený o územnú analýzu, vrátane osobitnej územnej kapitoly v správach o jednotlivých krajinách, a aby boli pre členské štáty vydávané usmernenia týkajúce sa zapojenia miestnych a regionálnych orgánov do národných programov reforiem;

13. podporuje sústavné zameranie Komisie na investície, najmä zistením opatrení na podporu investícií v rámci európskeho semestra. V tejto súvislosti odkazuje na **Bratislavské vyhlásenie výboru s názvom Investovať a spájať**, v ktorom sa zdôrazňuje, že miestny a regionálny rast podnecovaný investíciami musí byť založený na stratégiách územného rozvoja, a zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť, že verejné rozpočty podporujúce kvalitné investície pôjdu ruka v ruku s inými finančnými zdrojmi na regionálnej, miestnej, národnej a európskej úrovni;

14. víta zámer Komisie aj naďalej pracovať na dosiahnutí **cieľov udržateľného rozvoja** a zdôrazňuje že Európa potrebuje dlhodobú stratégiu na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu, ktorá bude udávať smerovanie európskemu semestru. Táto stratégia by mala byť založená na preskúmaní stratégie Európa 2020 v polovici obdobia jej uplatňovania;

15. víta zameranie Komisie na nezamestnanosť mladých ľudí prostredníctvom posilnenia **záruky EÚ pre mladých** a **iniciatívy na podporu zamestnanosti mladých ľudí**, ako aj zavedenia **európskeho zboru solidarity**, ktorému by malo prospieť včasné, proaktívne a spoľahlivé zapojenie miestnych a regionálnych orgánov, mládežníckych organizácií a občianskej spoločnosti všeobecne;

16. vyjadruje poľutovanie, že chýbajú iniciatívy na riešenie dlhodobej nezamestnanosti, ako aj na posúdenie foriem európskeho režimu poistenia pre prípad nezamestnanosti, ktorý by doplnil vnútroštátne režimy v prípade hospodárskeho poklesu a pomohol predísť tomu, aby sa asymetrický šok zmenil na štrukturálne znevýhodnenie pre celú Európu;

17. žiada, aby miestne a regionálne silné stránky a výzvy, vrátane protichodných potrieb miestnych a regionálnych pracovných trhov, boli zohľadnené v novom **programe zručností pre Európu**, a bude rád pracovať na rámci kvality pre učňovskú prípravu a na návrhu na zvýšenie mobility učňov;

18. očakáva návrh Komisie na lepšie riešenie výziev v oblasti vyváženia pracovného a súkromného života, najmä pokiaľ ide o lepšie zapojenie žien do trhu práce;

19. v rámci príprav na **Európsky rok kultúrneho dedičstva 2018** sa chce zamerať na kultúru a kultúrne dedičstvo, ako aj na medzinárodné kultúrne vzťahy EÚ, ktoré sú dôležitou zložkou posilnenia európskej identity a podpory základných európskych hodnôt, sociálneho začlenenia, inovácií a dialógu medzi kultúrami, ako aj cestovného ruchu zameraného na kultúru a dedičstvo;

20. zdôrazňuje, že je potrebné chápať revíziu programu **Horizont 2020 v polovici obdobia jeho trvania** a nadchádzajúce konzultácie o novom rámcovom programe pre výskum a inovácie ako jeden organický proces, ktorý sa musí zaoberať otázkou inovačnej priepasti v Európe. Oznamuje, že VR včas prispeje k revízii **akčného plánu v oblasti biohospodárstva**, ktorá je naplánovaná na rok 2017;

Hospodárska a menová únia

21. konštatuje, že **biela kniha o budúcnosti Európy** bude zahŕňať aj návrhy týkajúce sa budúcnosti HMÚ a privítal by reformy, ktoré podporia demokratickú legitimitu riadenie HMÚ;

22. zdôrazňuje, že na to, aby sa zlepšil **sociálny rozmer HMÚ**, je nevyhnutné riešiť sociálne a regionálne rozdiely. Víta zámer Európskej komisie navrhnuť Európsky pilier sociálnych práv, ktorý by stanovoval zásady Únie, ktorá je založená na sociálnej spravodlivosti a dodržiava zásadu subsidiarity a proporcionality;

23. víta navrhnutú **revíziu Paktu stability a rastu**, nabáda však Komisiu, aby zohľadnila, že pakt musí byť priaznivejší, pokiaľ ide o rast, a to najmä v súvislosti s investíciami, ktoré podnecujú rast. Zdôrazňuje svoje predchádzajúce výzvy, aby sa podrobne prehodnotil územný vplyv **európskych štatistických pravidiel** na verejné investície;

Energetická únia a politika v oblasti klímy

24. víta záväzok Komisie podporovať **energetickú účinnosť** a **energiu z obnoviteľných zdrojov** v rámci rozsiahlej politiky energetickej únie, v spojení s **pravidlami dobrého riadenia**, vhodnými opatreniami na podporu inovácií a prehodnotením koncepcie trhu s elektrickou energiou, ako aj ďalším zlepšovaním energetickej infraštruktúry s cieľom zabezpečiť medziregionálne a cezhraničné prepojenia a podporovať decentralizované systémy získavania energie, čo je krok smerom k udržateľnému a pružnému vnútornému trhu a energiou;

25. osobitne odporúča, aby politiky EÚ v oblasti koncepcie trhu s elektrickou energiou a energie z obnoviteľných zdrojov boli koordinované a vyvážené, pričom treba venovať pozornosť miestnym a regionálnym problémom, ako sú prístup k sieti pre malých dodávateľov energie na úrovni distribučných sústav;

26. podporuje uplatňovanie **Parížskej dohody** a zdôrazňuje, že na preklopenie priepasti medzi národnými záväzkami a úsilím potrebným na obmedzenie globálneho otepľovania pod 2 °C bude potrebné, aby sa úsilie miest a regiónov integrovalo do národných záväzkov, a bude potrebná aj horizontálna a vertikálna koordinácia, a to aj na úrovni EÚ a UNFCCC. VR preto žiada Komisiu, aby podporila požiadavku VR, aby bol tento aspekt začlenený do národne stanovených záväzkov s cieľom zlepšiť inštitucionalizáciu platformy NAZCA a prácu lídrov v boji proti klimatickým zmenám v rámci sekretariátu UNFCCC. VR tiež vyzýva Komisiu, aby podnecovala výskumné projekty týkajúce sa regiónov a miest v kontexte zmeny klímy s cieľom prispieť k budúcej práci medzivládneho panelu o zmene klímy;

27. žiada Európsku komisiu, aby spolupracovala s VR na rozvoji koncepcie príspevkov určených na regionálnej a miestnej úrovni s cieľom stimulovať aktivity na miestnej a regionálnej úrovni v záujme dosiahnutia cieľov samitu COP21 v Paríži;

28. žiada Komisiu, aby aktualizovala svoje **ciele v oblasti klímy a energetiky** s cieľom dosiahnuť do roku 2030 50 % zníženie emisií skleníkových plynov v porovnaní s úrovňami z roku 1990 a zahrnúť prispôsobovanie sa do politik a financovania na všetkých úrovniach. Komisia by mala podporovať dobrovoľné iniciatívy podporujúce nízke emisie zlučenin uhlíka a odolnú premenu v mestách a regiónoch. V hodnotiacej správe Komisie o **stratégii EÚ pre adaptáciu na zmenu klímy** by malo byť objasnenie týkajúce sa posilnenia postavenia regiónov a miest;

Udržateľný rozvoj

29. nabáda Komisiu, aby podporovala vykonávanie **stratégií na znižovanie rizika katastrof** v mestách a regiónoch, najmä v cezhraničných regiónoch, a aby zabezpečila, že investície EÚ budú dodržiavať normy na znižovanie rizika katastrof;

30. víta vytvorenie **Európskej platformy pre potravinový odpad a potravinové straty** a žiada Komisiu, aby zakročila proti plytvaniu potravinami a vytýčila ambiciózný cieľ zredukovať plytvanie potravinami; malo by to byť súčasťou celoeurópskej stratégie udržateľných potravinových systémov vrátane ochrany biodiverzity, aspektov životného prostredia, zdravia, obchodu, zdrojov a obhospodarovania pôdy, ako aj sociálnych a kultúrnych hodnôt potravín;

31. vyzýva Komisiu, aby zohľadnila odporúčania VR pri vykonávaní **akčného plánu pre obehové hospodárstvo**, a začiatkom roku 2017 predložila plánovanú revíziu **smernice o pitnej vode**, návrh nariadenia o minimálnych kvalitatívnych požiadavkách na opätovne používanú vodu, a stratégiu v oblasti používania, opätovného používania a recyklácie plastov, ktorá by stanovila jasné a ambiciózne ciele pre plastový odpad a vylúhovanie otravných látok z tohto odpadu; vyzýva Komisiu, aby navrhla doplnkové iniciatívy týkajúce sa stavebníctva a sektora demolačných prác, ustanovení o ekodizajne a využívania druhotných surovín, látok a zložiek;

32. je pripravený a ochotný v rámci technickej platformy pre spoluprácu v oblasti životného prostredia zintenzívniť spoluprácu s Komisiou na dlho očakávaných opatreniach v súvislosti so 4. prioritným cieľom **7. environmentálneho akčného programu EÚ na roky 2014 – 2020**; vyjadruje poľutovanie nad tým, že iniciatívy naplánované na rok 2017 majú nelegislatívnu povahu, a opakuje svoju výzvu na predloženie návrhu smernice EÚ, ktorá by zaviedla ustanovenia na zabezpečenie súladu jednotlivých právnych predpisov EÚ v oblasti životného prostredia, a na predloženie novej smernice o prístupe k spravodlivosti vo veciach ochrany životného prostredia;

33. v súlade s nedávnym vyhlásením 2.0 z Corku opakuje svoju požiadavku vypracovať **bielu knihu o vidieckych oblastiach**, ktorá bude slúžiť ako východiskový bod pre politiku rozvoja vidieka po roku 2020 a vyzýva na praktické opatrenia na posúdenie vplyvu politik EÚ na vidiecke oblasti vzhľadom na to, že vidiecke oblasti sú často zanedbávané a mimo hlavného vývoja politických opatrení;

34. v súvislosti s prípravou SPP po roku 2020 zdôrazňuje, že medzi rozvojom vidieka a poľnohospodárstvom existuje silné prepojenie, a preto žiada, aby sa prijali podporné opatrenia pre rodinné poľnohospodárske podniky, najmä s cieľom riešiť otázku kolísania cien poľnohospodárskych produktov;

35. bude pokračovať v práci v prospech **udržateľnej správy oceánov** v záujme európskych pobrežných a námorných regiónov a ich morského a námorného hospodárstva; VR bude úzko spolupracovať s regiónmi a všetkými zainteresovanými stranami v oblasti správy vecí verejných a budovania kapacít, vyrovnávania sa s výzvami v reťazci výroby potravín, znižovania záťaže životného prostredia, ktorú spôsobujú nezákonné spôsoby rybolovu a znečistenie, v oblasti poznatkov o mori, vedy a inovácií s cieľom podnieť modrý rast a zamestnanosť;

36. vyjadruje poľutovanie nad tým, že Komisia vo svojom pracovnom programe na rok 2017 nevenuje dostatočnú pozornosť **zdravotníctvu**, aj keď by Komisia mala podporiť členské štáty a ich regióny v úsilí zvýšiť prevenciu, reformy a optimalizovať ich systémy zdravotnej starostlivosti, najmä prostredníctvom **riešení elektronického zdravotníctva**, a vypracovať komplexné stratégie pre demografiu;

Stratégia jednotného trhu, malé a stredné podniky, priemysel, hospodárska súťaž a digitálny jednotný trh

37. víta zámer Komisie predložiť opatrenia na posilnenie **jednotného trhu s tovarom**, najmä pokiaľ ide o vzájomné uznávanie a nevyhovujúce výrobky, a zdôrazňuje potrebu pokračovať v práci na dobudovaní jednotného trhu so službami, ktorý je oprávnené dôležitou ústrednou témou stratégie jednotného trhu;

38. opakuje svoju výzvu, aby bol do európskeho semestra začlenený pilier jednotného trhu aj so systémom pravidelného monitorovania a hodnotenia;

39. berie na vedomie zámer Komisie zasadzovať sa za priemysel Európy a zdôrazňuje, že **konkurencieschopnosť európskeho priemyslu** tiež závisí od konkurencieschopného zásobovacieho reťazca a že v tomto ohľade zohráva dôležitú úlohu obchodná politika;

40. zdôrazňuje význam tvorby inteligentnej regulácie a znižovania administratívnej záťaže pre MSP, najmä posilnením **programu REFIT** a zabezpečením, aby sa vplyv na MSP systematicky zohľadňoval pri tvorbe nových pravidiel;

41. podporuje vytvorenie „**Fóra miest na podporu kolaboratívneho hospodárstva**“ s VR ako kľúčovou zainteresovanou stranou; s poľutovaním ďalej konštatuje, že chýba akýkoľvek návrh, ktorý by zabezpečil právo na nové formy zamestnanosti vyplývajúce z digitalizácie;

42. zdôrazňuje potrebu revízie **rozhodnutia a rámca pre služby všeobecného hospodárskeho záujmu (SVHZ)** a vyzýva Komisiu, aby v roku 2017 začala verejnú konzultáciu, aby mohli regionálne a miestne orgány predložiť svoje názory na problémy, s ktorými sa stretávajú v súvislosti s kontrolou štátnej pomoci pri financovaní SVHZ;

43. zdôrazňuje kľúčovú úlohu účinného systému verejného obstarávania, pokiaľ ide o schopnosť regionálnych a miestnych orgánov plniť investičné ciele, a vyzýva Komisiu, aby poskytla pomoc s cieľom zabezpečiť úplné vykonávanie **smerníc o verejnom obstarávaní** a aby posúdila ťažkosti miestnych a regionálnych orgánov pri uplatňovaní smerníc o verejnom obstarávaní;

44. opakuje svoju požiadavku na obnovenú **európsku stratégiu v oblasti cestovného ruchu** v rámci osobitnej rozpočtovej položky pre cestovný ruch v EÚ a vyzýva Komisiu, ako aj členské štáty, aby uľahčili prístup k financovaniu pre malé a stredné podniky v odvetví cestovného ruchu;

45. víta úsilie Komisie dokončiť realizáciu stratégie digitálneho jednotného trhu, a to aj prostredníctvom elektronického obstarávania, a svoj príspevok poskytne prostredníctvom novovytvorenej spoločnej **participatívnej platformy pre širokopásmové pripojenie**; zdôrazňuje, že je potrebné, aby všetky európske oblasti mohli využívať digitálny jednotný trh tým, že budú mať prístup k vysokorychlostnému širokopásmovému pripojeniu;

Spravodlivosť, bezpečnosť, základné práva a migrácia

46. zdôrazňuje, že **migrácia** je komplexný viacúrovňový proces, v ktorom zohrávajú dôležitú úlohu štáty, regióny a miesta určenia a pôvodu. Je dôležité podporovať intenzívnejší dialóg a užšiu spoluprácu medzi členskými štátmi a inštitúciami EÚ, ako aj krajinami pôvodu a tranzitu migrantov a ich regionálnou a miestnou úrovňou;

47. vyzýva preto Komisiu, aby zohľadnila odporúčania VR týkajúce sa ochrany utečencov v krajinách ich pôvodu a nového rámca pre dohody o partnerstve;

48. vyzýva na podporu miestnych a regionálnych orgánov pri vykonávaní **reformy spoločného európskeho azylového systému** a iných nástrojov EÚ vytvorených na základe **európskej migračnej agendy**, ako napríklad revidovaných ustanovení o legálnej migrácii a akčného plánu pre integráciu. Žiada Komisiu, aby zahrnula odporúčania VR o integrácii migrantov do svojho strednodobého preskúmania európskej migračnej agendy. Pripomína, že integrácia je procesom založeným na právach a povinnostiach;

49. vyjadruje znepokojenie, pokiaľ ide o ťažkosti pri monitorovaní prítomnosti **maloletých bez sprievodu** a riziko, že sa stanú obeťou obchodovania s ľuďmi a vykorisťovania; naliehavo vyzýva, aby sa zaviedli programy zamerané na začleňovanie a vzdelávanie určené tak samotným maloletým, ako aj miestnym a regionálnym administratívam, ktoré sa zaoberajú ich prijímaním, a na zapájanie komunit pôvodu týchto maloletých, ktoré sú už etablované v hostiteľskej krajine, s cieľom zaručiť maloletým možnosť žiť dočasne v rodine alebo v primeranom prostredí, ktoré podporí ich sociálny, emocionálny a vedomostný rozvoj;

50. vyzýva Komisiu, aby poskytla miestnym a regionálnym orgánom konkrétne a praktické informácie o možnostiach financovania na **prijímanie a integráciu migrantov** a opakuje svoju výzvu na podporu priameho prístupu miestnych a regionálnych orgánov k príslušným finančným nástrojom EÚ;

51. vyzýva Komisiu, aby podporovala miestne a regionálne samosprávy vo vývoji **stratégií prevencie v reakcii na radikalizáciu**, aby pokračovala v zbieraní a zverejňovaní osvedčených postupov na predchádzanie radikalizácii prostredníctvom tvorby politických opatrení na regionálnej a miestnej úrovni, a aby podporovala spoluprácu medzi mestami pri riešení problému radikalizácie;

Obchodná politika EÚ

52. berie na vedomie, že Komisia má v úmysle pokračovať v rokovaniach o obchode s **USA, Japonskom, krajinami Mercosuru, Mexikom, Tuniskom a krajinami ASEAN**, ako aj požadovať nový mandát na začatie rokovaní s Tureckom, Austráliou, Novým Zélandom a Čile, no domnieva sa, že Komisia by mala vyvinúť viac úsilia s cieľom preukázať ich pridanú hodnotu;

53. opakuje, najmä vzhľadom na ambiciózne **budúce obchodné rokovania**, že Komisia by každú významnú iniciatívu v oblasti obchodnej politiky mala doplniť o posúdenie územného vplyvu;

Stabilita a spolupráca mimo Európskej únie

54. víta skutočnosť, že súčasťou **globálnej stratégie EÚ** je výslovná výzva na obnovenie vonkajších partnerstiev a uvádza sa v nej, že EÚ v jej susedstve podporí rôzne spôsoby dosahovania odolnosti, so zameraním na najnaliehavejšie prípady vládnej, hospodárskej, spoločenskej a klimatickej/energetickej nestability, ako aj na prípravu účinnejších migračných politík pre Európu a jej partnerov;

55. zdôrazňuje prínos VR prostredníctvom jeho **zmiešaných poradných výborov a pracovných skupín** a podujatia Enlargement Days (Dni rozšírenia) s partnermi z prístupových krajín, k cieľu Komisie v oblasti rozširovania, a to podporovať spoločnú stabilitu a prosperitu s kandidátskymi a potenciálnymi kandidátskymi krajinami;

56. zdôrazňuje, že **európska susedská politika (ESP)** môže mať trvalý vplyv len vtedy, ak bude prinášať konkrétne výhody pre všetkých príjemcov, a zdôrazňuje, že sa musí zachovať rovnováha medzi východným a južným susedstvom; zdôrazňuje úlohu miestnych a regionálnych orgánov pri upevňovaní demokracie a zásad právneho štátu v spoločnosti, pričom zdôrazňuje potrebu poskytnúť väčšiu podporu decentralizačným reformám v susedských krajinách;

57. zdôrazňuje, že regionálna spolupráca je významným príspevkom ku globálnej stabilite a naliehavo žiada Komisiu o zintenzívnenie spolupráce s **Európsko-stredomorským zhromaždením regionálnych a miestnych samospráv (ARLEM), Konferenciou regionálnych a miestnych samospráv krajín Východného partnerstva (CORLEAP)** a pracovnou skupinou VR pre Ukrajinu, najmä pri realizácii regionálnych programov a nových iniciatív;

58. zdôrazňuje, že pri uplatňovaní obnovej ESP je potrebné dať významnú prioritu iniciatívam na podporu decentralizovaných procesov, vytváraniu partnerstiev a budovaniu kapacít na vnútroštátnej úrovni. Upozorňuje na iniciatívu z Nikózie, ktorú navrhol VR na podporu líbyjských miest a pomocou ktorej sa mohli potreby zosúladiť s technickou podporou a mohla sa obnoviť schopnosť líbyjských obcí poskytovať služby. Vyzýva Komisiu, aby väčšmi podporovala takéto formy spolupráce zdola nahor a poskytla dostatočné administratívne a finančné zdroje; opakuje potrebu vyvinúť nové nástroje na budovanie kapacít v prístupových krajinách a krajinách ESP, ktorými by sa nahradil **nástroj pre miestnu správu (LAF)**;

59. podporuje nedávny vývoj po zlúčení **Dohovoru primátorov a starostov o klíme a energetike a iniciatívy Compact of Mayors** s cieľom vytvoriť najväčšiu koalíciu miest, ktoré sa zaviazali k boju proti zmene klímy, a je pripravený využiť svoje medzinárodné kanály, kontakty a partnerstvá (ARLEM pre Dohovor na juhu a Dohovor v Afrike, CORLEAP pre Dohovor na východe, ICLEI a partnerstvo o urbanizácii EÚ – Čína v Severnej Amerike a v juhovýchodnej Ázii, atď.), ktoré môžu väčšmi posilniť úsilie o zmiernenie, adaptáciu a odolnosť v súvislosti so zmenou klímy a výzvami trvalo udržateľného rozvoja;

60. žiada Komisiu, aby úzko spolupracovala s VR v záujme zohľadnenia konkrétnych obáv, skúseností a príspevkov európskych miest v novej štruktúre riadenia globálneho dohovoru;

61. víta navrhovaný **nový rámec partnerstva** s tretími krajinami a nový Európsky vonkajší investičný plán a žiada, aby boli miestne a regionálne samosprávy zapojené do tohto procesu;

62. naliehavo vyzýva Komisiu, aby podporovala aktívnu účasť miestnych a regionálnych orgánov v rozvojovej spolupráci počas rokovaní o revidovanom **Európskom konsenze o rozvoji a plnení cieľov OSN v oblasti udržateľného rozvoja** a o **dohode po skončení platnosti dohody z Cotonou**, na ktorú bude zameraná konferencia o decentralizovanej spolupráci VR v marci 2017;

Občianstvo, správa vecí verejných a lepšia tvorba právnych predpisov

63. vyzýva Komisiu, aby zrevidovala nariadenie o **európskej iniciatíve občanov** (EIO) s cieľom zjednodušiť a zlepšiť právny rámec tohto nástroja;

64. víta iniciatívu Komisie REFIT, najmä návrh na posúdenie transparentnosti a demokratickej kontroly postupov pre delegované a vykonávacie akty a niektoré sekundárne akty;

65. opakuje svoju výzvu začleniť **posúdenia územného vplyvu** do fázy posúdenia vplyvu nových právnych predpisov EÚ, ak je to vhodné; navrhuje užšiu spoluprácu medzi VR a novovytvoreným centrom kompetencie pre územnú politiku Spoločného výskumného centra pri hodnotení vykonávania právnych predpisov EÚ;

66. požaduje väčšiu transparentnosť, spoluprácu a efektívnosť inštitúcií EÚ a víta ich spoločný záväzok v rámci **mediiinštitucionálnej dohody o lepšej tvorbe práva** s cieľom spoločne stanoviť všeobecné ciele a priority, najmä v prípade legislatívnych návrhov; žiada, aby bol VR zapojený do všetkých fáz legislatívneho procesu s cieľom plne využiť jeho potenciál v legislatívnom cykle;

67. očakáva ešte užšiu spoluprácu s Európskou komisiou a Európskym parlamentom pri monitorovaní **subsidiarity** a v súvislosti so svojou konferenciou o subsidiarite v roku 2017;

68. poveruje predsedu, aby toto uznesenie postúpil Európskej komisii, Európskemu parlamentu, slovenskému predsedníctvu Rady EÚ a predsedovi Európskej rady.

V Bruseli 8. decembra 2016

Predseda
Európskeho výboru regiónov
Markku MARKKULA

STANOVISKÁ
VÝBOR REGIÓNOV

120. PLENÁRNE ZASADNUTIE 7. A 8. DECEMBRA 2016

Stanovisko Európskeho výboru regiónov – Program REFIT z miestneho a regionálneho hľadiska

(2017/C 185/02)

Spravodajca: François DECOSTER (FR/ALDE)
podpredseda regionálnej rady Nord-Pas-de-Calais-Picardie

Referenčný dokument: List Európskej komisie z 13. januára 2016

POLITICKÉ ODPORÚČANIA

EURÓPSKY VÝBOR REGIÓNOV

1. podporuje snahu Európskej komisie zabezpečiť, aby európske politiky lepšie odrážali obavy vnútroštátnych, regionálnych a miestnych samospráv, a opakovane pripomína, že to musí byť spoločnou zodpovednosťou všetkých úrovní správ;
2. podporuje názor, že lepšia právna regulácia neznamená len menej právnych predpisov na úrovni EÚ, ale aj stanovenie úrovne, na ktorej možno najlepšie dosiahnuť zamýšľané ciele, a zdôrazňuje, že účinné uplatňovanie zásady subsidiarity je kľúčovým prvkom lepšej právnej regulácie;
3. zdôrazňuje, že každá regulácia musí nájsť rovnováhu medzi rovnako oprávnenými obavami a očakávaniami v súvislosti s bezpečnosťou (individuálnou, právnou, správnu, finančnou) na jednej strane a s efektívnosťou, slobodou alebo s pružnosťou na druhej strane. Zabezpečiť vyváženú rovnováhu týchto obáv v konkrétnych súvislostiach je úlohou demokratického procesu a je zodpovednosťou demokraticky zvolených zástupcov na všetkých úrovniach, aby občanom vysvetlili nevyhnutné ústupky a kompromisy;
4. berie na vedomie prácu skupiny na vysokej úrovni pre oblasť administratívnej záťaže (Stoiberova skupina), jej záverečnú správu a nesúhlasné stanoviská;
5. berie na vedomie, že Rada, Komisia a Parlament podpísali 13. apríla 2016 Medziinštitucionálnu dohodu o lepšej tvorbe práva, a dúfa, že táto nová dohoda prispeje k zlepšeniu rozhodovania EÚ vo všetkých fázach – pri plánovaní, vypracovaní, prijímaní, vykonávaní a hodnotení. Vyjadruje však znepokojenie, že osobitné úlohy demokraticky zvolených zástupcov na miestnej a regionálnej úrovni a vo VR nie sú spomenuté v Medziinštitucionálnej dohode o lepšej tvorbe práva v žiadnom inom kontexte než v kontexte „zainteresovaných strán“ napriek váhe a mandátu, ktoré im poskytuje Lisabonská zmluva;
6. chce sa podieľať na ďalších iniciatívach týkajúcich sa výkladu a vykonávania tejto novej dohody tak, aby bol v legislatívnom cykle plne využitý jeho potenciál ako poradného orgánu; pripomína, že veľký počet členov VR zohráva dôležitú úlohu pri vykonávaní politických opatrení EÚ;
7. víta žiadosť Európskej komisie o vypracovanie „širšieho výhľadového stanoviska“, ktoré by obsahovalo „dodatočné návrhy týkajúce sa požiadaviek stanovených na základe právnych predpisov EÚ a jednoduchšie spôsoby na dosiahnutie rovnakých, či dokonca lepších výsledkov“;

8. víta požiadavky Európskej komisie týkajúce sa jednotlivých politík na výhľadové stanoviská výboru v oblastiach, ako sú napríklad životné prostredie, energetika, finančné služby a poľnohospodárstvo, v ktorých môžu miestne a regionálne orgány určiť rôzne druhy záťaže a predložiť návrhy na zlepšenie, ktoré zodpovedajú ich potrebám;
9. konštatuje, že toto širšie výhľadové stanovisko poskytuje prehľad účinkov právnej regulácie na miestne a regionálne orgány a podporuje konkrétne politické a odvetvové analýzy s cieľom určiť nedostatky a zaťaž;
10. víta všeobecný prístup, v rámci ktorého sa do konzultácie o lepšej právnej regulácii osobitne zapájajú regionálne a miestne subjekty; v tejto súvislosti víta napríklad správu „Holandské provincie za lepšiu právnu reguláciu“ a upozorňuje na sériu zistených nedostatkov a konkrétne navrhnuté riešenia;
11. v tejto súvislosti vyslovuje svoj súhlas so vznikom Amsterdamského paktu na konkrétne vykonávanie mestskej agendy EÚ, pretože v tematických partnerstvách zohráva významnú úlohu aspekt lepšej tvorby právnych predpisov. V tomto kontexte bola vypracovaná správa s názvom „Bridge! Better EU regulation for local and regional authorities“ „Most – lepšia tvorba právnych predpisov EÚ pre miestne a regionálne samosprávy“. Obsahovala príklady konkrétnych situácií, v ktorých v miestnej a regionálnej praxi vznikajú ťažkosti s európskymi právnymi predpismi;
12. naliehavo vyzýva Európsku komisiu, aby preskúmala navrhované riešenia týkajúce sa odvetvových nariadení, proporcionality, cezhraničných nedostatkov, štátnej pomoci a tlaku auditu a zohľadnila ich pri vypracovaní nových pravidiel;
13. uznáva osobitnú úlohu, ktorú zohrávajú miestne a regionálne orgány v širokej škále oblastí, ktoré sú výrazne zasiahnuté právnou reguláciou EÚ, a ich úlohu orgánov, ktoré transponujú právne predpisy EÚ v praxi a spravujú fondy EÚ a zdôrazňuje, že na základe ich osobitnej zodpovednosti majú dobré možnosti posúdiť, ktoré oblasti regulačných rámcov sú problematické, resp. by sa mali upraviť;
14. domnieva sa, že všetky úrovne správy musia zabezpečiť primeranosť, účinnosť a efektívnosť právnych predpisov a že nespôsobujú zbytočné náklady a zaťaženie, pričom zároveň chránia občanov, spotrebiteľov, udržateľnosť a životné prostredie;
15. chápe, že inštitúcie EÚ musia všetkým občanom ukázať hodnotu regulačných rámcov, ako aj pridanú hodnotu právnych predpisov EÚ, a zároveň dodržiavať zásady subsidiarity a proporcionality;
16. uznáva, že v dôsledku nedávnych ťažkostí v hospodárskej oblasti sa vytvorila situácia, v rámci ktorej dodatočné náklady spôsobené nadmernou reguláciou pre mnohé miestne a regionálne orgány ešte zvýšili rozpočtové škrty. A to v situácii, kde už došlo k zníženiu objemu dostupných zdrojov. To sa ukázalo ako zaťažujúce a viedlo k väčšiemu tlaku na tieto orgány, aby sa usilovali znížiť administratívne náklady, zatiaľ čo sa od nich stále viac požadujú opatrenia. VR pripomína, že je potrebné zjednodušiť a znížiť administratívnu záťaž, ak to má vplyv na dôležité úlohy, ktoré sú miestne a regionálne orgány povinné vykonávať;
17. oceňuje, že správy a stanoviská, ktoré doteraz prijali Európsky parlament, EHSV a Výbor regiónov, potvrdili význam koordinovaných opatrení EÚ v duchu partnerstva s vnútroštátnymi inštitúciami a inštitúciami EÚ, ako aj miestnymi a regionálnymi orgánmi;
18. zdôrazňuje, že miestne a regionálne orgány zohrávajú dôležitú úlohu pri podpore občanov v rámci prekonávania ťažkostí spôsobených dlhodobými hospodárskymi problémami a nedostatkom príležitostí a pripomína, že právna istota a ľahký prístup k programom EÚ pri súčasnom zohľadnení potreby štrukturálnych reforiem sú základným predpokladom k tomu, aby miestne a regionálne orgány mohli plniť túto úlohu;
19. poznamenáva, že finančné prostriedky EÚ sú pre mnohé miestne a regionálne orgány dôležité na vykonávanie právnych predpisov EÚ, predovšetkým na vykonávanie politiky súdržnosti diferencovanej v závislosti od hospodárskej sily;

20. uznáva, že dostupnosť programov EÚ a požadované regulačné režimy môžu spôsobiť značné ťažkosti, pokiaľ ide o výklad právnych rámcov, pravidiel vykonávania, audit a podávanie správ, a upozorňuje na to, že režim auditu spôsobuje mnoho ťažkostí, v neposlednom rade v súvislosti s dlhodobým uchovávaním záznamov pre sponzorov projektov, tak ako sa uvádza aj v stanovisku VR o zjednodušení fondov EŠIF;

21. víta uznesenie Európskeho parlamentu k programu regulačnej vhodnosti a efektívnosti (REFIT): súčasný stav a výhľad do budúcnosti⁽¹⁾, v ktorom bola zdôraznená dôležitá úloha, ktorú zohráva Výbor regiónov ako politická inštitúcia, a súhlasí s názorom, že program REFIT sa nesmie použiť na oslabenie noriem;

22. pri súčasnej podpore cieľa zníženia byrokracie a odstránenia zbytočnej regulačnej záťaže zdôrazňuje, že program REFIT sa nesmie vnímať ako zámienka na zníženie úrovne ambícií, najmä v oblastiach, ako sú životné prostredie, bezpečnosť potravín, zdravie a práva spotrebiteľov;

23. podporuje cieľ zavádzať právne predpisy EÚ na vnútroštátnej úrovni čo najčastejšie jedna k jednej, a len ak si to vyžadujú vecné a odborné dôvody, zachádzať nad rámec minimálnych noriem EÚ. Členské štáty a regióny však v každom jednotlivom prípade musia mať naďalej možnosť posúdiť, čo je na zmysluplnú realizáciu potrebné. Návrh Komisie, že nadmerná regulácia („gold-plating“) by mala byť odôvodnená, by mohol pomôcť zvýšiť transparentnosť. Avšak posilnená zodpovednosť vo veci vykonávania na celoštátnej a regionálnej úrovni nesmie viesť k zasahovaniu do otázok vnútroštátnej administratívnej štruktúry a vnútroštátnych administratívnych postupov;

24. zdôrazňuje, že pri posudzovaní právnych predpisov je dôležité vziať do úvahy náklady aj prínosy – spoločenské, environmentálne a iné – pre občanov a hospodárstvo, ako aj náklady, pokiaľ by sa nekonalo na úrovni EÚ⁽²⁾, t. j. spôsobené neexistujúcou spoločnou akciou na európskej úrovni v danom odvetví;

25. v tejto súvislosti opakuje svoju výzvu Európskej komisii, aby pre celú EÚ vytvorila štandardnú definíciu nadmernej regulácie („gold plating“) s cieľom vytvoriť právnu istotu pri implementácii a uplatňovaní právnych predpisov EÚ a obmedziť prílišnú byrokraciu⁽³⁾;

Osobitné odporúčania

26. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby podporovali rozvoj digitálnych metód a nástrojov IKT, o. i. v rámci akčného plánu EÚ pre elektronickú verejnú správu s cieľom zabezpečiť spoločný formát a postup pre zhromažďovanie údajov potrebných na účely monitorovania a podávania správ a znížiť tak administratívnu záťaž vznikajúcu v dôsledku vkladania údajov do vnútroštátnych, ako aj európskych databáz;

27. zdôrazňuje význam „kontroly vhodnosti“, ktorá môže identifikovať prekrývanie a nezrovnalosti, ktoré vznikli v priebehu času zo širokej škály cieľov a nových politických iniciatív, najmä pokiaľ ide o požiadavky týkajúce sa podávania správ a zabezpečenia súladu;

28. zdôrazňuje potrebu lepšieho pochopenia rozsahu ohlasovacích povinností, ktoré boli zavedené na dosiahnutie súladu s právom EÚ. Navrhuje, aby sa vytvoril a čo najviac štandardizoval zoznam požiadaviek na podávanie správ pre miestne a regionálne orgány a aby použité metodiky podávania správ smerovali k zníženiu administratívnej záťaže občanov, MSP a miestnych a regionálnych orgánov;

Komunikácia, konzultácia a jazyk

29. uznáva, že jazyk a jeho používanie môže byť buď prekážkou účasti alebo výzvou na účasť. Lahko dostupný a zrozumiteľný jazyk je kľúčovým prvkom legislatívnych a regulačných zmien;

30. je presvedčený, že inkluzívnosť si vyžaduje jednoduchosť a zrozumiteľnosť jazyka, štruktúr a právnej regulácie, aby sa zabezpečilo, že EÚ, jej účel, programy, politiky, legislatíva a praktická pomoc budú prístupné všetkým;

⁽¹⁾ P8_TA(2016)0104.

⁽²⁾ Štúdia Európskeho parlamentu o mapovaní nákladov v prípade nekonania na úrovni EÚ (*Mapping the Cost of Non-Europe*), 2014 – 2019.

⁽³⁾ Stanovisko na tému *Vhodnosť právnych predpisov EÚ (REFIT)*.

31. nalieha vo výzve Európsku komisiu, aby preto zjednodušila jazyk, ktorý používa, tak, aby mu rozumela široká verejnosť a navrhuje, aby sa používanie technického jazyka obmedzilo na minimum v súlade s právnymi požiadavkami;
32. je presvedčený, že je potrebný užívateľsky prijateľnejší a jednotný výklad pravidiel a predpisov EÚ, napríklad aj vrátane primeraných požiadaviek na audit, väčšieho využívania pevných sadzieb, zjednodušenia podávania žiadostí, nárokov a podávania správ, a jasnejšieho výkladu právnych predpisov (napríklad v prípade právnych predpisov týkajúcich sa štátnej pomoci a verejného obstarávania);
33. chápe, že EÚ musí venovať náležitú pozornosť aktívnej komunikačnej stratégii zameranej na zapojenie partnerov, udržanie činnosti a prítiahnutie investícií;
34. zdôrazňuje úlohu, ktorú zohrávajú miestne a regionálne orgány pri zabezpečovaní odbornej prípravy a poskytovaní informácií o európskych politikách a programoch s cieľom priblížiť ich miestnemu obyvateľstvu;
35. zdôrazňuje úlohu informačných centier Europe Direct pri informovaní miestnych občanov o právnych predpisoch a programoch EÚ, pričom prispôsobujú obsah a jazyk občanom;
36. konštatuje, že vedomostné centrá, ku ktorým patrí aj Europa Decentraal v Holandsku, zohrávajú dôležitú úlohu pri uľahčovaní správneho vykonávania a výkladu právnych predpisov EÚ. Ich experti majú významnú úlohu pri poskytovaní voľne prístupných informácií a taktiež poskytujú poradenské služby pre miestne a regionálne orgány a ich združenia. Na druhej strane vysoký dopyt po práci znalostných centier preukázal potrebu zjednodušovania právnych predpisov EÚ;
37. oceňuje, že v rámci súčasnej praxe sú občania vyzývaní, aby sa zúčastňovali na konzultáciách. Príspevky jednotlivých občanov sú však zriedkavé, keďže väčšina z týchto konzultácií je obmedzená z dôvodu jazykovej dostupnosti a používania technických pojmov a súvislostí, v dôsledku čoho sú do značnej miery odrádzajúce. Dostane sa k nim len málo občanov, ktorí majú potrebné zručnosti a ovládajú daný jazyk, ktoré im umožňujú zapojiť sa. Je dôležité zabezpečiť, aby všetky príslušné strany, a najmä občianska spoločnosť, mali rovnaký prístup k textom konzultácií, ktoré musia byť preložené do všetkých úradných jazykov EÚ a byť čo najjednoduchšie, najjasnejšie a najzrozumiteľnejšie tak, aby poskytovali čo najviac informácií o predkladaných predpisoch;
38. zastáva názor, že občianske konzultácie by mali dopĺňať, a nie nahrádzať štruktúrované verejné konzultácie, pričom by tiež nemali znižovať úlohu príslušných inštitucionálnych orgánov uznaných v Lisabonskej zmluve;
39. pripomína, že je dôležité vyhradiť vo fáze legislatívnej iniciatívy osobitnú konzultáciu zameranú na miestne a regionálne zhromaždenia s legislatívnou právomocou prostredníctvom VR, keďže ako zástupcovia územných celkov predstavujú demokratické zhrnutie skutočných potrieb občanov, vrátane tých, ktorí nie sú jednotlivo schopní sprostredkovať svoj názor;
40. v tomto zmysle je nevyhnutné, aby sa regionálne a miestne orgány uprednostňovali pred súkromnými spoločnosťami, a to jednak v súvislosti s ich úlohou uznanou v Lisabonskej zmluve, jednak preto, že sú vyjadrením demokracie a politického zastúpenia;

Programy a financovanie: technická pomoc, poradenstvo a podávanie správ

41. vyzýva Komisiu, aby vytvorila jednotné kontaktné miesto pre poskytovanie poradenstva o právnych predpisoch s cieľom zabezpečiť, aby žiadateľom o finančné prostriedky EÚ bolo poskytnuté včasné, primerané, jednoznačné a jasné poradenstvo;
42. navrhuje v priebehu programového obdobia požiadať o názor odborníkov, aby zlepšenie legislatívneho a regulačného rámca bolo založené na praktických skúsenostiach;
43. navrhuje osobitný mechanizmus na využitie finančných prostriedkov na technickú pomoc s cieľom vytvoriť právnické tímy pre každý program, ku ktorým budú mať všetci žiadatelia voľný prístup a ktorý na základe jednotného výkladu právnych predpisov podľa odporúčaní Európskej komisie a na základe existujúcich postupov môže poskytovať rozsiahle a ucelené poradenstvo o predpisoch EÚ týkajúcich sa financovania v záujme odstránenia mnohých pochybností a nevýhod, s ktorými sa v súčasnosti stretáva konečný príjemca;

44. navrhuje, že mechanizmy riadenia musia vytvoriť jasné rozlíšenie medzi správou programu a realizáciou projektu/programu, aby sa predišlo prípadným konfliktom záujmov a hodnoteniu odchýlok;
45. navrhuje maximalizovať výšku finančných fondov v rámci existujúceho rozpočtového stropu, čo umožní programový prístup k realizácii, v rámci ktorého sa kombinuje množstvo súvisiacich projektov a úspech sa meria skôr podľa hlavných výsledkov, než výsledkov jednotlivých projektov v oblastiach ako napríklad energetika;
46. navrhuje, aby sa preskúmali možnosti rozvoja a zlepšovania modelov finančného inžinierstva vrátane špecializovaných fondov rizikového kapitálu pre kľúčové odvetvia, účinnejšieho zosúladenia grantového financovania s iniciatívou JESSICA s cieľom stimulovať investičný trh s nehnuteľnosťami, a možnosť systému mikroúverov na základe iniciatívy JASMINE na podporu začínajúcich podnikov a malých podnikov;
47. navrhuje zvýšiť príležitosti pre spárované financovanie a najmä zo súkromného sektora s cieľom zabezpečiť dostupnosť finančných prostriedkov, ktoré miestnym a regionálnym orgánom umožnia riešiť miestne potreby;
48. žiada Komisiu, aby navrhla mechanizmus, v rámci ktorého by sa nevyužitú finančné prostriedky a prostriedky, ktorých viazanosť bola zrušená, vracali do rozpočtu EÚ tak, ako boli pridelené príslušnému členskému štátu ako pripísané príjmy, aby sa tak zabezpečilo pridelenie a využitie týchto prostriedkov v rámci odvetvových politík príslušného členského štátu, pre ktoré boli odsúhlasené;
49. v súčasnosti sa nedarí využívať dostupné finančné prostriedky najmä preto, lebo implementačný systém má veľa chýb, je pomalý a príliš zložitý, ako aj preto, lebo priority nie sú primerane vymedzené; Je nevyhnutné zabezpečiť riadnu komunikáciu s miestnymi a regionálnymi orgánmi, ako aj vnútroštátnymi orgánmi s cieľom prehodnotiť a objasniť priority, aby príjemcovia neboli znevýhodnení;
50. preto je dôležité zabezpečiť, aby zvlášť viacročné programy financovania mali istotu plánovania a spoľahlivosti v záujme dosiahnutia svojich cieľov; Väčšia pružnosť vo viacročnom finančnom rámci preto nesmie viesť k financovaniu presunov alebo nových politických iniciatív na úkor už schválených programov;
51. navrhuje jednoznačne prideliť úlohy pre partnerov pri podávaní správ a monitorovaní v kontexte programov financovaných EÚ v rámci obcí alebo regiónu vrátane prehľadu výdavkov a výsledkov a navrhovania nápravných opatrení a vyzýva Komisiu, aby poskytla pomoc vrátane finančných prostriedkov pre miestne a regionálne orgány, ak zjednodušenie, či už legislatívne alebo nelegislatívne, bude znamenať zvýšenie verejných výdavkov na poskytovanie ich služieb;

Politika súdržnosti

52. žiada Európsku komisiu, aby prijala ďalšie opatrenia na zjednodušenie politiky súdržnosti tým, že zohľadní návrhy miestnych a regionálnych orgánov vyjadrené v stanovisku na tému *Zjednodušenie EŠIF z pohľadu miestnych a regionálnych orgánov*, spravodajca: Petr Osvald (CZ/SES) ⁽⁴⁾;
53. pripomína, že európske štrukturálne a investičné fondy (EŠIF) sú hlavným nástrojom EÚ na podporu hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti vo všetkých členských štátoch a že ich zjednodušenie je zásadné pre dosiahnutie politických cieľov. Mali by sa napláňovať okamžité zlepšenia v rámci súčasného programového obdobia, ako aj dlhodobé zjednodušovanie, ktoré môže potenciálne viesť k zásadnej revízii existujúceho mechanizmu realizácie a platných právnych predpisov;
54. zvlášť upozorňuje na potrebu zjednodušenia, ktoré by prinieslo legislatívne aj nelegislatívne zmeny v oblastiach týkajúcich sa auditu, požiadaviek a pokynov v súvislosti s podávaním správ, štátnej pomoci, verejného obstarávania a pridávania dodatočných požiadaviek k právnym predpisom;

⁽⁴⁾ CdR 8/2016.

55. poznamenáva, že úsilie o zjednodušenie si vyžaduje cieľnú spoluprácu medzi všetkými príslušnými útvarmi Komisie, najmä GR REGIO, GR EMPL, GR COMP a GR GROW;

56. vyzýva Európsku komisiu, aby poskytla viac informácií a viac podporila odbornú prípravu miestnych a regionálnych orgánov v oblasti súčinnosti medzi európskymi štrukturálnymi a investičnými fondmi (EŠIF) a Európskym fondom pre strategické investície (EFSI);

Výskum a inovácie

57. žiada o zjednodušenie procesov podávania žiadostí a správ, pokiaľ ide o finančné prostriedky na výskum a inováciu, a to aj posilnením uplatňovania štandardných nákladov, a najmä pokiaľ ide o audit;

Spoločná poľnohospodárska politika a rozvoj vidieka

58. zdôrazňuje odporúčania obsiahnuté v stanovisku na tému *Zjednodušenie spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP)*, ktoré bolo prijaté v októbri 2015 ⁽⁵⁾;

59. opakuje, že je potrebné posilniť zásadu dôvery voči konečným príjemcom tým, že sa zmierni povinnosť vykazovať odôvodnenie výdavkov pri predkladaní záverečnej správy a že sa zasiahne do fázy kontroly kladením dôrazu na výsledky financovaných projektov;

60. vyjadruje znepokojenie, že aj napriek uvedeným cieľom novej SPP obmedziť právne predpisy na úrovni EÚ, sa zvýšil regulačný výstup Komisie prostredníctvom delegovaných právnych predpisov;

61. pripomína svoju žiadosť, že medzi SPP a ostatnými politikami EÚ, ako je environmentálna politika (a environmentálne fondy), je potrebný väčší súlad a komplementárnosť. Väčší súlad je najpotrebnejší medzi Európskym poľnohospodárskym fondom pre rozvoj vidieka a ostatnými európskymi štrukturálnymi a investičnými fondmi, ktoré spolu tvoria spoločný strategický rámec založený na širších politických cieľoch stratégie Európa 2020;

62. domnieva sa, že SPP sa musí zosúladiť s cieľom územnej súdržnosti, ktorý je zakotvený v Lisabonskej zmluve, a že je nutné vyhnúť sa tomu, aby sa prostredníctvom opatrení EÚ zvyšovala územná nerovnováha alebo aby boli ohrozené verejné služby, napr. vo vidieckych oblastiach;

Zjednodušenie pre malé a stredné podniky

63. považuje za veľmi dôležité, aby sa v rámci prebiehajúceho pracovného procesu o lepšej právnej regulácii pre MSP plne zohľadnili skutočné potreby subjektov v regionálnom a miestnom podnikateľskom prostredí;

64. poukazuje na to, že platforma REFIT musí venovať dostatočnú pozornosť aj regulačnej záťaži správnych orgánov. Je dôležité predísť presúvaniu tejto záťaže medzi podnikmi a orgánmi správy;

65. poznamenáva, že na základe konzultácií s víťazmi projektu výboru „Podnikateľský región roka“ prioritné oblasti, v ktorých je potrebné zjednodušenie, alebo oblasti, kde miera zjednodušenia zavedená prostredníctvom existujúcich právnych predpisov ešte nie je dostatočná, zahŕňajú účasť MSP na projektoch financovaných z EFRR, prístup MSP k verejnému obstarávaniu, spotrebiteľské práva a nariadenie REACH. Ako priorita pre ďalší postup boli určené aj požiadavky na podávanie správ o obchodných štatistikách (Intrastat);

66. domnieva sa, že je potrebné prijať opatrenia v oblasti administratívneho zjednodušenia pre MSP, najmä pokiaľ ide o DPH;

67. žiada, aby boli prijaté opatrenia na zjednodušenie prístupu MSP k verejnému obstarávaniu. Vyjadruje obavy, že miera zjednodušenia, ktorá bude zavedená prostredníctvom nových smerníc a jednotného európskeho dokumentu pre obstarávanie, nemusí byť ešte dostatočná na zabezpečenie priaznivých pravidiel obstarávania pre MSP;

⁽⁵⁾ CdR 2798/2015.

68. upozorňuje, že uvedené opatrenia na zjednodušenie nesmú poškodzovať schopnosť miestnych a regionálnych orgánov schvaľovať, z dôvodu ich osobitnej situácie a potrieb občanov, prísnejšie normy, a to najmä v oblastiach, ako sú rovnosť, sociálna, priemyselná alebo environmentálna politika;

69. zdôrazňuje, že právne predpisy EÚ v oblasti štátnej pomoci v súvislosti so službami všeobecného hospodárskeho záujmu (SVHZ) sú príliš podrobné a príliš zložité vzhľadom na množstvo sekundárnych právnych predpisov a nezáväzných textov v oblasti štátnej pomoci. Ďalším zjednodušením sa zvýši právna istota, urýchli realizácia investičných projektov, zabezpečí včasné poskytovanie SVHZ a podporí sa rast a zamestnanosť;

70. zdôrazňuje, že treba zvyšovať povedomie medzi inovatívnymi malými spoločnosťami o nových postupoch v oblasti verejného obstarávania, ich výhodách a obmedzeniach a o dostupnej podpore. V súvislosti s pravidlami EÚ o verejnom obstarávaní treba do troch rokov vypracovať posúdenie vplyvu a treba skontrolovať, či mali za následok uľahčenie prístupu MSP k verejným súťažiam, či prispeli k zníženiu byrokratických prekážok a či pomohli rozvíjať dlhodobé partnerstvá, pokiaľ ide o tovar a služby, ktoré v súčasnosti nie sú na trhu;

71. opakuje svoju výzvu, že prahové hodnoty pre zásadu de minimis v prípade štátnej pomoci pre SVHZ, ako aj prahová hodnota pre oslobodenie od povinnosti (podľa článku 108 ods. 3 ZFEÚ) oznámiť štátnu pomoc vo forme náhrady verejnej služby pre niektoré subjekty poverené poskytovaním SVHZ, by sa mali zvýšiť, keďže tieto opatrenia povedú k ďalšiemu zjednodušeniu pre miestne a regionálne orgány, ako aj pre subjekty prijímajúce náhradu;

Právne predpisy v oblasti životného prostredia

72. upozorňuje na svoje stanovisko na tému *Právne predpisy EÚ v oblasti životného prostredia: zlepšenie nahlasovania a zabezpečenie súladu*, prijaté v apríli 2016 ⁽⁶⁾, a žiada Európsku komisiu a členské štáty, aby sa riadili jeho odporúčaniami pri kontrole vhodnosti povinností týkajúcich sa monitorovania a podávania správ v oblasti environmentálnej politiky;

73. zvlášť upozorňuje na konkrétne odporúčania navrhnuté v stanovisku, ktoré sa týkajú auditu nadmernej záťaže a požiadaviek na podávanie správ, a vyzýva najmä na automatizáciu nástrojov podávania správ a hľadanie synergií medzi oznamovacími povinnosťami v rámci rôznych smerníc. Pripomína svoj návrh zaviesť „tabuľky výsledkov vykonávania“ pre ďalšie smernice v oblasti právnych predpisov týkajúcich sa životného prostredia;

74. podporuje možnosť horizontálnej smernice EÚ, ktorou by sa zaviedli ustanovenia na zabezpečenie súladu do všetkých právnych predpisov EÚ v oblasti životného prostredia, a to na základe zásad uvedených v stanovisku Výboru regiónov uvedenom vyššie;

75. konštatuje, že v roku 2013 mala Európska únia rozsiahly súbor 63 záväzných cieľov a 68 nezáväzných cieľov, z ktorých väčšina sa má dosiahnuť v rokoch 2015 až 2020. Pri navrhovaní a zmene cieľov sa musí merať a zohľadniť vplyv týchto cieľov na miestne a regionálne samosprávy, ako aj podniky. Neúčinné ciele, ktoré sú už zavedené, by sa mali zrušiť, aby mali predstavitelia miestnych samospráv dostatočnú autonómiu na to, aby mohli opatrenia prispôbiť miestnym ekonomickým a environmentálnym podmienkam;

76. pripomína, že primerané rozdelenie zodpovednosti a zdrojov, ako aj jasné informačné toky medzi obcami, regiónmi a národnou úrovňou, pokiaľ ide o požiadavky členských štátov na monitorovanie a podávanie správ v oblasti životného prostredia, sú potrebné na zabezpečenie konzistentnosti, účinnosti a spoľahlivosti správy a ukazovateľov týkajúcich sa stavu životného prostredia.

V Bruseli 7. decembra 2016

Predseda
Európskeho výboru regiónov

Markku MARKKULA

⁽⁶⁾ CdR 5660/2015.

Stanovisko Európskeho výboru regiónov – Cestovný ruch ako hnacia sila regionálnej spolupráce v EÚ

(2017/C 185/03)

Spravodajca: Hans_Peter WAGNER (AT/EES), starosta obce Breitenwang

POLITICKÉ ODPORÚČANIA

EURÓPSKY VÝBOR REGIÓNOV

Viacúrovňové riadenie

1. podporuje politiku EÚ obhájiť postavenie Európy ako najnavštevovanejšieho regiónu sveta, ktorý v roku 2015 navštívilo 51,4 % všetkých medzinárodných turistov, čo je približne 609 miliónov osôb ⁽¹⁾, a zmaximalizovať príspevok tohto odvetvia k udržateľnosti, inovácii, hospodárskemu rastu a zamestnanosti;
2. zdôrazňuje, že cestovný ruch spadá podľa článku 195 ZFEÚ do pôsobnosti členských štátov a že EÚ má právomoc vykonávať činnosti, ktorými podporuje, koordinuje alebo dopĺňa činnosti členských štátov, a teda aj regionálnych a miestnych orgánov, v tejto oblasti. Miestne a regionálne orgány v tejto súvislosti zohrávajú hlavnú rolu vzhľadom na ich právomoci, pričom mnohé regióny majú výlučné právomoci v tomto sektore. Vzhľadom na význam cestovného ruchu pre vnútorný trh je potrebná spolupráca medzi členskými štátmi a miestnou a regionálnou úrovňou verejnej správy, za súčasného dodržania zásady subsidiarity a viacúrovňového riadenia, ako aj spoločné európske zásady, kritériá a opatrenia, ktoré sú prínosom na európskej úrovni;
3. žiada Európsku komisiu (EK), aby prepracovala **stratégiu v oblasti cestovného ruchu z roku 2010**, vypracovala integrovanú politiku EÚ v oblasti cestovného ruchu, ktorá by bola prepojená so všetkými súvisiacimi oblasťami politiky, zlepšila dôveru turistov v sektor cestovného ruchu ako celok, posilnila prístup EK založený na sezónnosti a predložila viacročný pracovný program s jasnými cieľmi, ukazovateľmi a opatreniami pre oblasť cestovného ruchu;
4. žiada členské štáty EÚ, aby na základe stratégie EÚ v oblasti cestovného ruchu vypracovali vnútroštátne politiky cestovného ruchu, a to v konzultácii s miestnymi a regionálnymi orgánmi;
5. žiada, aby boli všetky **makroregionálne stratégie** ⁽²⁾ doplnené o kapitolu venovanú cestovnému ruchu. Vyzýva EK, aby spoločne s VR vypracovala tematický katalóg možných cieľov v oblasti cestovného ruchu pre makroregióny;
6. zdôrazňuje, že cestovný ruch je dnes jedným z najrýchlejšie rastúcich hospodárskych odvetví v Európe, sektorom, ktorý je hnacou silou celosvetového rastu a rozvoja, vytvára milióny pracovných miest, stimuluje vývoz a investície a mení životy ľudí, sektor, ktorý podporuje šírenie kultúrnej rozmanitosti a hodnôt a aktívne prispieva k postupnej konsolidácii európskej identity mladých generácií;
7. vyzýva **regióny a mestá**, aby nadväzne vypracovali stratégie pre oblasť cestovného ruchu, ktoré budú v súlade s európskymi a makroregionálnymi stratégiami, a nabáda na **verejno-verejnú spoluprácu** a na vytváranie **verejno-súkromných partnerstiev** s cieľom rozvíjať, podporovať a realizovať novú infraštruktúru v oblasti cestovného ruchu, pričom treba mať na pamäti potreby starnúcej populácie v Európe a umožniť starším občanom cestovať bezbariérovú po celej únii. Tieto stratégie by mali byť spojené s vypracovaním plánov na oživenie cestovného ruchu v destináciách pomocou lepšieho využívania zdrojov a zariadení – tak verejných, ako aj súkromných – s cieľom zvýšiť ich konkurencieschopnosť. Takisto treba stimulovať zlepšenia vo vyspelých turistických destináciách, v ktorých mal faktor času negatívny dosah na zdroje slúžiace na prilákanie turistov;

⁽¹⁾ Údaje Svetovej organizácie cestovného ruchu OSN (UNWTO) uvedené v Regionálnej ročenke Eurostatu 2016.

⁽²⁾ COM(2009) 248 final, „Stratégia Európskej únie pre región Baltského mora (EUSBSR)“; COM(2014) 357, „Stratégia EÚ pre región Jadranského a Iónskeho mora“ (EUSAIR); COM(2010) 715, „Stratégia Európskej únie pre podunajskú oblasť (EUSDR)“; COM(2015) 366 final, „Stratégia Európskej únie pre alpský región (EUSALP)“.

8. vyzýva členské štáty a Európsku komisiu, aby umožnili a aktívne podporovali cezhraničnú spoluprácu miestnych a regionálnych orgánov v odvetví cestovného ruchu;

9. žiada vytvoriť **miestne medzisektorové**, ako aj regionálne **platformy** ⁽³⁾ s cieľom prepojiť, strategicky rozvíjať a obchodne propagovať destinácie ⁽⁴⁾, aby sa začal dialóg a výmena osvedčených postupov a know-how o tom, ako využiť finančné nástroje EÚ;

10. pripomína, že cestovný ruch je jednou z najdôležitejších oblastí politiky pre cezhraničnú spoluprácu v Európe. Vyzýva štruktúry cezhraničnej spolupráce vrátane EZÚS a euroregiónov, aby prostredníctvom **cezhraničných stratégií v oblasti cestovného ruchu** (ako sú dopravné alebo marketingové stratégie) uľahčili cezhraničnú, nadnárodnú a medziregionálnu spoluprácu, a vytvárali blahobyt, zvýšili zamestnanosť a regionálnu ponuku pre spotrebiteľov. Mali by na to využiť všetky možné európske prostriedky podpory (napr. EFSI, EŠIF, Interreg, Horizont 2020), pričom by mali byť zapojené organizácie, zoskupenia či siete s bohatými skúsenosťami, prepojené s týmto sektorom;

Cestovný ruch a infraštruktúra

11. žiada, aby sa v odľahlých oblastiach, horských oblastiach, na ostrovoch a v pobrežných oblastiach využili verejné aj súkromné **prostriedky** na udržateľné zlepšenie infraštruktúry pre cestovanie a cestovný ruch ⁽⁵⁾, ktorá v mnohých oblastiach zabezpečuje služby všeobecného záujmu, aby sa tak zaručila a podporila **dostupnosť, zásobovanie a konkurencieschopnosť turistických regiónov**, a žiada:

- zlepšenie systému zhromažďovania a spracovania údajov o tokoch cestovného ruchu (tranzit a usmernený cestovný ruch) prostredníctvom Eurostatu (alebo iných organizácií, ako napríklad Európska komisia pre cestovný ruch či Svetová organizácia pre cestovný ruch v rámci OSN),
- zapojenie Eurostatu do poskytovania viacerých územných rozpisov informácií (nad úrovňou NUTS 2(1)) a prispôbenia sa novým potrebám a požiadavkám (napríklad začlenenie premenných prístupnosti či emisií CO₂). Vďaka tomu budú mať destinácie k dispozícii spoľahlivé a porovnateľné údaje na vyhodnotenie a zlepšenie využívania zdrojov z hľadiska udržateľnosti,
- z dôvodu rozsiahlej dopravnej záťaže a záťaže pre životné prostredie, ako aj preťaženia infraštruktúry v turistických regiónoch podporovať na všetkých úrovniach verejnej správy **riadenie kapacít a cestovných destinácií**,
- **finančné stimuly** na rovnomernejšie rozloženie a celoeurópsku koordináciu turistických cestovných prúdov ⁽⁶⁾ s jasným dôrazom na zníženie sezónnej pohybu cestovného ruchu;
- **prepracovanie bielej knihy EK** so zreteľom na konkurencieschopný, celoeurópsky systém mobility, najmä na odľahčenie citlivých regiónov od tranzitnej dopravy (napr. mestských aglomerácií, prírodných regiónov), zabezpečenie nadväzujúceho dopravného reťazca od dverí k dverám, informácie o prostriedkoch verejnej dopravy a existujúcej ponuke ⁽⁷⁾, ako aj na opatrenia na podporu verejnej dopravy, najmä železničnej ⁽⁸⁾;

12. žiada, aby do európskej, národnej a regionálnej stratégie v oblasti cestovného ruchu boli zahrnuté aj otázky boja proti terorizmu, bezpečnosti, najmä vo verejných priestoroch, a civilnej ochrany, najmä krízová komunikácia a krízové riadenie v národných, regionálnych a miestnych krízových plánoch a postupoch;

⁽³⁾ Jedným z príkladov takejto platformy je sieť európskych regiónov pre konkurencieschopný a udržateľný cestovný ruch (Network of European Regions for Competitive and Sustainable Tourism – NECSTour).

⁽⁴⁾ Napríklad cestovný ruch a poľnohospodárstvo, cestovný ruch a wellness, cestovný ruch a kúpele, cestovný ruch a šport, cestovný ruch a miestna remeselná výroba a kultúrne a tvorivé odvetvia, priemysel a múzeá.

⁽⁵⁾ A to aj v najvzdialenejších regiónoch a v odľahlých oblastiach, v horských oblastiach, na ostrovoch, v pobrežných oblastiach, v cezhraničných regiónoch, v regiónoch, ktoré čelia demografickým výzvam, v kultúrnych a prírodných lokalitách, v nových aj vyspelých destináciách.

⁽⁶⁾ „Zelené trasy“, riadenie prostredníctvom mýtného v určité denné hodiny alebo dni v týždni, zľacnené prevozná na lodiach/tarifý pre turistov vo verejnej doprave (najmä v železničnej doprave).

⁽⁷⁾ Vrátane dostupných intermodálnych dopravných možností a služieb predaja cestovných lístkov.

⁽⁸⁾ Napríklad autovlaky, preprava bicyklov v cezhraničnej železničnej doprave.

Investície v oblasti cestovného ruchu

13. vyzýva Európsku komisiu, aby pri strednodobom hodnotení viacročného finančného rámca od základu prehodnotila svoj prístup k cestovnému ruchu v rámci EŠIF, keďže v súčasnom programovacom období v niektorých krajinách podporu cestovného ruchu prostredníctvom EŠIF prakticky vylúčila, hoci v mnohých regiónoch týchto krajín existujú málo rozvinuté oblasti, v ktorých je cestovný ruch prakticky jediným možným nástrojom rozvoja (napr. národné parky, chránené prírodné oblasti a pod.);

14. zdôrazňuje, že do konkurencieschopnosti európskeho cestovného ruchu treba **investovať**. Najmä MSP musia lepšie využívať stratégie pre jednotný digitálny trh a s ním spojené balíky podpory (EFSI, EŠIF, ENRF, Interreg, Urbact, LIFE, Horizont 2020, COSME, CREATIVE EUROPE, Erasmus+, EaSI)⁽⁹⁾; V tejto súvislosti by boli potrebné sprievodné iniciatívy a odborná príprava zamerané na MSP v záujme účinnejšieho využívania finančných prostriedkov;

15. podporuje požiadavku začleniť do ročného rozpočtu EÚ **rozpočtovú položku na podporu európskeho cestovného ruchu**, z ktorej by sa financovali inovatívne, konkurencieschopné, udržateľné, nadregionálne a cezhraničné projekty, a súčasne viac zohľadniť **investície súvisiace s cestovným ruchom** v regionálnej politike EÚ po roku 2020. Podpora z EÚ musí uľahčiť pozíciu MSP a je potrebné podstatne znížiť byrokratické zaťaženie pri vybavovaní administratívnych úkonov spojených s podporou;

16. vyzýva členské štáty a ich regionálne orgány, aby začlenili priority v oblasti cestovného ruchu do svojich operačných programov po roku 2020, aby verejné orgány a súkromný sektor mali prístup k fondom na financovanie svojich projektov. Uvedomuje si rýchly vývoj demografických zmien, a preto odporúča uprednostňovať iniciatívy zamerané na prispôbenie infraštruktúry v oblasti cestovného ruchu a dopravné prostriedky potrebám starnúcej populácie;

17. vyzýva členské štáty, aby:

- urýchlili digitalizáciu odvetvia cestovného ruchu, a najmä aby zabezpečili vysokorychlostné širokopásmové pripojenie na internet v najvzdialenejších oblastiach, vo vzdialených oblastiach s nízkou hustotou zaľudnenia, ako aj v horských oblastiach,
- odporúča, aby verejné orgány načreli do potenciálu digitálnej agendy pre Európu a využili možnosti, ktoré vytvára, na podporu svojich služieb v oblasti elektronického zdravia v prospech občanov, ako aj cestujúcich,
- prijali opatrenia na zabezpečenie výrazného prílevu návštevníkov počas celého roka,
- podporovali zvýšenie priemernej dĺžky pobytu v destináciách,
- zlepšili kvalifikovanosť a zamestnateľnosť pracovníkov tohto odvetvia,
- kládli osobitný dôraz na udržateľnosť ako jedno z hlavných kritérií pri správe turistických destinácií a produktov cestovného ruchu
- a takisto aby vytvorili fóra odborníkov s cieľom šíriť osvedčené postupy najmä pre MSP;

18. vyjadruje poľutovanie nad tým, že MSP z nedostatku informovanosti nevyužívajú dostatočne EFSI a podporuje zriadenie **regionálnych investičných platforiem** v rámci EFSI, aby mali MSP prístup k informáciám a know-how podľa vzoru regionálneho rozvoja (ako napr. „theALPS“⁽¹⁰⁾). V rámci uplatňovania svojho vyhlásenia s názvom Investovať a spájať⁽¹¹⁾, ktoré je výsledkom 7. summitu regiónov a miest v Bratislave, VR navrhuje EK a EIB, aby spoločne zriadili **celoeurópsku investičnú platformu** pre MSP pôsobiace v oblasti cestovného ruchu a realizovali spoločné miestne fóra investícií do cestovného ruchu v rámci EFSI. Konkrétne by sa malo do roku 2018 zrealizovať 5 pilotných projektov v modelových regiónoch (vidiecke/odľahlé regióny alebo najvzdialenejšie, horské, pohraničné a ostrovné/pobrežné regióny, ako aj mestá), prípadne aj so zapojením sietí, ako sú NECSTouR, Združenie európskych pohraničných regiónov, európske zoskupenia územnej spolupráce či euroregióny;

⁽⁹⁾ „Guide on EU Funding for the tourism sector 2014 – 2020“ (Príručka o financovaní odvetvia cestovného ruchu z prostriedkov EÚ na obdobie rokov 2014 – 2020). http://ec.europa.eu/growth/sectors/tourism/support-business_sk.

⁽¹⁰⁾ <http://www.thealps.travel/en>.

⁽¹¹⁾ COR-2016-02559-00-00-DECL-REF.

19. žiada regióny a EZÚS, aby spolu s riadiacim výborom z EFSI a EIB motivovali banky vo svojich regiónoch vytvárať **investičné programy**, ktoré uľahčia cezhraničné investície a prístup MSP pôsobiacich v cestovnom ruchu k finančným prostriedkom EÚ a prostriedkom verejného sektora (model PPP);

20. vyzýva EK, aby podporovala **cezhraničné malé projekty a mikroprojekty** v oblasti cestovného ruchu, ako aj **projekty „people-to-people“** („ľudia ľuďom“), ktoré najmä v pohraničných regiónoch výraznou mierou prispievajú k budovaniu európskeho povedomia;

21. opakuje svoju požiadavku, aby bola hranica *de minimis* v prípade štátnej pomoci na služby všeobecného hospodárskeho záujmu, ktoré sú často na prospech aj infraštruktúre využívanej v cestovnom ruchu, zvýšená na 1 milión EUR na obdobie každých troch daňových rokov. V regiónoch, ktorých hospodárska a sociálna stabilita závisí do veľkej miery od cestovného ruchu a ktoré sú poznačené vysokou nezamestnanosťou, by mal tento prah platiť aj pre verejné investície do infraštruktúry využívanej v cestovnom ruchu, ak ju pravidelne využíva miestne obyvateľstvo. Súčasne pripomína, že rámec pôsobnosti aktuálneho všeobecného nariadenia (EÚ) č. 651/2014 o skupinových výnimkách platného do 31. decembra 2020 už zahŕňa aj zachovanie kultúrneho dedičstva a pomoc pre športové a multifunkčné rekreačné zariadenia;

22. podotýka, že cestovný ruch je kľúčovým prvkom stratégie mnohých menej rozvinutých regiónov, ktoré majú veľký a stále plne nevyužitý potenciál z hľadiska hospodárstva a životného prostredia;

Lepšia tvorby právnych predpisov

23. poukazuje na problémy v súvislosti s **regulačným rámcom**, a žiada členské štáty, aby nesprísňovali platné európske predpisy vnútroštátnou reguláciou (gold plating). VR odporúča EK v rámci iniciatívy REFIT podniknúť tieto špecifické iniciatívy v oblasti cestovného ruchu:

- zjednodušiť predpisy pre poskytovateľov širokopásmových služieb a usilovať sa zaujať trhovo orientovaný a z technologického hľadiska neutrálny prístup,
- odstrániť nadmerné povinnosti v oblasti vysvetľovania a informovania v rámci smernice EÚ o právach spotrebiteľov,
- prehodnotiť a prípadne prepracovať smernicu o balíku cestovných služieb, keďže treba zabrániť zbytočnej byrokracii, ako aj právnej neistote,
- zmierniť povinnosť poskytovať v sektore gastronómie informácie podľa nariadenia (EÚ) č. 1169/2011 o informáciách o potravinách,
- zjednodušiť platné predpisy týkajúce sa prepravy tekutín v leteckej doprave⁽¹²⁾;

24. žiada stratégie na revitalizáciu centier miest, keď sa budú zisťovať budúce potreby investícií do obnovy alebo infraštruktúry, aby sa dôkladne zohľadnil potenciálny vplyv týchto investícií, pokiaľ ide o ochranu a zvyšovanie miestnej atraktívnosti pre aktivity cestovného ruchu a zlepšovanie dostupnosti pre občanov a návštevníkov s obmedzenou mobilitou;

Tematicky zameraný cestovný ruch

25. navrhuje v zmysle inteligentnej špecializácie (smart regions/cities) **podporovať projekty tematicky zameraného cestovného ruchu**⁽¹³⁾ ako protíváhu negatívnych dôsledkov masového cestovného ruchu, a **zaviesť titul „Európske hlavné mesto inteligentného cestovného ruchu“**, ktorý by zástupcovia priemyslu cestovného ruchu, EK, EP a VR každoročne udeľovali maximálne trom mestám/regiónom v EÚ. Pri tom by sa osobitná pozornosť mala venovať propagácii udržateľných a konkurencieschopných turistických destinácií ako prínosu k iniciatíve Vysokokvalitné európske destinácie (EDEN). Zohľadniť by sa mali aj oblasti mimo centier miest a dobre známych mestských lákadiel, aby tak z neho profitovali aj mestské uzly v okrajových častiach metropolitných oblastí či malé a stredne veľké mestá;

⁽¹²⁾ Nariadenie Komisie (EÚ) č. 185/2010 zo 4. marca 2010 o ustanovení podrobných opatrení na vykonávanie spoločných základných noriem bezpečnostnej ochrany civilného letectva (Ú. v. EÚ L 55, 5.3.2010, s. 1).

⁽¹³⁾ Vinársky cestovný ruch, gastronómia, ekoturizmus, cestovný ruch zameraný na štúdium cudzích jazykov, zážitkový cestovný ruch, cykloturistika, vidiecky život, tradície, náboženstvo, umenie, vzdelávanie, výskum, rôzne moderné športy, obchodný a kongresový cestovný ruch, MICE (Meetings, Incentives, Conventions and Events) a pod.

26. zdôrazňuje, že mestský cestovný ruch vytvára priestorovú dynamiku pre transformáciu mestského prostredia, a to prostredníctvom obnovy verejných priestranstiev, infraštruktúry a prepojení, rozvoja miestnej vybavenosti a rekreačnej infraštruktúry. To prospieva nielen turistom, ale aj miestnemu spoločenstvu a občanom;

27. žiada, aby sa podporoval **cestovný ruch zameraný na kultúru, prírodu, dejiny a náboženstvo**, ktorý je prínosom v oblasti zamestnanosti, porozumenia medzi kultúrami, ako aj v oblasti regionálneho a vidiekeho rozvoja, a vyzýva, aby sa prepojili turistické atrakcie s cieľom vytvoriť tematické cestovné trasy na európskej, národnej a miestnej úrovni, ako napríklad mestá a pamiatky zaradené do zoznamu svetového dedičstva UNESCO. V tejto súvislosti by sa mala v Európskej únii vytvoriť európska sieť miest svetového dedičstva a mali by sa prijať konkrétne opatrenia na ich zachovanie a zvýšenie povedomia o ich existencii;

28. zdôrazňuje, že cestovný ruch súvisiaci so zdravím a wellness je jedným z najrýchlejšie sa rozvíjajúcich odvetví cestovného ruchu, ktoré láka starších Európanov a návštevníkov z tretích krajín, a odporúča posilniť prepojenie medzi agendami v oblasti cestovného ruchu a striebornej ekonomiky;

29. zdôrazňuje, že **vidiecky cestovný ruch** zachováva miestne spoločenstvá tým, že vytvára pracovné miesta, podporuje rozvoj, chráni životné prostredie, a podporuje vidiecku kultúru, umenie a remeslá a žiada, aby

- vidiecke oblasti na základe regionálnych koncepcií rozvoja vypracovali **integrované** a aj **cezhraničné stratégie** rozvoja vidiekeho cestovného ruchu, pričom by sa tieto stratégie mali zamerať na bezproblémové dopravné prepojenie, ktoré by umožnili bezbariérovú mobilitu presunov do vidieckych oblastí a v rámci nich,
- sa prostredníctvom plošného, nadpodnikového etablovania odborníkov v oblasti inovácií (innovations coaches) podporovala **spolupráca MSP pri vytváraní ponuky**, s cieľom prilákať ako návštevníkov obyvateľov miest,
- sa rozvíjali styčné fóra a platformy, ktoré by MSP umožnili ponúkať turistom doplnkové a hodnotnejšie produkty,
- vidiecke oblasti vo svojich stratégiách rozvoja venovali väčšiu pozornosť kultúrnemu dedičstvu, keďže prispieva k udržiavaniu a vytváraniu pracovných miest, podpore poľnohospodárskych podnikov, ochrane kultúrnej krajiny a podpore vidieckeho umenia a remesiel,
- spoločná poľnohospodárska politika po roku 2020 v tejto súvislosti obsahovala hmatateľnú podporu malých a stredných podnikov pôsobiacich v oblasti cestovného ruchu vo vidieckych oblastiach, s cieľom ďalej rozvíjať agroturistiku;

30. zdôrazňuje dôležitú úlohu gastronomického cestovného ruchu, pokiaľ ide o tvorbu nových a udržateľných pracovných miest, a upozorňuje na skutočnosť, že cieľom rozvoja tohto odvetvia cestovného ruchu je propagácia kvalitných tradičných miestnych výrobkov. Vzhľadom na skutočnosť, že viac ako tretina výdavkov vynaložených v rámci cestovného ruchu pripadá na spotrebu potravín, gastronómia je istým a dôležitým zdrojom príjmov;

31. pripomína svoju podporu iniciatívam Európske hlavné mesto kultúry a značka „Európske dedičstvo“, ako aj Dni európskeho dedičstva a cena Európskej únie za kultúrne dedičstvo;

Zmena klímy a udržateľnosť

32. pripomína, že cestovný ruch je v mnohých oblastiach kľúčovou poistkou hospodárskeho rastu, príjmov a zamestnanosti. VR vyzýva regióny, aby dbali vo **svojich stratégiách cestovného ruchu** ⁽¹⁴⁾ na **udržateľnosť** ⁽¹⁵⁾, pomocou novátorských nástrojov na monitorovanie a posilnenie udržateľnosti každého z troch rozmerov cestovného ruchu: environmentálneho, sociálneho a hospodárskeho (ETIS), s cieľom zaujať holistický prístup, ktorý predvída zvýšený tlak na životné prostredie v dôsledku aktivít cestovného ruchu a vie sa s ním vyrovnáť. Príprava týchto stratégií by sa mala cielene podporovať prostredníctvom politiky súdržnosti EÚ;

33. žiada európske právne riešenie trendu kolaboratívneho hospodárstva, ktoré okrem pozitívnych vplyvov so sebou prináša aj riziká, ako napríklad chýbajúce sociálne zabezpečenie pracovníkov, chýbajúce predpisy o ubytovaní zákazníkov/turistov, prenesenie rizík zamestnávateľov na zamestnancov a negatívne daňové vplyvy či chýbajúca kontrola kvality danej destinácie;

⁽¹⁴⁾ Podľa vzoru regiónov v združení NECSTouR.

⁽¹⁵⁾ Napríklad rôznorodé koncepcie ponuky v oblasti wellness, kultúra, šport, sezónne nepodmienené produkty na celoročnú prevádzku, modely na zistenie vplyvu rôznych foriem dovolenky a dovolenkových aktivít na klímu.

34. podporuje rozvoj udržateľného kultúrneho cestovného ruchu v mestách, ktorý môže byť dôležitým katalyzátorom vytvárania príjmov pre inovatívne postupy v oblasti ochrany kultúrneho dedičstva a jeho riadení. Cestovný ruch v mestách tiež stimuluje inovácie. Využívanie informácií, komunikačné technológie a koncepcia inteligentných miest, ktorá nielen vytvára kvalitu, ktorú návštevníci zažívajú, ale zlepšuje aj kvalitu života miestneho obyvateľstva;

35. nabáda turistické regióny, aby sa vzhľadom na klimatické zmeny postarali o diverzifikáciu svojich **hospodárskych ťažísk**, osobitne horské a pobrežné regióny majú vhodné predpoklady na to, aby získavali energiu z obnoviteľných zdrojov (vodná a veterná energia, slnko, geotermálna energia, biomasa) a spoločne so sektorom investovali do projektov, ktoré sú priaznivé z hľadiska klímy, a využívali nástroje, ako sú Hotel Energy Solutions (HES)⁽¹⁶⁾ a Nearly Zero Energy Hotels (neZEH)⁽¹⁷⁾;

36. vyzýva EK, aby podporovala kampane na zvýšenie informovanosti v tomto sektore o problematike udržateľného hospodárenia s prírodnými zdrojmi (s cieľom obmedziť spotrebu vody, plytvanie potravinami, používanie čistiacich prostriedkov a hygienických potrieb);

Trh práce, vzdelávanie a výskum

37. žiada, aby EK a členské štáty prijali ďalšie opatrenia na **cezhraničné formálne uznávanie kvalifikácií v odvetví cestovného ruchu**, ako aj všestrannú odbornú prípravu, aby sa znížila sezónna závislosť. Pri uznávaní kvalifikácií musí byť latka nastavená vysoko⁽¹⁸⁾;

38. zdôrazňuje, že je potrebné bojovať proti využívaniu nelegálnej alebo neohlásenej práce, ktorá je mimoriadne rozšírená najmä v sektore cestovného ruchu⁽¹⁹⁾;

39. žiada EK, aby v rámci EURES v spolupráci s národnými agentúrami na sprostredkovanie zamestnania vypracovala špecifické, na cestovný ruch zamerané programy na **celoeurópske sprostredkovanie práce** pre kvalifikované pracovné sily v regiónoch so silným turistickým zameraním;

40. vyzýva miestne a regionálne samosprávy a agentúry trhu práce, aby s odvetvím cestovného ruchu vytvorili kvalifikačné združenia, ktoré by v zmysle celoživotného vzdelávania poskytovali školenia v na podporu kvality (udržateľnosť, starostlivosť, bezpečnosť a pod.) a marketing produktov (digitalizácia) v sektore cestovného ruchu;

41. víta prijatie nových cieľov v oblasti trvalo udržateľného rozvoja⁽²⁰⁾ Valným zhromaždením Organizácie Spojených národov na jeho 70. zasadnutí a zdôrazňuje, že spomedzi 17 cieľov sa cestovný ruch výslovne uvádza v cieľoch 8, 12 a 14, a to v súvislosti s jeho schopnosťou podporovať hospodársky rast, začleňovanie a dôstojnú prácu pre všetkých, podnecovať udržateľnú spotrebu a výrobu a ďalšiu ochranu a udržateľný rozvoj vodných zdrojov, so zreteľom na hlavné oblasti činnosti, zasadzovanie sa za a osvetu v tejto oblasti, budovanie poznatkov a ich šírenie, tvorbu politiky, ako aj budovanie kapacít a vzdelávanie;

42. v rámci európskej vzdelávacej ofenzívy navrhuje:

— podporovať iniciatívy PPP, s cieľom prostredníctvom spojenia odbornej prípravy a praxe pokračovať v **profesionalizácii odvetvia**⁽²¹⁾,

— **prepojiť odborné školy, technické vysoké školy a univerzity** v oblasti cestovného ruchu, aby sa zhodnotil vplyv programu Erasmus+ na odvetvie cestovného ruchu,

— zriadiť európsku akadémiu cestovného ruchu a **katedru Jeana Monneta pre európsky výskum cestovného ruchu**;

⁽¹⁶⁾ <http://hotelenergysolutions.net/>.

⁽¹⁷⁾ <http://www.nezeh.eu/home/index.html>.

⁽¹⁸⁾ „Mapping and performance check of the supply side of tourism education and training“ (Mapovanie a kontrola výkonnosti na strane ponuky vo vzdelávaní a odbornej príprave v oblasti cestovného ruchu) [COM(2016)]; „Európska stratégia posilnenia rastu a zamestnanosti v odvetví pobrežného a námorného cestovného ruchu“ [COM(2014) 86].

⁽¹⁹⁾ Uznesenie ETUC o nelegálnej práci, marec 2014 (<https://www.etuc.org/documents/etuc-resolution-undeclared-work>).

⁽²⁰⁾ <http://www.un.org/sustainabledevelopment/>.

⁽²¹⁾ Parliament Magazine, číslo 437, 27. júna 2016, s. 28 – 29; príklad „Youth on the Spot – Special Partnership on tourism“ (Mládež na mieste – špeciálne partnerstvo v oblasti cestovného ruchu).

43. vyzýva členské štáty, regióny a mestá, aby rýchlejšie začlenili migrantov a žiadateľov o azyl do trhu práce, využili jazykové a odborné zručnosti migrantov a ďalej ich rozvíjali pomocou kurzov;

Cestovný ruch a európske občianstvo

44. zdôrazňuje, že európski občania vnímajú, že oni ako turisti sú spotrebiteľia chránení právom EÚ a môžu sa slobodne pohybovať na jednotnom trhu EÚ a v schengenskom priestore. Cestovný ruch preto pri **vytváraní povedomia o európskom občianstve** a pri podpore vzájomného porozumenia zohráva dôležitú úlohu. Preto by sa mali vytvoriť stimuly, ktoré povedú európskych občanov k tomu, aby svoju dovolenku trávili viac v Európe. VR vyzýva EK a členské štáty, aby pri rešpektovaní zásady subsidiarity a uplatňovaní viacúrovňového riadenia zväzili tieto nápady:

- bezplatné lístky InterRail pre mladých Európanov, keď dosiahnu 18 rokov, ktoré im umožnia objavovať a lepšie spoznať Európu, ako to navrhuje aj Európsky parlament ⁽²²⁾,
- prostredníctvom bezplatnej „**European Citizen Travel Card**“, ku ktorej sa členské štáty, regióny a mestá môžu pridať na dobrovoľnej báze, ponúkli občanom EÚ, ktorí cestujú v EÚ, zvýhodnené ceny v prostriedkoch verejnej dopravy (vrátane prepravy bicyklov, či v systémoch prenájmu bicyklov), múzeách a pod. Táto karta by mala byť dostupná na internetovej stránke VR, EK, vo všetkých informačných centrách Europe Direct a u všetkých zapojených zväzov cestovného ruchu a platiť v spojení s občianskym preukazom alebo pasom niektorej z krajín EÚ,
- vytvoriť **elektronický európsky odznak cestovateľa** (GPS aplikácia „Discover Yrope“ kompatibilná so sociálnymi médiami),
- vytvoriť „**European Traveller's Pass**“ s užitočnými informáciami pre občanov EÚ, ktorí sú v krajine ako turisti (práva spotrebiteľov, zdravotná starostlivosť, adresy konzulátov mimo Európy, čísla tiesňových liniek, informácie o „European Citizen Travel Card“);

45. zdôrazňuje, že cestovný ruch výraznou mierou prispieva k porozumeniu medzi národmi a pomáha lepšie spoznať rôzne kultúry;

46. navrhuje, aby EK, EP a VR vypísali **mediálnu cenu („Oskar“ v oblasti cestovného ruchu)**, ktorou by oceňovali dokumentárne reportáže (v printových alebo audiovizuálnych médiách), ktoré sprostredkujú poznatky o európskom kultúrnom a prírodnom dedičstve, ako aj o regionálnych a miestnych turistických atrakciách v Európe a prispievajú k vytváraniu európskeho občianskeho povedomia;

Vonkajší rozmer cestovného ruchu

47. vyzdvihuje **význam vnútorného trhu a schengenského priestoru** pre cezhraničný cestovný ruch a miestne trhy. VR dôrazne vyzýva členské štáty, aby zaručili schengenský priestor bez hraníc;

48. víta „vízový balík“ ⁽²³⁾, ktorý Komisia prijala v apríli 2014 a zdôrazňuje, že **zjednodušenie vízového režimu** je dôležitým predpokladom pre to, aby sa turisti (najmä z krajín BRIC) odhodlali navštíviť Európu ⁽²⁴⁾. Je potrebné dôkladne zväziť bezpečnostné otázky a hospodársky prínos cestovného ruchu. Výbor víta v tejto súvislosti zavedenie Európskeho systému pre cestovné informácie a povolenia (ETIAS) ⁽²⁵⁾, ktorý posilní bezpečnosť cestovania do schengenského priestoru v rámci dohôd o bezvízovom styku;

⁽²²⁾ Myšlienka bezplatných lístkov InterRail, ktoré by umožnili na určité obdobie neobmedzené cestovanie vlakom v zapojených krajinách a medzi nimi, bola prediskutovaná na plenárnom zasadnutí EP 3. – 6. októbra 2016 v Štrasburgu.

⁽²³⁾ „Implementácia a rozvoj spoločnej vízovej politiky v záujme podnietenia rastu v EÚ“ [COM(2012) 649 final].

⁽²⁴⁾ „Improving the Visa Regimes of European Nations to Grow Tourism: A view from the European Travel Commission“ (Úprava vízového režimu európskych krajín na zvýšenie cestovného ruchu: Pohľad Európskej komisie pre cestovný ruch), Európska komisia pre cestovný ruch (ETC/2015).

⁽²⁵⁾ Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje Európsky systém pre cestovné informácie a povolenia (ETIAS) a ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia (EÚ) č. 515/2014, (EÚ) 2016/399, (EÚ) 2016/794 a (EÚ) 2016/1624 [COM(2016) 731 final].

49. navrhuje, aby sa otázkam spojeným s cestovným ruchom, a najmä opatreniam na zlepšenie bezpečnosti európskych turistov v krajinách mimo EÚ, venovala správa Európsko-stredomorského zhromaždenia regionálnych a miestnych samospráv (ARLEM);

50. podporuje novovytvorené platformy pre spoluprácu medzi EÚ a medzinárodnými partnermi ako Čína, a to prostredníctvom iniciatív ako je výbor pre rozvoj kultúry a cestovného ruchu v rámci iniciatívy Jedno pásmo, jedna cesta (OBOR) medzi EÚ a Čínou⁽²⁶⁾;

Propagácia cestovného ruchu

51. plne podporuje rozhodnutie vyhlásiť rok 2018 za Európsky rok kultúrneho dedičstva, pričom sa domnieva, že cestovný ruch bude kľúčovým prvkom, ktorý umožní plne rozvinúť príslušné aktivity a žiada stanovenie Európskeho roka cestovného ruchu;

52. žiada, aby sa medzi zastrešujúcimi organizáciami národného hnutia cestovného ruchu a Európskou komisiou pre cestovný ruch zosúladiła spoločná **reklama na Európu v tretích krajinách**;

53. nabáda, aby sa ponuka cestovného ruchu rozšírila a zamerala na konkrétne krajiny, záujmové skupiny, profesijné skupiny atď., pričom by sa malo dbať na to, aby sa informácie šíрили prijateľným a zrozumiteľným spôsobom, podľa možnosti pomocou najnovších médií v celosvetovom meradle. Väčšia dostupnosť poznatkov o európskych produktoch cestovného ruchu môže zdynamizovať cestovný ruch v rámci Európy, ako aj zo vzdialenejších krajín;

54. žiada Komisiu, aby sa viac zaoberala interferenciou cestovného ruchu a migrácie resp. utečeneckých prúdov, preskúmala kultúrne, hospodárske a spoločenské dôsledky a v spolupráci s VR zistila potenciál príležitostí, ktoré príslušné regióny ponúkajú (trh práce atď.);

55. odporúča EK, aby

— sa zasadzovala za vytvorenie **európskej ochrannej známky (logo EÚ)**, vypracovanie nadregionálnych a nadnárodných trhových a marketingových stratégií a európskych marketingových platforiem (marketingové programy EÚ, napr. pre alpský región alebo oblasť Stredozemného mora), aby sa robila reklama EÚ na vzdialených trhoch, pričom sa zohľadní osobitná úloha miest a regiónov a rôznorodosť ich prírodného a kultúrneho dedičstva⁽²⁷⁾,

— prijala opatrenia, ktoré budú európskych občanov nabádať, aby svoju dovolenku trávili viac v Európe. Mal by sa zväziť model **„European Citizen Travel Card“**, ktorý by turistom poskytoval všeobecné informácie v záujme uľahčenia a väčšej bezpečnosti ich ciest a pobytov s výhodami cestovania v rámci Európy,

— na internetovej stránke www.visiteurope.com zriadila **„EU Tourism Road Show“** a **Atlas európskych kultúrnych trás**⁽²⁸⁾,

— zväzila možnosť zaviesť štandardizovaný **európsky systém klasifikácie a zabezpečenia kvality**, ktorý by doplnil národné/regiónálne klasifikácie hotelov (napr. hotelové hviezdičky) a normy kvality stanovené na národnej úrovni;

Medziinštitucionálna spolupráca

56. vyzýva EK, aby zapojila VR do každoročného európskeho fóra cestovného ruchu a európskeho dňa cestovného ruchu;

57. žiada každoročnú diskusiu o cestovnom ruchu medzi príslušnými výbormi a orgánmi EP a VR. Súčasťou tejto diskusie by mohlo byť spoločné vypočutie zainteresovaných strán spojených s týmto sektorom;

58. vyzýva nadchádzajúce predsedníctva Rady EÚ, aby do svojho programu zaradili témy cestovného ruchu v Európe a zapojili zástupcov VR;

⁽²⁶⁾ Parliament Magazine, číslo 437, 27. júna 2016, s. 28 – 29.

⁽²⁷⁾ European Tourism Manifesto (2016), „Tourism for Growth and Jobs“ (Cestovný ruch pre rast a zamestnanosť) (<http://www.tourismmanifesto.eu/>).

⁽²⁸⁾ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov „Na ceste k integrovanému prístupu ku kultúrnemu dedičstvu Európy“ [COM(2014) 477 final].

59. podporuje manifest *Tourism for Growth and Jobs Manifesto* ⁽²⁹⁾, ktorý je iniciatívou verejných a súkromných aktérov v sektore cestovného ruchu, a navrhuje podpísať ho s cieľom spojiť sily, aby sa podarilo udržať Európu ako atraktívny turistický cieľ a zabezpečiť, že sektor cestovného ruchu bude aj naďalej prispievať k hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti v Európe;
60. nabáda UNWTO, aby podporila jeho iniciatívu s cieľom rozvíjať cestovný ruch;
61. žiada, aby vlády a súkromný sektor podporovali politiku a prax zodpovedného cestovného ruchu v súlade so zásadami uvedenými v Globálnom etickom kódexe cestovného ruchu UNWTO, ktorý predstavuje komplexný rámec pre rozvoj udržateľného, zodpovedného a všeobecne dostupného cestovného ruchu, ktorý zohľadňuje všetky hospodárske, sociálne, kultúrne a environmentálne rozmery;
62. osobitne zdôrazňuje sociálnu zodpovednosť cestovného ruchu a apeluje na európskych aj mimoeurópskych občanov, aby sa informovali a boli zodpovednými turistami a cestovateľmi a rešpektovali miestne zvyklosti a kultúru.

V Bruseli 7. decembra 2016

Predseda
Európskeho výboru regiónov
Markku MARKKULA

⁽²⁹⁾ <http://www.tourismmanifesto.eu/the-manifesto>.

Stanovisko Európskeho výboru regiónov – Kolaboratívne hospodárstvo a online platformy: spoločná vízia miest a regiónov

(2017/C 185/04)

Spravodajkyňa: Benedetta BRIGHENTI (IT/SES), zástupkyňa starostu obce Castelnovo Rangone (MO)

Referenčné dokumenty: Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Online platformy a jednotný digitálny trh – Príležitosti a výzvy pre Európu

COM(2016) 288 final

Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Európska agenda pre kolaboratívne hospodárstvo

COM(2016) 356 final

I. VŠEOBECNÉ PRIPOMIENKY

EURÓPSKY VÝBOR REGIÓNOV

1. konštatuje, že Európska komisia svoje oznámenie uverejnené 2. júna 2016 pomenovala „Európska agenda pre kolaboratívne hospodárstvo“, čím opätovne zdôraznila, že uprednostňuje používanie termínu „kolaboratívne hospodárstvo“ pred všeobecným termínom „hospodárstvo spoločného využívania zdrojov“;
2. domnieva sa, že odkaz na stránku „neziskovosti“ kolaboratívneho hospodárstva v oznámení, podľa ktorého „transakcie kolaboratívneho hospodárstva všeobecne nezahŕňajú prevod vlastníctva a môžu byť vykonávané na účel dosiahnutia zisku alebo na neziskové účely“, nie je postačujúci, keďže zmeny a inovácie, ktoré kolaboratívne hospodárstvo podporuje, sa neobmedzujú len na účinky vyplývajúce z interakcie medzi ponukou služieb a dopytom po nich;
3. zdôrazňuje uznanie za otvorenosť, ktorú Komisia týmto dokumentom preukazuje voči kolaboratívne hospodárstvu. Je nevyhnutné stanoviť spoločný regulačný „rámec“ pre určenie smeru a poradenstvo pre členské štáty a miestne a regionálne orgány;
4. vzhľadom na zjavný výskyt tohto javu na mnohých úrovniach pripomína dôležitosť viacúrovňového prístupu sprevádzaného úzkou a trvalou interakciou a stálou spoluprácou medzi rôznymi inštitucionálnymi úrovňami;
5. vyjadruje poľutovanie na tým, že pracovný program Komisie na rok 2017 neobsahuje žiadny návrh nadväzujúci na európsku agendu pre kolaboratívne hospodárstvo. Príslušné právne predpisy EÚ podľa všetkého naozaj nie sú zjednotené a rámec zmluvných vzťahov medzi platformami a ich prispievateľmi sa zdá byť neurčitý;
6. vzhľadom na to, že tento nový typ hospodárstva v mnohých aspektoch spočíva v posilnení zodpovednosti občanov a spotrebiteľov, sa domnieva, že je potrebný regulačný prístup založený na viacúrovňovom riadení, účasti, primeranosti a predchádzaní byrokracii;

II. ODPORÚČANIA

7. žiada, aby ďalšie iniciatívy v tejto oblasti boli predmetom starostlivého posúdenia územného dosahu zo strany Komisie, ktorého potreba bola zdôraznená na seminári pre expertov v oblasti posúdenia vplyvu na mestá, ktorý organizoval Výbor regiónov na túto tému⁽¹⁾; vyzdvihuje silný miestny a regionálny rozmer tohto javu, pretože mnohé iniciatívy kolaboratívneho hospodárstva majú významný ekonomický dopad, a to najmä v mestách, a sú často začlenené, regulované a niekedy aj zdanené na miestnej a/alebo regionálnej úrovni;

⁽¹⁾ UIA, *Urban Impact Assessment, The Sharing Economy*, komisia ECON, 30. júna 2016.

8. súhlasí so zámerom Európskej komisie vyhnúť sa regulačnej fragmentácii a žiada, aby sa tento cieľ sledoval v záujme toho, aby miestne a regionálne hospodárstva mali prospech z kolaboratívneho hospodárstva. Preto žiada, aby Komisia zohľadnila miestny a regionálny rozmer „závažných dôvodov týkajúcich sa verejného záujmu“, ktoré sú vymedzené v článku 4 ods. 8 smernice o službách;
9. zdôrazňuje potrebu riešiť prierezový jav, ako je kolaboratívne hospodárstvo, v rámci mestskej agendy pre EÚ, najmä v súvislosti s prechodom na digitálne vysielanie, jednu z prioritných tém Amsterdamského paktu;
10. domnieva sa, že je nevyhnutný komplexný prístup, ktorý dokáže uchopiť *hospodársku, sociálnu a environmentálnu rozmanitosť*, ktorú priniesli tieto už existujúce systémy riadenia/spoločného využívania/výmeny tovaru a služieb, ktoré v súčasnosti využívajú nové technológie;
11. zdôrazňuje, že včasné opatrenie určené predovšetkým na predchádzanie fragmentácii by bolo napriek svojej zložitosti oveľa jednoduchšie než harmonizácia a posteriori 28 vnútroštátnych rámcov a nespočetných regionálnych a miestnych pravidiel;
12. konštatuje, že neúmerné regulačné opatrenia by mohli potláčať inovácie; na druhej strane však zdôrazňuje, že absencia regulačných opatrení môže viesť k neistote, ktorá môže obmedzovať investície a rozvoj odvetvia;
13. domnieva sa, že táto otázka je dôležitá aj vzhľadom na potrebu zmenšiť digitálnu priepasť. Riziko nerovnomerného prístupu k uvedeným hospodárstvám by mohlo prehĺbiť priepasť medzi vidieckymi a mestskými oblasťami;
14. konštatuje prevahu amerických spoločností v kolaboratívnom hospodárstve a zdôrazňuje, že zavedenie jasných a harmonizovaných pravidiel na úrovni EÚ, ktoré by boli v súlade so zásadou proporcionality a zásadou subsidiarity, by umožnilo európskym začínajúcim podnikom rásť a byť konkurencieschopnejšími na svetovej scéne. Okrem toho sa domnieva, že treba vziať do úvahy náklady, ktoré by vznikli v dôsledku nečinnosti Európy v oblasti kolaboratívneho hospodárstva alebo hospodárstva spoločného využívania zdrojov⁽²⁾;

Vymedzenie pojmov

15. domnieva sa, že tento nový prístup založený na spoločnom využívaní/spolupráci/účasti/vzťahu má svoju silu nielen z hľadiska nových technológií, ale aj *dôvery* a *zodpovednosti*, a má nielen hospodársku, ale aj sociálnu hodnotu a hodnotu z hľadiska „skúseností“.
16. poukazuje na to, že podnikateľské organizácie v oblasti hospodárstva založeného na spoločnom využívaní zdrojov/kolaboratívneho hospodárstva s dlhodobou víziou by mali zohrávať aktívnu úlohu pri navrhovaní budúcich politík v tejto oblasti;
17. považuje za prioritu identifikovať a stanoviť *parametre* a *hodnoty*, ktoré treba podporovať a zachovávať s cieľom zabrániť, aby nová paradigma nadobudla formu, ktorá „sem nepatrí“, a dosiahnuť jeho sociálnu udržateľnosť. Táto potreba sa prejavuje napríklad v sektore pohostinských služieb, v ktorom existuje riziko nekalej konkurencie medzi službami v rámci kolaboratívneho hospodárstva a tradičnými činnosťami, ako aj riziko ovplyvňovania trhu s bývaním zvyšovaním cien alebo zmenou využitia nehnuteľného majetku. Otázka, ktorú treba riešiť priamo na mieste, je, do akej miery sú platformy kolaboratívneho hospodárstva komplementárne s existujúcim bytovým fondom a tradičnými prevádzkovateľmi hotelových zariadení;
18. domnieva sa, že na zabezpečenie ochrany práv je nevyhnutné podľa možnosti v čo najväčšom rozsahu a v plnom súlade so zásadami subsidiarity a proporcionality zaviesť podobné pojmy a vymedzenia s cieľom zabezpečiť konzistentnosť a istotu na európskej úrovni. Považuje za potrebné, aby EÚ jasnejšie vymedzila pojmy „poskytovateľ služby“, „zamestnávateľ“ a „zamestnanec“ a vyriešila otázku vzťahov medzi spotrebiteľmi, ako aj medzi obchodníkmi na online platformách, aby bolo možné určiť, na aké práva a aké právne predpisy je vhodné sa odvolávať;

⁽²⁾ Výskumná služba Európskeho parlamentu, január 2016: *The Cost of Non-Europe in the Sharing Economy*
http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/558777/EPRS_STU%282016_%29558777_EN.pdf.

19. ako už bolo uvedené v predchádzajúcom stanovisku „domnieva sa však, že regulácia doterajších trhov by mala podliehať pravidelnému preskúmaniu s cieľom overiť jej schopnosť umožniť nepretržité inovačné procesy. Hospodárstvo spoločného využívania zdrojov by sa malo vziať do úvahy napríklad v rámci diskusie o obehovom hospodárstve a jednotnom digitálnom trhu“⁽³⁾;

20. vyjadruje preto poľutovanie nad nedostatočným odkazom na zámer zapojiť miestne a regionálne subjekty do budúcich analýz, ako aj nad tým, že členským štátom sa poskytol veľký priestor na svojvoľné rozhodovanie s rizikom fragmentácie, ktorej sa treba vyhnúť;

21. domnieva sa, že oznámenie Komisie poskytuje dôkazy a hodnotiace kritériá, a to bez poskytnutia úplnej odpovede, a preto nevyhnutne povedie k rôznym výkladom a ďalšej fragmentácii jednotného trhu; vyzýva preto Komisiu, aby navrhla jasný právny rámec, ktorý by zaručil dodržiavanie zásad spravodlivej hospodárskej súťaže. V danej situácii ľutuje, že prístup Komisie podľa všetkého spočíva v tom, že necháva európskeho zákonodarcu len potvrdiť niektoré rozhodnutia judikatúry⁽⁴⁾ vrátane otázky, čo presne sa skrýva za vylúčením dopravy z rozsahu pôsobnosti článku 2 smernice 2006/123/ES o službách;

22. víta prístup Komisie, ktorá aj vďaka údajom zozbieraným v rámci „pracovného dokumentu útvarov Komisie“ prináša hospodársky potenciál kolaboratívneho hospodárstva. Zároveň nabáda na analýzu a uznanie nielen speňažiteľného hospodárskeho zisku, ale aj ziskov a úspor, ktoré kolaboratívne činnosti vytvárajú z environmentálneho a zo sociálneho hľadiska. VR preto dôrazne odporúča určiť najlepší spôsob, ako študovať a monitorovať túto „rozmanitosť“ vytvorenú spoločným využívaním, ktoré týmto spôsobom môže byť uznané vnútri obehového hospodárstva ako aktívnej časti;

23. poukazuje na to, že zriadenie jedného kontaktného miesta pre podnikateľov hospodárstva spoločného využívania zdrojov/kolaboratívneho hospodárstva, ktoré by spájalo všetky služby na podporu podnikania, by mohlo pomôcť väčšmi rozšíriť činnosti hospodárstva spoločného využívania zdrojov/kolaboratívneho hospodárstva;

Požiadavky v oblasti prístupu na trh

24. pýta sa, či je vymedzenie pojmu „poskytovateľ služieb“ uvedené v smernici o službách naďalej aktuálne, keďže v súčasnom znení pokrýva akúkoľvek hospodársku činnosť vrátane mnohých veľmi zriedkavých a neprofesionálnych aktivít poskytovaných na partnerskom základe;

25. domnieva sa, že je obzvlášť užitočné vymedziť „kvalitatívne“ a „kvantitatívne“ „prahové hodnoty“ pre prístup s cieľom zistiť, kto podlieha požiadavkám prístupu na trh, ako aj zabrániť šíreniu činností, ktoré by mohli pod rúskom kolaboratívneho hospodárstva obchádzať právne predpisy a nariadenia;

Ochrana používateľov

26. domnieva sa, že Komisia by mala objasniť usmernenia, ktoré poskytla v súvislosti s vymedzením pojmu „odborník“; domnieva sa, že pokiaľ ide o neziskovú činnosť, dodávateľ by nemal mať postavenie odborníka a mali by sa použiť prahové hodnoty na úrovni EÚ na základe frekvencie ponúkanej služby;

27. poukazuje na to, že recenzie a hodnotenia môžu byť spolu so zákonnými požiadavkami dôležitým faktorom na zaistenie dôvery a ochrany spotrebiteľa, a zdôrazňuje, že platformy by mali posilniť boj proti nepoctivým recenziam;

Zamestnanosť a sociálne aspekty

28. konštatuje však, že mnoho foriem kolaboratívneho hospodárstva sa nachádza niekde medzi zamestnaním a samostatnou zárobkovou činnosťou, čo je situácia, ktorá vyvoláva závažné otázky týkajúce sa pracovných podmienok, zdravia a bezpečnosti, zdravotného poistenia, platenej práceneschopnosti, dávok v nezamestnanosti a dôchodkov; zdôrazňuje, že táto situácia by mohla viesť k novej kategórii dočasných zamestnancov;

29. poukazuje na to, že niektoré rozvíjajúce sa modely kolaboratívneho hospodárstva vytvárajú silné negatívne externality v sociálnej oblasti a v oblasti zamestnanosti, a to najmä tým, že zneužívajú koncepciu „samostatnej zárobkovej činnosti“ a opierajú sa o veľké sociálne rozdiely medzi pracovníkmi v závislosti od vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré sa uplatňujú v krajine poskytovania služieb; vyzýva Komisiu, aby konkrétnejšie stanovila rámec na zabezpečenie koordinácie medzi členskými štátmi;

⁽³⁾ Stanovisko s názvom *Miestny a regionálny rozmer hospodárstva spoločného využívania zdrojov*, COR-2015-02698-00-00-AC-TRA, december 2015.

⁽⁴⁾ Pozri najmä rozhodnutie vo veci C-434/15, Návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Juzgado Mercantil no 3 de Barcelona (Španielsko) 7. augusta 2015 (Ú. v. EÚ C 363, 3.11.2015, s. 21) – Asociación Profesional Elite Taxi/Uber Systems Spain, S. L.

30. vyzýva členské štáty, miestne a regionálne orgány a Komisiu, aby podporovali inovatívne riešenia sociálnych problémov a problémov v oblasti zamestnanosti, ktoré prináša kolaboratívne hospodárstvo, ako sú napríklad družstevné organizácie alebo vzájomné spoločnosti, ktoré poskytujú postavenie zamestnancov osobám, ktoré by inak boli nútení zvoliť si proti svojej vôli postavenie samostatne zárobkovo činné osoby, a ponúkajú im tým prístup k širokej škále prostriedkov sociálnej ochrany;

Zdaňovanie

31. zdôrazňuje však, že akákoľvek činnosť vykonávaná prostredníctvom online sprostredkovateľskej platformy je plne sledovateľná a že pomocou vhodných politických opatrení sa kolaboratívne hospodárstvo môže stať nástrojom na zlepšenie dodržiavania daňových predpisov a na zníženie administratívnej záťaže;

32. nabáda platformy kolaboratívneho hospodárstva, aby od všetkých aktívnych poskytovateľov požadovali dodržiavanie platných daňových predpisov a aby spolupracovali s vnútroštátnymi, regionálnymi a miestnymi orgánmi s cieľom vytvoriť mechanizmy odovzdávania informácií na presadenie týchto povinností v plnom súlade s platnými právnymi predpismi v oblasti ochrany údajov; poznamenáva, že príklady takýchto systémov už existujú a mali by sa uplatňovať plošne;

33. poukazuje najmä na pobytové dane, ktoré predstavujú hlavný problém pre mnoho miestnych a regionálnych orgánov, keďže v mnohých dotknutých lokalitách sa táto daň nevyberá v prípade pobytov objednaných prostredníctvom platforiem kolaboratívneho hospodárstva; dodáva, že toto porušenie pravidiel sa nemôže tolerovať, predstavuje nekalú súťaž v porovnaní s tradičnými ubytovacími službami a vedie k výpadku príjmov pre miestne a regionálne orgány; zároveň víta skutočnosť, že sa medzi niektorými mestami a platformami dospelo k dohode o pravidelnom výbere týchto daní;

Platformy

34. zdôrazňuje, že sociálna zodpovednosť platforiem vo všetkých ich rozličných konšteláciách sa musí vymedziť presnejšie, a to najmä pokiaľ ide o bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, ako aj odbornú prípravu. Zdôrazňuje, že právo pracovníkov na informácie a konzultácie v rámci podniku a právo na kolektívne vyjednávanie a kolektívnu akciu, zakotvené v článkoch 27 a 28 Charty základných práv Európskej únie musia byť zaručené nezávisle od obchodného modelu;

35. považuje za mimoriadne dôležitú úlohu online platforiem ako multiplikačného nástroja pre predmetnú ekonomickú paradigmu a očakáva, že tieto platformy prijímú zodpovednosť za zabezpečenie dodržiavania práv vo vzťahu k používateľom, komunitám a územiu, pretože to automaticky nepredstavuje brzdú alebo prekážku;

36. víta informáciu Komisie, podľa ktorej jej iniciatíva v oblasti „voľného toku dát“ uľahčí ich prechod a prenosnosť medzi jednotlivými online platformami: je to kľúč k zabezpečeniu spravodlivej hospodárskej súťaže a ochrane používateľov v rámci jednotného trhu;

37. vyzýva Komisiu, aby posúdila potrebu a uskutočniteľnosť toho, aby sa platformám uložila zákonná povinnosť poskytnúť jednoduchý a ľahko ovládateľný súhrnný opis ich všeobecných podmienok, okrem bežne používaných dokumentov, keďže ich rozsah a zložitosť odrádza väčšinu užívateľov od ich čítania, čo vytvára veľmi asymetrický vzťah;

38. víta záväzok Komisie spolupracovať s online platformami na zavedení kódexu správania proti online nenávisťným prejavom;

39. žiada Komisiu, aby sa čo najskôr priblížila ku *komplexnému prístupu* k tomuto javu, aby v blízkej budúcnosti nedochádzalo k blokovaniu vývoja hospodárstva spoločného využívania zdrojov;

40. podporuje možnosť navrhnuť v strednodobom horizonte osobitný európsky štatút pre kolaboratívne platformy, ktorému by mohlo predchádzať označovanie iniciované samotnými platformami alebo v opačnom prípade verejnými orgánmi. Takéto označovanie by platformám umožnilo presnejšie sformulovať svoje povinnosti a najmä stanoviť minimálne normy týkajúce sa pravidiel a zásad, ktoré sa vzťahujú na kolaboratívnych pracovníkov (peňažné odmeňovanie, pravidlá pre zaradenie a vylúčenie zo zoznamu poskytovateľov, riešenie sporov atď.);

41. zdôrazňuje, že je potrebné dosiahnuť správnu rovnováhu regulačných podmienok: politici by nemali brzdiť inovácie a regulovať kolaboratívne hospodárstvo, aby ho udusili, a zároveň by mali správne zasiahnuť s cieľom zabrániť fragmentácii a mali by riešiť sociálno-ekonomické problémy;

42. žiada Komisiu, aby podávala správy, informovala a zapájala aktérov na všetkých úrovniach s cieľom oboznámiť ich s „pilotným projektom“, ktorý schválila na návrh Európskeho parlamentu a ktorý sa zameriava na štúdium, monitorovanie a odbornú prípravu v oblasti kolaboratívneho hospodárstva;
43. požaduje, aby sa v celej EÚ preskúmala a zvažila definícia prahových hodnôt, pod ktorých úrovňou sa akákoľvek hospodárska činnosť nepovažuje za profesionálnu činnosť a považuje sa za „spoločné využívanie“, a teda nepodlieha akýmkoľvek požiadavkám prístupu na trh;
44. domnieva sa, že tieto prahové hodnoty by sa mali vzťahovať na časové hľadisko a mali by byť na ňom založené (napríklad počet nocľahov v ubytovaní, počet pracovných dní/hodín v ostatných oblastiach), na rozdiel od absolútneho peňažného hľadiska, a to s cieľom zabezpečiť rovnaké podmienky pre všetkých, a je presvedčený, že tieto prahové hodnoty by mali byť nízke s cieľom zabrániť zneužívaniu a zabezpečiť skutočne príležitostný charakter predmetných činností;
45. žiada, aby platformy kolaboratívneho hospodárstva v oblasti ubytovania vyžadovali, aby poskytovatelia dodržiavali pravidlá v oblasti pobytových daní a aby povinne vybrali tieto dane v prípade všetkých rezervácií, ktoré nimi prechádzajú v mestách a dotknutých regiónoch s cieľom zaplatiť ich príslušným orgánom; zdôrazňuje, že už existuje niekoľko príkladov takejto spolupráce medzi orgánmi a platformami;
46. podporuje vytvorenie „Fóra miest na podporu kolaboratívneho hospodárstva“ na výmenu skúseností a osvedčených postupov, v ktorom by okrem VR mali byť zastúpené aj európske organizácie a siete pôsobiace v miestnom a regionálnom rozmere kolaboratívneho hospodárstva a ktoré by úzko spolupracovalo s relevantnými tematickými partnerstvami v rámci mestskej agendy EÚ; zdôrazňuje, že takéto fórum by bolo kľúčovým zdrojom a významným partnerom v rámci nevyhnutných hodnotení územného dosahu v tejto oblasti;
47. vyzýva všetky politické úrovne, aby spolupracovali na súčasnej situácii, pričom je potrebné pamätať na to, že skutočnou politickou výzvou je vypracovať projekt hospodárstva spoločného využívania zdrojov budúcnosti.

V Bruseli 7. decembra 2016

Predseda
Európskeho výboru regiónov
Markku MARKKULA

Stanovisko Európskeho výboru regiónov – Program pre nové zručnosti pre Európu

(2017/C 185/05)

Spravodajkyňa: Marie-Louise RÖNNMARK (SE/SES), poslankyňa obecného zastupiteľstva Umeå

Referenčné dokumenty: Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Nový program v oblasti zručností pre Európu – Spolupráca na posilnení ľudského kapitálu, zamestnateľnosti a konkurencieschopnosti

COM(2016) 381 final

Návrh odporúčania Rady týkajúceho sa vytvorenia záruky získania zručností

COM(2016) 382 final

Návrh odporúčania Rady týkajúceho sa európskeho kvalifikačného rámca pre celoživotné vzdelávanie, ktorým sa zrušuje odporúčanie Európskeho parlamentu a Rady z 23. apríla 2008 o vytvorení európskeho kvalifikačného rámca pre celoživotné vzdelávanie

COM(2016) 383 final

I. NÁVRHY ZMIEN

Pozmeňovací návrh 1

Návrh odporúčania Rady týkajúceho sa vytvorenia záruky získania zručností

Odôvodnenie 11

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
S ohľadom na situáciu v jednotlivých členských štátoch a dostupné zdroje by sa členské štáty mali zamerať na vykonávanie záruky získania zručností v záujme prioritných cieľových skupín (napríklad nezamestnaných osôb, znevýhodnených skupín, určitých vekových skupín atď.).	S ohľadom na situáciu v jednotlivých členských štátoch, regiónoch a obciach a na dostupné zdroje, a keďže investície do ľudského kapitálu by sa mohli považovať za sociálne investície , by sa členské štáty mali zamerať na vykonávanie záruky získania zručností v záujme prioritných cieľových skupín (napríklad nezamestnaných osôb, znevýhodnených skupín, určitých vekových skupín atď.), pričom sa musí dbať na zachovanie kompetencií členských štátov.

Zdôvodnenie

Iniciatívy v rámci nového programu v oblasti zručností pre Európu by sa mohli považovať za sociálne investície, čo by umožnilo väčšiu pružnosť, pokiaľ ide o verejné výdavky a využitie prostriedkov EÚ na budovanie zručností. Opatrenia na vykonávanie záruky získania zručností musia zohľadniť aj špecifiká trhu práce na regionálnej a miestnej úrovni.

Pozmeňovací návrh 2

Návrh odporúčania Rady týkajúceho sa vytvorenia záruky získania zručností

Odôvodnenie 12

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
Záruka získania zručností by sa mala vykonávať v súlade s vykonávacími opatreniami zavedenými členskými štátmi a jej vykonávanie by malo vychádzať z odhodlania jednotlivcov a ich záujmu o zvyšovanie úrovne kvalifikácií.	Záruka získania zručností by sa mala vykonávať v súlade s vykonávacími opatreniami zavedenými členskými štátmi a jej vykonávanie by malo vychádzať z odhodlania jednotlivcov a ich záujmu o zvyšovanie úrovne kvalifikácií. Táto ponuka na zapojenie do záruky získania zručností by mala mať jasne stanovené ciele, ktoré musí jednotlivec s nízkou kvalifikáciou splniť.

Zdôvodnenie

Ďalšie vzdelávanie jednotlivca musí vychádzať zo splnenia konkrétnych cieľov.

Pozmeňujúci návrh 3

Návrh odporúčania Rady týkajúceho sa vytvorenia záruky získania zručností

Bod 2

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
vytvorili schému záruky získania zručností, ktorá je založená na troch krokoch: hodnotenie zručností, poskytovanie prispôsobeného, flexibilného a kvalitného vzdelávania a potvrdzovanie a uznávanie zručností získaných na ceste zvyšovania úrovne zručností.	vytvorili schému záruky získania zručností, ktorá je založená na troch krokoch: hodnotenie zručností, poskytovanie prispôsobeného, flexibilného a kvalitného vzdelávania s jasne stanovenými cieľmi, ktoré musí jednotlivec s nízkou kvalifikáciou splniť , a potvrdzovanie a uznávanie zručností získaných na ceste zvyšovania úrovne zručností.

Zdôvodnenie

Ďalšie vzdelávanie jednotlivca musí vychádzať zo splnenia konkrétnych cieľov.

Pozmeňovací návrh 4

Návrh odporúčania Rady týkajúceho sa vytvorenia záruky získania zručností

Bod 12

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
S ohľadom na situáciu v jednotlivých členských štátoch a dostupné zdroje členské štáty určia prioritné cieľové skupiny, ktorým sa má poskytnúť záruka získania zručností na vnútroštátnej úrovni. Pritom treba v rámci cieľovej populácie brať ohľad na rodový aspekt, rozmanitosť a rôzne podskupiny.	S ohľadom na situáciu v jednotlivých členských štátoch, regiónoch a obciach a na dostupné zdroje, a keďže investície do ľudského kapitálu by sa mohli považovať za sociálne investície , by sa členské štáty mali zamerať na vykonávanie záruky získania zručností v záujme prioritných cieľových skupín (napríklad nezamestnaných osôb, znevýhodnených skupín, určitých vekových skupín atď.). Pritom treba v rámci cieľovej populácie brať ohľad na rodový aspekt, rozmanitosť a rôzne podskupiny.

Zdôvodnenie

Iniciatívy v rámci nového programu v oblasti zručností pre Európu by sa mohli považovať za sociálne investície, čo by umožnilo väčšiu pružnosť, pokiaľ ide o verejné výdavky a využitie prostriedkov EÚ na budovanie zručností. Opatrenia na vykonávanie záruky získania zručností musia zohľadniť aj špecifiká trhu práce na regionálnej a miestnej úrovni.

Pozmeňovací návrh 5

Návrh odporúčania Rady týkajúceho sa vytvorenia záruky získania zručností

Bod 21

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
<p>TÝMTO ODPORÚČA, ABY KOMISIA:</p> <p>podporovala využívanie rámcov kompetencií pre schopnosť čítať a písať, schopnosť počítať a pre digitálne zručnosti a hodnotiacich nástrojov;</p>	<p>TÝMTO ODPORÚČA, ABY KOMISIA:</p> <p>podobne ako v prípade digitálnych a podnikateľských zručností vypracovala príslušné rámce kompetencií aj pre ostatné kľúčové kompetencie a podporovala využívanie rámcov kompetencií pre schopnosť čítať a písať, schopnosť počítať a pre digitálne zručnosti a hodnotiacich nástrojov. Pritom treba zohľadniť skutočnosť, že východisková situácia sa v jednotlivých členských štátoch výrazne líši;</p>

Zdôvodnenie

Referenčné rámce pre digitálne a podnikateľské zručnosti, ktoré Komisia vypracovala, sú dôležitým krokom k dosiahnutiu lepšieho účinku. Príslušné rámce by mali byť vypracované aj pre ostatné kľúčové kompetencie, spolu so sprievodným materiálom k realizácii, posudzovaniu a hodnoteniu. Už existuje množstvo úspešných iniciatív v členských štátoch, ktoré uplatňujú komplexný prístup. Akákoľvek iniciatíva na podporu digitálnych kompetencií na európskej úrovni, prijatá neskôr než národné stratégie, nesmie byť v rozpore s národnými iniciatívami.

II. POLITICKÉ ODPORÚČANIA**EURÓPSKY VÝBOR REGIÓNOV**

1. zdôrazňuje, že nový program v oblasti zručností je nesmierne dôležitý pre ďalší rozvoj Európy. Hospodárske, sociálne a kultúrne investície majú dlhodobý vplyv a veľký význam. VR preto víta nový program v oblasti zručností a vyzýva, aby sa vyvinulo všemožné úsilie na jeho rýchle a účinné uplatňovanie. Ide tu o otázky, ktoré sa bezprostredne týkajú miestnej a regionálnej úrovne v Európe;
2. zdôrazňuje, že trh práce je čoraz nestabilnejší. Ľudia musia byť všestranní a pružní, aby mohli čeliť neočakávaným zmenám a využívať nové príležitosti. Okrem zručností potrebných pre špecifické zamestnanie žiadajú zamestnávateľi čoraz častejšie aj transverzálne alebo tzv. mäkké zručnosti. To je v súlade s požiadavkami moderného života a spoločnosti mať vyskolených, všestranných ľudí, ktorí podávajú nielen lepší výkon na trhu práce, ale sú z nich aj lepšie informovaní jednotlivci, aktívnejší občania a inteligentnejší spotrebiteľia;
3. zdôrazňuje, že je potrebné prostredníctvom opatrení v oblasti odborného vzdelávania vytvoriť pre občanov EÚ, ktorí majú deficity v oblasti základných zručností, podmienky na to, aby sa mohli aktívne zapojiť do trhu práce a mali tak možnosť zaobstaráť si živobytie. To je dôležité nielen pre jednotlivcov, ale aj pre spoločnosť ako celok. V poslednom čase sa v Európe čoraz častejšie objavujú náznaky sociálnych nepokojov. To nadovšetko jasne ukazuje, že sociálne začlenenie ako prostriedok predchádzania sociálnemu vylúčeniu musí byť neodmysliteľným cieľom akýchkoľvek zásadných opatrení v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy. Aktívne občianstvo, ktorého súčasťou je uznávanie demokratických hodnôt a vedomé a aktívne zasadzovanie sa za ochranu týchto hodnôt, musí zahŕňať všetkých ľudí. Z integračného hľadiska je teda dôležité, aby pri záruke získania zručností boli zohľadnení aj migranti, vrátane žiadateľov o azyl a utečencov;
4. zdôrazňuje však, že základné zručnosti sa musia nadobúdať predovšetkým v raných etapách vzdelávacieho procesu a v každom prípade počas povinnej školskej dochádzky;

5. považuje nový program v oblasti zručností za dôležitú iniciatívu na vyriešenie problému nedostatku zručností v Európe, ktorá pokrýva celú škálu potrebných zručností, od základných po komplexné, a od transverzálnych po sektorovo špecifické. Hoci je dôležité rozvíjať široké spektrum zručností už od raného veku, program pre nové zručnosti je dôležitý pre rôzne kategórie dospelých: pre osoby, ktoré si musia zvýšiť úroveň kvalifikácie, aby sa dostali na trh práce alebo si udržali pracovné miesto, pre osoby, ktoré sa musia rekvifikovať na prácu v inej oblasti, pre ľudí, ktorí chcú byť cezhranične mobilní, ako aj pre tých, ktorí potrebujú základ pre ďalšie vzdelávanie a odbornú prípravu; okrem toho považuje za dôležité pri realizácii opatrení na zvyšovanie kvalifikácie zabezpečiť koherentnosť a doplnkovosť medzi jednotlivými systémami a v rámci vzdelávania a odbornej prípravy všeobecne – a najmä v odbornom vzdelávaní – a pracovnej prípravy.

Základné zručnosti a kompetencie – záruka získania zručností

6. podporuje návrh Komisie, ktorá chce zaviesť záruku získania zručností na zlepšenie možností zamestnania a plného zapojenia dospelých s nízkou kvalifikáciou do spoločnosti v Európe. Táto ponuka na zapojenie do záruky získania zručností by mala mať jasne vytýčené ciele, pokiaľ ide o cieľovú úroveň zručností a kvalifikácie, a povinnosti, ktoré si musí dospelý s nízkou kvalifikáciou plniť. Mala by zohľadniť úroveň a druh zručností, ktoré sú požadované na trhu práce a tam, kde je to možné, by sa mali využiť existujúce odborné kvalifikácie ľudí. Miestnych a regionálnych samospráv sa táto otázka vo veľkej miere týka ako aktérov, ktorí majú právomoci v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy a zamestnanosti;

7. považuje za potrebné jasne prepojiť aktuálny stav dostupných zručností s potrebami v oblasti ďalšieho vzdelávania, ktoré z tohto stavu vyplývajú, a to prostredníctvom personalizovaného vzdelávania. Dobře navrhnutý plán personalizovaného vzdelávania by mal poskytovať jednotlivcom konkrétne informácie o forme, účele a cieľoch vzdelávacích opatrení;

8. okrem toho zastáva názor, že na vypracovanie plánu personalizovaného vzdelávania sú potrebné kvalitné a účinné informačné služby a služby v oblasti profesijného poradenstva, ktoré sú k dispozícii po celý život. Prostredníctvom týchto služieb získa osoba, ktorá má o to záujem, informácie o príležitostiach v oblasti vzdelávania, ktoré sú zodpovedajú jej potrebám a ktoré jej poslúžia na nadobudnutie zručností potrebných na získanie zamestnania. Môže ísť o poradenstvo, študijné pobyty, možnosť vyskúšať si rôzne aktivity, poradenstvo k financovaniu štúdia a informácie o možnostiach ďalšieho odborného vzdelávania, ako aj informácie o dostupnosti rôznych foriem vzdelávania a vzdelávacích inštitúcií;

9. zdôrazňuje, že v prípade vzdelávacích opatrení by malo byť cieľom vybaviť jednotlivca zručnosťami a kompetenciami, ktoré potrebuje na to, aby sa uchytil na trhu práce a v spoločnosti, resp. aby tam obstál. Zdôrazňuje, že je dôležité, aby mali účastníci možnosť kombinovať štúdium na rôznych úrovniach vzdelávacieho systému a v rozličných, individuálnych vzdelávacích prostrediach. Takto by sa malo umožniť rýchlo získať kompetencie a zručnosti potrebné pre trh práce a spoločnosť, ako aj práve na podporu integrácie žiadateľov o azyl a utečencov. Ide tu napríklad o získavanie základných jazykových znalostí v spojení s kurzami v rámci primárneho, sekundárneho a terciárneho vzdelávania. Okrem toho by sa mali uľahčiť štúdium popri zamestnaní;

10. zdôrazňuje, že jednotlivé cieľové skupiny by mali mať možnosť využiť rozdielne formy vzdelávania sa, napríklad individuálne prispôsobené geografickým a sociálnym danostiam na mieste a časovým možnostiam. Okrem toho by malo byť štúdium kombinované s inými činnosťami a mali by sa zohľadniť rôzne typy študentov. Pripomína, že by sa mali využívať nové spôsoby výučby uskutočňované pod odborným dohľadom: okrem iného rôzne formy učenia sa založené na IT, ako napríklad vyučovanie na diaľku (v reálnom čase), integrované učenie sa alebo iné formy otvoreného vzdelávania. Dá sa predpokladať, že technické možnosti sa budú v nasledujúcich rokoch prudko rozvíjať. Skutočnou výzvou bude to, že pedagogika musí udržať s týmto vývojom krok;

11. poukazuje na to, že v takejto štruktúre je potrebné aktívne pristupovať aj k znevýhodneným skupinám, u ktorých bola zistená potreba ďalšieho vzdelávania a ktoré by inak z vlastnej iniciatívy nevyužili možnosť vzdelávať sa. Opatrenia tohto druhu by mali podľa možnosti kombináciou celoštátnych resp. miestnych/regionálnych nástrojov. Miestne a regionálne samosprávy by napríklad mohli byť zodpovedné za identifikovanie cieľových skupín pre tieto opatrenia a šíriť osvetu a motivovať ich. Následne by tí, ktorí majú nárok sa zúčastniť, získali prístup k formám podpory stanoveným na celoštátnej úrovni, napríklad financovaniu štúdia, daňovým úľavám alebo vzdelávaciemu voľnu. VR zdôrazňuje, že aktéri občianskej spoločnosti, ako sú napríklad rôzne mládežnícke organizácie, môžu pri šírení osvetu zohrávať dôležitú úlohu;

12. súhlasí s konštatovaním z oznámenia Komisie, že zamestnávateľia už nepožadujú v rovnakej miere ako kedysi zručnosti a spôsobilosti pre dané povolanie, ale čoraz viac sa zameriavajú na prenosné zručnosti ako tímový duch, kreatívne myslenie a schopnosť riešiť problémy a oceňujú najmä osoby, ktoré sú schopné pracovať v rôznych oblastiach. Pri plánovaní a realizácii opatrení v oblasti odbornej prípravy a ďalšieho vzdelávania by sa tieto nové podmienky mali zohľadniť. Považuje však za potrebné vypracovať špecifické vzdelávacie obsahy zamerané na nové ekonomické sektory, ako je napríklad zelená a modrá ekonomika;

13. nabáda na užšiu spoluprácu na základe partnerstva medzi celoštátnou, regionálnou a miestnou úrovňou, podnikmi, zamestnancami a odborovými zväzmi, ako aj aktérmi občianskej spoločnosti, s cieľom lepšie využívať zručnosti a kvalifikácie nadobudnuté prostredníctvom neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa. Validácia zručností nadobudnutých mimo rámca formálneho vzdelávania môže významnou mierou prispieť k zisteniu potrieb nových zručností a kvalifikácií;

14. zdôrazňuje, že hoci je obsah a organizácia systémov vzdelávania a odbornej prípravy v kompetencii členských štátov, pri formulovaní záruky získania zručností je potrebné zohľadniť príslušné národné, regionálne a miestne danosti a dostupné zdroje, pričom sa musí dbať na to, aby sa investície do ľudského kapitálu považovali za sociálne investície. Výbor zdôrazňuje, že možnosti spolufinancovania zo zdrojov EÚ prostredníctvom existujúcich alebo budúcich programov financovania budú rozhodujúcim faktorom pri realizácii záruky získania zručností v členských štátoch;

Kľúčové kompetencie a vyššie, komplexnejšie zručnosti pre lepšie kvalifikovaných občanov

15. víta skutočnosť, že Komisia má v úmysle aj ďalej napredovať smerom k spoločnému chápaniu kľúčových kompetencií, aby tieto mohli byť jasne zakotvené v usmerneniach a začlenené do vzdelávania, a zároveň aby ich mohli rôzne úrovne rozhodovania v oblasti vzdelávania posudzovať. Na rôznych fórach v Európe na celoštátnej, regionálnej a miestnej úrovni je potrebné upriamovať pozornosť na otázku významu kľúčových kompetencií, ktorých cieľom je umožniť ľuďom prispôbiť sa rýchlo sa meniacim požiadavkám na trhu práce. Ako vhodný prostriedok sa preto javí úzky dialóg medzi zástupcami spoločenských organizácií, odborov, sektoru školstva, výskumu a občianskej spoločnosti;

16. považuje za dôležité, aby miestne a regionálne samosprávy ako aktéri v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy, ako aj inštitúcie, ktoré vychovávajú učiteľov, boli zapojené už do vývojovej a prípravnej fázy, aby sa tieto zručnosti čo najskôr dostali do praxe. VR poukazuje na význam rámcov pre digitálne zručnosti a podnikateľské zručnosti, ktoré vypracovala Komisia a ktoré sú dôležitou súčasťou tohto vývoja. Navrhuje preto vypracovať príslušné rámce pre ostatné kľúčové kompetencie, ako napríklad zručnosť finančnej gramotnosti, spolu so sprievodným materiálom k realizácii, posudzovaniu a hodnoteniu kľúčových kompetencií;

Odborná príprava

17. považuje za dôležité, aby Komisia pokračovala vo svojom úsilí tým, že zorganizuje tematické týždne a bude pokračovať v spolupráci s organizáciou WorldSkills. To zase podnieti celoštátne, regionálne a miestne iniciatívy, kde sa v rámci informačných dní, ako aj súťaží zameraných na zručnosti a aktivít na vyskúšanie si povolania bude propagovať odborná príprava;

18. víta činnosť EÚ zameranú na odstránenie nedostatku zručností, ktorý je často osobitne problematický pre menšie, vidiecke miestne a regionálne samosprávy. V tejto súvislosti očakáva implementáciu nového návrhu koncepcie sektorovej spolupráce v oblasti zručností v snahe zistiť, či bude tento nový program prínosom pre medzisektorovú spoluprácu pre regionálne a miestne samosprávy. Takáto platforma medzisektorovej spolupráce by mohla byť prínosom pre miestne hospodárstvo, pracovnú silu a verejné služby;

19. podporuje zámer Komisie podnecovať členské štáty, aby organizáciou svojich systémov vzdelávania umožnili prechod od všeobecnovzdelávacieho zamerania k cieľným opatreniam v oblasti odbornej prípravy;

20. podporuje myšlienku vyzvať členské štáty, aby prisťahovalcom, ktorí sa vďaka cieľným opatreniam rýchlo začlenia do trhu práce, ponúkli možnosti ďalšieho vzdelávania v snahe predísť neskoršiemu vylúčeniu z trhu práce;

21. podporuje snahy Komisie rozšíriť možnosti vyššej odbornej prípravy a ďalšieho vzdelávania, keďže sa úroveň odbornej prípravy čoraz viac zlepšuje. Takéto vzdelávacie iniciatívy musia byť založené na partnerstve medzi poskytovateľmi vzdelávania, výskumom, hospodárstvom a miestnymi/regionálnymi samosprávami;

22. poukazuje na to, že sa Komisia aj naďalej musí usilovať o to, aby odborná príprava sústavne podporovala celoživotné vzdelávanie a aby existovala možnosť pokračovania v štúdiu a odbornej príprave na vyššej kvalifikačnej úrovni;

Ťažisko na digitálnych zručnostiach

23. podporuje návrh Komisie vyzvať členské štáty, aby vypracovali rozsiahle národné stratégie pre digitálne zručnosti;

24. poukazuje na to, že pokiaľ ide o digitálny obsah, musia byť pre kvalitné a inovatívne metódy učenia sa a spôsoby učenia splnené určité predpoklady:

— *otvorené vzdelávacie prostredie* s novými podmienkami a formami učenia sa a vyučovania ako príprava na digitalizovaný svet a učiteľmi, ktorí sa v nich dobre vyznajú;

— *otvorené vzdelávacie zdroje*, t. j. lepší prístup k vedomostiam, k vzdelávacím materiálom a inej podpore pre vzdelávanie online;

— *podpora prepojenia* učiteľov a žiakov, napríklad medzi rôznymi školami a krajinami;

25. digitalizáciu považuje za šancu ako vyriešiť rôzne výzvy, ktorým čelia školy. Ide napríklad o:

— možnosť individuálneho a integratívneho vyučovania,

— vzdelávacie materiály pre novo prichádzajúcich prisťahovalcov na vyučovanie jazyka, orientáciu v spoločnosti a prehĺbenie a spracovanie obsahu vzdelávania tak v materinskom jazyku, ako aj v jazyku hostiteľskej krajiny,

— vyučovanie na diaľku napríklad s cieľom pokryť aj najodľahlejšie oblasti, či v prípade nedostatku učiteľov určitých jazykov,

— zviditeľnenie dosiahnutého pokroku študenta vo vzdelávaní, uľahčenie posudzovania učiteľmi a zníženie administratívnej záťaže;

26. zdôrazňuje, že úspešné úsilie na podporu digitálnych zručností si vyžaduje posilnenie pedagogických riadiacich schopností na rôznych úrovniach školského systému. VR zastáva názor, že zameranie sa na digitálne zručnosti v škole môže zvýšiť atraktivnosť pracovného miesta pre učiteľov, u ktorých sa posilní pripravenosť a schopnosť ďalej rozvíjať svoje zručnosti;

27. poukazuje na to, že je potrebné rozlišovať medzi základnými digitálnymi poznatkami, ktoré musí získať každý, a špeciálnymi digitálnymi zručnosťami, ktoré sa vzťahujú na určité tematické oblasti alebo vedné disciplíny;

Lepšia porovnateľnosť kvalifikácií

28. očakáva prepracovanie Európskeho kvalifikačného rámca, aby sa zaistila vhodná aktualizácia národných kvalifikačných rámcov a zabezpečila kvality, a to v jednotnom formáte. Opakuje však, že členské štáty sú zodpovedné za to, aby zadefinovali zásady zabezpečenia kvality pre národné kvalifikačné rámce;

29. zdôrazňuje význam ďalšieho úsilia o zabezpečenie kvality medzi členskými štátmi a súhlasí s Európskou komisiou, že spolupráca medzi EÚ a tretími krajinami pri porovnateľnosti kvalifikácií si vyžaduje prístup „krok za krokom“;

30. zdôrazňuje, že väčšina pracovných miest a odborných odvetví podlieha rozsiahlym zmenám, takže vznikajú nové povolania a iné zastarávajú. Preto je dôležité, aby profily zručností a ich zoznamy do budúcnosti boli schopné reagovať na rýchle zmeny a novinky na trhu práce. V tejto súvislosti je potrebné venovať osobitnú pozornosť významu kľúčových kompetencií;

Zručnosti a kvalifikácie migrantov vrátane žiadateľov o azyl a utečencov

31. konštatuje, podobne ako to v roku 2016 uviedol Európsky parlament ⁽¹⁾, že je nutné podporovať začlenenie a integráciu utečencov, žiadateľov o azyl a osôb v podobnej situácii. Preto je dôležité čo najskôr podporiť členské štáty v tom, aby vytvorili prístup k mapovaniu zručností a kvalifikácií, jazykovému vyučovaniu, ako aj kvalifikačným a iným opatreniam, ktoré uľahčujú začlenenie do trhu práce a do spoločnosti. Rovnako dôležité je, aby mohla byť bezodkladne validovaná odborná príprava resp. dosiahnuté ukončené vzdelanie z príslušnej krajiny pôvodu;

Modernizácia učenia sa a vyučovania

32. víta prísľub Komisie venovať v programe pre zručnosti osobitnú pozornosť inováciám v oblasti vzdelávania a očakáva, že to tiež uľahčí získavanie kľúčových kompetencií, čo je neodmysliteľnou súčasťou systémov vzdelávania a odbornej prípravy v Európe;

33. domnieva sa, že Komisia by sa mala zaoberať za ďalší rozvoj vyučovania zameraného na študentov **na základe aspektov digitalizovaného učenia sa**, ktoré výbor uviedol vo svojom stanovisku k oznámeniu Komisie s názvom *Otváranie systémov vzdelávania (2014)* ⁽²⁾.

34. zdôrazňuje, že realizácia programu pre nové zručnosti bude závisieť od zvýšenia zručností všetkých učiteľov, najmä tých, ktorí sú zapojení do vzdelávania dospelých a sú súčasťou vzdelávacieho spoločenstva. Podpora pre vyučujúcich by mala byť patrične zohľadnená v realizačných plánoch členských štátov a mohla by sa zrealizovať cieľná osvetová kampaň o elektronickej platforme vzdelávania dospelých v Európe;

35. súhlasí s názorom Komisie, že členské štáty musia posilňovať počiatočné vzdelávanie a pokračujúcu odbornú prípravu učiteľov a ďalších osôb, ktoré sú zapojené do realizácie záruky získania zručností;

Modernizácia vysokoškolského vzdelávania

36. víta zámer Komisie spoločne s ďalšími zainteresovanými stranami podporovať modernizáciu vysokoškolského vzdelávania, najmä v súvislosti s prípravou rámcov pre hodnotenie kompetencií. Takáto práca by mala zohľadňovať vnútroštátne systémy vzdelávania jednotlivých členských štátov, ako aj miestne a regionálne silné stránky a výzvy, vrátane odlišných potrieb regionálnych a miestnych trhov práce. V tejto súvislosti trvá na tom, že je nutné vyvodiť závery z predchádzajúcich úspechov a neúspechov podobných projektov, aby sa tak zabezpečilo potrebné rozhodnutie na dosiahnutie konsenzu pri presadzovaní modernizácie vysokoškolského vzdelávania;

37. zdôrazňuje, v súvislosti s iniciatívou týkajúca sa sledovania uplatnenia absolventov, ktorú navrhla Komisia, že takáto iniciatíva nesmie byť spojená s dodatočnou administratívnou záťažou pre národné a regionálne orgány a vysoké školy, a nesmie zaťažovať ani študentov. Okrem toho sa poukazuje na to, že je potrebné dodržať ustanovenia týkajúce sa ochrany osobných údajov. K myšlienke využiť na toto skúmanie daňové informácie a informácie zo systému sociálneho zabezpečenia sa z tohto dôvodu treba postaviť kriticky;

Revízia rámca Europass

38. víta zámer Komisie uskutočniť revíziu terajšieho rámca Europass. Ak sa majú zabezpečiť presné a aktuálne informácie o dopyte po zručnostiach a ich ponuke, musí revidovaný rámec Europass čerpať z miestnych a regionálnych skúseností. Preto môžu miestne a regionálne samosprávy účinne prispieť k získavaniu informácií o zručnostiach a k práci navrhovanej online platformy služieb.

V Bruseli 7. decembra 2016

Predseda
Európskeho výboru regiónov
Markku MARKKULA

⁽¹⁾ Utečenci – sociálne začleňovanie a integrácia na trhu práce, Európsky parlament (2016) 0297.

⁽²⁾ COM(2013) 654 final

Stanovisko Európskeho výboru regiónov – Regulácia nestálosti poľnohospodárskych cien

(2017/C 185/06)

Spravodajca: Jacques BLANC (FR/EES), starosta obce La Canourgue**POLITICKÉ ODPORÚČANIA**

EURÓPSKY VÝBOR REGIÓNOV

1. konštatuje, že akčný plán proti nestálosti poľnohospodárskych cien dohodnutý na stretnutí najvyšších predstaviteľov krajín G20 v júni 2011 zatiaľ priniesol málo pokroku, a preto žiada, aby sa počas nemeckého predsedníctva G20 v roku 2017 opäť začalo o tejto otázke rokovať.
2. Konštatuje, že napriek reformám spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP) uskutočneným v posledných rokoch zostávajú nástroje na riadenie rizík, ktoré poľnohospodárom umožňujú poistiť sa proti negatívnym dôsledkom premenlivých výnosov a cien a proti škodám súvisiacim so zdravím alebo životným prostredím, len „chudobnými príbuznými“ SPP. V skutočnosti predstavujú menej ako 2 % prostriedkov z druhého piliera SPP a 0,4 % z celkového rozpočtu pre poľnohospodárstvo. Členské štáty sa môžu slobodne rozhodnúť, do akej miery chcú využívať tieto nástroje nariadenia o EPFRV.
3. Domnieva sa, že mechanizmy na zabezpečenie príjmu poľnohospodárov sa musia výrazne posilniť, aby sa znížil negatívny vplyv vysokej nestálosti poľnohospodárskych cien a vstupov s cieľom zlepšiť konkurencieschopnosť európskych poľnohospodársko-potravinárskych reťazcov, zachovať poľnohospodárstvo na všetkých územiach, podporovať modernizáciu a inováciu a zachovať živú vidiecku štruktúru.
4. Domnieva sa, že tento cieľ je možné dosiahnuť, ak sa spoločne zavedie súbor opatrení zameraných na: i) podporu úloh súkromných aktérov poľnohospodársko-potravinárskych reťazcov pri regulácii poľnohospodárskych trhov s cieľom čiastočne kompenzovať dereguláciu SPP; ii) rozšírenie a zjednodušenie prístupu k palete nástrojov na riadenie rizík dostupných pre poľnohospodárov, keďže niektoré nástroje dostupné v rámci EPFRV nie je možné využiť z dôvodu nedostatku prostriedkov v druhom pilieri, ktoré by sa mali navýšiť bez toho, aby sa ohrozili prostriedky dostupné v prvom pilieri; iii) podporu zvýšenia pridanej hodnoty európskych poľnohospodárskych podnikov s cieľom znížiť ich zraniteľnosť v súvislosti s výkyvmi svetových poľnohospodárskych cien, a to v rámci budúcej reformy SPP a aj na miestnej a regionálnej úrovni.
5. Pripomína, že dohody zabezpečujú odbyt poľnohospodárskej produkcie a zásobovanie spracovateľov za vopred známe ceny. Prispievajú tak k zabezpečeniu rovnováhy medzi ponukou a dopytom a umožňujú lepšiu kontrolu kvality výrobku, čo môže spôsobiť vyššie ceny pre výrobcov a spravodlivejšie rozdelenie v rámci celého dodávateľského reťazca.
6. Navrhuje posilniť v členských štátoch, kde nie sú rozvinuté vertikálne formy spolupráce, uzatváranie zmlúv v rámci celého potravinového reťazca (a nielen medzi poľnohospodármi a spracovateľmi poľnohospodárskych výrobkov), umožniť členským štátom, aby z ich uzatvárania urobili povinnosť, a podporovať uzatváranie zmlúv medzi viacerými stranami, napríklad medzi organizáciou výrobcov, spracovateľom a distribútorom.
7. Navrhuje v rámci pružnejšieho výkladu pravidiel hospodárskej súťaže v Únii rozšíriť právomoci poľnohospodárskych podnikov, organizácií výrobcov a uznaných medziodborových združení, ako aj subjektov poľnohospodársko-potravinárskych trhov a centier uznaných za štruktúry na ochranu všeobecného záujmu s cieľom zabrániť krízam. V tejto súvislosti musia byť medziodvetvové organizácie, ktoré zoskupujú jednotlivé články reťazca, a tieto subjekty poľnohospodársko-potravinárskych trhov a centier schopné poskytnúť podnikom predbežné informácie o trhoch, aby im pomohli prijímať primerané rozhodnutia bez stanovenia referenčnej ceny. Táto prax je už v niektorých členských štátoch bežná, a preto by sa malo uvažovať aj o výmene osvedčených postupov.
8. Navrhuje, aby v prípade nerovnováhy na trhu alebo preukázaného rizika nerovnováhy na trhu na základe istých ukazovateľov poľnohospodárske podniky vrátane organizácií výrobcov a ich združení mohli využiť svoje možnosti konať a dohodnutým spôsobom znížiť svoju výrobu, a to aj skôr, ako im to povolí Európska komisia v súlade s článkom 222 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 o spoločnej organizácii trhov. Spoločná organizácia trhov by tak mala výslovne umožniť preventívne opatrenia poľnohospodárskych podnikov vrátane organizácií výrobcov a ich združení, ktorých cieľom je obnoviť rovnováhu na trhu, aby sa zabránilo zneužívaniu dominantného postavenia, pričom o tom treba vopred informovať príslušné orgány.

9. Konštatuje, že regulácia nestálosti poľnohospodárskych cien a boj proti nekalým obchodným praktikám v rámci potravinového dodávateľského reťazca sú úzko spojené, pretože fluktuácie trhov oživujú mocenské vzťahy s cieľom rozdeliť pridanú hodnotu v jednotlivých reťazcoch a rozhodnutia, ktoré z toho vyplývajú, sú najčastejšie v neprospech výrobcov, ktorých vyjednávací sila je limitovaná najmä v dôsledku rastúcej koncentrácie poľnohospodársko-potravinárskych podnikov a predovšetkým veľkých maloobchodných reťazcov, ako aj v dôsledku rozptýlenosti výrobcov a ich slabej organizovanosti.

10. Odporúča vytvoriť osobitné európske predpisy na boj proti nekalým obchodným praktikám v potravinovom dodávateľskom reťazci, ako sa navrhuje v uznesení Európskeho parlamentu zo 7. júna 2016 [2015/2065 (INI)], z týchto dôvodov: dohody zabezpečujú určité rozdelenie rizika, avšak zásadne nenapravujú nerovnosť zúčastnených strán; protimonopolné predpisy nepostačujú na nápravu nekalých obchodných praktík a rozdielov v mocenských vzťahoch typických pre poľnohospodársko-potravinárske podniky; nástroje samoregulácie subjektov jednotlivých odvetví nie sú účinné, najmä preto, že poľnohospodári a spracovatelia majú často strach podať sťažnosť, aby neboli vylúčení z trhu; sú potrebné rámcové predpisy na úrovni Európskej únie s cieľom zosúladiť podmienky hospodárskej súťaže a zabezpečiť, aby európski poľnohospodári a spotrebiteľia mali spravodlivé podmienky predaja a nákupu.

11. Odporúča rozšíriť právo vyjednávať kolektívne zmluvy na všetky poľnohospodárske výroby s cieľom posilniť vyjednávaciu silu poľnohospodárov v jednotlivých odvetviach.

12. Uznáva, že zlúčením ponuky sa môže zabrániť tomu, aby malovýrobcovia znášali najväčšiu ťarchu zmlúv predovšetkým s veľkými podnikmi, a zároveň zabezpečiť spotrebiteľom väčšiu transparentnosť, pokiaľ ide o ceny a výsledovateľnosť tovaru.

13. Konštatuje, že posilnenie úlohy súkromných aktérov pri regulácii poľnohospodárskych trhov si vyžaduje väčšiu transparentnosť trhov.

14. Navrhuje na tento účel vytvoriť európske stredisko pre monitorovanie poľnohospodárskych trhov, ku ktorého činnosti by prispievala sieť národných monitorovacích stredísk pre každé výrobné odvetvie a ktoré by využívalo skúsenosti strediska pre monitorovanie trhu s mliekom a hodnotiacu tabuľku trhov, ktorú Európska komisia pravidelne uverejňuje. Toto nové stredisko by jasným spôsobom a včas poskytovalo údaje potrebné na spoznanie trhov z konjunkturálneho hľadiska (najmä tak, aby bolo možné predchádzať krízam) a štrukturálneho (čo by umožnilo analyzovať vývoj cien a marží jednotlivých subjektov v rámci odvetvia).

15. Zdôrazňuje, že uplatňovanie smernice o trhoch s finančnými nástrojmi (MiFID 2) plánované od roku 2018 musí podporiť zvýšenú znalosť a pravidelné monitorovanie pozícií jednotlivých kategórií subjektov na finančných trhoch s poľnohospodárskymi výrobkami, aby sa znížilo riziko nadmerných špekulácií a podnikateľským subjektom odvetvia umožnilo efektívne riadenie cenového rizika.

16. Konštatuje, že zavedenie a posilnenie súčasných nástrojov na riadenie rizík a kríz v rámci SPP naráža na mnoho prekážok vrátane konkurencie medzi fondmi druhého piliera, pod ktorý patrí väčšina týchto nástrojov, nedostatočných prostriedkov krízovej rezervy, ktorá – vzhľadom na to, že je potrebná – by sa nemala vytvárať na základe krátenia ročných priamych platieb, nedostatku aktuálnych a predbežných údajov o hospodárskych výsledkoch poľnohospodárskych podnikov atď. Tvrdí, že je potrebné odstrániť tieto prekážky, aby sa zaviedla ambiciózna a účinná stratégia riadenia poľnohospodárskych rizík.

17. Domnieva sa, že nasledujúca reforma SPP by mala motivovať členské štáty k tomu, aby vypracovali a zaviedli širokú paletu doplnkových a pre poľnohospodárov cenovo dostupných nástrojov na riadenie rizík podľa segmentovaného prístupu k rizikám, ktoré by boli rozdelené podľa intenzity takto ⁽¹⁾: i) „bežné“ riziká, ktoré môžu v zásade poľnohospodári vyriešiť prostredníctvom preventívnych úspor a daňových opatrení; ii) „stredne závažné“ riziká, ktoré by poľnohospodári mohli preniesť na finančné trhy (*futures*, opcie, mimoburzové zmluvy), poisťovateľov (riadenie rizika týkajúceho sa výnosov, obratu a obchodnej marže) a vzájomné fondy (riadenie rizík súvisiacich so zdravím a životným prostredím a stabilizácia príjmov podnikov); iii) „katastrofálne“ riziká, ktoré by riešili najmä verejné orgány prostredníctvom ochranných opatrení týkajúcich sa cien a mimoriadnych krízových opatrení. Pritom by sa malo dbať na to, aby sa zároveň pre väčšiu segmentáciu rizík nezvyšovali administratívne náklady.

⁽¹⁾ Podľa typológie, ktorú vypracovali J Cordier a J.-C. Debar v *Gestion des risques agricoles: la voie nord-américaine. Quels enseignements pour l'Union européenne?* (Riadenie poľnohospodárskych rizík: severoamerický spôsob. Aké ponaučenie pre Európsku úniu?), č. 12, Club Déméter, 2004. Podobná typológia sa objavuje v iných prácach, ako napríklad v nedávnej správe vypracovanej pre Európsky parlament (pozri poznámku pod čiarou 2).

18. Zdôrazňuje, že rozvoj nástrojov na riadenie rizík musí prebiehať tak, aby výrazne neovplyvnil stabilitu rozpočtu SPP, ktorý v súčasnosti tvoria oddelené príspevky na výrobu a ceny. Rozpočet, ktorého výdavky by sa úzko prispôbovali výkyvom poľnohospodárskych cien a konjunktúrne znižovali z dôvodu priaznivej situácie trhov, by totiž bol vystavený riziku výrazného zníženia pri rokovaní o viacročných finančných výhladoch Európskej únie. Viedlo by to k zníženiu ochrany poskytovanej SPP, čo by poľnohospodárov poškodilo v prípade zmeny situácie na trhoch.

19. Navrhuje, aby v záujme vytvorenia preventívnych úspor pre prípadné výkyvy trhov ako jednu z možností poľnohospodári mohli odkladať na osobitný účet časť základných platieb z prvého piliera. Odkladanie časti základných platieb by bolo povinné, ak by sa niektoré trhové ukazovatele, ako sú ceny poľnohospodárskych výrobkov alebo pomer cien poľnohospodárskych výrobkov a cien vstupov, vyvíjali smerom nahor. Takto odložené čiastky by poľnohospodári mohli uvoľniť a využiť, keby trhové ukazovatele klesali. V každom prípade by sa pri tom malo zabrániť vzniku ďalších administratívnych nákladov.

20. Uznáva, že okrem zlepšenia schopnosti samopoistenia poľnohospodárov by tento nástroj mal viac výhod: sčasti by nahradil v súčasnosti platnú krízovú rezervu, ktorej nefunkčnosť je úplne jasná; náklady na jeho riadenie by boli nízke; nemal by vplyv na stabilitu rozpočtu SPP; a lepšie by odôvodnil zrušenie viazanosti pomoci v očiach verejnosti v čase vysokých cien poľnohospodárskych výrobkov.

21. Konštatuje, že je možné uvažovať o ďalších mechanizmoch na podporu vytvorenia preventívnych úspor, ktoré by vychádzali napríklad z nástroja platného v Kanade, ktorý poľnohospodárom umožňuje pri odkladaní na sporiaci účet dostávať zo strany štátu rovnaký peňažný príspevok.

22. Zdôrazňuje, že je dôležité podporovať vytváranie a zavádzanie nových poisťovacích produktov, ktoré by boli rozmanitejšie a prípadne menej nákladné a umožnili by čeliť hospodárskym rizikám, ktoré znášajú poľnohospodárske podniky, pričom by inšpirácia pochádzala najmä z existujúcich poisťovacích programov v USA. Tieto nové produkty by mohli obsahovať napríklad: i) poistenie obratu, ktoré by zaručovalo príjmy z plodín predpokladané v čase založenia porastu na základe priemerného výnosu podniku v minulosti a cien na termínovaných trhoch, ale dotovaný by bol iba výnos, aby boli dodržané pravidlá tzv. zelenej skrinky Svetovej obchodnej organizácie (WTO); ii) indexové poistenia založené na priemernom výnose, obrate alebo obchodnej marži dosiahnutých v regióne, kde sa nachádza podnik (ale dotovaný by bol iba výnos), keďže tieto poistenia majú nižšie administratívne náklady ako poistenia založené na individuálnom výnose poľnohospodára; iii) poistenie celkových príjmov podniku, ktoré by mohlo byť vyhradené pre diverzifikované malé a stredné podniky, ktoré sa venujú rastlinnej aj živočíšnej výrobe alebo pestujú ovocie a zeleninu alebo technické plodiny, ktoré nedostávajú žiadnu alebo len veľmi malú podporu a pre ktoré neexistuje poistenie úrody; iv) osobitné poistenia pre výrobcov, ktorí sa venujú ekologickému poľnohospodárstvu, ktoré by zohľadňovali všeobecne nižšie výnosy, vyššie výrobné náklady a vyššie trhové ceny týchto výrobkov. Tieto opatrenia by však mali byť predmetom štúdie, v ktorej by sa posúdili najmä potenciálne náklady na ne v súvislosti so štátnym zaistením.

23. Vyzýva Európsku komisiu, aby úzko spolupracovala s národnými, regionálnymi a miestnymi orgánmi a poľnohospodárskymi organizáciami na zvyšovaní povedomia a znalostí v súvislosti s nástrojmi na riadenie rizík, ktoré sú dostupné v rámci druhého piliera SPP. Zároveň žiada Komisiu, aby zvýšila finančné dotácie nástrojov na riadenie rizík v druhom pilieri SPP zvýšením zo súčasných 2 % finančných prostriedkov v rámci druhého piliera.

24. Odporúča vytvorenie vzájomných fondov podľa vzoru nástroja na stabilizáciu príjmov vytvoreného v rámci reformy SPP v roku 2013, ktorý však do svojho plánu rozvoja vidieka na roky 2014 – 2020 začlenili iba dva členské štáty (Maďarsko a Taliansko) a jeden región (Kastília-León v Španielsku), pričom by sa malo dbať na spravodlivú rovnováhu pri prerozdeľovaní medzi regiónmi a odvetviami. Tieto fondy by poskytli ochranu proti silným poklesom (nad 30 %) obchodnej marže podniku, ktoré by sa merali v porovnaní s tromi alebo piatimi predchádzajúcimi rokmi. Straty takéhoto rozsahu nie je možné vyriešiť iba prostredníctvom preventívnych úspor vytvorených poľnohospodármi. Okrem toho ich nie je možné zvládnuť prostredníctvom poistenia obratu takého typu, aký existuje v USA, ktorý poskytuje záruku proti poklesu predpokladaných príjmov medzi založením porastu a zberom úrody a sám osebe neposkytuje ochranu pred nízkymi cenami.

25. Odporúča, aby sa na úrovni sektorov vytvorili fondy na stabilizáciu príjmov s cieľom posilniť integráciu odvetví na národnej a nadnárodnej úrovni a rozšíriť rozdelenie rizík a znížiť náklady. V každom členskom štáte by tak existoval fond pre hlavné plodiny, fond pre mlieko, fond pre ovocie a zeleninu atď.

26. Odporúča členským štátom, aby pred zavedením fondov na stabilizáciu príjmov vo veľkom rozsahu tieto fondy skúšobne overili z dôvodu praktických problémov súvisiacich so zavádzaním a s fungovaním týchto nástrojov (zber účtovných údajov o podnikoch, potreba zaistenia atď.)

27. Zdôrazňuje, že tri typy nástrojov na riadenie rizík opísané vyššie – preventívne úspory, poistenia, fondy na stabilizáciu príjmov – sa dopĺňajú a mali by sa v rámci možností využívať spoločne, aby vytvorili pevnú a súdržnú záchrannú sieť proti nestálosti cien a prispeli k zníženiu frekvencie a intenzity kríz, ktorým poľnohospodári čelia.

28. Domnieva sa, že sadzby priamych platieb by mali byť zosúladené medzi členskými štátmi Európskej únie, aby výrobcovia mohli čeliť nestálosti cien za porovnateľných podmienok.

29. Je presvedčený, že priame platby by mali zostať nástrojom SPP aj po roku 2020 s cieľom podporovať a stabilizovať príjmy poľnohospodárov a kompenzovať náklady vyplývajúce z dodržiavania prísnych noriem v Európskej únii.

30. Navrhuje, aby v prípade, že bude v rámci budúcej reformy SPP rozhodnuté znížiť priame platby z prvého piliera a venovať takto získané sumy na riadenie rizík, poľnohospodári mohli dostať „kupóny“ v hodnote rovnajúcej sa určitému percentuálnemu podielu ich základnej platby. Poľnohospodári by tieto kupóny mohli dobrovoľne použiť na nástroje, ktoré by si sami zvolili: vytvorenie preventívnych úspor, poistenia, vzájomných fondov. Tento systém by umožnil zvýšiť financovanie nástrojov na riadenie rizík bez toho, aby ovplyvnil stabilitu rozpočtu prvého piliera SPP ⁽²⁾.

31. Žiada, aby Európska komisia vypracovala podrobnú štúdiu o rôznych existujúcich možnostiach rozšírenia ponuky nástrojov na riadenie rizík vrátane preventívnych úspor, poistení a vzájomných fondov zameraných na stabilizáciu príjmov. Táto štúdia by upresnila dôsledky, výhody a obmedzenia každého z týchto nástrojov vzhľadom na rôzne kritériá. Okrem toho by analyzovala rôzne scenáre financovania stratégie rozvoja riadenia rizík vrátane kupónového systému navrhnutého v bode 30.

32. Domnieva sa, že verejné politiky musia podporovať zvyšovanie pridanej hodnoty európskych poľnohospodárskych podnikov a zároveň zlepšiť environmentálnu udržateľnosť poľnohospodárskych postupov, aby sa stali menej citlivé na výkyvy svetových cien a aby sa poľnohospodárstvo stalo súčasťou ekologickej transformácie požadovanej v záujme zmiernenia zmeny klímy, prispôsobenia sa jej vplyvu a zníženia tlaku na ekosystémy.

33. Zdôrazňuje v tejto súvislosti, že je potrebné venovať osobitnú pozornosť poľnohospodárstvu v najvzdialenejších regiónoch, ktoré si vyžadujú osobitné, prispôbené a exkluzívne opatrenia vzhľadom na ich jedinečné a osobitné vlastnosti uznané v ZFEÚ.

34. Uznáva, že európske poľnohospodárstvo je veľmi rozmanité: väčšina podnikov uvádza svoje výrobky na európsky trh, zatiaľ čo iné vyvážajú priamo alebo nepriamo časť svojej produkcie do tretích krajín.

35. Domnieva sa, že je dôležité zachovať túto rozmanitosť, keďže predaj časti poľnohospodárskej produkcie do tretích krajín prispieva k rovnováhe medzi ponukou a dopytom na európskom trhu a keďže Európska únia ako prvý svetový vývozca poľnohospodársko-potravinárskych výrobkov musí mať možnosť využiť zvýšenie kvantity a kvality svetového dopytu po potravinách.

36. Domnieva sa, že existujú dva hlavné spôsoby zvýšenia pridanej hodnoty poľnohospodárskych podnikov: i) zvýšiť produktivitu poľnohospodárstva, ktorá v niektorých odvetviach znepokojujúco upadá, a to udržateľným zintenzívnením poľnohospodárskej produkcie tak, že sa bude produkovať viac s menším množstvom vstupov alebo znížením ich nákupu s cieľom zlepšiť samostatnosť podnikov. To si bude vyžadovať zavedenie inovatívnych a odolnejších systémov výroby, ktoré budú využívať presné poľnohospodárstvo, jednoduchšie obrábanie pôdy, striedanie a diverzifikáciu plodín, lepšie využívať plochy s trávnatým porastom alebo iné postupy; alebo ii) stimulovať rozvoj miestnych potravinových systémov, ktoré by reagovali na rastúci dopyt európskych spotrebiteľov a čiastočne by umožnili oslobodiť sa od nestálosti svetových trhov s poľnohospodárskymi surovinami tým, že by sa vytvorili krátke reťazce (školské jedálne, reštaurácie, priamy predaj), špecializované trhy a kvalitné odvetvia a uprednostňovali by sa spôsoby výroby priaznivejšie pre životné prostredie (ekologické poľnohospodárstvo a iné postupy).

⁽²⁾ Návrh obsiahnutý v správe Isabel Bardaji a kol. *Research for Agri Committee – State of play of risk management tools implemented by Member States during the period 2014-2020: national and European frameworks* (Výskum pre výbor AGRI – stav nástrojov na riadenie rizík používaných členskými štátmi v rokoch 2014 – 2020: národné a európske rámce), generálne riaditeľstvo pre vnútorné politiky, Európsky parlament, 2016, ktorý navrhujeme rozšíriť o vytvorenie preventívnych úspor.

37. Odporúča, aby SPP a národné politiky podporovali poľnohospodárov, aby preskúmali tieto dva spôsoby s pomocou miestnych a regionálnych orgánov.

V Bruseli 7. decembra 2016

Predseda
Európskeho výboru regiónov
Markku MARKKULA

Stanovisko Európskeho výboru regiónov – Revízia smernice o audiovizuálnych mediálnych službách

(2017/C 185/07)

Spravodajca: Jácint HORVÁTH (HU/SES), poslanec zastupiteľstva mesta Nagykanizsa

Referenčný dokument: Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení smernica 2010/13/EÚ o koordinácii niektorých ustanovení upravených zákonom, iným právnym predpisom alebo správnym opatrením v členských štátoch týkajúcich sa poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb s ohľadom na meniace sa podmienky na trhu

COM(2016) 287 final

I. NÁVRHY ZMIEN

Pozmeňovací návrh 1

Odôvodnenie 6

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
	<p><i>Táto smernica nevylučuje, aby členské štáty prijímali opatrenia v súvislosti s audiovizuálnymi mediálnymi službami z tretích krajín, ktoré sa zameriavajú na územie príslušného členského štátu. Na tieto audiovizuálne mediálne služby sa nevzťahuje zásada krajiny pôvodu. Smernica konkrétne nebráni povinnej registrácii audiovizuálnych mediálnych služieb z tretích krajín, ani uplatňovaniu sankcií voči takýmto mediálnym službám.</i></p>

Zdôvodnenie

Mediálne systémy niektorých členských štátov alebo ich verejná sféra sú v závažnej miere narušované audiovizuálnymi službami, ktoré majú pôvod mimo územia Európskej únie. Na tieto služby sa nevzťahuje zásada krajiny pôvodu. Právna úprava v tejto oblasti nie je potrebná, ale v záujme jednotného výkladu smernice by bolo vhodné, aby sa v odôvodnení poukázalo na slobodnú voľbu členských štátov prijímať opatrenia týkajúce sa takýchto služieb.

Pozmeňovací návrh 2

Odôvodnenie 9

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
<p>S cieľom umožniť divákovi vrátane rodičov a maloletých prijímať informované rozhodnutia o sledovanom obsahu je nevyhnutné, aby poskytovatelia audiovizuálnych mediálnych služieb poskytovali dostatočné informácie o obsahu, ktorý môže narušiť telesný, duševný alebo morálny vývin maloletých. Toto sa dá dosiahnuť napríklad vďaka systému deskriptorov obsahu, ktoré označujú jeho povahu. Deskriptory obsahu by sa mohli poskytovať písomne, graficky alebo akusticky.</p>	<p>S cieľom umožniť divákovi vrátane rodičov a maloletých prijímať informované rozhodnutia o sledovanom obsahu je nevyhnutné, aby poskytovatelia audiovizuálnych mediálnych služieb poskytovali dostatočné informácie o obsahu, ktorý môže narušiť telesný, duševný alebo morálny vývin maloletých. Toto sa dá dosiahnuť napríklad vďaka systému deskriptorov obsahu, ktoré označujú jeho povahu. Deskriptory obsahu by sa mohli poskytovať písomne, graficky a/alebo akusticky.</p>

Zdôvodnenie

Ak bude poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby poukazovať na uvedený obsah viacerými spôsobmi, obsah bude zreteľnejší a viditeľnejší, a teda je pravdepodobnejšie, že sa mu podarí dosiahnuť cieľ.

Pozmeňovací návrh 3

Odôvodnenie 17

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
<p>Ukázalo sa, že pravidlo, podľa ktorého by výrobku nemala byť pripisovaná neprimeraná dôležitosť, sa v praxi ťažko uplatňuje. Navyše obmedzuje využívanie umiestňovania produktov, ktoré samozrejme zahŕňa určitú úroveň výrazného zobrazenia na účel vytvárania hodnoty. Požiadavky na programy obsahujúce umiestňovanie produktov by sa preto mali zamerať na jasné informovanie divákov o existencii umiestnenia produktu a zabezpečenie toho, aby nebola ovplyvnená redakčná nezávislosť poskytovateľa audiovizuálnych mediálnych služieb.</p>	<p>Ukázalo sa, že pravidlo, podľa ktorého by výrobku nemala byť pripisovaná neprimeraná dôležitosť, sa v praxi ťažko uplatňuje. Navyše obmedzuje využívanie umiestňovania produktov, ktoré samozrejme zahŕňa určitú úroveň výrazného zobrazenia na účel vytvárania hodnoty. Požiadavky na programy obsahujúce umiestňovanie produktov by sa preto mali zamerať na jasné a ľahko dostupné informovanie divákov o existencii umiestnenia produktu a zabezpečenie toho, aby nebola ovplyvnená redakčná nezávislosť poskytovateľa audiovizuálnych mediálnych služieb.</p>

Zdôvodnenie

VR považuje za dôležité, aby informovanie bolo okrem obsahu aj dostupné a poskytovalo jasný obraz o tom, že program obsahuje umiestnenie produktov.

Pozmeňovací návrh 4

Odôvodnenie 30

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
	<p><i>Pokiaľ ide o online obsahy, Európska únia pripisuje od druhej polovice 90. rokov dôležitú úlohu mimoprávnym nástrojom (pozri najmä odporúčanie Rady z 24. septembra 1998 o ochrane neplnoletých osôb a ľudskej dôstojnosti, ako aj odporúčanie Európskeho parlamentu a Rady z 20. decembra 2006 o ochrane neplnoletých osôb a ľudskej dôstojnosti a o práve na vyjadrenie vo vzťahu ku konkurencieschopnosti európskeho priemyslu audiovizuálnych a online informačných služieb). Tieto nástroje, najmä služby pre núdzové volania, systémy na kontrolu veku, označovanie obsahu, ako aj systémy rodičovskej kontroly, sú účinné aj pri regulovaní obsahov zverejňovaných na platformách určených na zdieľanie videí. Linky pre núdzové volania sú dôležitými a rozšírenými nástrojmi na ochranu maloletých, ktorých úlohou je pre užívateľov zabezpečiť, aby mohli jednoduchým a ľahko dostupným spôsobom podať sťažnosť a aby sa v prípade protiprávneho konania postarali o informovanie príslušných orgánov. Systémy na kontrolu veku zabezpečujú vhodnú úroveň ochrany najmä vtedy, ak je vek užívateľa overený na základe údajov uvedených v doklade totožnosti, ktoré sú dostupné výlučne pre dospelú osobu, prostredníctvom spoľahlivej tretej osoby, ktorá môže potvrdiť vek, alebo prostredníctvom využitia biometrických údajov. Prostredníctvom označovania kvality obsahu, ktoré vykonávajú samotní užívatelia (rodičia) alebo orgány zaoberajúce sa označovaním kvality takéhoto obsahu na základe rôznych hľadísk – násilie, sexualita, hazardné hry, vulgárne prejavy atď. – sa kategorizujú obsahy nachádzajúce sa na platformách na zdieľanie videí v záujme toho, aby sa na základe kategórií umožnilo obmedzenie prístupu k príslušným obsahom. Systémy rodičovskej kontroly umožňujú, aby rodičia mohli obmedziť prístup maloletých k internetu na základe zoznamov s obsahmi, ktoré sú vhodné pre neplnoleté osoby, alebo na základe filtrovania škodlivého obsahu.</i></p>

Zdôvodnenie

Nový článok 28a smernice stanovuje pre prevádzkovateľov platforiem na zdieľanie videí povinnosť prijať vhodné opatrenia na ochranu maloletých a zakázať obsahy podnecujúce nenávisť. Ako vhodné opatrenia sa uvádzajú služby núdzového volania, systémy na kontrolu veku, označovanie obsahu alebo systémy rodičovskej kontroly. Z dôvodu rýchleho technického rozvoja nemôžu byť tieto opatrenia predmetom podrobných právnych noriem. Pre príslušných prevádzkovateľov a regulačné orgány však môže byť užitočný aj jednotný výklad smernice, ak odôvodnenia smernice obsahujú niekoľko viet vysvetľujúcich jednotlivé opatrenia.

Pozmeňovací návrh 5

Odôvodnenie 38

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
<p>Touto smernicou nie je dotknutá možnosť členských štátov ukladať povinnosti na zabezpečenie vyhľadateľnosti a dostupnosti obsahu všeobecného záujmu podľa vymedzených cieľov všeobecného záujmu, ako je pluralita médií, sloboda prejavu a kultúrna rozmanitosť. Takéto povinnosti by sa mali uložiť len vtedy, ak je to potrebné na splnenie cieľov všeobecného záujmu jasne vymedzených členskými štátmi v súlade s právom Únie. V tejto súvislosti by mali členské štáty najmä preskúmať potrebu regulačného zásahu s ohľadom na výsledky pôsobenia trhových síl. Ak sa členské štáty rozhodnú zaviesť pravidlá vyhľadateľnosti, mali by podnikom uložiť len primerané povinnosti vychádzajúce z legitímnych verejnopolitických záujmov.</p>	<p>Touto smernicou nie je dotknutá možnosť členských štátov ukladať povinnosti na zabezpečenie vyhľadateľnosti a dostupnosti obsahu všeobecného záujmu podľa vymedzených cieľov všeobecného záujmu, ako je pluralita médií, sloboda prejavu a kultúrna rozmanitosť. Takéto povinnosti by sa mali uložiť len vtedy, ak je to potrebné na splnenie cieľov všeobecného záujmu jasne vymedzených členskými štátmi v súlade s právom Únie. V tejto súvislosti by mali členské štáty najmä preskúmať potrebu regulačného zásahu s ohľadom na výsledky pôsobenia trhových síl, nedostatok transparentnosti v oblasti vlastníctva médií, ich koncentrácie a konfliktu záujmov. Ak sa členské štáty rozhodnú zaviesť pravidlá vyhľadateľnosti, mali by podnikom uložiť len primerané povinnosti vychádzajúce z legitímnych verejnopolitických záujmov.</p>

Pozmeňovací návrh 6

Článok 1 odsek 5

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
<p>5. Článok 4 sa mení takto:</p> <p>[...]</p> <p>d) Odsek 7 sa nahrádza takto:</p> <p>„7. Členské štáty podporia koreguláciu a samoreguláciu prostredníctvom kódexov správania prijatých na vnútroštátnej úrovni v oblastiach, ktoré koordinuje táto smernica, v takom rozsahu, ako to umožňujú ich právne systémy. Tieto kódexy musia byť všeobecne prijateľné pre hlavné zainteresované strany v dotknutých členských štátoch. Kódexy správania musia svoje ciele formulovať zreteľne a jednoznačne. Poskytujú pravidelné, transparentné a nezávislé monitorovanie a hodnotenie dosahovania požadovaných cieľov. Poskytujú účinné presadzovanie, v prípade potreby aj príslušné účinné a primerané sankcie.</p> <p>Návrhy kódexov správania Únie uvedené v článkoch 6a ods. 3, 9 ods. 2 a 9 ods. 4 a zmeny alebo rozšírenia existujúcich kódexov správania Únie predkladajú Komisii signatári týchto kódov.</p> <p>Komisia môže požiadať skupinu ERGA o vydanie stanoviska k návrhom, zmenám alebo rozšíreniam týchto kódexov. Komisia môže podľa potreby tieto kódexy uverejniť.“</p>	<p>5. Článok 4 sa mení takto:</p> <p>[...]</p> <p>d) Odsek 7 sa nahrádza takto:</p> <p>„7. Členské štáty podporia koreguláciu a samoreguláciu prostredníctvom kódexov správania prijatých na vnútroštátnej úrovni v oblastiach, ktoré koordinuje táto smernica, v takom rozsahu, ako to umožňujú ich právne systémy. Tieto kódexy musia byť všeobecne prijateľné pre hlavné zainteresované strany v dotknutých členských štátoch. Kódexy správania musia svoje ciele formulovať zreteľne a jednoznačne. Poskytujú pravidelné, transparentné a nezávislé monitorovanie a hodnotenie dosahovania požadovaných cieľov. Poskytujú účinné presadzovanie, v prípade potreby aj príslušné účinné a primerané sankcie.</p> <p>Návrhy kódexov správania Únie uvedené v článkoch 6a ods. 3, 9 ods. 2 a 9 ods. 4 a zmeny alebo rozšírenia existujúcich kódexov správania Únie predkladajú Komisii signatári týchto kódov.</p> <p>Komisia požiada skupinu ERGA o vydanie stanoviska k návrhom, zmenám alebo rozšíreniam týchto kódexov. Komisia tieto kódexy uverejní.“</p>

Zdôvodnenie

Vyplýva zo znenia.

Pozmeňovací návrh 7**Článok 1 odsek 7**

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
	<p>Dopĺňa sa tento bod 5 písm. e):</p> <p>„e) totožnosť skutočných majiteľov spoločnosti poskytujúcej mediálne služby v súlade s článkom 3 ods. 6 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/60/ES o predchádzaní využívania finančného systému na účely prania špinavých peňazí a financovania terorizmu.“</p>

Zdôvodnenie

Vykonávanie smernice má rozhodujúci význam, pokiaľ ide o informácie o totožnosti fyzických alebo právnických osôb, ktoré majú zásadný vplyv na fungovanie poskytovania mediálnych služieb a na rozhodovanie poskytovateľa mediálnych služieb, či už na základe majetkovej účasti, hlasovacieho práva alebo na základe iného nároku uvedeného v dohode. Tento pozmeňovací návrh, ktorý umožňuje identifikáciu osôb a organizácií, odkazuje na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2005/60/ES o predchádzaní využívania finančného systému na účely prania špinavých peňazí a financovania terorizmu. Transparentnosť vlastnickej štruktúry poskytovateľov mediálnych služieb je taktiež základným predpokladom uplatňovania slobody médií.

Pozmeňovací návrh 8**Článok 1 odsek 10**

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
10. Článok 7 sa vypúšťa.	

Zdôvodnenie

Článok 7 súčasnej smernice sa vypúšťa, lebo navrhovaný Európsky akt o prístupnosti už stanovuje prísnejšie spoločné požiadavky na prístupnosť pre poskytovateľov mediálnych služieb. Európsky akt o prístupnosti ešte nebol prijatý a nie je žiaduce, aby nastala situácia, že z tejto smernice budú vypustené odkazy na akt o prístupnosti, pričom nový Európsky akt o prístupnosti zatiaľ nebol prijatý (respektíve nebol transponovaný na úrovni členských štátov). Výbor nesúhlasí s vypustením článku 7, kým navrhovaný Európsky akt o prístupnosti nebude transponovaný do právnych systémov všetkých členských štátov.

Pozmeňovací návrh 9**Článok 1 odsek 11**

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
<p>11. Článok 9 sa mení takto:</p> <p>a) Odsek 2 sa nahrádza takto:</p>	<p>11. Článok 9 sa mení takto:</p> <p>a) Odsek 1 písm. e) sa nahrádza takto: „audiovizuálne komerčné oznamy týkajúce sa alkoholických nápojov sa nesmú zameriavať špecificky na maloletých, musia predchádzať tomu, aby im boli maloletí vystavení, a nesmú podporovať nadmerné užívanie takýchto nápojov“;</p>

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
<p>„2. Členské štáty a Komisia podpora vytvorenie samoregulačných a koregulačných kódexov správania týkajúcich sa neprimeraných audiovizuálnych komerčných oznamov, ktoré sprevádzajú alebo sú zahrnuté do programov so značným podielom detského publika, o potravinách a nápojoch obsahujúcich živiny a látky s výživovým alebo fyziologickým účinkom, ktorých nadmerný príjem v celkovej strave sa neodporúča, najmä tuky, transmastné kyseliny, soľ alebo sodík a cukry.</p> <p>Tieto kódexy by mali slúžiť na účinné zníženie vystavenia maloletých audiovizuálnym komerčným oznamom o potravinách a nápojoch, ktoré majú vysoký obsah soli, cukru alebo tuku alebo ktoré inak nespĺňajú vnútroštátne alebo medzinárodné usmernenia v oblasti výživy. Tieto kódexy by mali stanovovať, aby audiovizuálne komerčné oznamy nezdôrazňovali pozitívne vlastnosti nutričných aspektov takýchto potravín a nápojov.</p> <p>Komisia a skupina ERGA podpora výmenu osvedčených postupov pre samoregulačné a koregulačné systémy v celej Únii. Komisia v prípade potreby uľahčí vypracovanie kódexov správania Únie.“;</p> <p>b) Vkladajú sa tieto odseky 3 a 4:</p> <p>„3. Členské štáty a Komisia podpora vytvorenie samoregulačných a koregulačných kódexov správania týkajúcich sa neprimeraných audiovizuálnych komerčných oznamov o alkoholických nápojoch. Tieto kódexy by mali slúžiť na účinné obmedzenie vystavenia maloletých audiovizuálnym komerčným oznamom o alkoholických nápojoch.</p> <p>4. Komisia a skupina ERGA podpora výmenu osvedčených postupov pre samoregulačné a koregulačné systémy v celej Únii. Komisia v prípade potreby uľahčí vypracovanie kódexov správania Únie.“</p>	<p>b) Odsek 2 sa nahrádza takto:</p> <p>„2. Členské štáty a Komisia podpora vytvorenie samoregulačných a koregulačných kódexov správania týkajúcich sa neprimeraných audiovizuálnych komerčných oznamov, ktoré sprevádzajú alebo sú zahrnuté do programov so značným podielom detského publika alebo sú vysielané bezprostredne pred nimi alebo po nich, o potravinách a nápojoch obsahujúcich živiny a látky s výživovým alebo fyziologickým účinkom, ktorých nadmerný príjem v celkovej strave sa neodporúča, najmä tuky, transmastné kyseliny, soľ alebo sodík a cukry.</p> <p>Tieto kódexy by mali slúžiť na účinné zníženie vystavenia maloletých audiovizuálnym komerčným oznamom o potravinách a nápojoch, ktoré majú vysoký obsah soli, cukru alebo tuku alebo ktoré inak nespĺňajú vnútroštátne alebo medzinárodné usmernenia v oblasti výživy. Tieto kódexy by mali stanovovať, aby audiovizuálne komerčné oznamy nezdôrazňovali pozitívne vlastnosti nutričných aspektov takýchto potravín a nápojov.</p> <p>Komisia a skupina ERGA podpora výmenu osvedčených postupov pre samoregulačné a koregulačné systémy v celej Únii. Komisia v prípade potreby uľahčí vypracovanie kódexov správania Únie.“;</p> <p>c) Vkladajú sa tieto odseky 3 a 4:</p> <p>„3. Členské štáty a Komisia podpora vytvorenie samoregulačných a koregulačných kódexov správania týkajúcich sa neprimeraných audiovizuálnych komerčných oznamov o alkoholických nápojoch. Tieto kódexy by mali slúžiť na účinné obmedzenie vystavenia maloletých audiovizuálnym komerčným oznamom o alkoholických nápojoch.</p> <p>4. Komisia a skupina ERGA podpora výmenu osvedčených postupov pre samoregulačné a koregulačné systémy v celej Únii. Komisia v prípade potreby uľahčí vypracovanie kódexov správania Únie.“</p>

Zdôvodnenie

Rozšírenie rozsahu ochrany maloletých

Pozmeňovací návrh 10

Článok 1 odsek 15

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
<p>15. Článok 13 sa nahrádza takto:</p> <p style="text-align: center;">„Článok 13</p> <p>1. Členské štáty zabezpečia, aby poskytovatelia audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie, na ktorých sa vzťahuje ich právomoc, zabezpečili aspoň 20-percentný podiel európskych diel vo svojom katalógu a viditeľnosť týchto diel.</p> <p>[...]</p> <p>5. Členské štáty udedia výnimku z požiadaviek stanovených v odsekoch 1 a 2 poskytovateľom s nízkym obratom alebo malou skupinou divákov, prípadne ak ide o malé podniky alebo mikropodniky. Členské štáty môžu upustiť od týchto požiadaviek v prípadoch, keď by vzhľadom na povahu alebo tému audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie boli nerealizovateľné alebo neopodstatnené.“</p>	<p>15. Článok 13 sa nahrádza takto:</p> <p style="text-align: center;">„Článok 13</p> <p>1. Členské štáty zabezpečia, aby poskytovatelia audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie, na ktorých sa vzťahuje ich právomoc, zabezpečili v rámci svojho súhrnného vysielačieho času aspoň 20-percentný podiel európskych diel vo svojom katalógu a aby prostredníctvom výhodného umiestnenia a jednoduchého vyhľadávania v katalógu zabezpečili viditeľnosť týchto diel.</p> <p>[...]</p> <p>5. Členské štáty udedia výnimku z požiadaviek stanovených v odsekoch 1 a 2 poskytovateľom s nízkym obratom alebo malou skupinou divákov, miestnym a regionálnym poskytovateľom mediálnych služieb, prípadne ak ide o malé podniky alebo mikropodniky. Členské štáty môžu upustiť od týchto požiadaviek v prípadoch, keď by vzhľadom na povahu alebo tému audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie boli nerealizovateľné alebo neopodstatnené.“</p>

Zdôvodnenie

Účelom doplnenia v odseku 1 je spresniť ustanovenie.

Účelom doplnenia v odseku 5 je poukázať na skutočnosť, že v niektorých členských štátoch napr. miestne televízne kanály nepatria medzi malé podniky a mikropodniky, keďže sú vo vlastníctve samosprávy. Môžu sa považovať za stredne veľké alebo veľké podniky, a preto je opodstatnené ich uvádzať osobitne.

Pozmeňovací návrh 11

Článok 1 odsek 16

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
<p>16. V článku 20 ods. 2 sa prvá veta nahrádza takto:</p> <p>„Vysielanie filmov vyrobených pre televíziu (okrem viacdielnych sérií, seriálov a dokumentárnych programov), kinematografických diel a spravodajských programov možno prerušovať televíznou reklamou a/alebo telenáku-pom jedenkrát za každé plánované obdobie, ktoré nesmie byť kratšie než 20 minút.“</p>	<p>16. V článku 20 ods. 2 sa prvá veta nahrádza takto:</p> <p>„Vysielanie filmov vyrobených pre televíziu (okrem viacdielnych sérií, seriálov a dokumentárnych programov), kinematografických diel a spravodajských programov možno prerušovať televíznou reklamou a/alebo telenáku-pom jedenkrát za každé plánované obdobie, ktoré nesmie byť kratšie než 30 minút.“</p>

Zdôvodnenie

Podľa v súčasnosti platného znenia nariadenia je vysielanie filmov vyrobených pre televíziu (okrem viacdielných sérií, seriálov a dokumentárnych programov), kinematografických diel a spravodajských programov možné prerušovať televíznou reklamou a/alebo telenákurom jedenkrát za každé plánované obdobie, ktoré nesmie byť kratšie než 30 minút. Výbor však neodporúča skrátiť toto 30-minútové obmedzenie, pretože sa tým vo veľkej miere zhorší nerušená sledovateľnosť najmä kinematografických diel a ešte viac sa zhorší divácky zážitok.

Pozmeňovací návrh 12

Článok 1 odsek 17

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
	<p>17) článok 22 sa nahrádza takto:</p> <p style="text-align: center;">Článok 22</p> <p>Televízna reklama a televízna ponuka alkoholických nápojov musí spĺňať tieto podmienky:</p> <p>a) nesmie byť adresovaná osobitne maloletým osobám alebo najmä nesmie zobrazovať maloleté osoby konzumujúce takéto nápoje;</p> <p>b) nesmie byť vysielaná počas programu týkajúceho sa športového podujatia alebo bezprostredne pred ním alebo po ňom. Toto ustanovenie vstúpi do platnosti päť (5) rokov po dátume nadobudnutia účinnosti súčasnej smernice;</p> <p>c) nesmie dávať do súvislosti konzumovanie alkoholických nápojov so zvýšeným fyzickým výkonom alebo riadením vozidla;</p> <p>d) nesmie vytvárať dojem, že konzumovanie alkoholu prispieva k sociálnemu alebo sexuálnemu úspechu;</p> <p>e) nesmie tvrdiť, že alkohol má liečebné vlastnosti alebo že je povzbudzujúcim prostriedkom, utišujúcim prostriedkom alebo prostriedkom na riešenie osobných konfliktov;</p> <p>f) nesmie nabádať na konzumáciu alkoholu ani zobrazovať abstinenciu alebo striedmosť v negatívnom svetle;</p> <p>g) nesmie klásť dôraz na vysoký obsah alkoholu ako kladnú vlastnosť nápojov.</p>

Zdôvodnenie

Vedecké dôkazy poukazujú na súvislosť medzi vystavením takejto propagácii alkoholu a jeho zvýšeným požívaním medzi mladými ľuďmi. Športové podujatia treba pokladať za programy zamerané na deti. Preto musí byť zakázaná reklama na alkoholické nápoje, treba však zároveň zohľadniť existujúce krátkodobé a strednodobé sponzorské zmluvy.

Pozmeňovací návrh 13

Článok 1 odsek 19

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
<p>19. Vkladá sa táto kapitola IXa:</p> <p>„KAPITOLA IXa – USTANOVENIE UPLATNITEĽNÉ NA SLUŽBY PLATFORMIEM NA ZDIELANIE VIDEÍ</p> <p style="text-align: center;">Článok 28a</p> <p>1) [...]</p> <p>7. Komisia a skupina ERGA podporia poskytovateľov platformiem na zdieľanie videí, aby si vymieňali najlepšie postupy týkajúce sa koregulačných systémov v celej únii. Komisia v prípade potreby uľahčí vypracovanie kódexov správania Únie.</p> <p>[...]</p>	<p>19. Vkladá sa táto kapitola IXa:</p> <p>„KAPITOLA IXa – USTANOVENIE UPLATNITEĽNÉ NA SLUŽBY PLATFORMIEM NA ZDIELANIE VIDEÍ</p> <p style="text-align: center;">Článok 28a</p> <p>1) [...]</p> <p>7. Komisia a skupina ERGA podporia poskytovateľov platformiem na zdieľanie videí, aby si vymieňali najlepšie postupy týkajúce sa koregulačných systémov v celej únii. Komisia uľahčí vypracovanie kódexov správania Únie, najmä prostredníctvom vypracovania a zverejnením vzorových kódexov.</p> <p>[...]</p>

Zdôvodnenie

Vyplýva zo znenia.

Pozmeňovací návrh 14

Článok 1 odsek 21

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
<p>21. Článok 30 sa nahrádza takto:</p> <p style="text-align: center;">„Článok 30</p> <p>1) [...]</p> <p>6. Členské štáty zabezpečia, aby nezávislé národné regulačné orgány mali samostatné ročné rozpočty. Tieto rozpočty sa musia zverejňovať. Členské štáty zabezpečia, aby národné regulačné orgány mali dostatok finančných a ľudských zdrojov na vykonávanie úloh, ktorými sú poverené, a aby sa aktívne zapájali a prispievali do skupiny ERGA.</p> <p>7. Členské štáty zabezpečia, aby na vnútroštátnej úrovni existovali účinné mechanizmy, v rámci ktorých má každý používateľ alebo poskytovateľ mediálnych služieb alebo poskytovateľ platformy na zdieľanie videí, ktorý je dotknutý rozhodnutím národného regulačného orgánu, právo podať odvolanie proti tomuto rozhodnutiu odvolaciemu orgánu. Odvolací orgán je nezávislý od strán zapojených do odvolania.</p>	<p>21. Článok 30 sa nahrádza takto:</p> <p style="text-align: center;">„Článok 30</p> <p>1) [...]</p> <p>6. Členské štáty zabezpečia, aby nezávislé národné regulačné orgány mali samostatné ročné rozpočty. Tieto dostatočne podrobné rozpočty sa musia zverejňovať. Členské štáty zabezpečia, aby národné regulačné orgány mali dostatok finančných a ľudských zdrojov na vykonávanie úloh, ktorými sú poverené, a aby sa aktívne zapájali a prispievali do skupiny ERGA.</p> <p>7. Členské štáty zabezpečia, aby na vnútroštátnej úrovni existovali účinné mechanizmy, v rámci ktorých má každý používateľ alebo poskytovateľ mediálnych služieb alebo poskytovateľ platformy na zdieľanie videí, ktorý je dotknutý rozhodnutím národného regulačného orgánu, právo podať odvolanie proti tomuto rozhodnutiu odvolaciemu orgánu. Odvolací orgán je nezávislý od strán zapojených do odvolania.</p>

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
<p>Odvolačný orgán, ktorým by mal byť súd, musí mať zodpovedajúce odborné znalosti na účinné vykonávanie svojich funkcií. Členské štáty zabezpečia, aby sa riadne zohľadnila skutková podstata prípadov a aby existoval účinný odvolací mechanizmus.</p> <p>Do rozhodnutia o odvolaní rozhodnutie národného regulačného orgánu zostáva v platnosti, pokiaľ sa v súlade s vnútroštátnym právom nenariadia predbežné opatrenia.“</p>	<p>Odvolačný orgán, ktorým by mal byť súd, musí mať zodpovedajúce odborné znalosti na účinné vykonávanie svojich funkcií. Členské štáty zabezpečia, aby sa riadne zohľadnila skutková podstata prípadov a aby existoval účinný odvolací mechanizmus.</p> <p>Do rozhodnutia o odvolaní rozhodnutie národného regulačného orgánu zostáva v platnosti, pokiaľ sa v súlade s vnútroštátnym právom nenariadia predbežné opatrenia.</p> <p>8. Presadzovanie nezávislosti národných regulačných orgánov, najmä pokiaľ ide o prvú vetu ods. 2, monitoruje a analyzuje v súlade s článkom 4 ods. 1 písm. d) nariadenia Rady (ES) č. 168/2007 z 15. februára 2007 Agentúra Európskej únie pre základné práva na požiadanie Komisie. V analýze, ktorá sa vypracúva raz za dva roky, sa skúmajú podmienky fungovania a činnosť národných regulačných orgánov so zahrnutím čo najširšieho okruhu zúčastnených strán. Agentúra Európskej únie pre základné práva vymedzuje kritériá slúžiace ako základ pre jej analýzu po verejnej konzultácii. Výsledky analýzy sú verejné.</p>

Zdôvodnenie

Odsek 6: zverejnené rozpočty musia obsahovať dostatočne komplexné údaje, ktoré budú správne odrážať zloženie príjmov a výdavkov nezávislého národného regulačného orgánu. Dostatočne podrobný rozpočet môže zaručiť, aby nezávislý národný regulačný orgán splňal požiadavky v oblasti transparentnosti.

Nový odsek 8: Dôležitou zárukou nezávislosti národných regulačných orgánov sú predpisy týkajúce sa organizácie a financovania uvádzané v článku 30. Uplatňovanie hľadísk uvedených v prvej vete článku 30 ods. 2 sa však musí vzťahovať výlučne na skutočnú činnosť, rozhodovanie a transparentné fungovanie regulačných orgánov. Vzhľadom na túto skutočnosť je potrebné vytvoriť taký systém monitorovania na úrovni Európskej únie, v rámci ktorého sa, okrem monitorovania podmienok fungovania regulačných orgánov a právneho prostredia, v ktorom fungujú, budú vypracovávať aj verejne prístupné analýzy o činnosti orgánov. Na základe týchto hodnotení budú k dispozícii porovnateľné objektívne údaje o tom, či rozdielne regulačné ustanovenia členských štátov zabezpečujú takú úroveň nezávislosti, ktorá je potrebná na zaručenie pluralizmu v mediálnej oblasti, kultúrnej rozmanitosti, ochrany spotrebiteľa, vnútorného trhu a spravodlivej hospodárskej súťaže, tak ako sa uvádza v ods. 2

Charakter a dôkladnosť hodnotení si vyžadujú, aby sa pri vypracovávaní analýz zohľadnili skúsenosti, poznatky a postoje čo najširšieho okruhu aktérov z oblasti verejnej správy, mediálneho trhu, občianskej spoločnosti, ako aj akademickej obce.

Výsledky tohto monitorovania nemajú priame právne dôsledky. Komisia však z výsledkov analýz môže získať informácie, ktoré môžu prípadne poukázať na nedostatky pri transponovaní článku 30 a môžu byť podnetom na začatie konania vo veci porušenia právnych predpisov.

Pozmeňovací návrh 15

Článok 1 odsek 22

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
<p>22. Vkladá sa tento článok 30a:</p> <p style="text-align: center;"><i>„Článok 30a</i></p> <p>1. Týmto sa zriaďuje skupina európskych regulačných orgánov pre audiovizuálne mediálne služby (ERGA).</p> <p>2. Pozostáva z nezávislých národných regulačných orgánov v oblasti audiovizuálnych mediálnych služieb. Tie sú zastúpené vedúcimi alebo nominovanými vysokými predstaviteľmi národných regulačných orgánov alebo – v prípade absencie národného regulačného orgánu – inými zástupcami podľa výberu na základe postupov týchto orgánov, pričom ich hlavnou úlohou je dohliadať na audiovizuálne mediálne služby. Na zasadnutiach skupiny sa zúčastňuje zástupca Komisie.</p> <p>3. Skupina ERGA plní tieto úlohy:</p> <p>a) poskytuje poradenstvo a pomáha Komisii v jej úsilí o zabezpečenie konzistentného vykonávania regulačného rámca pre audiovizuálne mediálne služby vo všetkých členských štátoch;</p> <p>b) poskytuje poradenstvo a pomáha Komisii v každej záležitosti týkajúcej sa audiovizuálnych mediálnych služieb v právomoci Komisie. Ak je to odôvodnené, na účely informovania Komisie o niektorých otázkach môže skupina konzultovať s účastníkmi trhu, spotrebiteľmi a koncovými používateľmi s cieľom zhromaždiť potrebné informácie;</p> <p>c) zabezpečuje výmenu skúseností a najlepších postupov pri uplatňovaní regulačného rámca pre audiovizuálne mediálne služby;</p> <p>d) spolupracuje a poskytuje svojim členom informácie potrebné na uplatňovanie tejto smernice, najmä pokiaľ ide o jej články 3 a 4;</p> <p>e) na žiadosť Komisie vydáva stanoviská o otázkach uvedených v článku 2 ods. 5 písm. b), článku 6a ods. 3, článku 9 ods. 2, článku 9 ods. 4 a o každej záležitosti týkajúcej sa audiovizuálnych mediálnych služieb, najmä v oblasti ochrany maloletých a podnecovania k nenávisťi.“</p>	<p>22. Vkladá sa tento článok 30a:</p> <p style="text-align: center;"><i>„Článok 30a</i></p> <p>1. Týmto sa zriaďuje skupina európskych regulačných orgánov pre audiovizuálne mediálne služby (ERGA).</p> <p>2. Pozostáva z nezávislých národných regulačných orgánov v oblasti audiovizuálnych mediálnych služieb. Tie sú zastúpené vedúcimi alebo nominovanými vysokými predstaviteľmi národných regulačných orgánov alebo – v prípade absencie národného regulačného orgánu – inými zástupcami podľa výberu na základe postupov týchto orgánov, pričom ich hlavnou úlohou je dohliadať na audiovizuálne mediálne služby. Na zasadnutiach skupiny sa zúčastňuje zástupca Komisie.</p> <p>3. Skupina ERGA plní tieto úlohy:</p> <p>a) poskytuje poradenstvo a pomáha Komisii v jej úsilí o zabezpečenie konzistentného vykonávania regulačného rámca pre audiovizuálne mediálne služby vo všetkých členských štátoch;</p> <p>b) poskytuje poradenstvo a pomáha Komisii v každej záležitosti týkajúcej sa audiovizuálnych mediálnych služieb v právomoci Komisie. Ak je to odôvodnené, na účely informovania Komisie o niektorých otázkach môže skupina konzultovať s účastníkmi trhu, spotrebiteľmi a koncovými používateľmi s cieľom zhromaždiť potrebné informácie;</p> <p>c) zabezpečuje výmenu skúseností a najlepších postupov pri uplatňovaní regulačného rámca pre audiovizuálne mediálne služby;</p> <p>d) spolupracuje a poskytuje svojim členom informácie potrebné na uplatňovanie tejto smernice, najmä pokiaľ ide o jej články 3 a 4;</p> <p>e) na žiadosť Komisie vydáva stanoviská o otázkach uvedených v článku 2 ods. 5 písm. b), článku 6a ods. 3, článku 9 ods. 2, článku 9 ods. 4 a o každej záležitosti týkajúcej sa audiovizuálnych mediálnych služieb, najmä v oblasti ochrany maloletých a podnecovania k nenávisťi.“</p>

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
4. Komisia je splnomocnená prijímať rokovací poriadok skupiny ERGA vo vykonávacích aktoch.“	<p><i>f) zabezpečuje výmenu skúseností a osvedčených postupov v oblasti rozvoja mediálnej gramotnosti, najmä pokiaľ ide o podporu, výskum, zvyšovanie povedomia, koordináciu a analýzu nezávislých národných regulačných orgánov, ako aj formy spolupráce medzi národnými regulačnými orgánmi, poskytovateľmi mediálnych služieb a vzdelávacími inštitúciami.</i></p> <p>4. Komisia je splnomocnená prijímať rokovací poriadok skupiny ERGA vo vykonávacích aktoch.“</p>

Zdôvodnenie

Rozvoj mediálnej gramotnosti (media literacy), ako cieľ stanovený v oblasti regulácie, je nevyhnutný na dosiahnutie regulačných cieľov smernice alebo na to, aby sa vytvorilo regulačné prostredie, ktoré bude schopné reagovať na výzvy mediálneho systému. Niektoré členské štáty dosiahli výrazný pokrok v rozvoji mediálnej gramotnosti. Šírením výsledkov sa úspešne podporuje rozvoj uplatňovaných nástrojov a metód, ako aj vypracovanie riešení na európskej úrovni.

Mediálne organizácie sa v mnohých členských štátoch vo výraznej miere podieľajú na zvyšovaní mediálnej gramotnosti, zúčastňujú sa, okrem iného, na výskume, na ktorom sa zakladá rozvoj, prostredníctvom zdrojov financovania podporujú programy zamerané na rozvoj mediálnej gramotnosti a vyššiu úroveň mediálnej gramotnosti pomáhajú dosiahnuť pomocou informačných kampaní. Okrem toho môžu zohrávať dôležitú úlohu pri koordinácii medzi príslušnými aktérmi a odvetvami alebo pri meraní a hodnotení dosiahnutých výsledkov. Výmena skúseností a osvedčených postupov medzi mediálnymi organizáciami môže podporiť vyzretosť a účinnosť ich aktivít v oblasti mediálnej gramotnosti.

Rozvoj mediálnej gramotnosti je spoločnou úlohou nezávislých národných regulačných orgánov, poskytovateľov mediálnych služieb a vzdelávacích inštitúcií. Smernica musí stimulovať ich spoluprácu bez toho, aby presiahla svoje regulačné právomoci.

II. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

EURÓPSKY VÝBOR REGIÓNOV,

Všeobecné pripomienky

1. víta preskúmanie smernice o audiovizuálnych mediálnych službách, ako aj skutočnosť, že Európska komisia považuje za užitočné zohľadniť viaceré návrhy stanoviska, ktoré Výbor regiónov prijal v roku 2015;
2. víta úpravu výnimiek týkajúcich sa zásady krajiny pôvodu, ktoré umožňujú, aby sa záujmy cieľových krajín zohľadňovali v jasnejšom a jednoduchšom rámci;
3. zároveň však vyjadruje poľutovanie nad tým, že nová smernica nezohľadňuje regionálny rozmer v takom rozsahu, v akom to požadoval Výbor regiónov vo svojich predchádzajúcich návrhoch, čo by však prispelo k tomu, aby sa mohli zhodnotiť európske kultúrne identity, medzinárodné koprodukcie v rámci Európskej únie a tvorivé inovácie na miestnej úrovni;
4. opakovane zdôrazňuje, že do vykonávania smernice je potrebné zapojiť miestne a regionálne orgány, pretože tieto orgány sú veľmi dôležitými aktérmi v oblasti poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb. Tieto orgány pôsobia vo viacerých krajinách ako majitelia spoločností poskytujúcich mediálne služby, a preto môžu byť vyčlenené z okruhu malých podnikov a mikropodnikov;
5. opakovane zdôrazňuje, že nezávislosť regulačných orgánov vo vzťahu k verejným orgánom, aktérom audiovizuálneho sektoru, ako aj politickým stranám je základným prvkom európskych audiovizuálnych médií. Túto nezávislosť, ktorá je najdôležitejšou zárukou viacúrovňového informovania a pluralitného mediálneho trhu na európskej úrovni, na úrovni členských štátov, ako aj na regionálnej a miestnej úrovni, musí každý členský štát bezpodmienečne zabezpečiť;

6. víta skutočnosť, že rozsah pôsobnosti opätovne preskúmanej smernice zahŕňa aj služby platforiem určených na zdieľanie videí, ktoré zohrávajú stále dôležitejšiu úlohu medzi poskytovateľmi audiovizuálnych mediálnych služieb;
7. vyjadruje obavy v súvislosti s tým, že právomoc v rámci navrhovanej regulácie poskytovateľov služieb na zdieľanie videí sa konkrétne nezaobera situáciami, ak poskytovateľ nemá záujem usídlit' sa na území Európskej únie, pričom svoje služby sprístupňuje aj pre občanov Európskej únie;
8. upozorňuje na skutočnosť, že opakovaný predaj obsahu bez vlastnej infraštruktúry (tzv. služby „over-the-top“), ktorý predstavuje čoraz dôležitejší segment trhu s audiovizuálnymi mediálnymi službami, v súčasnosti funguje bez jasného právneho rámca, a žiada Európsku komisiu, aby v priebehu budúcej regulácie mediálneho a komunikačného odvetvia venovala osobitnú pozornosť objasneniu právnej situácie tohto segmentu, najmä pokiaľ ide o elektronickú komunikáciu (electronic communication);
9. opakovane upozorňuje Európsku komisiu na jazykové a kultúrne menšiny, ktorým sa bráni v prístupe k audiovizuálnym mediálnym službám v ich vlastnom jazyku;
10. sa domnieva, že v rámci rôznych postupov skupiny ERGA sa musí zohľadniť regionálny rozmer jednotlivých otázok v oblasti regulácie a treba uplatniť územné zásady;

Ochrana maloletých

11. víta skutočnosť, že v preskúmanej smernici sa posilňuje a zosúladzuje ochrana maloletých, tak ako to žiadal v predchádzajúcom odporúčaní. Výbor naďalej žiada, aby sa zaviedli stimulujúce opatrenia na podporu obsahov, ktoré sú osobitne navrhnuté a určené pre deti, a aby sa stimulovali partnerstvá medzi poskytovateľmi audiovizuálnych služieb a vzdelávacím sektorom v digitálnom prostredí;

Mediálna gramotnosť

12. opakovane poukazuje na význam médií a najmä na potrebu väčšej popularizácie vzdelávacích programov týkajúcich sa nových médií;
13. zdôrazňuje, že je potrebné vynakladať viac zdrojov na rozvoj vzdelávania v oblasti mediálnej gramotnosti v záujme toho, aby audiovizuálne mediálne služby neboli len homogénnou ponukou, ale odzrkadľovali aj štruktúry a osobitosti regiónov z hospodárskeho, obchodného a kultúrneho hľadiska;

Sloboda a pluralita médií

14. vyjadruje znepokojenie nad skutočnosťou, že navrhované nariadenie nerieši transparentnosť vlastníctva médií, ich koncentrácie a konflikt záujmov, ktoré majú výrazný vplyv na pluralizmus a slobodu médií;

Ochrana spotrebiteľa

15. víta skutočnosť, že úprava smernice sa týka aj pružnejšej regulácie vysielacieho času vyhradeného pre reklamu, ako aj to, že do rozsahu pôsobnosti regulácie boli zahrnutí aj poskytovatelia nelineárnych mediálnych služieb; Podpora európskych diel

Podpora európskych diel

16. súhlasí s tým, že v prípade malých podnikov a mikropodnikov nie je povinné spĺňať požiadavku finančnej účasti na výrobe európskych diel. Zároveň upozorňuje Európsku komisiu, že do tejto kategórie nepatria mnohé miestne a regionálne televízne stanice, ktoré na svojich internetových stránkach sprístupňujú vlastné programy ako audiovizuálnu službu na požiadanie;
17. víta skutočnosť, že upravená smernica vytvára rovnaké podmienky pre európske diela, pokiaľ ide o služby na požiadanie. To znamená, že v ponuke takýchto služieb musí byť podiel európskych diel minimálne 20 %;
18. zdôrazňuje, že v prípade služieb na požiadanie nie je postačujúce stanoviť požiadavku v rozsahu minimálne 20 % pre poskytovateľov služieb, ale taktiež treba dbať na to, aby užívatelia mohli tieto diela ľahko vyhľadávať a aby boli ľahko dostupné.

Subsidiarita a proporcionalita

19. zdôrazňuje, že hoci sa zdá, že návrh je v súlade so zásadami subsidiarity a proporcionality, je nutné zachovať zásadu minimálnej harmonizácie a mechanizmy spolupráce. Navrhované pravidlá týkajúce sa vnútroštátnych regulačných orgánov preto musia ponechať dostatočný manévrovací priestor pre rozhodovacie procesy na vnútroštátnej a nižšej úrovni;

V Bruseli 7. decembra 2016

Predseda
Európskeho výboru regiónov
Markku MARKKULA

Stanovisko Európskeho výboru regiónov – Akčný plán pre integráciu štátnych príslušníkov tretích krajín

(2017/C 185/08)

Spravodajca:	Karl VANLOUWE (BE/EA), poslanec flámskeho parlamentu a regionálny senátor
Referenčný dokument:	Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Akčný plán pre integráciu štátnych príslušníkov tretích krajín
	COM(2016) 377 final

POLITICKÉ ODPORÚČANIA

EURÓPSKY VÝBOR REGIÓNOV,

Všeobecný rámec a základné zásady

1. víta akčný plán Európskej komisie pre integráciu štátnych príslušníkov tretích krajín⁽¹⁾ v kontexte stále väčšej diverzity európskej spoločnosti a potreby plnohodnotne ich integrovať do našej spoločnosti; zároveň zdôrazňuje význam integrácie ako obojsmerného procesu, do ktorého sú zapojení štátni príslušníci tretích krajín aj hostiteľská spoločnosť;
2. sa domnieva, že integrácia musí byť dynamický, interaktívny a dočasný proces, ktorý štátnym príslušníkom tretích krajín umožní plne sa začleniť do hostiteľskej spoločnosti a osamostatniť sa; zároveň podporuje interakciu a účasť na živote hostiteľskej spoločnosti;
3. zdôrazňuje, že podľa Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ)⁽²⁾ je integrácia v kompetencii členských štátov, čo umožňuje prijať opatrenia na európskej úrovni a poskytnúť stimuly a podporu pre činnosť členských štátov s cieľom podporiť integráciu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa legálne zdržiavajú na ich území, pričom sa vylučuje akákoľvek harmonizácia zákonov a ustanovení členských štátov. Žiada, aby sa neustále monitorovalo dodržiavanie zásady subsidiarity, a pripomína, že opatrenia členských štátov v tejto súvislosti musia byť v súlade s *acquis* EÚ, ktoré zahŕňajú spoločné základné zásady pre integráciu prisťahovalcov v EÚ;
4. poukazuje na to, že skutočná integračná politika sa uskutočňuje najmä na politických úrovniach, ktoré sú blízko občanom. Najvhodnejší je preto viacúrovňový prístup so osobitným zameraním na miestne a regionálne samosprávy, pretože práve ony sú najviac konfrontované s výzvami a príležitosťami integrácie;
5. v politickej diskusii poukazuje na potrebu používania správnej terminológie v súvislosti s rôznymi kategóriami novoprichádzajúcich osôb. Akčný plán sa zameriava iba na integráciu novoprichádzajúcich osôb (migrantov, utečencov a osôb s právom na doplnkovú ochranu), ktoré sú štátnymi príslušníkmi tretích krajín a v EÚ sa zdržiavajú legálne. Netýka sa štátnych príslušníkov členských štátov EÚ, ktorých rodičia alebo starí rodičia boli prisťahovalcami, ani štátnych príslušníkov EÚ, ktorí si uplatnili právo na voľný pohyb, a ich rodinných príslušníkov;
6. zdôrazňuje, že integrácia sa ako oblasť politiky nemôže zakladať sama na sebe a nemôže fungovať ako klasické oblasti politiky, napríklad vzdelávanie, zamestnanosť, sociálne zabezpečenie, zdravotníctvo, bývanie a pod., a že integračná politika by sa v ideálnom prípade mala vykonávať horizontálne, pričom každá oblasť politiky musí prihliadať na výzvy a príležitosti spojené s integráciou;
7. zdôrazňuje, že integrácia je obojsmerný proces, ktorý by mal byť súčasťou rámca práv a povinností pre štátnych príslušníkov tretích krajín, ako aj pre hostiteľskú spoločnosť, pričom obe strany musia prevziať svoju časť zodpovednosti;

⁽¹⁾ COM(2016) 377 final.⁽²⁾ Článok 79 ods. 4 ZFEÚ.

8. zdôrazňuje, že integrácia by podľa možnosti mala byť poslednou fázou azylovej a migračnej politiky a akčný plán sa musí zaradiť do širšieho kontextu, napríklad k návrhom Európskej komisie o spoločnom európskom azylovom systéme ⁽³⁾ a novému rámcu partnerstva s tretími krajinami v rámci európskej migračnej agendy ⁽⁴⁾;

9. pripomína, že práca významnou mierou prispieva k sociálnej integrácii štátnych príslušníkov tretích krajín, a preto upozorňuje na „modrú kartu“ v návrhu Komisie o legálnej migrácii, ktorý je revíziou smernice o podmienkach vstupu a pobytu štátnych príslušníkov tretích krajín na účely zamestnania, v ktorom sa vyžaduje vysoká úroveň zručností ⁽⁵⁾;

Výzvy a príležitosti, ktoré integrácia prináša

10. súhlasí s analýzou Komisie, podľa ktorej keby sa štátnym príslušníkom tretích krajín nepodarilo integrovať, znamenalo by to veľkú stratu pre nich samotných aj pre hostiteľskú spoločnosť a sociálne a ekonomické náklady spojené s touto „neintegráciou“ by mohli presiahnuť investície do migračnej politiky a potenciál, ktorý predstavuje;

11. je presvedčený o tom, že dobrá migračná politika je jedným z nevyhnutných predpokladov, ako prekonať problém relatívne nižšej úspešnosti štátnych príslušníkov tretích krajín na trhu práce, vo vzdelávaní, v oblasti príjmov, bývania, zdravia, občianskej angažovanosti a sociálnej súdržnosti, ako to potvrdzujú ukazovatele OECD ⁽⁶⁾;

12. súhlasí s Komisiou, ktorá sa zasaďuje za cielenejší prístup, a je presvedčený o tom, že v migračnej politike sa musia brať do úvahy veľké rozdiely, ktoré existujú v rámci rôznych skupín štátnych príslušníkov tretích krajín, a ich rozdielne potreby. Dobrá migračná politika je teda cieľná a nevychádza z myšlienky, že na všetko možno použiť jedno riešenie. Okrem iného sa musí brať do úvahy jazyková vybavenosť, kultúrne pozadie, úroveň vzdelania, očakávaná dĺžka pobytu, dôvody migrácie, zručnosti, pracovné skúsenosti, možné prežité traumy atď. Miestne a regionálne samosprávy majú dobrú pozíciu na to, aby mohli reagovať na veľké rozdiely medzi štátnymi príslušníkmi tretích krajín a ich špecifické potreby, a môžu ponúknuť priestor na výmenu poznatkov a skúseností v tejto oblasti. V tejto súvislosti poukazuje na dobré skúsenosti s využívaním migračných kurzov a programov občianskej integrácie, ktoré sú vytvorené presne na mieru podľa potrieb štátnych príslušníkov tretích krajín a pri ktorých sa vychádza z hľadiska jednotlivca;

13. víta názor Komisie a Európskeho parlamentu ⁽⁷⁾, že migračná politika všeobecne, a hlavne integrácia utečencov na trhu práce, sa nesmie presadzovať na úkor politik zameraných na pomoc ostatným zraniteľným skupinám v hostiteľskej spoločnosti;

Budovanie súdržnej spoločnosti

14. zdôrazňuje, že naša európska spoločnosť vychádza zo základných noriem a hodnôt, ako je demokracia, právny štát, sloboda prejavu, sloboda vyznania, rovnoprávnosť medzi mužmi a ženami, ľudské práva, solidarita, tolerancia atď. Víta skutočnosť, že o vzáhu medzi migračnou a týmito normami a hodnotami a o zásadách právneho štátu sa rokovalo na zasadnutí Európskej rady pre všeobecné záležitosti 24. mája 2016 ⁽⁸⁾; vyzýva budúce predsedníctva (Malta, Estónsko), aby pokračovali v tomto dialógu s cieľom dosiahnuť lepšie porozumenie medzi členskými štátmi, inštitúciami EÚ, miestnymi a regionálnymi orgánmi a občianskou spoločnosťou, pokiaľ ide o ochranu týchto noriem a hodnôt a o to, ako sa môžu stať prvkom integrácie;

15. je presvedčený o tom, že ak má byť integrácia úspešná, musia tieto európske normy pochopiť a uznať tak štátni príslušníci tretích krajín, ako aj hostiteľská spoločnosť. S tým súvisí aj myšlienka, že migračná politika sa musí spájať s občianskou migračnou a budovaním spoločnosti. Preto by sa mali na rôznych úrovniach vytvárať a podporovať primerané nástroje na budovanie vzájomného porozumenia, ktoré by mali mať náležitú podporu európskej úrovne, vrátane občianskej výchovy prostredníctvom tradičných kurzov, ako aj pomocou inovatívnych foriem výučby;

⁽³⁾ COM(2016) 272 final, COM(2016) 270 final a COM(2016) 271 final.

⁽⁴⁾ COM(2016) 385 final.

⁽⁵⁾ COM(2016) 378 final.

⁽⁶⁾ Ukazovatele integrácie imigrantov 2015, OECD, 2015.

⁽⁷⁾ *Utečencov musíme integrovať, no nie na úkor zraniteľných skupín*, tlačová správa Európskeho parlamentu, ref.: 20160530STO29645 (2016).

⁽⁸⁾ *Presidency non-paper for the Council (General Affairs) on 24 May 2016 – Rule of law dialogue*, 13. mája 2016.

16. zdôrazňuje, že je potrebné zlepšiť mechanizmy, ktoré upevňujú na jednej strane solidaritu a spoluprácu medzi všetkými európskymi regiónmi a na druhej strane spoluprácu medzi jednotlivými orgánmi verejnej správy a špecializovanými subjektmi. Nevyhnutné je upriamiť na to pozornosť vlád členských štátov, ktoré majú právomoci v oblasti azylu;

17. v tejto súvislosti poukazuje na osvedčené postupy v oblasti občianskej integrácie, keď sa štátnym príslušníkom tretích krajín poskytujú spoločensky orientované kurzy, prostredníctvom ktorých sa oboznámia s európskymi normami a hodnotami, ako aj so spôsobom života v hostiteľskej spoločnosti. Cieľom je pomôcť im získať potrebné nástroje na to, aby sa mohli plne zapojiť do života spoločnosti;

18. navrhuje zmapovať iniciatívy v rôznych členských štátoch EÚ, kde sa od štátnych príslušníkov tretích krajín vyžaduje vyhlásenie o angažovanosti alebo podieľaní sa na spoločnosti, čo okrem iného zahŕňa aj základné normy a hodnoty, zistiť, ako tieto iniciatívy ovplyvňujú danú spoločnosť a podeliť sa o výsledky a skúsenosti s takýmito systémami, aby ich mohli využiť miestne a regionálne orgány. Zdôrazňuje, že nielen štátni príslušníci tretích krajín, ale aj miestni obyvatelia by sa mali aktívne zaviazat', že budú dodržiavať tieto základné normy a hodnoty;

19. opakuje, že integrácia je proces, ktorý prebieha v dvoch smeroch, pričom aj hostiteľská krajina musí zohrať svoju úlohu. V tejto súvislosti by hostiteľská spoločnosť mala štátnym príslušníkom tretích krajín umožniť aktívne sa podieľať na jej živote tým, že odstráni prekážky, zabezpečí im prístup k základným službám a ponúkne integráciu, ktorá im ukáže, ako sa zapojiť do spoločnosti. Najmä v prípade imigrácie rodín môže hostiteľská spoločnosť zohrávať dôležitú úlohu v integračnom procese. V prvom rade hovoríme v tejto súvislosti o členských štátoch a miestnych a regionálnych samosprávach, ale dôležitými partnermi v rámci integračnej politiky sú aj mimovládne organizácie, občianska spoločnosť, súkromný sektor, náboženské spoločnosti alebo etnické menšiny;

20. poukazuje aj na to, že všetci títo rôzni aktéri by mali pomôcť pripraviť hostiteľskú spoločnosť na príchod štátnych príslušníkov tretích krajín a podporiť ich akceptovanie, a v tejto súvislosti zdôrazňuje, že je dôležité poskytnúť hostiteľskej spoločnosti správne informácie;

Politické priority na podporu integrácie

Opatrenia pred odchodom a pred príchodom

21. je presvedčený o tom, že s integráciou by sa podľa možnosti malo začať čo najskôr, dokonca už vtedy, keď sú štátni príslušníci tretích krajín ešte vo svojej krajine pôvodu;

22. poukazuje na to, že znalosť jazyka hostiteľskej krajiny je pre dobrú integráciu nevyhnutná a že osvojenie nového jazyka si vyžaduje určitý čas. Rôzne členské štáty EÚ preto v súčasnosti usporadúvajú jazykové kurzy alebo testy pred príchodom štátnych príslušníkov tretích krajín do hostiteľskej krajiny. Štátni príslušníci tretích krajín sa v takom prípade vôbec nezdržujú v hostiteľskej krajine bez toho, aby sa dokázali vyjadriť v miestnom jazyku, prípadne takáto situácia trvá čo najkratší čas, a to uľahčuje komunikáciu s miestnou hostiteľskou spoločnosťou; Samozrejme to nemôže byť podmienkou na poskytnutie ochrany utečencom alebo osobám požívajúcim doplnkovú ochranu;

23. zdôrazňuje, že vstupné pohovory sú nevyhnutnými nástrojmi na vytvorenie cieľeného prístupu, keďže pomáhajú utvoriť si lepší obraz o očakávaniach štátnych príslušníkov tretích krajín a hostiteľskej spoločnosti. Tieto vstupné pohovory by sa podľa možnosti mali konať už čiastočne v krajine pôvodu, aby sa štátni príslušníci tretích krajín mohli hneď po príchode do hostiteľskej spoločnosti plne zamerať na samotnú integráciu;

24. zdôrazňuje potrebu sprievodných opatrení v podobe informovania hostiteľskej spoločnosti pred príchodom štátnych príslušníkov tretích krajín, najmä v prípade spoločenstiev, do ktorých sa presídľujú utečenci;

Vzdelávanie

25. víta skutočnosť, že Komisia považuje vzdelávanie za jeden z hlavných aspektov úspešnej integračnej politiky a v tejto súvislosti žiada o kontrolu dodržiavania zásady subsidiarity;

26. zdôrazňuje, že pre štátnych príslušníkov tretích krajín a ich deti musí byť prioritou čo najrýchlejšie si osvojiť úradné jazyky hostiteľskej spoločnosti, aby boli čo najrýchlejšie schopní spolupracovať s hostiteľskou spoločnosťou a mohli si uplatňovať svoje práva a plniť povinnosti. Aj v tejto súvislosti je dôležité zamerať sa na ciele vyučovanie na základe profilu štátnych príslušníkov tretích krajín a ich špecifických potrieb;

27. poukazuje na osvedčené postupy na poli vzdelávania inojazyčných osôb na základných a stredných školách. Školy môžu zaujať k vzdelávaniu štátnych príslušníkov tretích krajín osobitný prístup tým, že ich umiestnia do oddelených tried, poskytnú im osobitnú podporu v bežných triedach alebo si zvolia kombináciu uvedených metód⁽⁹⁾;

28. poukazuje na dobré skúsenosti s opatreniami vo vzdelávaní na preklenutie jazykovej bariéry, napríklad so sociálnymi prekladateľmi a tlmočníkmi, ktorí vyučujúcim a asistentom pomáhajú zaistiť, aby sa štátni príslušníci tretích krajín, ktorí ešte neovládajú jazyk hostiteľskej krajiny, mohli aj tak aktívne zapájať do diania vo vzdelávacích inštitúciách, v ktorých sa vzdelávajú ich deti;

29. víta návrh Komisie na ďalšie preskúmanie možností zriadenia kurzov občianskej výchovy v rámci stredoškolského vzdelávania, aby bol každý informovaný o tom, aká je legislatíva, kultúra, normy a hodnoty spoločnosti, a navrhuje, aby sa to realizovalo aj v rámci vzdelávania dospelých a odbornej prípravy;

30. vyzýva, aby sa venovala mimoriadna pozornosť cieľovej skupine 16- až 18-ročných štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí často ešte nedokončili povinnú školskú dochádzku a často ešte nemajú v rukách potrebné nástroje na začatie odbornej prípravy či vyššieho štúdia alebo na to, aby uspeli na trhu práce;

Integrácia do trhu práce a prístup k odbornému vzdelávaniu

31. víta skutočnosť, že Komisia vzhľadom na problematiku všeobecne nižšej miery zamestnanosti štátnych príslušníkov tretích krajín, najmä žien, v porovnaní s domácimi obyvateľmi stavia do popredia integráciu do trhu práce ako jednu z priorit, aby sa štátni príslušníci tretích krajín mohli etablovať v spoločnosti a byť jej súčasťou⁽¹⁰⁾;

32. vyzýva na zriadenie systému, ktorý by štátnym príslušníkom tretích krajín umožnil, aby sa čo najrýchlejšie dostali na trh práce, a to napríklad pomocou stáží, ako aj vďaka poradenským službám a právnej pomoci. Tým by sa im poskytla možnosť precvičovať si jazykové vedomosti v praxi vďaka styku s kolegami, a vytvoriť si tak sieť kontaktov, ktorá môže viesť k získaniu pracovného miesta a umožniť im nadobudnúť vlastný príjem;

33. v kontexte integrácie do systému vzdelávania a trhu práce víta opatrenia pre štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí už nie sú školopovinní, vďaka ktorým získajú druhú šancu na dosiahnutie základného odborného vzdelania a zlepšiť sa ich pripravenosť na vzdelávanie;

34. je presvedčený o tom, že cieľená ekonomická pracovná migrácia môže pomôcť vyriešiť problémy, ktoré predstavuje starnutie ekonomicky činného obyvateľstva, potreba určitých špecifických pracovných síl a tlak vyvíjaný na naše sociálne systémy, ale zdôrazňuje, že prijímanie a integrácia utečencov a princíp zlúčenia rodiny sa musia v prvom rade považovať za niečo, čo je v záujme hostiteľskej spoločnosti aj migrantov a spočívať na základných právach a medzinárodných povinnostiach, a nesmú sa nesprávne využívať ako riešenie našich problémov na pracovnom trhu;

35. uznáva, že je potrebné rýchlo a správne zhodnotiť a uznať schopnosti a kvalifikáciu štátnych príslušníkov tretích krajín z hľadiska vzdelania a odbornej prípravy, keďže je prvoradé, aby sa mohli zapojiť do trhu práce alebo sa naň pripraviť prostredníctvom odborného vzdelávania. Preto okrem iného očakáva návrhy Komisie v súvislosti s jej novým programom v oblasti zručností pre Európu⁽¹¹⁾;

⁽⁹⁾ <http://www.flanderstoday.eu/education/okan-schools-help-youngsters-feel-home-flanders>.

⁽¹⁰⁾ Eurostat: Migrant integration in the EU labour market (2016).

⁽¹¹⁾ COM(2016) 381final.

36. v súvislosti s revíziou smernice o modrej karte ⁽¹²⁾ zdôrazňuje, že najdôležitejšie pre naše európske hospodárstvo je prilákať vysokokvalifikované pracovné sily, aby sa skutočne obsadili voľné pracovné miesta;

37. oceňuje usporiadanie tripartitného sociálneho samitu o utečeneckej kríze, ktorý sa konal 16. marca 2016, ale vyzýva aj na zapojenie sektora vzdelávania, pretože ten je dôležitým partnerom, ktorý môže diskusiu o integrácii (do trhu práce) posunúť ďalej;

Prístup k základným službám

38. ešte raz zdôrazňuje, že sa musí jasne rozlišovať medzi (ekonomickými) migrantmi a utečencami alebo osobami s právom na doplnkovú ochranu, najmä v politickej diskusii o prístupe k základným službám, keďže rôzne cieľové skupiny môžu mať rôzne potreby, a prístup k nim musí byť teda od základu iný. Podčiarkuje však, že potreba umožniť úspešnú integráciu sa týka všetkých štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa legálne zdržiavajú v EÚ;

39. zdôrazňuje, že aj členské štáty musia upraviť svoje systémy sociálneho zabezpečenia, a berie na vedomie politickú diskusiu v rôznych členských štátoch, v ktorej sa do popredia dostávajú poisťovacie zásady, a preto uprednostňuje postupné zavedenie určitých sociálnych práv aj pre štátnych príslušníkov tretích krajín na základe odvodených príspevkov;

40. v oblasti zdravotnej starostlivosti žiada, aby sa väčšia pozornosť venovala starostlivosti o duševné zdravie, ktorá je dôležitá najmä pri prijímaní a integrácii utečencov s vojnovými alebo inými traumatickými skúsenosťami, najmä detí a mládeže;

41. vie, že členské štáty majú právo žiadať od migrantov, ktorí nemajú právo na ochranu podľa medzinárodného práva, aby si po príchode do hostiteľskej spoločnosti zaistili vlastné živobytie a nevyužívali systém sociálneho zabezpečenia;

42. upozorňuje na to, že sa neustále musí venovať dostatočná pozornosť sociálnemu bývaniu, bez ohľadu na to, že obyvatelia, či už sú to štátni príslušníci tretích krajín alebo nie, by sa mali časom osamostatniť a byť schopní nájsť si bývanie na súkromnom trhu;

43. oceňuje, že Komisia zastáva názor, že sa integračná politika nesmie vykonávať na úkor politik, ktoré sú zamerané na iné zraniteľné skupiny v hostiteľskej spoločnosti;

Aktívna účasť a sociálne začlenenie

44. víta skutočnosť, že Komisia sa v tejto časti akčného plánu zasadzuje za aktívne občianstvo, pričom štátnym príslušníkom tretích krajín nezostane tento štátut navždy, ale čo najrýchlejšie sa stanú súčasťou hostiteľskej spoločnosti, a to bez ohľadu na ich národnosť. Podporuje preto nielen integračnú politiku, ale aj občiansku integráciu a budovanie spoločnosti;

45. súhlasí s Komisiou, že integrácia neznamená len naučiť sa jazyk a nájsť si prácu, ale ide aj o aktívnu účasť na daniach v spoločnosti a občianskej spoločnosti. Aj preto je veľmi dôležité, aby integrácia štátnych príslušníkov tretích krajín nebola iba politickou záležitosťou, ale aby sa do nej zapojila aj občianska spoločnosť;

46. domnieva sa, že okrem formálneho učenia sa úradných jazykov hostiteľskej spoločnosti v rámci vyučovania môžu nájsť štátni príslušníci tretích krajín potrebný neformálny priestor na používanie a precvičovanie nových jazykov pri kontakte s občianskou spoločnosťou, a tak si môžu veľmi praktickým spôsobom osvojiť úradné jazyky hostiteľskej spoločnosti;

47. je spoločne s Komisiou presvedčený o tom, že ak sa štátni príslušníci tretích krajín aktívne zapájajú do spoločenského diania v hostiteľskej spoločnosti, rozvíja sa dialóg a buduje lepšie vzájomné porozumenie medzi nimi a hostiteľskou spoločnosťou, hostiteľská spoločnosť ich viac akceptuje a klesá miera diskriminácie a rasizmu;

48. podporuje Komisiu, ktorá vyzvala členské štáty, aby dohliadali na rešpektovanie práv v súvislosti s ochranou pred diskrimináciou a rasizmom, a vyzýva na vykonávanie aktívnej politiky rovnakých príležitostí a nediskriminácie v záujme posilnenia spoločného občianstva;

⁽¹²⁾ Pozri poznámku pod čiarou č. 5.

Politické nástroje na podporu integrácie

Koordinácia politiky

49. víta snahu Komisie, ktorá chce pri transformácii súčasnej siete národných integračných kontaktných miest na Európsku integračnú sieť klásť väčší dôraz na výmenu osvedčených postupov, najmä pri spolupráci s občianskou spoločnosťou a miestnymi a regionálnymi samosprávami;

50. žiada Komisiu, aby sa Európska integračná sieť stala platformou, ktorá bude povzbudzovať a podporovať spoluprácu a spoločnú zodpovednosť jednotlivých úrovní národnej, regionálnej a miestnej správy pri navrhovaní integračných politík, ako aj pri koordinácii a rozdelení právomocí⁽¹³⁾;

Financovanie

51. bez toho, aby spochybňoval právomoci členských štátov v tejto oblasti, vyslovuje poľutovanie nad tým, že členské štáty v rámci viacročného finančného rámca na roky 2014 – 2020 vyčlenili zo svojich národných programov menej prostriedkov na Fond pre azyl, migráciu a integráciu (AMIF), hoci potreby stúpili, a to nielen v dôsledku súčasnej migračnej, azylovej a humanitárnej krízy;

52. oceňuje skutočnosť, že Komisia sa v návrhu rozpočtu na rok 2017 usiluje o zvýšenie finančnej podpory EÚ členskými štátmi v súvislosti s integračnou politikou prostredníctvom AMIF;

53. je presvedčený o tom, že je potrebné nájsť synergie medzi rôznymi európskymi fondmi, ktoré môžu podporovať integračnú politiku. V prvom rade ide samozrejme o AMIF, ale aj v rámci Fondu pre vnútornú bezpečnosť (ISF), Európskeho sociálneho fondu (ESF), Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ERDF), Európskeho poľnohospodárskeho fondu rozvoja vidieka (EPFRV), Európskeho námorného a rybárskeho fondu (ENRF) a Fondu európskej pomoci pre najodkázanejšie osoby (FEAD) musí byť možné uskutočniť určité integračné projekty⁽¹⁴⁾;

54. vyzýva Európsku komisiu, aby zvažila vytvorenie osobitného tematického cieľa v oblasti integrácie v rámci politiky súdržnosti na obdobie po roku 2020, s cieľom zabezpečiť účinnejšie a cielenejšie zameranie prostriedkov európskych štrukturálnych a investičných fondov na integračné projekty. Pokiaľ ide o programové obdobie na roky 2014 – 2020, riadiacim orgánom by sa mali poskytnúť ďalšie, čo najjasnejšie a najpodrobnejšie usmernenia o opatreniach v oblasti integrácie, ktoré môžu byť financované v rámci EŠIF;

55. žiada, aby bolo pre členské štáty, miestne a regionálne samosprávy a občiansku spoločnosť čo najjednoduchšie podávať návrhy na národné programy v rámci rôznych fondov, a preto víta okrem iného návrh Komisie na intenzívnejšie presadzovanie mechanizmov partnerstva;

56. žiada, aby sa väčšmi využívala iniciatíva Interreg na podporu integračných projektov, aj prostredníctvom prepracovania pravidiel a priorít príslušných operačných programov. Zdôrazňuje ústrednú úlohu, ktorú môže zohrávať európska územná spolupráca pri zlepšovaní integračných politík, najmä na miestnej úrovni, podporujúc synergie a výmenu osvedčených postupov;

57. žiada Komisiu, aby obmedzila nadmernú zložitú administratívnych postupov a byrokraciu z hľadiska kontrolných mechanizmov v rôznych európskych fondoch, ktoré sa využívajú na integračné projekty, aby mohli členské štáty a miestne a regionálne samosprávy svoju energiu efektívne vkladať do miestnych integračných opatrení, pričom by sa mala zachovať oprávnená prísna kontrola, ktorá zaisťuje efektívne využívanie prostriedkov z verejných rozpočtov;

58. žiada Komisiu, aby cielený prístup, ktorý si integračná politika vyžaduje, uplatňovala aj pri kontrolných mechanizmoch v rôznych európskych fondoch, ktoré sa využívajú v integračných projektoch, pričom by sa mala zachovať oprávnená prísna kontrola, ktorá zaisťuje efektívne využívanie verejných prostriedkov;

⁽¹³⁾ Článok 79 ods. 4 ZFEÚ.

⁽¹⁴⁾ Synergie medzi Fondom pre azyl, migráciu a integráciu a inými finančnými nástrojmi EÚ vo vzťahu k žiadateľom o azyl a iným migrantom, Európska komisia, 2015.

Úloha miestnych a regionálnych samospráv

59. ešte raz poukazuje na to, že skutočná integračná politika sa uskutočňuje najmä na miestnej a regionálnej úrovni a že práve tieto úrovne sú najviac konfrontované s výzvami a príležitosťami, ktoré integrácia prináša;
60. žiada preto Komisiu, aby prihliadala na špecifické potreby miestnych a regionálnych samospráv a aby ich v rozsiahlejšej miere než v minulosti zapájala a podporovala v integračnej politike, ktorá sa vypracúva, vykonáva a presadzuje na európskej úrovni;
61. vyzýva Komisiu, aby nábádala a finančne podporovala členské štáty a regióny, aby zavádzali opatrenia na podporu integrácie, s osobitným dôrazom na procesy vzdelávania a odbornej prípravy, na začlenenie do trhu práce a trhu s bývaním, a podporovala výmenu osvedčených postupov už uplatňovaných regiónmi, ktoré zaviedli integračné opatrenia, ako napr. decentralizované prijímanie;
62. žiada Komisiu, aby ho ako poradný orgán EÚ, ktorý sa skladá zo zástupcov európskych regionálnych a miestnych samospráv, v tejto súvislosti považovala za privilegovaného partnera, ale aby podporovala aj iné formy spolupráce s miestnymi a regionálnymi samosprávami, ich združeniami alebo inými partnerstvami, sieťami a platformami (napríklad Európsko-stredomorské zhromaždenie miestnych a regionálnych samospráv, Konferencia miestnych a regionálnych orgánov Východného partnerstva, spoločné poradné výbory, pracovné skupiny, Konferencia okrajových a prímorských regiónov, Rada európskych obcí a regiónov atď.), aby získala čo najviac vstupov od miestnych a regionálnych samospráv;
63. vyzýva Komisiu, aby ho aktívne zapojila do svojho úsilia podporovať a šíriť medzi miestnymi a regionálnymi samosprávami osvedčené postupy, osobitne v oblasti integračnej politiky pred odchodom alebo príchodom a integračnej politiky v súvislosti so všeobecným a odborným vzdelávaním, trhom práce, prístupom k základným službám, aktívnou účasťou a sociálnym začlenením, pričom v tejto súvislosti poukazuje okrem iného na porovnávaciu štúdiu o integračnej politike, ktorá bola vypracovaná pre Výbor regiónov⁽¹⁵⁾;
64. žiada Európsku komisiu, aby vyvinula ďalšie úsilie v súvislosti s problematikou maloletých osôb bez sprievodu v migračnom procese, ktorej riešenie spadá do právomoci niektorých regiónov, a aby sa u členských štátov zasadzovala za solidárne rozdelenie záťaže a zodpovednosti medzi európsku, národnú a regionálnu úroveň. Preto netrpezlivo očakávame novú komplexnú stratégiu Komisie, ktorá sa má implementovať na dosledovanie Akčného plánu týkajúceho sa maloletých bez sprievodu (2010 – 2014), aby sa zohľadnila situácia nezvestných detí alebo detí bez sprievodu;
65. víta špecifický odkaz Komisie na sieť SHARE s projektom *Share City Curriculum*⁽¹⁶⁾, prostredníctvom ktorej majú miestne a regionálne samosprávy prístup k balíčku nástrojov, ktoré im pomôžu s opatreniami zameranými na hosťiteľskú spoločnosť v prípade presídlenia utečencov;
66. vyzýva Komisiu, aby ho aktívne zapojila do novej Európskej integračnej siete, Európskeho fóra pre migráciu, partnerstva na integráciu štátnych príslušníkov tretích krajín v rámci mestskej agendy EÚ⁽¹⁷⁾ a do posudzovania a ďalšieho skúmania takzvaných ukazovateľov integrácie.

V Bruseli 8. decembra 2016

Predseda
Európskeho výboru regiónov
Markku MARKKULA

⁽¹⁵⁾ Regulačný rámec pre zamestnanosť a financovanie migračných a integračných politík v EÚ, Európska únia, 2016.

⁽¹⁶⁾ <http://resettlement.eu/sites/icmc.ttp.eu/files/Introduction%20City%20Curriculum.pdf>.

⁽¹⁷⁾ <http://urbanagendaforthe.eu/partnerships/inclusion-of-migrants-and-refugees/>.

III

(Prípravné akty)

VÝBOR REGIÓNOV

120. PLENÁRNE ZASADNUTIE 7. A 8. DECEMBRA 2016

Stanovisko Európskeho výboru regiónov – EFSI 2.0

(2017/C 185/09)

Hlavný spravodajca: Wim VAN DE DONK (NL/ELS), predseda zastupiteľstva a výkonnej rady provincie Severné Brabantsko

Referenčný dokument: Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1316/2013 a (EÚ) 2015/1017, pokiaľ ide o predĺženie trvania Európskeho fondu pre strategické investície, ako aj zavedenie technických vylepšení pre uvedený fond a pre Európske centrum investičného poradenstva

COM(2016) 597 final

I. NÁVRHY ZMIEN

Pozmeňovací návrh 1

COM(2016) 597 final

Vložiť nové odkazy pred odôvodnením 1

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
	<p><i>so zreteľom na hodnotenie Európskej komisie o používaní záruky EÚ a fungovaní záručného fondu EFSI v rámci legislatívneho návrhu o rozšírení EFSI;</i></p> <p><i>so zreteľom na prvú správu Európskej investičnej banky o posúdení fungovania Európskeho fondu pre strategické investície uverejnenú 6. októbra 2016;</i></p> <p><i>so zreteľom na nezávislé hodnotenie uplatňovania nariadenia o EFSI podľa článku 18 ods. 6 nariadenia (EÚ) 2015/1017;</i></p> <p><i>so zreteľom na stanovisko Európskeho dvora audítorov č. 2/2016 o prvom návrhu na predĺženie a rozšírenie európskeho fondu pre strategické investície uverejnené 11. novembra 2016;</i></p>

Zdôvodnenie

Potreba odkázať na hodnotiacu prácu vykonanú európskymi inštitúciami a nezávislé hodnotenie uplatňovania nariadenia (EÚ) 2015/1017 externými odborníkmi.

Doplnenie nových odkazov po odkaze „so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov“.

Pozmeňovací návrh 2

COM(2016) 597 final

Vložiť nové odôvodnenie za odôvodnenie 4

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
	<p>V článku 18 ods. 6 a článku 18 ods. 7 nariadenia o EFSI sa stanovuje, že do 5. júla 2018 bude predložený návrh na zmenu nariadenia o EFSI a že súčasťou tohto návrhu musí byť nezávislý posudok týkajúci sa toho, či EFSI „dosahuje svoje ciele a je opodstatnené zachovanie programu na podporu investícií“. Toto nezávislé hodnotenie uplatňovania nariadenia o EFSI vykonané externými odborníkmi bolo uverejnené až po návrhu Komisie o rozšírení EFSI.</p>

Pozmeňovací návrh 3

COM(2016) 597 final

Odôvodnenie 8

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
<p>Rozšírený a predĺžený EFSI by mal riešiť pretrvávajúce zlyhania trhu a suboptimálne investičné situácie a naďalej mobilizovať financovanie zo súkromného sektora smerom do investícií, ktoré majú zásadný význam pre vytváranie pracovných miest v Európe v budúcnosti (a to aj pre mladých ľudí), rast a konkurencieschopnosť s posilnenou doplnkovosťou. Patria sem investície do oblasti energetiky, životného prostredia a opatrení v oblasti klímy, sociálneho a ľudského kapitálu a súvisiacej infraštruktúry, zdravotníctva, výskumu a inovácií, cezhraničnej a udržateľnej dopravy, ako aj digitálnej transformácie. Posilniť by sa malo najmä prispievanie operácií podporovaných z EFSI k dosahovaniu ambiciózných cieľov Únie, ktoré boli stanovené na parížskej konferencii o zmene klímy (COP21). Väčší dôraz by sa mal klásť aj na prioritné projekty v oblasti energetickej prepojenosti a projekty energetickej efektívnosti. Podpora z EFSI pre diaľnice by navyše mala byť vylúčená s výnimkou prípadov, keď je potrebná na podporu súkromných investícií do dopravy v krajinách čerpajúcich finančné prostriedky z Kohézneho fondu alebo do cezhraničných dopravných projektov, ktoré realizuje aspoň jedna krajina čerpajúca finančné prostriedky z Kohézneho fondu. Hoci sú tieto projekty už oprávnené, z dôvodov jasnosti by sa malo výslovne stanoviť, že projekty v odvetviach poľnohospodárstva, rybolovu a akvakultúry spadajú pod všeobecné ciele oprávnené na podporu z EFSI.</p>	<p>Rozšírený a predĺžený EFSI by mal riešiť pretrvávajúce zlyhania trhu a suboptimálne investičné situácie a naďalej mobilizovať financovanie zo súkromného sektora smerom do investícií, ktoré majú zásadný význam pre vytváranie pracovných miest v Európe v budúcnosti (a to aj pre mladých ľudí), rast a konkurencieschopnosť s posilnenou doplnkovosťou. Patria sem investície do oblasti energetiky, životného prostredia a opatrení v oblasti klímy, sociálneho a ľudského kapitálu a súvisiacej infraštruktúry, zdravotníctva, výskumu a inovácií, cezhraničnej a udržateľnej dopravy, ako aj digitálnej transformácie. Posilniť by sa malo najmä prispievanie operácií podporovaných z EFSI k dosahovaniu ambiciózných cieľov Únie, ktoré boli stanovené na parížskej konferencii o zmene klímy (COP21), ako aj vykonávacie opatrenia, o ktorých sa rozhodlo na konferencii COP22, a projekty financované z EFSI musia byť odolné voči katastrofám. Väčší dôraz by sa mal klásť aj na prioritné projekty v oblasti energetickej prepojenosti a projekty energetickej efektívnosti. Podpora z EFSI pre projekty v oblasti dopravy s vysokými emisiami CO₂ a energiu z fosílnych palív je vylúčená s výnimkou prípadov, keď je potrebná na podporu súkromných investícií do dopravy v krajinách čerpajúcich finančné prostriedky z Kohézneho fondu alebo do cezhraničných dopravných projektov. Hoci sú tieto projekty už oprávnené, z dôvodov jasnosti by sa malo výslovne stanoviť, že projekty v odvetviach poľnohospodárstva, rybolovu a akvakultúry spadajú pod všeobecné ciele oprávnené na podporu z EFSI.</p>

Zdôvodnenie

Projekty v oblasti dopravy sú pre prilákanie súkromných investícií rozhodujúce a nemali by sa obmedzovať iba na krajiny čerpajúce finančné prostriedky z Kohézneho fondu. V nariadení o EFSI by sa okrem toho malo prihliadnúť na výsledky z nedávnej konferencie o klíme v Marrákeši (COP22).

Pozmeňovací návrh 4

COM(2016) 597 final

Odôvodnenie 11

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
<i>S cieľom posilniť mieru využívania EFSI v menej rozvinutých a prechodných regiónoch by sa mal rozšíriť rozsah</i> všeobecných cieľov oprávnených na podporu z EFSI.	<i>V prvej správe Európskej investičnej banky o posúdení fungovania Európskeho fondu pre strategické investície uverejnenej 6. októbra 2016 sa zdôrazňuje potreba zaoberať sa geografickou nerovnováhou podpory z EFSI prostredníctvom opatrení, ako je rozšírenie rozsahu všeobecných cieľov oprávnených na podporu z EFSI a posilnením úlohy Európskeho centra investičného poradenstva.</i>

Pozmeňovací návrh 5

COM(2016) 597 final

Odôvodnenie 14

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
<i>S cieľom čiastočne financovať príspevok zo všeobecného rozpočtu Únie do záručného fondu EÚ na predpokladané dodatočné investície by sa mal uskutočniť presun z finančného krytia dostupného pre Nástroj na prepájanie Európy (NPE) v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1316/2013⁽¹⁾. Rozpočtové prostriedky vo výške 1 145 797 000 EUR by sa navyše mali presunúť z finančných nástrojov NPE do grantovej časti NPE s cieľom uľahčiť kombinované financovanie s EFSI, resp. do iných príslušných nástrojov, a to najmä do tých, ktoré sú venované energetickej efektívnosti.</i>	
⁽¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1316/2013 z 11. decembra 2013 o zriadení Nástroja na prepájanie Európy, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 913/2010 a zrušujú sa nariadenia (ES) č. 680/2007 a (ES) č. 67/2010 (Ú. v. EÚ L 348, 20.12.2013, s. 129).	

Pozmeňovací návrh 6

COM(2016) 597 final

Odôvodnenie 15

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
Na základe skúseností nadobudnutých pri investíciách podporovaných z EFSI by sa cieľová hodnota záručného fondu mala upraviť na 35 % celkových záručných záväzkov EÚ, čím sa zabezpečí primeraná úroveň ochrany.	Na základe skúseností nadobudnutých pri investíciách podporovaných z EFSI by sa cieľová hodnota záručného fondu mala upraviť na 33 % celkových záručných záväzkov EÚ, čím sa zabezpečí primeraná úroveň ochrany.

Pozmeňovací návrh 7

COM(2016) 597 final

Článok 1

Vložiť nový bod za odsek 1

Text navrhnutý Komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
	<p>2. V článku 5 ods. 1 sa druhý pododsek nahrádza takto:</p> <p>„Špeciálne operácie EIB vymedzené v článku 16 štatútu EIB a v usmerneniach EIB pre politiku v oblasti kreditného rizika podporované z EFSI sa tiež považujú za operácie poskytujúce doplnkovosť za predpokladu, že je verejne zdokumentované, že riešia zlyhania trhu a suboptimálne investičné situácie a že sa nemohli prostredníctvom EIB, EIF alebo existujúcich finančných nástrojov Únie vykonať bez podpory z EFSI počas rovnakého obdobia,“</p>

Zdôvodnenie

Rizikovejší profil operácie nie je jediným kritériom doplnkovosti. Okrem toho osobitné činnosti EIB podporované z EFSI by mali podliehať požiadavkám transparentnosti a dokumentácie.

Pozmeňovací návrh 8

COM(2016) 597 final

Článok 1

Zmeniť ods. 2

Text navrhnutý Komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
<p>V článku 5 ods. 1 sa tretí pododsek nahrádza takto:</p> <p>„S cieľom lepšie riešiť zlyhania trhu alebo suboptimálne investičné situácie osobitné činnosti EIB s podporou z EFSI obvykle disponujú prvkami, ako napríklad podriadenosť, účasť na nástrojoch s rozdelením rizika, cezhraničné vlastnosti, expozícia voči špecifickým rizikám alebo iné identifikovateľné aspekty ďalej opísané v prílohe II.</p> <p>Projekty EIB nesúce nižšie riziko než minimálne riziko v rámci osobitných činností EIB sa tiež môžu podporiť z EFSI, ak sa využitie záruky EÚ vyžaduje na zabezpečenie doplnkovosti vymedzenej v prvom pododseku tohto odseku.</p> <p>Projekty podporované z EFSI, ktoré pozostávajú z fyzickej infraštruktúry prepájajúcej dva alebo viaceré členské štáty alebo ktoré rozširujú fyzickú infraštruktúru alebo služby spojené s fyzickou infraštruktúrou z jedného členského štátu do jedného alebo viacerých členských štátov, sa takisto považujú za projekty poskytujúce doplnkovosť.“</p>	<p>V článku 5 ods. 1 sa tretí pododsek nahrádza takto:</p> <p>„S cieľom lepšie riešiť zlyhania trhu alebo suboptimálne investičné situácie, ako aj formy zlyhania štátu (napr. suboptimálne investičné situácie z dôvodu prekážok spôsobených národnými hranicami/reguláciou) osobitné činnosti EIB s podporou z EFSI obvykle disponujú prvkami, ako napríklad podriadenosť, účasť na nástrojoch s rozdelením rizika, cezhraničné vlastnosti, expozícia voči špecifickým rizikám alebo iné identifikovateľné aspekty ďalej opísané v prílohe II.</p> <p>Projekty cezhraničnej spolupráce a projekty medziregionálnej spolupráce, najmä medzi funkčnými regiónmi, sa takisto považujú za projekty poskytujúce doplnkovosť.“</p>

Zdôvodnenie

Projekty cezhraničnej spolupráce a medziregionálnej spolupráce by mali byť vzhľadom na ich vysokú pridanú hodnotu a bez ohľadu na ich charakteristiky automaticky považované za projekty poskytujúce doplnkovosť. V prvom roku prevádzky neboli z EFSI financované žiadne cezhraničné projekty. Význam funkčných regiónov je zrejmý.

Pozmeňovací návrh 9

COM(2016) 597 final

Článok 1

Zmeniť ods. 4 písm. d)

Text navrhnutý Komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
<p>v odseku 12 sa druhá veta druhého pododseku nahrádza takto:</p> <p>„Rozhodnutia, ktorými sa schvaľuje využitie záruky EÚ, sú verejné a prístupné a obsahujú dôvody pre dané rozhodnutie, pričom osobitná pozornosť sa venuje dodržiavaniu kritéria doplnkovosti. Uverejnenie nesmie obsahovať citlivé obchodné informácie. Pri dosahovaní rozhodnutia investičnému výboru pomáha dokumentácia, ktorú poskytuje EIB.“;</p>	<p>v odseku 12 sa druhá veta druhého pododseku nahrádza takto:</p> <p>„Rozhodnutia, ktorými sa schvaľuje využitie záruky EÚ, sú verejné a prístupné a obsahujú dôvody pre dané rozhodnutie, pričom osobitná pozornosť sa venuje dodržiavaniu kritéria doplnkovosti. Tabuľka ukazovateľov na hodnotenie operácií sa zverejňuje hneď po podpise operácie so zárukou EÚ, s výnimkou citlivých obchodných informácií. Pri dosahovaní rozhodnutia investičnému výboru pomáha dokumentácia, ktorú poskytuje EIB.“;</p>

Zdôvodnenie

Pozmeňovací návrh je v súlade s odôvodnením 18 legislatívneho návrhu.

Pozmeňovací návrh 10

COM(2016) 597 final

Článok 1

Odsek 5 písm. b)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
<p>b) v odseku 2 sa dopĺňa tento pododsek:</p> <p>„EIB si dáva za cieľ, aby aspoň 40 % financovania z EFSI v rámci okna pre infraštruktúru a inovácie podporovalo projekty s prvkami, ktoré prispievajú k opatreniam v oblasti klímy v súlade so záväzkami COP21. Komisia v prípade potreby poskytne podrobné usmernenia.“;</p>	<p>b) v odseku 2 sa dopĺňa tento pododsek:</p> <p>„EIB si dáva za cieľ, aby aspoň 40 % financovania z EFSI v rámci okna pre infraštruktúru a inovácie podporovalo projekty s prvkami, ktoré prispievajú k opatreniam v oblasti klímy v súlade so záväzkami COP21, a aby celá financovaná infraštruktúra bola tiež odolná voči katastrofám. Komisia v prípade potreby poskytne podrobné usmernenia.“;</p>

Pozmeňovací návrh 11

COM(2016) 597 final

Článok 1

Zmeniť ods. 8 písm. a)

Text navrhnutý Komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
<p>odsek 5 sa nahrádza takto:</p> <p>„5. Základné prostriedky záručného fondu uvedené v odseku 2 sa používajú na dosiahnutie primeranej úrovne (cieľová suma) tak, aby zodpovedali celkovým záručným záväzkom EÚ. Cieľová suma sa stanovuje na 35 % celkových záručných záväzkov EÚ.“;</p>	<p>odsek 5 sa nahrádza takto:</p> <p>„5. Základné prostriedky záručného fondu uvedené v odseku 2 sa používajú na dosiahnutie primeranej úrovne (cieľová suma) tak, aby zodpovedali celkovým záručným záväzkom EÚ. Cieľová suma sa stanovuje na 33 % celkových záručných záväzkov EÚ.“;</p>

Zdôvodnenie

VR vyjadril poľutovanie nad rozporom medzi posilnením NPE – Doprava, ktoré je navrhnuté v sprievodnom dokumente k preskúmaniu viacročného finančného rámca v polovici obdobia a znížením rozpočtu Nástroja na prepájanie Európy o 500 mil. EUR navrhnutým v predkladanom legislatívnom návrhu. Toto zníženie nevyužitých finančných prostriedkov na finančné nástroje v rámci NPE jasne poukazuje na to, že projekty financované z EFSI vytlačujú projekty NPE. VR sa vyjadruje proti tomuto zníženiu a navrhuje zníženie cieľovej sumy z 35 % na 33 %, aby nebolo potrebné znížiť objem prostriedkov pre NPE o 500 mil. EUR.

Pozmeňovací návrh 12

COM(2016) 597 final

Článok 1

Zmeniť ods. 9 písm. b)

Text navrhnutý Komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
<p>odsek 2 sa mení takto:</p> <p>i) písmeno c) sa nahrádza takto:</p> <p>„c) využívania miestnych vedomostí na uľahčenie poskytovania podpory z EFSI v celej Únii a prispievania, ak je to možné, k cieľu, ktorým je odvetvová a geografická diverzifikácia EFSI uvedená v oddiele 8 prílohy II tak, že sa EIB bude podporovať v iniciovaní operácií;“;</p> <p>ii) písmeno e) sa nahrádza takto:</p> <p>„e) poskytovania proaktívnej podpory pri vytváraní investičných platforiem;“;</p>	<p>odsek 2 sa mení takto:</p> <p>i) písmeno c) sa nahrádza takto:</p> <p>„c) využívania regionálnych a miestnych vedomostí na uľahčenie poskytovania podpory z EFSI v celej Únii a prispievania, ak je to možné, k cieľu, ktorým je odvetvová a geografická diverzifikácia EFSI uvedená v oddiele 8 prílohy II tak, že sa EIB bude podporovať v iniciovaní operácií;“;</p> <p>ii) písmeno e) sa nahrádza takto:</p> <p>„e) poskytovania proaktívnej podpory pri vytváraní investičných platforiem;“;</p>

Text navrhnutý Komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
<p>iii) dopĺňa sa toto písmeno f):</p> <p>„f) poskytovania poradenstva pri kombinácii iných zdrojov financovania Únie (ako napríklad európskych štrukturálnych a investičných fondov, programu Horizont 2020 a Nástroja na prepájanie Európy) s EFSI.“;</p>	<p>iii) dopĺňa sa toto písmeno f):</p> <p>„f) poskytovania poradenstva pri kombinácii iných zdrojov financovania Únie (ako napríklad európskych štrukturálnych a investičných fondov, programu Horizont 2020 a Nástroja na prepájanie Európy) s EFSI s cieľom dosiahnuť maximálnu integráciu a súčinnosť investícií v záujme jednotného plánovania opatrení, ktoré vyplývajú z politiky súdržnosti“;</p>

Zdôvodnenie

V pozmeňovacom návrhu sa žiada, aby boli miestne a regionálne orgány užšie zapojené do služieb poradenstva EIAH. Zohľadniť by sa mali regionálne aj miestne znalosti. Sektorovú a geografickú diverzifikáciu by mala zohľadniť skôr riadiaca rada ako EIAH, ako sa uvádza v oddiele 8 prílohy II.

Pozmeňovací návrh 13

COM(2016) 597 final

Článok 1

Zmeniť ods. 9 písm. c)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
<p>odsek 5 sa nahrádza takto:</p> <p>„5. V záujme dosiahnutia cieľa uvedeného v odseku 1 a v záujme uľahčenia poskytovania poradenskej podpory na miestnej úrovni sa EIAH usiluje o využívanie odborných znalostí EIB, Komisie, národných podporných bánk alebo inštitúcií a riadiacich orgánov európskych štrukturálnych a investičných fondov.“;</p>	<p>odsek 5 sa nahrádza takto:</p> <p>„5. V záujme dosiahnutia cieľa uvedeného v odseku 1 a v záujme uľahčenia poskytovania poradenskej podpory na regionálnej a miestnej úrovni sa EIAH usiluje o využívanie odborných znalostí EIB, Komisie, národných podporných bánk alebo inštitúcií a riadiacich orgánov európskych štrukturálnych a investičných fondov.“;</p>

Zdôvodnenie

Zohľadniť by sa mali regionálne aj miestne znalosti.

Pozmeňovací návrh 14

COM(2016) 597 final

Článok 1

Vložiť nový odsek za ods. 9 písm. d)

Text navrhnutý Komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
	<p>10. V článku 16 sa odsek 2 nahrádza takto:</p> <p>„2. EIB, podľa potreby v spolupráci s EIF, predkladá každoročne Európskemu parlamentu, Rade a Európskemu výboru regiónov správu o operáciách financovania a investičných operáciách EIB, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie. Správa sa uverejňuje a obsahuje.“</p>

Zdôvodnenie

V pozmeňovacom návrhu sa žiada, aby bol VR užšie zapojený do monitorovania EFSI.

Pozmeňovací návrh 15

COM(2016) 597 final

Článok 1

Vložiť nový odsek za ods. 9 písm. d)

Text navrhnutý Komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
	<p>v článku 16 sa dopĺňa nový odsek po odseku 6:</p> <p>„7. EIB vytvorí na účely nahlasovania súbor ukazovateľov výsledkov pre každú operáciu s cieľom poskytnúť dôveryhodný základ pre analýzu pridanej hodnoty financovania EÚ. Túto metodiku schváli riadiaca rada.“</p>

Zdôvodnenie

Mal by sa vytvoriť súbor ukazovateľov, aby bolo možné porovnať rôzne súbory nástrojov, a to v prvej fáze medzi EŠIF a EFSI.

Pozmeňovací návrh 16

COM(2016) 597 final

Článok 1

Zmeniť ods. 10 písm. a)

Text navrhnutý Komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
<p>a) odsek 6 sa nahrádza takto:</p> <p>„6. Komisia do 30. júna 2018 a 30. júna 2020 predloží Európskemu parlamentu a Rade správu obsahujúcu nezávislé hodnotenie uplatňovania tohto nariadenia.“;</p>	<p>a) odsek 6 sa nahrádza takto:</p> <p>„6. Komisia do 30. júna 2018 a 30. júna 2020 predloží Európskemu parlamentu, Rade, Európskej centrálnej banke, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru, Európskemu výboru regiónov a Európskej investičnej banke správu obsahujúcu nezávislé hodnotenie uplatňovania tohto nariadenia.“;</p>

Zdôvodnenie

Cieľom pozmeňovacieho návrhu je zabezpečiť, aby sa informácie zaslali tým istým relevantným inštitúciám ako v prípade oznámenia o prechode na druhú fázu Európskeho fondu pre strategické investície zo 14. septembra 2016.

Pozmeňovací návrh 17

COM(2016) 597 final

Článok 1

Vložiť nový bod za ods. 14

Text navrhnutý Komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
	<p>15. Článok 16 ods. 2 písm. f) sa nahrádza takto:</p> <p>„popis projektov, pri ktorých sa podpora z iných zdrojov financovania Únie (ako sú EŠIF, program Horizont 2020 a NSE) kombinuje s podporou z EFSI, a celková výška príspevkov z každého zdroja“;</p>

Zdôvodnenie

Nahradením článku 16 ods. 2 písm. f) nariadenia bude text konzistentný s pozmeňovacím návrhom navrhnutým Európskou komisiou v článku 14 ods. 2 predkladaného nariadenia.

Pozmeňovací návrh 18

COM(2016) 597 final

Článok 2

Vypustiť článok 2

Text navrhnutý Komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
<p>Nariadenie (EÚ) č. 1316/2013 sa mení takto:</p> <p>1. V článku 5 sa odsek 1 nahrádza takto:</p> <p>„1. Finančné krytie na vykonávanie NPE na obdobie rokov 2014 až 2020 je 29 992 259 000 EUR v bežných cenách. Uvedená suma sa rozdelí takto:</p> <p>a) sektor dopravy: 23 895 582 000 EUR, z čoho 11 305 500 000 EUR sa presunie z Kohézneho fondu na výdavky v súlade s týmto nariadením výhradne v členských štátoch, ktoré sú oprávnené na čerpanie prostriedkov z Kohézneho fondu;</p> <p>b) sektor telekomunikácií: 1 091 602 000 EUR;</p> <p>c) sektor energetiky: 5 005 075 000 EUR.</p> <p>Uvedené sumy nemajú vplyv na uplatňovanie mechanizmu flexibility podľa nariadenia Rady (EÚ, Euratom) č. 1311/2013 (*).</p> <p><small>(*) Nariadenie Rady (EÚ, Euratom) č. 1311/2013 z 2. decembra 2013, ktorým sa ustanovuje viacročný finančný rámec na roky 2014 – 2020 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 884).“</small></p>	

Zdôvodnenie

Pozri pozmeňovací návrh 5: nie je potrebné znižovať prostriedky určené pre NPE.

Pozmeňovací návrh 19

Príloha 1 ku COM(2016) 597 final

Vložiť nový bod pred ods. 1 písm. a)

Text navrhnutý Komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
	<p>a) v písmene a) sa znenie piatej zarážky nahrádza takto:</p> <p>subjekty verejného sektora (územné alebo iné, no s výnimkou operácií, kde takéto subjekty spôsobujú priame riziko členskému štátu) a subjekty typu verejného sektora. Európske zoskupenie územnej spolupráce (EZÚS) vytvorené v súlade s nariadením č. 1082/2006 o EZÚS (*) sa považuje za subjekt, ktorý nespôsobuje priame riziko členskému štátu.</p> <p>(*) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1082/2006 z 5. júla 2006 o Európskom zoskupení územnej spolupráce (EZÚS), Ú. v. EÚ L 210, 31.7.2006, s. 19 – 24.</p>

Zdôvodnenie

EHSV vykonáva opatrenia alebo realizuje územnú spoluprácu, a to s alebo bez financovania EÚ. Avšak vzhľadom na to, že členmi EZÚS môžu byť národné, regionálne alebo miestne orgány alebo združenia týchto orgánov, je prístup takýchto zoskupení k finančným nástrojom poskytovaným EIB obmedzený. Preto by sa nemali považovať za subjekty, ktoré spôsobujú priame riziko členskému štátu.

Pozmeňovací návrh 20

Príloha 1 ku COM(2016) 597 final

Zmeniť ods. 1 písm. a)

Text navrhnutý Komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
<p>v písmene b) sa dopĺňa druhý pododsek:</p> <p>„Podpora z EFSI pre diaľnice je vylúčená s výnimkou prípadov, keď je potrebná na podporu súkromných investícií do dopravy v krajinách čerpajúcich finančné prostriedky z Kohézneho fondu alebo do cezhraničných dopravných projektov, ktoré realizuje aspoň jedna krajina čerpajúca finančné prostriedky z Kohézneho fondu.“;</p>	<p>v písmene b) sa dopĺňa druhý pododsek:</p> <p>„Podpora z EFSI pre diaľnice je vylúčená s výnimkou prípadov, keď je potrebná na podporu súkromných investícií do dopravy v krajinách čerpajúcich finančné prostriedky z Kohézneho fondu alebo do cezhraničných dopravných projektov.“;</p>

Zdôvodnenie

Cezhraničné dopravné projekty ako také by sa mali považovať za doplnkové, a preto by nemali byť obmedzené na zapojenie aspoň jednej krajiny čerpajúcej finančné prostriedky z Kohézneho fondu.

II. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

EURÓPSKY VÝBOR REGIÓNOV

1. konštatuje, že miestne a regionálne orgány zohrávajú kľúčovú úlohu pri identifikácii, plánovaní a podpore investícií, ktoré posilnia inováciu, rast a vznik pracovných miest na ich území;
2. uznáva, že EFSI je jednou z hlavných zložiek Investičného plánu pre Európu a preto víta zásadu jeho navrhovaného predĺženia z hľadiska trvania a finančnej kapacity. Domnieva sa tiež, že pokiaľ má byť EFSI úspešnejší, mala by sa podrobnejšie definovať a posilniť súčinnosť s európskou politikou súdržnosti prostredníctvom európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF). EFSI a fondy EŠIF by si nemali konkurovať z hľadiska rozpočtových prostriedkov EÚ alebo účtovných pravidiel platných pre vnútroštátne spolufinancovanie;
3. konštatuje, že Európsky fond pre strategické investície je v prevádzke jeden rok a hoci prináša výsledky v podobe veľkého počtu schválených projektov, jeho geografické rozdelenie je nerovnomerné;
4. víta príležitosť predložiť legislatívne pozmeňovacie návrhy a politické odporúčania vychádzajúce z prvých skúseností miest a regiónov s EFSI, a tým nadviazať na prvé stanovisko VR o EFSI, ktoré vypracoval hlavný spravodajca Claude Gewerc v apríli 2015;
5. pripomína, že v článku 18 ods. 6 a článku 18 ods. 7 nariadenia o EFSI sa stanovuje, že do 5. júla 2018 bude predložený návrh na zmenu nariadenia o EFSI a že súčasťou tohto návrhu musí byť nezávislý posudok, ktorý zhodnotí, či EFSI dosahuje svoje ciele a je opodstatnené zachovanie programu na podporu investícií. Uvedené nezávislé posúdenie uplatňovania nariadenia (EÚ) 2015/1017 vykonávané externými odborníkmi nebolo v čase uverejnenia návrhu Komisie na predĺženie trvania EFSI ešte ukončené a jeho závery boli predstavené až 14. novembra 2016. Okrem toho konštatuje, že Komisia zohľadnila všetky tri hodnotenia vo svojom oznámení z 29. novembra 2016, v ktorom súhlasí s tvrdením, že EFSI a EIAH sú úspešné. Lutuje však, že návrh neobsahoval posúdenie vplyvu v súlade s programom lepšej právnej úpravy [COM (2015)215, 19. mája 2015], ani *ex ante* hodnotenia finančných programov stanovené v článkoch 30 a 140 nariadenia o rozpočtových pravidlách;
6. so zreteľom na správu Európskeho dvora audítorov o návrhu na predĺženie a rozšírenie EFSI, konkrétne na pripomienky uvedené v bodoch 61 a 62, súhlasí s tým, aby sa objasnilo uplatňovanie pravidiel štátnej pomoci na projekty, ktoré kombinujú financovanie z EFSI a zo štrukturálnych fondov a v záujme jednotnosti požaduje, aby sa výnimka zo štátnej pomoci vzťahovala aj na ne;
7. berie na vedomie vzájomné prepojenie medzi návrhom a preskúmaním viacročného finančného rámca (VFR) v polovici uplatňovania a potrebu sprístupnenia finančných zdrojov v rámci preskúmania v polovici uplatňovania bez toho, aby sa tým narušili rôzne existujúce programy financovania, ako je Horizont 2020 a Nástroj na prepájanie Európy; nesúhlasí preto s presunom rozpočtových prostriedkov z Nástroja na prepájanie Európy;
8. upozorňuje na skutočnosť, že cieľom predĺženia EFSI nesmie byť z dlhodobého hľadiska nahradenie existujúcich európskych subvencií;
9. vyjadruje potešenie nad tým, že väčší podiel EFSI bude zameraný na rozšírenie prístupu MSP k financovaniu a poukazuje na to, že aj miestne malé projekty môžu mať prospech z EFSI; v tejto súvislosti má kľúčový význam technická pomoc a poradenstvo pre miestne orgány;
10. vyjadruje potešenie nad tým, že kritériá oprávnenosti pre projekty týkajúce sa opatrení v oblasti klímy (COP21), poľnohospodárstva, rybolovu a akvakultúry boli posilnené a sú jasnejšie;
11. odporúča EIB, aby pri vypracúvaní správ o regiónoch odkazovala na nariadenie o zostavení spoločnej nomenklatúry územných jednotiek pre štatistické účely (NUTS)⁽¹⁾. VR okrem toho dôrazne odporúča, aby boli správy o kľúčových ukazovateľoch výkonnosti a kľúčových ukazovateľoch monitorovania rozdelené podľa príjemcov a podľa regiónov na úrovni NUTS II;

⁽¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1059/2003 z 26. mája 2003 o zostavení spoločnej nomenklatúry územných jednotiek pre štatistické účely (NUTS) (Ú. v. EÚ L 154, 21.6.2003, s. 1).

12. víta návrh, aby sa zvýšila transparentnosť výberu operácií zverejnením nedôverných informácií o podpísaných operáciách prostredníctvom hodnotiacej tabuľky ukazovateľov, pričom toto opatrenie sa musí týkať rovnako časti infraštruktúry a inovácií, ako aj časti MSP; taktiež žiada, aby investičný výbor zodpovedný za výber projektov konzultoval s miestnymi a regionálnymi orgánmi projekty, ktoré patria do ich právomoci;
13. žiada, aby bol Európsky výbor regiónov užšie zapojený do procesu podávania správ a monitorovania, čo mu umožní vyjadriť svoje stanovisko a uskutočniť hodnotenie operácií EFSI, aktivít EIAH a spolupráce s miestnymi a regionálnymi orgánmi;
14. poukazuje na to, že EFSI by sa mal považovať za nástroj na riešenie rôznych foriem zlyhania trhu a foriem zlyhania štátu (napr. suboptimálne investičné situácie v dôsledku prekážok spôsobených národnými hranicami/reguláciou); EFSI by sa nemal vnímať ako nástroj na financovanie neživotoschopných projektov;
15. berie na vedomie problémy týkajúce sa vymedzenia pojmu doplnkovosti a navrhuje, aby sa jej definícia objasnila a aby sa preformuloval pojem rizikového profilu operácie ako kritéria doplnkovosti;
16. berie na vedomie správu Európskeho dvora audítorov, podľa ktorej treba zabezpečiť doplnkovosť projektov EFSI, a preto poukazuje na to, že cieľom EFSI by mala byť podpora investícií, ktoré by EIB nemohla uskutočniť bez podpory zo strany EFSI;
17. zdôrazňuje, že projekty EFSI musia byť doplnkové. Zverejňovanie informácií prostredníctvom hodnotiacej tabuľky ukazovateľov po podpísaní projektov by v tejto súvislosti mohlo pomôcť;
18. konštatuje, že vzhľadom na vysokú pridanú hodnotu cezhraničných projektov pre Európsku úniu by sa takéto projekty mali automaticky považovať za poskytujúce doplnkovosť;
19. uznáva význam kombinovania EFSI s inými fondmi EÚ, ako je EŠIF, Horizont 2020 a NPE, a zdôrazňuje význam strategickej koordinácie v tejto oblasti a špecifickú pomoc na podporu súčinnosti rôznych nástrojov; v tomto zmysle je dôležité nielen to, aby služby EÚ, hlavne rôzne správy programov EK, vedeli o tejto možnosti, ale tiež, aby verejnosť, a zvlášť malé a stredné podniky, ako aj orgány verejnej správy členských štátov boli informované o význame plného využitia jestvujúcich synergií, ako aj o tom, akým spôsobom sa to dá dosiahnuť;
20. poukazuje na to, že miestne a regionálne orgány potrebujú ďalšie objasnenie a usmernenia týkajúce sa spôsobu kombinovania EFSI s inými fondmi EÚ, najmä pokiaľ ide o uplatňovanie pravidiel štátnej pomoci a zákaz dvojitého financovania;
21. poukazuje na to, že využívanie EFSI a iných fondov EÚ, vrátane EŠIF, by sa malo zamerať na doplnkové ciele;
22. opätovne žiada, aby investície, ktoré miestne a regionálne orgány realizujú s podporou prostriedkov poskytovaných z EFSI a EIB, neboli zahrnuté do výpočtu dlhu a rozpočtového deficitu členských štátov Európskej únie;
23. uznáva, že národné podporné banky a investičné platformy zohrávajú kľúčovú úlohu pri implementácii EFSI, najmä pokiaľ ide o spoluprácu s regionálnymi a miestnymi orgánmi;
24. vyzýva EIB, aby poskytovala informácie o projektoch EFSI na miestnej a regionálnej úrovni s cieľom zapájať miestne a regionálne orgány do vytvárania a podpory projektov EFSI;
25. v každom prípade požaduje, aby sa už vo fáze plánovania na roky 2014 – 2020 zabezpečila maximálna synergia a funkčná integrácia opatrení EFSI v rámci politiky súdržnosti, a to aj s cieľom zabezpečiť primeranú územnú vyváženosť v prospech najviac znevýhodnených regiónov;
26. rád by spolupracoval s Európskou komisiou a EIB s cieľom ďalej zlepšiť komunikáciu o Investičnom pláne pre Európu, a preto víta koncepciu jednotného kontaktného miesta, ktorá bola spustená počas Európskeho týždňa regiónov a miest 2016. Napriek tomu, že miestne a regionálne orgány zohrávajú kľúčovú úlohu pri úspešnej implementácii EFSI, musí sa zlepšiť informovanosť;

27. berie na vedomie návrh na riešenie geografických a odvetvových rozdielov v rámci operácií EFSI rozšírením zoznamu oprávnených operácií a posilnením úlohy Európskeho centra investičného poradenstva. Budovanie kapacít, proaktívne poradenstvo a úzka spolupráca s miestnymi a regionálnymi orgánmi v oblasti podpory a vytvárania projektov majú zásadný význam pre zabezpečenie proporcionálneho rozdelenia operácií EFSI; pri posudzovaní úrovne prístupu možných príjemcov pomoci je nutné brať do úvahy ich vnútroštátne alebo regionálne osobitosti, aby sa nenapomáhalo vytváraniu alebo upevňovaniu nerovností;
28. zdôrazňuje, že geografické a sektorové koncentračné limity stanovené v strategickom smerovaní EFSI po období počiatkových investícií musia zostať v platnosti len pre orientáciu a nesmú byť žiadnym spôsobom záväzné pre výber operácií;
29. žiada, aby investície do infraštruktúry podporované z EFSI boli odolné voči katastrofám, aby sa zaistila dlhodobá trvácnosť tejto infraštruktúry a zabezpečilo sa, že nebude ohrozovať životy občanov;
30. konštatuje, že legislatívny návrh je v súlade so zásadou subsidiarity a proporcionality.

V Bruseli 7. decembra 2016

Predseda
Európskeho výboru regiónov
Markku MARKKULA

Stanovisko Európskeho výboru regiónov – Revízia smernice o vysielaní pracovníkov

(2017/C 185/10)

Spravodajkyňa: Yoomi RENSTRÖM (SE/SES), členka mestskej rady, Ovanåker

Referenčný dokument: Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 96/71/ES zo 16. decembra 1996 o vysielaní pracovníkov v rámci poskytovania služieb

COM(2016) 128 final

I. NÁVRHY ZMIEN

Pozmeňovací návrh 1

Návrh smernice

Odôvodnenie 4

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
<p>Takmer dvadsať rokov po tom, ako bola smernica o vysielaní pracovníkov prijatá, je potrebné posúdiť, či zabezpečuje správnu rovnováhu medzi potrebou podporiť slobodu poskytovať služby a potrebou chrániť práva vyslaných pracovníkov.</p>	<p>Takmer dvadsať rokov po tom, ako bola smernica o vysielaní pracovníkov prijatá, je potrebné posúdiť, či zabezpečuje správnu rovnováhu medzi potrebou podporiť slobodu poskytovať služby a potrebou chrániť práva vyslaných pracovníkov. Vyslanie nesmie v žiadnom prípade viesť k tomu, že vyslaný pracovník bude v nevýhodnejšej situácii.</p>

Pozmeňovací návrh 2

Návrh smernice

Odôvodnenie 8

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
<p>Vzhľadom na dlhé trvanie určitých úloh v rámci vyslania je potrebné stanoviť, aby sa v prípade vyslania dlhšieho ako 24 mesiacov hostiteľský členský štát považoval za krajinu, v ktorej sa práca vykonáva. V súlade so zásadou nariadenia Rím I sa preto v prípade, že strany nezvolili iné právne predpisy, na pracovnú zmluvu takýchto vyslaných pracovníkov uplatňuje právo hostiteľského členského štátu. V prípade, že boli zvolené viaceré právne predpisy, však nemožno zamestnancovi odprieť ochranu, ktorá mu prináleží podľa ustanovení, z ktorých nemožno urobiť výnimku na základe dohody v zmysle práva hostiteľského členského štátu. Malo by to platiť od začiatku vyslania vždy, keď sa predpokladá, že trvanie vyslania bude dlhšie ako 24 mesiacov, a od prvého dňa nasledujúceho po uplynutí 24 mesiacov, keď v skutočnosti túto dĺžku prekročí. Toto pravidlo nemá vplyv na právo podnikov vysielajúcich pracovníkov na územie iného členského štátu odvolávať sa na slobodu poskytovať služby aj v prípade, keď je trvanie vyslania dlhšie 24 mesiacov. Cieľom je len vytvorenie právnej istoty pri uplatňovaní nariadenia Rím I na špecifické situácie bez akejkoľvek zmeny uvedeného nariadenia. Zamestnanec bude môcť využiť ochranu a výhody podľa nariadenia Rím I.</p>	<p>Vzhľadom na dlhé trvanie určitých úloh v rámci vyslania je potrebné stanoviť, aby sa v prípade vyslania dlhšieho ako 12 mesiacov právo hostiteľského členského štátu vzťahovalo na pracovnoprávny vzťah. V súlade so zásadou nariadenia Rím I preto v prípade, že strany nezvolili iné právne predpisy, platí toto právo. V prípade, že boli zvolené viaceré právne predpisy, však nemožno zamestnancovi odprieť ochranu, ktorá mu prináleží podľa ustanovení, z ktorých nemožno urobiť výnimku na základe dohody v zmysle práva hostiteľského členského štátu. Malo by to platiť od začiatku vyslania vždy, keď sa predpokladá, že trvanie vyslania bude dlhšie ako 12 mesiacov, a od prvého dňa nasledujúceho po uplynutí 12 mesiacov, keď v skutočnosti túto dĺžku prekročí. Toto pravidlo nemá vplyv na právo podnikov vysielajúcich pracovníkov na územie iného členského štátu odvolávať sa na slobodu poskytovať služby aj v prípade, keď je trvanie vyslania dlhšie ako 12 mesiacov.</p>

Zdôvodnenie

Lehota, od ktorej sa podľa návrhu Komisie v plnom rozsahu uplatňuje právo hostiteľskej krajiny na pracovnoprávny vzťah v rámci vyslania, zodpovedá lehote stanovenej v článku 12 nariadenia č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia. Podľa tohto ustanovenia sa uplatňuje právo hostiteľskej krajiny, keď sa v prípade zamestnanca vychádza z predbežného času vyslania v dĺžke 24 mesiacov.

V nariadení č. 883/2004 ide v zásade o rozdelenie povinností medzi členské štáty, ktoré sa týkajú práva občanov EÚ na poskytovanie dávok v rámci systému sociálneho zabezpečenia jednotlivých členských štátov. V prípade smernice o vysielaní pracovníkov ide o ochranu vyslaných pracovníkov a podporu slobody poskytovania služieb. Podľa Výboru regiónov nie je nevyhnutne potrebné zosúladiť lehoty, ktoré platia podľa oboch týchto právnych aktov iba preto, že sa týkajú situácií, keď sa občania EÚ dočasne zdržiavajú a pracujú v danom členskom štáte.

Výbor regiónov sa domnieva, že lehota, od ktorej sa v plnom rozsahu uplatňuje právo hostiteľskej krajiny na pracovnoprávny vzťah, by sa mala skrátiť. Za primeranú lehotu, resp. čas, z ktorých sa vychádza pri takomto napojení vyslaného pracovníka na krajinu vyslania tak, aby sa v plnom rozsahu uplatňovalo právo tejto krajiny na pracovnoprávny vzťah, považuje Výbor regiónov predbežné, resp. skutočné obdobie vyslania pracovníka v dĺžke dvanásť mesiacov.

Podľa Výboru regiónov by otázka, právo ktorej krajiny by sa malo uplatňovať na vyslaných pracovníkov, mala byť podrobne upravená v smernici o vysielaní, a nie prostredníctvom uplatňovania nariadenia Rím I.

Pozmeňovací návrh 3

Návrh smernice

Odôvodnenie 12

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
<p>Je v kompetencii členských štátov stanovovať pravidlá o odmeňovaní v súlade s ich právom a praxou. Vnútroštátne pravidlá odmeňovania vzťahujúce sa na vyslaných pracovníkov však musia byť odôvodnené potrebou ochraňovať vyslaných pracovníkov a nesmú neprimeraným spôsobom obmedzovať cezhraničné poskytovanie služieb.</p>	<p>Touto smernicou nie je dotknutá kompetencia členských štátov stanovovať pravidlá o odmeňovaní v súlade s ich právom a praxou. Vnútroštátne pravidlá odmeňovania vzťahujúce sa na vyslaných pracovníkov však musia byť odôvodnené potrebou ochraňovať vyslaných pracovníkov a nesmú neprimeraným spôsobom obmedzovať cezhraničné poskytovanie služieb.</p>

Zdôvodnenie

Smernica o vysielaní pracovníkov nemá sama osebe vplyv na výlučnú kompetenciu členských štátov týkajúcu sa tvorby miezd. Každý členský štát v súlade so svojím príslušným modelom pracovného trhu sám rozhoduje o tom, aké odmeňovanie platí na vnútroštátnej úrovni. Smernica o vysielaní pracovníkov jednoducho znamená, že určité odmeňovanie (ktoré sa stanoví v krajine vyslania) sa uplatňuje aj na vyslaného pracovníka na území tejto krajiny.

Odôvodnenie 12 návrhu Komisie by sa mohlo vykladať tak, že pravidlá odmeňovania stanovené na vnútroštátnej úrovni by ako také mohli byť predmetom preskúmania, pokiaľ ide o smernicu o vysielaní pracovníkov a ustanovenia zmluvy o slobode poskytovania služieb. Treba zdôrazniť, že ide o *uplatňovanie* odmeňovania vyslaných pracovníkov stanoveného na vnútroštátnej úrovni, ktoré je potrebné odôvodniť potrebou ochrany vyslaných pracovníkov a ktoré nesmie neprimerane obmedziť cezhraničné poskytovanie služieb.

Pozmeňovací návrh 4

Návrh smernice

Článok 1 ods. 1

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
<p>Dopĺňa sa tento článok 2a:</p> <p style="text-align: center;">Článok 2a</p> <p>Vyslanie, ktorého trvanie prekročí dvadsaťštyri mesiacov</p> <p>1. Ak dĺžka predpokladaného alebo skutočného trvania vyslania prekročí dvadsaťštyri mesiacov, členský štát, na ktorého územie je pracovník vyslaný, sa považuje za krajinu, v ktorej sa jeho práca obvykle vykonáva.</p> <p>2. Na účely odseku 1 sa v prípade nahradenia vyslaných pracovníkov, pokiaľ sú vyslaní na obdobie, ktoré skutočne trvá aspoň šesť mesiacov, vykonávajúcich tú istú úlohu na tom istom mieste, zohľadňuje súhrnné trvanie období vyslania príslušných pracovníkov.</p>	<p>Dopĺňa sa tento článok 2a:</p> <p style="text-align: center;">Článok 2a</p> <p>Vyslanie, ktorého trvanie prekročí dvanásť mesiacov</p> <p>1. Ak dĺžka predpokladaného alebo skutočného trvania vyslania prekročí dvanásť mesiacov, pracovná zmluva podlieha počas dĺžky trvania vyslania v plnom rozsahu právu členského štátu, na ktorého územie je pracovník vyslaný, pokiaľ sa zamestnávateľ a zamestnanec nedohodli na inom rozhodnom práve.</p> <p>2. Na účely odseku 1 sa v prípade nahradenia vyslaných pracovníkov, pokiaľ sú vyslaní na obdobie, ktoré skutočne trvá aspoň šesť mesiacov, vykonávajúcich tú istú úlohu na tom istom mieste, zohľadňuje súhrnné trvanie období vyslania príslušných pracovníkov.</p> <p>3. Dohoda o rozhodnom práve nesmie viesť k tomu, že sa zamestnancovi odoprie ochrana, ktorá mu bude poskytnutá prostredníctvom ustanovení, z ktorých nemožno urobiť výnimku na základe dohody v zmysle práva uplatniteľného podľa odseku 1.</p>

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
	<p>4. Uplatňovanie odseku 1 nesmie podľa článku 8 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 zo 17. júna 2008 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky (Rím I) viesť v porovnaní s uplatňovaním práva inej krajiny na pracovnú zmluvu k znevýhodneniu vyslaného pracovníka.</p>

Zdôvodnenie

Lehota, od ktorej sa podľa návrhu Komisie v plnom rozsahu uplatňuje právo hostiteľskej krajiny na pracovnoprávny vzťah v rámci vyslania, zodpovedá lehote stanovenej v článku 12 nariadenia č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia. Podľa tohto ustanovenia sa uplatňuje právo hostiteľskej krajiny, keď sa v prípade zamestnanca vychádza z predbežného času vyslania v dĺžke 24 mesiacov.

V nariadení č. 883/2004 ide v zásade o rozdelenie povinností medzi členské štáty, ktoré sa týkajú práva občanov EÚ na poskytovanie dávok v rámci systému sociálneho zabezpečenia jednotlivých členských štátov. V prípade smernice o vysielaní pracovníkov ide o ochranu vyslaných pracovníkov a podporu slobody poskytovania služieb. Podľa Výboru regiónov nie je nevyhnutne potrebné zosúladiť lehoty, ktoré platia podľa oboch týchto právnych aktov iba preto, že sa týkajú situácií, keď sa občania EÚ dočasne zdržiavajú a pracujú v danom členskom štáte.

Výbor regiónov sa domnieva, že lehota, od ktorej sa v plnom rozsahu uplatňuje právo hostiteľskej krajiny na pracovnoprávny vzťah, by sa mala skrátiť. Za primeranú lehotu, resp. čas, z ktorých sa vychádza pri takomto napojení vyslaného pracovníka na krajinu vyslania tak, aby sa v plnom rozsahu uplatňovalo právo tejto krajiny na pracovnoprávny vzťah, považuje Výbor regiónov predbežné, resp. skutočné obdobie vyslania pracovníka v dĺžke dvanásť mesiacov.

Návrh Komisie na základe ustanovenia, podľa ktorého sa nepriamo a až po uplatňovaní nariadenia Rím I bude okrem práva uplatniteľného na pracovnoprávny vzťah uplatňovať aj právo hostiteľskej krajiny, vyvoláva niekoľko otázok. V zmysle odôvodnenia 8 návrhu Komisie by v znení smernice malo byť jasne uvedené, že dohody o uplatňovaní práva inej krajiny, než je hostiteľská krajina, sú možné podľa podmienok stanovených v článku 8 dohody Rím I. Okrem toho treba zabezpečiť, aby uplatňovanie práva hostiteľskej krajiny na pracovnoprávny vzťah nevedlo k znevýhodneniu pracovníkov, napr. vo forme nižšej ochrany alebo nevýhodných podmienok pre pracovníka v súlade s právom hostiteľskej krajiny.

Podmienky pre uplatňovanie práva hostiteľskej krajiny by sa podľa Výboru regiónov mali zaviesť priamo do smernice o vysielaní pracovníkov. Táto zmena povedie k zmene odôvodnenia 8.

Pozmeňovací návrh 5

Návrh smernice

Článok 1 ods. 2 písm. a)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
<p>„[...] Na účely tejto smernice zahŕňa odmeňovanie všetky prvky odmeňovania, ktoré sa stali povinnými podľa vnútroštátnych zákonov, iných právnych predpisov alebo správnych opatrení, kolektívnych zmlúv alebo arbitrážnych nálezov, ktoré boli vyhlásené za všeobecne uplatniteľné, a/alebo ak neexistuje systém na vyhlásenie kolektívnych zmlúv alebo arbitrážnych nálezov za všeobecne uplatniteľné, podľa iných kolektívnych zmlúv alebo arbitrážnych nálezov v zmysle odseku 8 druhého pododseku, v členskom štáte, na ktorého územie je pracovník vyslaný.</p>	<p>V kontexte tejto smernice bude odmeňovanie a odvody do systému sociálneho zabezpečenia definované podľa vnútroštátnych zákonov a/alebo praxe uplatňovanej v členskom štáte, na ktorého územie je pracovník vyslaný.</p>

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
Členské štáty uverejňujú na jedinej úradnej webovej lokalite uvedenej v článku 5 smernice 2014/67/EÚ podstatné znaky odmeňovania v súlade s písm. c).	Členské štáty uverejňujú na jedinej úradnej webovej lokalite uvedenej v článku 5 smernice 2014/67/EÚ podstatné znaky odmeňovania v súlade s písm. c).

Zdôvodnenie

Je dôležité ustanoviť, že odmeňovanie je otázka spadajúca do vnútroštátnych kompetencií, aby sa predišlo situácii, že Súdny dvor EÚ bude môcť posudzovať vnútroštátne ustanovenia týkajúce sa odmeňovania.

II. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

EURÓPSKY VÝBOR REGIÓNOV

Pripomienky Výboru regiónov

1. Výbor regiónov konštatuje, že sloboda poskytovania cezhraničných služieb je garantovaná v článkoch 56 až 62 ZFEÚ. Dobre fungujúci vnútorný trh so službami neposkytuje iba priame výhody pre poskytovateľov služieb a spotrebiteľov v EÚ, ale je aj dôležitým predpokladom hospodárskeho rastu, ktorý všetkým občanom EÚ poskytne prínos vo forme väčšieho blahobytu a vyššej sociálnej ochrany.
2. Dobre fungujúci vnútorný trh so službami je dôležitý najmä pre poskytovateľov služieb v regiónoch, ktoré bezprostredne susedia s ostatnými členskými štátmi.
3. Výbor regiónov to považuje za hlavný základ pre slobodu poskytovania služieb, aby poskytovateľ služieb so sídlom v jednom členskom štáte mohol poskytovať služby v inom členskom štáte za rovnakých podmienok ako v štáte, v ktorom má sídlo. Ďalším predpokladom pre dobre fungujúci vnútorný trh so službami je ten, že hospodárska súťaž – aj cezhraničná – by nemala byť v prvom rade založená na nákladoch na pracovnú silu, ale na faktoroch, ako sú kvalita a efektívnosť poskytovaných služieb.
4. Existujúce rozdiely medzi členskými štátmi, najmä pokiaľ ide o mzdové náklady, znamenajú, že vysielanie pracovníkov v rámci slobody poskytovania služieb môže, okrem iného, viesť k tlaku na znižovanie miezd v tom členskom štáte, do ktorého bol pracovník vyslaný. Nekalá hospodárska súťaž týkajúca sa pracovných podmienok a podmienok zamestnania môže viesť v hostiteľskej krajine k sociálnemu dampingu. V dôsledku tohto sociálneho dampingu narastá tlak na zníženie cien, čo znamená ohrozenie pre podniky, ktoré nevyužívajú možnosť vysielania pracovníkov.
5. Zastáva názor, že rovnováha medzi slobodou poskytovania služieb na jednej strane a ochranou vyslaných pracovníkov pred mzdovým a sociálnym dampingom na strane druhej je predpokladom pre akceptovanie funkcie vnútorného trhu medzi občanmi EÚ a predovšetkým medzi pracovníkmi v sektore služieb, v ktorom dochádza k vysielaniu a v ktorom je takéto vysielanie rozšírené. Zdôrazňuje však, že v záujme účinného boja proti sociálnemu dumpingu sú potrebné opatrenia, ktoré budú chrániť aj samostatne zárobkovo činné osoby, ako aj tých, ktorí vykonávajú prácu sprostredkovanú cez elektronické platformy.
6. Vyváženie záujmov, ktorá je cieľom smernice o vysielaní pracovníkov, je tiež predpokladom pre zdravú a spravodlivú hospodársku súťaž v sektore služieb v cezhraničnom kontexte. Výbor regiónov môže v tejto súvislosti podporiť zásadu, z ktorej vychádza návrh Komisie, a to, že rovnaká činnosť na rovnakom mieste by mala byť rovnako odmeňovaná.
7. Výbor regiónov súhlasí s hodnotením Komisie, že je potrebné stanoviť dátum, od ktorého musí pre vyslaného pracovníka v plnej miere platiť právo hostiteľskej krajiny.
8. Domnieva sa, že neznalosť administratívnych požiadaviek týkajúcich sa prijímania do zamestnania, ktoré sú vyžadované v hostiteľských členských štátoch, ako aj ťažkosti, ktoré majú niektoré podniky (predovšetkým malé a stredné podniky) s ich plnením, môžu oslabovať slobodu poskytovania cezhraničných služieb v rámci EÚ a ohroziť ochranu vyslaných pracovníkov. Tieto problémy by sa mohli zmierniť zriadením jasných a ľahko dostupných informačných a poradenských mechanizmov zo strany Komisie a členských štátov zameraných na tieto otázky.

9. Súhlasí s hodnotením Komisie, že je potrebné stanoviť dátum, od ktorého musí pre vyslaného pracovníka v plnej miere platiť právo hostiteľskej krajiny, nie je však nevyhnutné odkazovať na ustanovenie v nariadení č. 883/2004 ako základ pre lehotu, resp. dĺžku trvania, od ktorej sa pri vyslaní musí na pracovnoprávny vzťah plnej miere uplatňovať právo hostiteľskej krajiny. Toto trvanie vyslania by sa podľa Výboru regiónov malo v smernici o vysielaní pracovníkov stanoviť na dvanásť mesiacov.

10. Výbor regiónov sa ďalej domnieva, že podmienky, za ktorých sa na pracovnoprávny vzťah v plnej miere uplatňuje právo hostiteľskej krajiny, nesmú viesť k tomu, aby boli podmienky pre vyslaného pracovníka de facto nevyhodné.

11. Výbor regiónov konštatuje, že návrh Komisie nahradiť odkaz na „minimálne mzdové tarify“ odkazom na „odmeňovanie“ je v súlade s judikatúrou Európskeho súdneho dvora, okrem iného vo veci *Sähköalojen ammattiliitto ry* (C-396/13), ako aj s výkladom pojmu „minimálna mzdová tarifa“ Súdnym dvorom v tejto veci.

12. Skutočnosť, že sa podstatné znaky odmeňovania a podklady na výpočet odmeňovania v hostiteľskej krajine môžu a majú používať iba vtedy, ak sa odmeňovanie stanovuje v zmysle smernice v príslušnom členskom štáte, znamená, že hostiteľská krajina naďalej nebude môcť požadovať, aby vysielajúci zamestnávateľ svojim pracovníkom vyplácal odmenu, ktorú možno považovať za „normálnu“ alebo za priemerné odmeňovanie za porovnateľnú činnosť v hostiteľskej krajine.

13. Výbor regiónov víta návrh, že prvky tvoriace odmeňovanie pri vysielaní do hostiteľskej krajiny sa musia zverejniť na oficiálnej národnej internetovej stránke, ktorú musia členské štáty zriadiť podľa článku 5 smernice o presadzovaní s cieľom zlepšiť prístup k informáciám pred vyslaním.

14. Výbor regiónov sa v konečnom dôsledku domnieva, že prostredníctvom návrhu Komisie – s odkazom na „odmeňovanie“ namiesto odkazu na „minimálne mzdové tarify“ a ostatné návrhy na zmeny v tejto časti – sa zabezpečí, že smernica o vysielaní pracovníkov prinesie rovnováhu, pokiaľ ide o možnosti poskytovateľov služieb v EÚ: na jednej strane môžu poskytovať služby na cezhraničnom základe bez neprimeraného obmedzovania, zatiaľ čo na druhej strane sú chránení vyslaní pracovníci a zabráni sa nekalej hospodárskej súťaži.

15. Podľa Výboru regiónov však treba zdôrazniť, že smernica o vysielaní pracovníkov sama osebe v žiadnom prípade neovplyvňuje výlučnú právomoc členských štátov, pokiaľ ide o právo rozhodovať o otázkach odmeňovania v súlade s ich príslušnými modelmi pracovného trhu.

16. Výbor regiónov súhlasí s Komisiou, že povinnosť uplatňovať podmienky hostiteľskej krajiny v oblastiach uvedených v článku 3 ods. 1 smernice o vysielaní pracovníkov v rámci stavebného sektora by sa mala vzťahovať na všetky hospodárske odvetvia, a to bez ohľadu na to, či je odmeňovanie upravené zákonom, prostredníctvom všeobecne platných kolektívnych zmlúv alebo kolektívnych zmlúv podľa článku 3 ods. 8 prvej alebo druhej zarážky.

17. Upozorňuje Komisiu na prípady vysielania pracovníkov v rámci kaskádového subdodávania, pri ktorých sa znižuje zodpovednosť zamestnávateľa a vyslaní pracovníci sú často ponechaní sami na seba bez akejkoľvek asistencie a pomoci. Európsky záchranný fond by mohol pomôcť rýchlo zasiahnuť a zabezpečiť týmto pracovníkom rýchly návrat do svojej krajiny pôvodu za čo najlepších podmienok. Okrem toho navrhuje vytvoriť európsky register, ktorý by podnikom, ktoré poskytujú služby vo všetkých členských štátoch, ukladal povinnosť nahlásiť vyslaného pracovníka najneskôr do začiatku poskytovania služby.

18. Konštatuje, že zamestnávateľ často zámerne podhodnocuje zručnosti vyslaných pracovníkov, aby tak mohol odôvodniť nižšiu úroveň odmeňovania. Hrozí, že tieto praktiky pretrvávajú v snahe obísť povinnosť rovnakého zaobchádzania v oblasti odmeňovania. Bolo by rozumné, keby Komisia v snahe zamedziť tomuto javu a chrániť záujmy zamestnancov, ktorí nemajú diplom alebo osvedčenie, preskúmala možnosť vytvoriť európsky register povolaní a odborných zručností.

19. Výbor regiónov konštatuje, že smernica (2008/104/ES) o dočasnej agentúrnej práci sa mala začať uplatňovať najneskôr do 5. decembra 2011. Jedným z cieľov tejto smernice je zabezpečiť ochranu dočasných agentúrnych pracovníkov a obsahuje o. i. zásadu rovnakého zaobchádzania v oblasti odmeňovania, dovolenky a pracovného času (článok 5).

20. Výbor regiónov súhlasí s názorom Komisie, že zásada rovnakého zaobchádzania v smernici o dočasnej agentúrnej práci by sa mala záväzne uplatňovať aj v prípade, keď má agentúra dočasného zamestnávania sídlo v inom členskom štáte a ide o vyslanie v zmysle smernice o vysielaní pracovníkov.

Subsidiarita a proporcionalita

21. Výbor regiónov poukazuje na to, že štrnásť národných parlamentov/komôr v jedenástich členských štátoch (Bulharsko, Dánsko, Estónsko, Chorvátsko, Lotyšsko, Litva, Poľsko, Rumunsko, Slovensko, Česká republika a Maďarsko) predložilo po kontrole subsidiarity odôvodnené stanoviská, ktoré poukazujú na to, že návrh dostane „žltú kartu“.

22. Výbor regiónov konštatuje, že v smernici o vysielaní pracovníkov sa upravuje, ktoré pracovné podmienky a podmienky zamestnania hostiteľskej krajiny poskytovateľa služieb so sídlom v inom členskom štáte musia byť poskytnuté pracovníkovi vyslanému do hostiteľskej krajiny. Ani platná smernica, ani zmenená smernica nie sú zamerané na harmonizáciu podmienok v členských štátoch.

23. K zmenám smernice môže dochádzať iba na úrovni EÚ. Na základe ustanovení zmluvy o slobode cezhraničného poskytovania služieb v rámci EÚ a nariadenia Rím I je možné stanoviť na úrovni členských štátov, ktoré pracovnoprávne podmienky sa uplatňujú na vyslanie pracovníkov.

24. Smernica o presadzovaní, ktorú mali členské štáty do 18. júna 2016 transponovať do vnútroštátnych právnych predpisov, obsahuje nástroje, ktoré umožnia členským štátom obmedziť zneužívania a sociálny dumping v dôsledku vysielania pracovníkov (konkrétne podvodmi, obchádzaním pravidiel a výmenou informácií medzi členskými štátmi). Výbor berie na vedomie, že revidovaná smernica o vysielaní pracovníkov a smernica o presadzovaní práva sú dva právne nástroje, ktoré sa do veľkej miery vzájomne posilňujú, a preto netrpezlivo očakáva úplné hodnotenie účinkov a dôsledkov vykonávania smernice o presadzovaní zo strany členských štátov na vyslanie pracovníkov.

25. Okrem toho zdôrazňuje, že otázka koherentnosti vykonávania kontrol vysielania pracovníkov v jednotlivých členských štátoch je stále aktuálna, keďže v smernici o presadzovaní práva sa uvádza len bilaterálna spolupráca medzi členskými štátmi. Súhlasí preto s tým, že cieľ tohto návrhu revízie smernice, ktorým je spoločné stanovenie pravidiel, ktoré sa majú uplatňovať na vyslanie pracovníkov, sa dá lepšie dosiahnuť na úrovni EÚ.

26. Domnieva sa, že presadzovanie výmeny údajov prihlasovacích miest resp. sociálnej poisťovne vo vysielajúcom a hostiteľskom členskom štáte, ako aj zavedenie povinnosti hlásiť sa v sociálnej poisťovni v hostiteľskom členskom štáte, je potrebné na stanovenie účinných opatrení proti zdanlivému vyslaniu a zakladaniu podnikov, ktoré podnikajú v oblasti zdanlivého vysielania, ako aj proti nekalej hospodárskej súťaži vďaka nízkym sociálnym odvodom. Ak sa vytvorí odvetvie s podnikmi, ktorých náplňou práce sú zdanlivé vysielania, bude potrebné uvažovať o stanovení minimálnej doby zamestnania pracovníka vo vysielajúcom členskom štáte pred jeho vyslaním.

V Bruseli 7. decembra 2016

Predseda
Európskeho výboru regiónov
Markku MARKKULA

Stanovisko Európskeho výboru regiónov – Zachovanie rybolovných zdrojov a ochrana morských ekosystémov prostredníctvom technických opatrení

(2017/C 185/11)

<p>Spravodajkyňa: Emily WESTLEY, poslankyňa zastupiteľstva mesta Hastings (UK/SES)</p> <p>Referenčný dokument: Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o zachovaní rybolovných zdrojov a ochrane morských ekosystémov prostredníctvom technických opatrení, ktorým sa menia nariadenia Rady (ES) č. 1967/2006, (ES) č. 1098/2007 a (ES) č. 1224/2009 a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1343/2011 a (EÚ) č. 1380/2013 a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (ES) č. 894/97, (ES) č. 850/98, (ES) č. 2549/2000, (ES) č. 254/2002, (ES) č. 812/2004 a (ES) č. 2187/2005 – COM(2016) 134 final</p> <p align="center">2016/074 (COD)</p>

I. NÁVRHY ZMIEN

Pozmeňovací návrh 1

Preambula

Zákaz niektorých deštruktívnych typov rybárskeho výstroja alebo metód

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
<p>(11) Mali by sa zakázať niektoré deštruktívne typy rybárskeho výstroja alebo metódy, pri ktorých sa používajú výbušniny, jedy, omamné látky, elektrický prúd, pneumatické kladivá alebo iné úderné nástroje, vlečené zariadenia a drapáky na zber koralu červeného alebo iných druhov koralov a koralovitých druhov, a niektoré typy harpún; špecifická výnimka platí pre impulzové vlečné siete, ktoré možno použiť za určitých prísnych podmienok.</p>	<p>(11) Mali by sa zakázať niektoré deštruktívne typy rybárskeho výstroja alebo metódy, pri ktorých sa používajú výbušniny, jedy, omamné látky, elektrický prúd, pneumatické kladivá alebo iné úderné nástroje, vlečené zariadenia a drapáky na zber koralu červeného alebo iných druhov koralov a koralovitých druhov, a niektoré typy harpún; špecifická výnimka platí pre impulzové vlečné siete, ktoré možno použiť za určitých prísnych podmienok. Tieto podmienky by mali zahŕňať systém monitorovania, kontroly a hodnotenia, ktoré by slúžili na presadzovanie a výskum, ako aj na hodnotiace účely. Súčasné licencie na rybolov s impulzovými vlečnými sieťami by sa mali odborne (opätovne) posúdiť ešte predtým, ako budú obnovené alebo budú inak vedené ako „nezakázané“.</p>

Zdôvodnenie

Elektrické impulzy môžu mať smrteľné účinky na morský život, najmä na mladé ryby a cieľové druhy. Výbor pre námornú bezpečnosť (MSC) odmieta ich certifikáciu z dôvodu vplyvu elektriny zo zariadenia na mnohé environmentálne prvky vrátane ohrozených, bezprostredne ohrozených a chránených druhov (aj pásožiabrovčov) a bentických organizmov, čo môže mať dôsledky tiež na širší ekosystém oblasti rybolovu. Medzinárodná rada pre prieskum morí (ICES) vo februári 2016 konštatovala, že súčasný právny rámec nie je dostačujúci na to, aby zabránil zavádzaniu potenciálne nebezpečných systémov.

Pozmeňovací návrh 2

Článok 4

Zámery

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
<p>1. Technické opatrenia sa sústreďujú na dosiahnutie týchto zámerov:</p> <p>a) zabezpečiť, aby úlovky morských druhov, ktoré nedosahujú minimálnu ochrannú referenčnú veľkosť, nepredstavovali v súlade s článkom 2 ods. 2 a článkom 15 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013 viac ako 5 obj. %;</p>	<p>1. Technické opatrenia sa sústreďujú na dosiahnutie týchto zámerov:</p> <p>a) zabezpečiť, aby úlovky morských druhov, ktoré nedosahujú minimálnu ochrannú referenčnú veľkosť, nepresahovali hraničné hodnoty stanovené v aktoch prijatých Komisiou v súlade s článkom 19 ods. 5 tohto nariadenia a aby sa podľa možnosti čo najviac obmedzili nechcené úlovky v súlade s článkom 2 ods. 5 písm. a) nariadenia (EÚ) č. 1380/2013;</p>

Zdôvodnenie

Zabezpečiť, aby úlovky morských druhov, ktoré nedosahujú minimálnu ochrannú referenčnú veľkosť, predstavovali menej ako 5 obj. %, je pre plavidlá s vlečnými sieťami nerealistické. Navyše právne predpisy už odrádzajú od lovu juvenilných jedincov morských druhov.

Pozmeňovací návrh 3

Článok 6

Vymedzenie pojmov

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
<p>(4) „cielený rybolov“ je lov konkrétneho druhu alebo konkrétnych druhov, pri ktorom celkový úlovok daného druhu/daných druhov predstavuje 50 % ekonomickej hodnoty úlovku;</p>	<p>(4) „cielený rybolov“ je lov konkrétneho druhu alebo konkrétnych druhov, pri ktorom celkový úlovok daného druhu/daných druhov v rámci daného rybárskeho výjazdu predstavuje 50 % úlovku;</p>

Pozmeňovací návrh 4

Článok 6

Vymedzenie pojmov

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
<p>(26) „lovná šnúra“ je rybársky výstroj, ktorý pozostáva z hlavnej šnúry (niekedy značnej dĺžky), ku ktorej sú v pravidelných intervaloch pripevnené závesné lanká s háčikmi s návnadou alebo bez návnady. Hlavná šnúra je buď vodorovne alebo zvisle ukotvená na morskom dne alebo pri morskom dne, alebo môže plávať na hladine;</p>	<p>(26) „lovná šnúra“ je rybársky výstroj, ktorý pozostáva z hlavnej šnúry (rôznej dĺžky), ku ktorej sú v pravidelných intervaloch pripevnené závesné lanká s háčikmi s návnadou alebo bez návnady. Hlavná šnúra je buď vodorovne alebo zvisle ukotvená na morskom dne alebo pri morskom dne, alebo môže plávať v rôznej hĺbke vodného stĺpca alebo na hladine;</p>

Pozmeňovací návrh 5

Článok 6

Vymedzenie pojmov

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
(30) „koncový rukávec“ je koncová časť vlečnej siete, ktorá má buď valcovitý tvar, t. j. má všade rovnaký obvod, alebo kužeľovitý tvar. Pozostáva z viacerých panelov (kusov sieťoviny) s rovnakou veľkosťou ôk, ktorých bočné strany sú súbežne s pozdĺžnou osou vlečnej siete zošité švom, ku ktorému sa dá pripojiť bočné lano. Na regulačné účely sa pod koncovým rukávcom rozumie 50 posledných ôk siete;	(30) „koncový rukávec“ je koncová časť vlečnej siete, ktorá má buď valcovitý tvar, t. j. má všade rovnaký obvod, alebo kužeľovitý tvar. Pozostáva z viacerých panelov (kusov sieťoviny) s rovnakou veľkosťou ôk, ktorých bočné strany sú súbežne s pozdĺžnou osou vlečnej siete zošité švom, ku ktorému sa dá pripojiť bočné lano. Na regulačné účely sa pod koncovým rukávcom rozumie 50 posledných ôk siete;

Zdôvodnenie

Netýka sa slovenskej jazykovej verzie (pozn. prekl. – v španielskom pozmeňovacom návrhu sa navrhuje zmena výrazu „s rovnakými okami“ na „s rovnakou veľkosťou ôk“).

Pozmeňovací návrh 6

Článok 6

Vymedzenie pojmov

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
(38) „čas ponorenia“ je časový úsek od chvíle ponorenia siete do vody do chvíle, keď sa sieť úplne vytiahne na palubu rybárskeho plavidla;	(38) „čas ponorenia“ je časový úsek od chvíle ponorenia každej siete do vody do chvíle, keď sa každá z týchto sietí úplne vytiahne na palubu rybárskeho plavidla;

Zdôvodnenie

Vzťahuje sa na žiabrovky, zakliesňovacie siete alebo viacstenné žiabrovky, ktoré pozostávajú z viacerých vlečných lovných šnúr (výstroj upevnený jeden za druhým), aby sa objasnilo, že čas ponorenia sa začína ponorením prvej vlečnej lovnéj šnúry a končí vytiahnutím poslednej vlečnej lovnéj šnúry.

Pozmeňovací návrh 7

Článok 6

Vymedzenie pojmov

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
(42) „umelé zvyšovanie ceny“ (tzv. <i>high grading</i>) je prax, v rámci ktorej sa s cieľom dosiahnuť čo možno najvyššiu peňažnú hodnotu rýb dovezených do prístavu odhadzujú ryby s malou trhovou hodnotou, na ktoré sa vzťahujú obmedzenia výlovu, hoci bolo možné ich legálne vylodiť;	(42) „umelé zvyšovanie ceny“ (tzv. <i>high grading</i>) je prax, v rámci ktorej sa s cieľom dosiahnuť čo možno najvyššiu peňažnú hodnotu rýb dovezených do prístavu odhadzujú ryby s malou trhovou hodnotou, na ktoré sa vzťahujú obmedzenia výlovu, hoci bolo možné ich legálne vylodiť. Nevzťahuje sa to na druhy, ktoré sú v dôsledku pomliaždenia a stlačenia (rozdrvenia) v sieti nevhodné na ľudskú spotrebu;

Zdôvodnenie

Špecifiká používania vlečných sietí spôsobujú, že niekedy sú úlovky pomliaždené a stlačené, v dôsledku čoho nie sú vhodné na komerčný predaj.

Pozmeňovací návrh 8

Článok 9

Všeobecné obmedzenia používania vlečeného výstroja

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
<p>1. Veľkosť ôk ktorejkoľvek časti ktoréhokoľvek vlečeného výstroja nesmie byť väčšia ako veľkosť ôk koncového rukávca. Toto ustanovenie sa neuplatňuje na tú časť siete, na ktorú sa pripievňujú senzory na monitorovanie výstroja.</p>	<p>1. Veľkosť ôk ktorejkoľvek časti ktoréhokoľvek vlečeného výstroja nesmie byť väčšia ako veľkosť ôk koncového rukávca. Toto ustanovenie sa neuplatňuje na tú časť siete, na ktorú sa pripievňujú senzory na monitorovanie výstroja. Ďalšia výnimka sa môže udeliť prostredníctvom delegovaného aktu prijatého na základe článku 18 tohto nariadenia v prípade, ak má používanie ôk s menšou veľkosťou ako majú oká koncového rukávca v ďalších častiach vlečeného výstroja prínosy z hľadiska ochrany morských biologických zdrojov, ktoré sú minimálne rovnaké ako prínosy vyplývajúce z existujúcich spôsobov rybolovu.</p>

Zdôvodnenie

V prednej časti výstroja môžu byť oká väčšej veľkosti za predpokladu, že to nebude mať vplyv na zadržiavanie rýb smerujúcich do koncového rukávca a ak sa tým znížia výrobné náklady výstroja.

Pozmeňovací návrh 9

Článok 13

Ochrana citlivých biotopov vrátane zraniteľných morských ekosystémov

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
<p>2. Ak z najlepších vedeckých odporúčaní vyplýva, že treba zmeniť zoznam oblastí v prílohe II, okrem iného aj doplnením nových oblastí, Komisia je splnomocnená prijímať takéto zmeny v delegovaných aktoch podľa postupu stanoveného v článku 11 ods. 2 a 3 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013. Pri prijímaní takýchto zmien Komisia venuje osobitnú pozornosť zmierneniu negatívnych vplyvov presunu rybolovných činností do iných citlivých oblastí.</p>	<p>2. Ak z najlepších vedeckých odporúčaní vyplýva, že treba zmeniť zoznam oblastí v prílohe II, okrem iného aj doplnením nových oblastí, Komisia je splnomocnená prijímať takéto zmeny v delegovaných aktoch podľa postupu stanoveného v článku 11 ods. 2 a 3 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013. Pri prijímaní takýchto zmien Komisia venuje osobitnú pozornosť zmierneniu negatívnych vplyvov presunu rybolovných činností do iných citlivých oblastí, ako aj ustanoveniam predpisu o hlbokomorských rybolovných oblastiach.</p>

Zdôvodnenie

Súladi s novým právnym predpisom o hlbokomorskom rybolove (nariadenie, ktorým sa zavádzajú osobitné podmienky lovu hlbokomorských zásob rýb v severovýchodnom Atlantiku a ustanovenia týkajúce sa rybolovu v medzinárodných vodách severovýchodného Atlantiku a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 2347/2002).

Pozmeňovací návrh 10

Článok 19

Regionálne opatrenia v rámci viacročných plánov

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
1. Na účely dosiahnutia cieľov viacročných plánov uvedených v článkoch 9 a 10 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013 je Komisia splnomocnená stanoviť technické opatrenia na regionálnej úrovni. Takéto opatrenia sa stanovujú v delegovaných aktoch prijatých v súlade s článkom 32 tohto nariadenia a článkom 18 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013.	1. Na účely dosiahnutia cieľov viacročných plánov uvedených v článkoch 9 a 10 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013 je Komisia splnomocnená stanoviť technické opatrenia na regionálnej úrovni. Takéto opatrenia sa stanovujú v delegovaných aktoch prijatých v súlade s článkom 32 tohto nariadenia a článkom 18 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013. Členské štáty môžu predložiť spoločné odporúčania bez ohľadu na vypracovanie viacročných plánov pre príslušné oblasti.
2 ...	2 ...
3 ...	3 ...
4 ...	4 ...
5 ...	5 ...
6 .	6 ...

Zdôvodnenie

Vo svojom súčasnom znení by sa článok 19 návrhu nariadenia mohol vykladať tak, že povinne zavádza vypracovanie viacročných plánov ako podmienku pre predloženie spoločných odporúčaní.

Pozmeňovací návrh 11

Článok 19

Regionálne opatrenia v rámci viacročných plánov

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
1 ...	1 ...
2 ...	2 ...
3 ...	3 ...
4 ...	4 ...
5 ...	5 ...
6. Komisia môže požiadať výbor STECF o hodnotenie spoločných odporúčaní uvedených v odseku 5.	6. Komisia požiada výbor STECF o hodnotenie spoločných odporúčaní uvedených v odseku 5.

Zdôvodnenie

Zainteresované strany považujú snahu o omnoho užšie zapojenie výboru STECF za veľmi dôležitú a na politických vypočutiach a diskusiách v EP a VR už boli preložené požiadavky v tomto zmysle.

Pozmeňovací návrh 12

Článok 31

Ochranné opatrenia

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
<p>1. Ak z dostupných vedeckých odporúčaní vyplýva, že v záujme ochrany morských druhov je nutné okamžite prijať opatrenia, Komisia je splnomocnená prijať v súlade s článkom 32 delegované akty na zmiernenie týchto hrozieb. Tieto akty sa môžu týkať najmä obmedzenia používania určitých typov rybárskeho výstroja alebo obmedzenia rybolovných činností v určitých oblastiach alebo počas určitých období.</p> <p>2. Delegované akty uvedené v odseku 1 majú za cieľ najmä:</p> <p>a) riešiť neočakávané zmeny v štruktúre populácií v dôsledku vysokých alebo nízkych úrovní doplňovania juvenilných rýb do populácií;</p> <p>b) zabezpečovať ochranu pre neresiace sa ryby alebo druhy vodných schránkovcov a kôrovcov v prípade, že populácia vykazuje nízky stav alebo keď je stav populácie ohrozený inými environmentálnymi faktormi.</p> <p>3. Delegované akty uvedené v odseku 1 sa uplatňujú najviac tri roky bez toho, aby bol dotknutý článok 32 ods. 6</p>	<p>1. Ak z dostupných vedeckých odporúčaní vyplýva, že v záujme ochrany morských druhov je nutné okamžite prijať opatrenia, Komisia je splnomocnená prijať v súlade s článkom 32 delegované akty na zmiernenie týchto hrozieb, pričom sa musí najprv posúdiť sociálny a hospodársky dosah navrhovaných opatrení. Tieto akty sa môžu týkať najmä obmedzenia používania určitých typov rybárskeho výstroja alebo obmedzenia rybolovných činností v určitých oblastiach alebo počas určitých období.</p> <p>2. Delegované akty uvedené v odseku 1 majú za cieľ najmä:</p> <p>a) riešiť neočakávané zmeny v štruktúre populácií v dôsledku vysokých alebo nízkych úrovní doplňovania juvenilných rýb do populácií;</p> <p>b) zabezpečovať ochranu pre neresiace sa ryby alebo druhy vodných schránkovcov a kôrovcov v prípade, že populácia vykazuje nízky stav alebo keď je stav populácie ohrozený inými environmentálnymi faktormi.</p> <p>3. Delegované akty uvedené v odseku 1 sa uplatňujú najviac tri roky bez toho, aby bol dotknutý článok 32 ods. 6</p>

Zdôvodnenie

Cieľom je dosiahnuť, aby sa pred prijímaním rozhodnutí zohľadnili sociálno-hospodárske vplyvy.

Pozmeňovací návrh 13

Článok 32

Vykonávanie delegovania právomoci

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
<p>2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článkoch 11, 13, 19, 28 a 31 sa Komisii udeľuje na obdobie piatich rokov od [...]. Komisia vypracuje správu týkajúcu sa delegovania právomoci najneskôr deväť mesiacov pred uplynutím tohto päťročného obdobia. Delegovanie právomoci sa automaticky predlžuje na rovnako dlhé obdobia, pokiaľ Európsky parlament alebo Rada nevznesú voči takémuto predĺženiu námietku najneskôr tri mesiace pred koncom každého obdobia.</p>	<p>2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článkoch 11, 13, 19 a 28 sa Komisii udeľuje na obdobie piatich rokov od [...] a na tri roky v prípade článku 31. Komisia vypracuje správu týkajúcu sa delegovania právomoci najneskôr deväť mesiacov pred uplynutím tohto päťročného obdobia. Delegovanie právomoci sa automaticky predlžuje na rovnako dlhé obdobia, pokiaľ Európsky parlament alebo Rada nevznesú voči takémuto predĺženiu námietku najneskôr tri mesiace pred koncom každého obdobia.</p>

Zdôvodnenie

V článku 31 sa Komisii udeľuje právomoc prijímať delegované akty počas obdobia troch rokov. Podľa článku 32 sa však zdá, že Komisia má túto právomoc na obdobie piatich rokov.

Pozmeňovací návrh 14*Článok 34**Hodnotenie a podávanie správ*

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
1 ...	1 ...
2 ...	2 ...
3 ...	3 ...
	4. Správa bude založená na komplexnom posúdení územného vplyvu, ktorý uskutoční Komisia v každej morskej oblasti s cieľom posúdiť environmentálny a sociálno-ekonomický vplyv týchto opatrení.

Zdôvodnenie

Komplexné hodnotenie vplyvu politických opatrení vyplývajúcich z nariadenia v rôznych regiónoch je dôležitou podmienkou pre tvorbu politiky založenej na dôkazoch. To by umožnilo implementáciu celého politického cyklu vrátane nariadenia, posúdenia vplyvu a spätnej väzby.

II. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

EURÓPSKY VÝBOR REGIÓNOV

Všeobecné odporúčania

1. nazdáva sa, že vypracovanie jasných a jednoduchých pravidiel, ktoré sú pre rybárov ľahko zrozumiteľné a uplatniteľné, má veľký význam pre úspech spoločnej rybárskej politiky; vzhľadom na množstvo predpisov, ktoré návrh nariadenia o zachovaní rybolovných zdrojov a ochrane morských ekosystémov prostredníctvom technických opatrení (ďalej len „návrh“) ovplyvní, považuje tento návrh za skutočný krok vpred smerom k regulačnému zjednodušeniu technických opatrení v európskom rybárstve;
2. víta legislatívny prístup uplatnený v návrhu: základné rámcové nariadenie a regionalizačné pravidlá v prílohách, ktoré možno zmeniť jednoduchým a inkluzívnym regionalizačným postupom uvedeným v návrhu nariadenia; tento prístup umožňuje vytvorenie spoločných pravidiel, ktoré budú rovnaké pre všetky morské oblasti a poskytuje dostatočnú flexibilitu pre prispôsobenie technických opatrení špecifickým potrebám, ktoré sa v jednotlivých regiónoch môžu vyskytnúť;
3. oceňuje skutočnosť, že sa v návrhu dodržiava zásada proporcionality stanovená v článku 5 ods. 4 Zmluvy o Európskej únii;
4. žiada zákonodarcu, aby zachoval jednoduchú štruktúru návrhu v jeho pôvodnej forme;
5. žiada zákonodarcu, aby sa vyhol prijímaniu výnimiek, ktoré by narušili rovnaké podmienky, pokiaľ regionálne nevznikne špecifická potreba;

Regionalizačná zložka

6. poukazuje na to, že regionalizácia spoločnej rybárskej politiky poskytuje regiónom a členským štátom príležitosť aktívne spravovať populácie rýb v rámci cieľov spoločnej rybárskej politiky;
7. konštatuje, že možnosť predkladať spoločné odporúčania definujúce vhodné technické opatrenia na regionálnej úrovni by nemala byť súčasťou vypracovania viacročných plánov, ale mala by byť otvorená všetkým odvetviám rybolovu;

8. považuje regionalizáciu za príležitosť vytvoriť flexibilný systém aktívneho riadenia regionálneho rybolovu na základe kvalitatívnych a kvantitatívnych parametrov v súlade s cieľmi stanovenými v spoločnej rybárskej politike;
9. vyzýva Komisiu, aby zohľadnila miestne špecifiká, pokiaľ ide o minimálne ochranné referenčné veľkosti, a umožnila zmenu príloh V až X v rámci zjednodušeného postupu a v spolupráci s miestnymi a regionálnymi orgánmi;
10. vyzýva zákonodarcu, aby zabezpečil súlad znenia nariadenia o spoločnej rybárskej politike, viacročných plánov a súčasného návrhu;

Prístup založený na dôvere a zapojení všetkých zainteresovaných strán do reformy

11. považuje za veľmi dôležité, aby sa pri regulácii rybolovu v EÚ zaujal prístup založený na dôvere; VR poukazuje na to, že takýto prístup je potrebný na to, aby sa predišlo ďalšiemu odcudzovaniu rybárskej komunity; zákonodarcovia by mali byť schopní dôverovať rybárom, že v plnej miere uplatnia reformy a rybári by mali byť schopní dôverovať zákonodarcom, že ich nevynechajú. Prístup založený na dôvere si vyžaduje prierezové úsilie, aby všetky zainteresované strany pristupovali k rybolovu nielen z hľadiska rybolovnej kapacity, rybolovného úsilia a kvót, ale aby zohľadnili aj sociálne prvky a nízký vplyv na životné prostredie a udržateľnosť v budúcnosti tohto odvetvia;

12. žiada zákonodarcu, aby začlenil určité stimuly, na základe ktorých by bolo plnenie pravidiel pre rybárov prirodzenou voľbou; takéto stimuly by mohli byť hospodárskeho, sociálneho, administratívneho alebo iného charakteru v súlade s právnymi predpismi Únie a pod podmienkou, že sa splnia určité kritériá; stimuly by sa mali vytvoriť v zmysle „kultúry plnenia a spolupráce“, ako sa uvádza v článku 36 ods. 2 písm. g) nariadenia (EÚ) č. 1380/2013;

13. poznamenáva, že rozdelenie kvót je zodpovednosťou členských štátov a prijatie ustanovení umožňujúcich maloobjemovému rybolovu priamo riadiť kvóty⁽¹⁾ a úlovky by mohlo byť skvelou príležitosťou na nápravu historickej nespravodlivosti voči maloobjemovému a pobrežnému rybolovu, pričom by im umožnilo zohrávať významnejšiu úlohu pri spravovaní morí a zabezpečilo rovnaké podmienky s veľkoobjemovým rybolovom a rovnováhu medzi právami a povinnosťami. Posilnenie pozície malých rybárov pri riadení kvót určitých zásob na základe určitých kľúčových výsledkov pod prísnou kontrolou umožní rybárom, aby sa považovali za akcionárov spravovaných aktív (ryby) a boli motivovaní, aby sa o ne dobre starali;

14. podporuje Európsky parlament⁽²⁾, ktorý žiada Európsku komisiu a členské štáty EÚ, aby postupne zvyšovali kvóty pre drobný rybolov s cieľom pomôcť tomuto udržateľnému spôsobu rybolovu;

15. takýto decentralizovaný systém správy rybolovných práv by mal byť založený na týchto základných zásadách:

1. základnou podmienkou je zachovanie morských zdrojov a ochrana životného prostredia,
2. musí vychádzať z vedeckých stanovísk a odporúčaní;
3. prísne kontroly a priebežné hodnotenie implementácie;
4. vnútorná flexibilita, ktorá umožní úpravy na základe hodnotení a pilotnej fázy;
5. rybolovné práva by mali byť navrhnuté ako percento maximálneho udržateľného výnosu ako stimul pre rybárov, aby aktívne pokračovali v obnove populácií rýb;

Význam maloobjemového rybolovu pre malé európske rybárske spoločnosti

16. poukazuje na to, že v malých pobrežných mestách v celej Európe je maloobjemový pobrežný rybolov súčasťou jedinečného ekosystému, ktorý zahŕňa dedičstvo, súdržnosť spoločnosti, cestovný ruch, stravovanie a pohostinnosť;

⁽¹⁾ Ako sa uvádza v článku 17 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013 a v článku 19 ods. 4 bode c) predkladaného návrhu.

⁽²⁾ 2015/2090(INI).

17. vyjadruje poľutovanie nad tým, že prebiehajúca reforma spoločnej rybárskej politiky nezohľadňuje v plnom rozsahu význam drobných pobrežných rybárov ako miestnych správcov mora s miestnymi historickými znalosťami a tradíciami, ako spôsob života a dôležitú súčasť sociálno-ekonomického života v pobrežných mestách;
18. vyzýva zákonodarcu a členské štáty, aby využili všetky nevyužitú možnosti podpory a ekologický prínos maloobjemového rybolovu, ktoré existujú v rámci súčasnej spoločnej rybárskej politiky;
19. v tejto súvislosti považuje za veľmi pozitívny signál, že navrhované nariadenie o technických opatreniach nebude požadovať od drobných rybárov, aby investovali do nových zariadení a sietí;
20. konštatuje, že drobní rybári sa cítia stále viac vylúčení zo zákonodarného procesu z dôvodu neúčinného riadenia a nadmernej regulácie z predchádzajúcich desaťročí, po ktorých nasledovala prelomová reforma, ktorou sa zaviedlo mnoho nových nariadení vrátane zákazu odhadzovania úlovkov resp. povinnosti vylodiť úlovky, regionalizácie, viacročných plánov a prepracovania technických opatrení, systému kontroly a zberu údajov;
21. opakuje svoj názor, že spoločná rybárska politika EÚ by mala tvoriť ústrednú súčasť širšej stratégie modrého rastu, ktorá zohľadní osobitosti odvetvia rybolovu, avšak takisto rast všetkých odvetví tzv. modrej ekonomiky vrátane námorných odvetví a cestovného ruchu, ako aj zamestnanosť a ochranu životného prostredia, a že podnikanie späté s modrou ekonomikou sa nebude obmedzovať len na činnosti vykonávané v našich moriach a oceánoch ⁽³⁾, ale rozšíri sa aj do všetkých pobrežných oblastí.

V Bruseli 7. decembra 2016

Predseda
Európskeho výboru regiónov
Markku MARKKULA

⁽³⁾ NAT-V-044.

Stanovisko Európskeho výboru regiónov – Reforma spoločného európskeho azylového systému

(2017/C 185/12)

Spravodajca:	Vincenzo BIANCO (IT/SES), primátor mesta Catania
Referenčné dokumenty:	Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov COM(2016) 270 final Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o Agentúre Európskej únie pre azyl, ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 439/2010 COM(2016) 271 final Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o zriadení systému Eurodac na porovnávanie odtlačkov prstov pre účinné uplatňovanie [nariadenia (EÚ) č. 604/2013, ktorým sa ustanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov, na zistenie totožnosti neoprávnene sa zdržiavajúcich štátnych príslušníkov tretích krajín alebo osôb bez štátnej príslušnosti a o žiadostiach orgánov členských štátov na presadzovanie práva a Europolu o porovnanie s údajmi v systéme Eurodac na účely presadzovania práva (prepracované znenie) COM(2016) 272 final

I. NÁVRHY ZMIEN

Pozmeňovací návrh 1

COM(2016) 270 final

Článok 3 ods. 3 a článok 3 ods. 5

Prístup k postupu posudzovania žiadosti o medzinárodnú ochranu

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
3. Pred uplatnením kritérií na určenie zodpovedného členského štátu v súlade s kapitolami III a IV prvý členský štát, v ktorom bola podaná žiadosť o medzinárodnú ochranu:	3. Pred uplatnením kritérií na určenie zodpovedného členského štátu v súlade s kapitolami III a IV prvý členský štát, v ktorom bola podaná žiadosť o medzinárodnú ochranu:

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
<p>a) posúdi, či je žiadosť o medzinárodnú ochranu neprípustná podľa článku 33 ods. 2 písm. b) a c) smernice 2013/32/EÚ, ak sa krajina, ktorá nie je členským štátom, považuje za prvú krajinu azylu alebo za bezpečnú tretiu krajinu pre žiadateľa, a</p> <p>b) posúdi žiadosť v zrýchlenom konaní podľa článku 31 ods. 8 smernice 2013/32/EÚ v prípade, že:</p> <p>i) žiadateľ je štátnym príslušníkom tretej krajiny, ktorá je označená ako bezpečná krajina pôvodu na spoločnom zozname EÚ týkajúcom sa bezpečných krajín pôvodu stanovenom nariadením [návrh COM (2015) 452 z 9. septembra 2015], alebo je osobou bez štátnej príslušnosti a mal pôvodne obvyklý pobyt v tejto tretej krajine alebo</p> <p>ii) žiadateľa možno zo závažných dôvodov považovať za hrozbu pre národnú bezpečnosť alebo verejný poriadok členského štátu alebo bol žiadateľ nútené vyhostený zo závažných dôvodov verejnej bezpečnosti alebo verejného poriadku podľa vnútroštátneho práva.</p> <p>4. [...]</p> <p>5. Členský štát, ktorý posúdil žiadosť o medzinárodnú ochranu, vrátane prípadov uvedených v odseku 3, je zodpovedný za posúdenie všetkých ďalších podaní alebo následnej žiadosti dotknutého žiadateľa v súlade s článkom 40, 41 a 42 smernice 2013/32/EÚ bez ohľadu na to, či tento žiadateľ opustil územie členských štátov alebo z nich bol odsunutý.</p>	<p>a) posúdi, či je žiadosť o medzinárodnú ochranu neprípustná podľa článku 33 ods. 2 písm. b) a c) smernice 2013/32/EÚ, ak sa krajina, ktorá nie je členským štátom, považuje za prvú krajinu azylu alebo za bezpečnú tretiu krajinu pre žiadateľa. Toto ustanovenie sa neuplatňuje v prípade, ak priemerná miera prijatia žiadostí o azyl z krajiny žiadateľa prekračuje na úrovni EÚ 33,33 %, a</p> <p>b) posúdi žiadosť v zrýchlenom konaní podľa článku 31 ods. 8 smernice 2013/32/EÚ v prípade, že:</p> <p>i) žiadateľ je štátnym príslušníkom tretej krajiny, ktorá je označená ako bezpečná krajina pôvodu na spoločnom zozname EÚ týkajúcom sa bezpečných krajín pôvodu stanovenom nariadením [návrh COM (2015) 452 z 9. septembra 2015], alebo je osobou bez štátnej príslušnosti a mal pôvodne obvyklý pobyt v tejto tretej krajine alebo</p> <p>ii) žiadateľa možno zo závažných dôvodov považovať za hrozbu pre národnú bezpečnosť alebo verejný poriadok členského štátu alebo bol žiadateľ nútené vyhostený zo závažných dôvodov verejnej bezpečnosti alebo verejného poriadku podľa vnútroštátneho práva.</p> <p>4. [...]</p> <p>5. Členský štát, ktorý posúdil žiadosť o medzinárodnú ochranu, vrátane prípadov uvedených v odseku 3, je zodpovedný za posúdenie všetkých ďalších podaní alebo následnej žiadosti dotknutého žiadateľa v súlade s článkom 40, 41 a 42 smernice 2013/32/EÚ bez ohľadu na to, či tento žiadateľ opustil územie členských štátov alebo z nich bol odsunutý.</p>

Zdôvodnenie

Je potrebné zachovať rovnováhu medzi požiadavkou rýchleho vybavenia a účinnosti systému a dodržiavaním základných práv. Zavedenie predbežnej kontroly prípustnosti, ktoré zodpovedá prvej požiadavke, nesmie teda viesť k upieraniu práva na účinné preskúmanie žiadostí osôb pochádzajúcich z krajín, pre ktoré je miera prijatia štatisticky významná. V tejto súvislosti sa pripomína, že väčšina maloletých osôb, aj maloletých bez sprievodu, pochádza z krajín, pre ktoré je miera prijatia okolo 50 %.

Pozmeňovací návrh 2

COM(2016) 270 final

Článok 7 ods. 1

Osobný pohovor

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
<p>1. Na uľahčenie procesu určovania zodpovedného členského štátu, členský štát, ktorý uskutočňuje tento proces, vykoná osobný pohovor so žiadateľom okrem prípadov, keď žiadateľ utiekol alebo keď informácie, ktoré žiadateľ poskytol podľa článku 4 ods. 2, postačujú na určenie zodpovedného členského štátu. Tento osobný pohovor má zároveň žiadateľovi umožniť správne pochopiť informácie, ktoré sa mu poskytli podľa článku 6.</p>	<p>1. Na uľahčenie procesu určovania zodpovedného členského štátu, členský štát, ktorý uskutočňuje tento proces, vykoná osobný pohovor so žiadateľom okrem prípadov, keď žiadateľ utiekol bez oprávneného a opodstatneného dôvodu, alebo keď informácie, ktoré žiadateľ poskytol podľa článku 4 ods. 2, postačujú na určenie zodpovedného členského štátu. Tento osobný pohovor má zároveň žiadateľovi umožniť správne pochopiť informácie, ktoré sa mu poskytli podľa článku 6.</p>

Zdôvodnenie

Vzhľadom na závažnosť dôsledkov úteku uvedených v návrhu Komisie (žiadne pohovory a zrýchlený postup preskúmania), žiadateľ by mal mať možnosť uviesť opodstatnený dôvod a teda vymáhať svoje práva v plnom rozsahu.

Pozmeňovací návrh 3

COM(2016) 270 final

Článok 7

Osobný pohovor

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
	<p>Za odsek 5 sa dopĺňa:</p> <p>6. Na pohovore uvedenom v tomto článku musí byť žiadateľ informovaný o práve požiadať o prijatie v príslušnom členskom štáte (a uviesť ďalšie, maximálne však dva). Potom sa mu musia položiť konkrétne otázky zamerané na jazykové zručnosti, predchádzajúce pobyty, kontakty s komunitami v príslušnej krajine alebo v krajine pôvodu, v ktorej mal legálny pobyt, odbornú kvalifikáciu a iné relevantné skutočnosti, ktoré sú dôležité pre jeho sociálne začlenenie, aj keď len dočasné.</p>

Zdôvodnenie

S cieľom zabrániť sekundárnym pohybom by bolo prospešnejšie hneď na začiatku zistiť želania žiadateľa týkajúce sa jednej alebo viacerých krajín (najviac troch), ako aj jeho vedomosti, zručnosti a kontakty, ktoré by mohli uľahčiť jeho integráciu, a to aj dočasnú, čo by bolo v prospech sociálnej rovnováhy v hostiteľskej krajine.

Pozmeňovací návrh 4

COM(2016) 270 final

Článok 8 ods. 2

Záruky pre maloleté osoby

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
Každý členský štát, v ktorom má maloletá osoba bez sprievodu povinnosť sa zdržiavať, zabezpečí, aby v príslušných konaniach stanovených týmto nariadením maloletú osobu bez sprievodu zastupoval a/alebo jej poskytoval pomoc zástupca.	Členské štáty zabezpečia, aby vo všetkých postupoch ustanovených týmto nariadením maloletú osobu bez sprievodu zastupoval a/alebo jej pomoc poskytoval zástupca.

Zdôvodnenie

Deťom by vzhľadom na ich zraniteľnosť vždy mala byť zaručená pomoc a zastupovanie, a to aj vtedy, ak sa z akéhokoľvek dôvodu nenachádzajú v členskom štáte zodpovednom za preskúmanie ich žiadosti.

Pozmeňovací návrh 5

COM(2016) 270 final

Článok 10

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
<p>1. Ak je žiadateľom maloletá osoba bez sprievodu, uplatňujú sa len kritériá stanovené v tomto článku v poradí, v ktorom sú uvedené v odsekoch 2 až 5.</p> <p>2. Zodpovedný členský štát je ten, v ktorom sa oprávnené zdržiava rodinný príslušník maloletej osoby bez sprievodu, za predpokladu, že je to v najlepšom záujme maloletej osoby. Ak je žiadateľom zosobášená maloletá osoba, ktorej manžel sa nezdržiava oprávnené na území členských štátov, zodpovedným členským štátom je ten členský štát, v ktorom sa oprávnené zdržiava otec, matka alebo iná dospelá osoba, ktorá je za maloletú osobu zodpovedná podľa práva alebo praxe daného členského štátu, alebo súrodenec.</p> <p>3. Ak má žiadateľ príbuzného, ktorý sa oprávnené zdržiava v inom členskom štáte, a na základe individuálneho posúdenia sa zistilo, že sa o ňu tento príbuzný môže starať, tento členský štát zlúči maloletú osobu s jej príbuzným a je zodpovedným členským štátom, za predpokladu, že je to v najlepšom záujme maloletej osoby.</p>	<p>1. Ak je žiadateľom maloletá osoba bez sprievodu, uplatňujú sa len kritériá stanovené v tomto článku v poradí, v ktorom sú uvedené v odsekoch 2 až 5.</p> <p>2. Zodpovedný členský štát je ten, v ktorom sa oprávnené zdržiava rodinný príslušník maloletej osoby bez sprievodu, za predpokladu, že je to v najlepšom záujme maloletej osoby. Ak je žiadateľom zosobášená maloletá osoba, ktorej manžel sa nezdržiava oprávnené na území členských štátov, zodpovedným členským štátom je ten členský štát, v ktorom sa oprávnené zdržiava otec, matka alebo iná dospelá osoba, ktorá je za maloletú osobu zodpovedná podľa práva alebo praxe daného členského štátu, alebo súrodenec.</p> <p>3. Ak má žiadateľ príbuzného, ktorý sa oprávnené zdržiava v inom členskom štáte, a na základe individuálneho posúdenia sa zistilo, že sa o ňu tento príbuzný môže starať, tento členský štát zlúči maloletú osobu s jej príbuzným a je zodpovedným členským štátom, za predpokladu, že je to v najlepšom záujme maloletej osoby.</p>

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
<p>4. Ak sa rodinní príslušníci alebo príbuzní uvedení v odsekoch 2 alebo 3 zdržiavajú vo viac než jednom členskom štáte, o zodpovednom členskom štáte sa rozhodne na základe toho, čo je v najlepšom záujme maloletej osoby bez sprievodu.</p>	<p>4. Ak sa rodinní príslušníci alebo príbuzní uvedení v odsekoch 2 alebo 3 zdržiavajú vo viac než jednom členskom štáte, o zodpovednom členskom štáte sa rozhodne na základe toho, čo je v najlepšom záujme maloletej osoby bez sprievodu.</p>
<p>5. Ak neexistuje rodinný príslušník alebo príbuzný uvedený v odsekoch 2 a 3, zodpovedným členským štátom je ten, v ktorom maloletá osoba bez sprievodu prvýkrát podala svoju žiadosť o medzinárodnú ochranu okrem prípadu, keď sa preukáže, že to nie je v najlepšom záujme maloletej osoby.</p>	<p>5. Ak neexistuje rodinný príslušník alebo príbuzný uvedený v odsekoch 2 a 3, zodpovedným členským štátom je ten, v ktorom sa maloletá osoba bez sprievodu v danom čase nachádza okrem prípadu, keď sa preukáže, že to nie je v najlepšom záujme maloletej osoby.</p>
<p>6. Komisia je splnomocnená v súlade s článkom 57 prijať delegované akty týkajúce sa identifikácie rodinných príslušníkov alebo príbuzných maloletej osoby bez sprievodu, kritérií na stanovenie toho, či existujú preukázané rodinné vzťahy, kritérií na posúdenie spôsobilosti príbuzného starať sa o maloletú osobu bez sprievodu vrátane prípadov, keď rodinní príslušníci, súrodenci alebo príbuzní maloletej osoby bez sprievodu majú pobyt vo viac než jednom členskom štáte. Pri vykonávaní svojej právomoci prijímať delegované akty Komisia neprekročí rozsah najlepšieho záujmu dieťaťa podľa článku 8 ods. 3</p>	<p>6. Komisia je splnomocnená v súlade s článkom 57 prijať delegované akty týkajúce sa identifikácie rodinných príslušníkov alebo príbuzných maloletej osoby bez sprievodu, kritérií na stanovenie toho, či existujú preukázané rodinné vzťahy, kritérií na posúdenie spôsobilosti príbuzného starať sa o maloletú osobu bez sprievodu vrátane prípadov, keď rodinní príslušníci, súrodenci alebo príbuzní maloletej osoby bez sprievodu majú pobyt vo viac než jednom členskom štáte. Pri vykonávaní svojej právomoci prijímať delegované akty Komisia neprekročí rozsah najlepšieho záujmu dieťaťa podľa článku 8 ods. 3</p>
<p>7. Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov stanoví jednotné podmienky pre konzultácie a výmenu informácií medzi členskými štátmi. Dané vykonávacie akty sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 56 ods. 2</p>	<p>7. Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov stanoví jednotné podmienky pre konzultácie a výmenu informácií medzi členskými štátmi. Dané vykonávacie akty sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 56 ods. 2</p>

Zdôvodnenie

Tento pozmeňovací návrh je v súlade s výrokom Európskeho súdneho dvora (rozsudok MA et al., vec C-648/11) a jeho cieľom je zaručiť, že sa postup na stanovenie zodpovedného štátu nebude zbytočne predlžovať.

Pozmeňovací návrh 6

COM(2016) 270 final

Za článok 14 doplniť nový článok

Preferencie, zručnosti a dôležité väzby

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
	<p>1. Ak na pohovore uvedenom v článku 7 žiadateľ vyjadril preferenciu pre konkrétny členský štát (alebo najviac dva ďalšie členské štáty ako alternatívne možnosti) a existujú podložené a dôveryhodné činitele, ako sú jazykové zručnosti, kontakty s komunitami v tej krajine alebo regióne pôvodu, špecifické profesijné zručnosti a pracovné príležitosti alebo iné činitele, ktoré sú považované za relevantné na účely integrácie, hoci len dočasne, na základe informácií, ktoré každý rok poskytuje EASO, príslušná krajina bude zodpovedná za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu, pod podmienkou, že pre príslušnú krajinu v príslušnom roku ešte nebol prekročený 50 % prah podľa referenčného počtu určeného na základe kľúča uvedeného v článku 35.</p> <p>2. Ak uvedený prah v danom roku už bol prekročený, zodpovedné za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu sú tieto členské štáty v nasledujúcom poradí:</p> <p>a) členské štáty uvedené počas pohovoru na druhom mieste za predpokladu, že sú splnené uvedené podmienky, a že prah uvedený v predchádzajúcom odseku nebol v príslušnom roku prekročený;</p> <p>b) členské štáty uvedené na treťom mieste za predpokladu, že sú splnené uvedené podmienky, a že prah uvedený v predchádzajúcom odseku nebol v príslušnom roku prekročený;</p> <p>3. V prípade, že prahová hodnota uvedená v odseku 1 bola prekročená v krajinách uvedených v odseku 2, členský štát zodpovedný za posúdenie žiadosti bude určený na základe nasledujúcich článkov tejto kapitoly.</p>

Zdôvodnenie

V súlade s dodržiavaním základných práv a zásady solidarity a spravodlivého rozdelenia a s cieľom odradiť od sekundárnych pohybov by v hierarchii kritérií na určenie zodpovedného členského štátu mali mať prednosť kontakty a možnosti integrácie, na ktoré poukázal žiadateľ, a prijímacie kapacity každej krajiny (ako stanovuje hlavný referenčný kľúč pre každý štát článok 35). Bolo by to ostatne vo väčšom súlade s celkovým prístupom hierarchie kritérií stanovených v kapitole III (ktorá je zameraná v prvom rade na kritéria týkajúce sa vlastností a životnej dráhy žiadateľa, a to v poradí maloletosť, držba dokladov, ktoré vydal členský štát, aj po dobe platnosti, ale nie dlhšie než dva roky).

V súlade so zásadami solidarity a spravodlivého rozdelenia je však vhodné obmedziť uplatňovanie tohto kritéria do dosiahnutia hraničnej hodnoty 50 % kapacity každej krajiny s cieľom predísť tomu, že v obdobiach nižšieho prílevu záťaž bude výlučne na krajinách považovaných za najatraktívnejšie, a tým sa prekročia ich prijímacie kapacity.

Len po prekročení uvedenej hraničnej hodnoty (a po dosiahnutí ďalších prahových hodnôt uvedených v odseku 3) budú za posúdenie žiadosti aj naďalej zodpovedné krajiny prvého príchodu.

Pozn.: Oznámenie zo strany EASO podľa článku 43 je potrebné aj v prípade stanovenom podľa odseku 1 tohto pozmeňovacieho návrhu.

Pozmeňovací návrh 7

COM(2016) 270 final

Článok 28 ods. 2

Opravné prostriedky

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
2. Členské štáty stanovujú lehotu siedmich dní odo dňa oznámenia rozhodnutia o odovzdaní, v rámci ktorej môže dotknutá osoba uplatniť svoje právo na účinný opravný prostriedok podľa odseku 1.	2. Členské štáty stanovujú lehotu 15 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia o odovzdaní, v rámci ktorej môže dotknutá osoba uplatniť svoje právo na účinný opravný prostriedok podľa odseku 1.

Zdôvodnenie

Treba dodržať zásadu primeranej lehoty v dĺžke minimálne 14 dní (prípád Diouf).

Pozmeňovací návrh 8

COM(2016) 270 final

Článok 34 ods. 2

Všeobecná zásada

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
2. Odsek 1 sa uplatní, ak automatizovaný systém uvedený v článku 44 ods. 1 ukáže, že počet žiadostí o medzinárodnú ochranu, za ktoré je členský štát zodpovedný na základe kritérií uvedených v kapitole III, v článku 3 ods. 2 alebo 3, v článku 18 a v článku 19, spolu s počtom skutočne presídlených osôb presahuje 150 % referenčného počtu pre daný členský štát stanoveného podľa kľúča uvedeného v článku 35.	2. Odsek 1 sa uplatní, ak automatizovaný systém uvedený v článku 44 ods. 1 ukáže, že počet žiadostí o medzinárodnú ochranu, za ktoré je členský štát zodpovedný na základe kritérií uvedených v kapitole III, v článku 3 ods. 2 alebo 3, v článku 18 a v článku 19, spolu s počtom skutočne presídlených osôb presahuje 120 % referenčného počtu pre daný členský štát stanoveného podľa kľúča uvedeného v článku 35.

Zdôvodnenie

Je nutné, aby bol prah aktivácie automatického alokačného systému stanovený na takej úrovni, ktorá, v každom prípade vyššia než je kapacita prijímania členského štátu (určená podľa článku 34 ods. 2), ho však umožňuje uplatňovať užitočne.

Prahová hodnota, ktorú navrhuje Komisia (150 % referenčného počtu pre daný členský štát), by vzhľadom na väčšiu prísnosť systému ako celku so zreteľom na Komisiou navrhnuté zmeny a berúc do úvahy príslušné štatistiky za posledné tri roky, možno znamenala, že sa tento mechanizmus nikdy neaktivuje, a ak áno, tak by to bolo vtedy, keď už systém prijímania a kapacita posudzovania žiadostí v členskom štáte budú z veľkej časti vyčerpané, čo by malo za následok spomalenie celého systému a nevyhnutné sociálne napätie.

Pozn.: Oznámenie zo strany EASO stanovené v článku 43 by malo byť upravené podľa prahovej hodnoty stanovenej v tomto pozmeňovacom návrhu.

Pozmeňovací návrh 9

COM(2016) 270 final

Článok 35

Referenčný kľúč

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
<p>1. Na účely nápravného mechanizmu sa referenčný počet pre každý členský štát stanoví podľa kľúča.</p> <p>2. Referenčný kľúč pre jednotlivé členské štáty uvedený v odseku 1 vychádza z nasledujúcich kritérií založených na údajoch Eurostatu:</p> <p>a) počet obyvateľov (váha 50 %);</p> <p>b) celkový HDP (50 % váhy).</p> <p>3. Kritériá uvedené v odseku 2 sa použijú podľa vzorca stanoveného v prílohe I.</p> <p>4. Agentúra Európskej únie pre azyl stanoví referenčný kľúč a každý rok na základe údajov Eurostatu upraví hodnoty kritérií pre tento referenčný kľúč, ako aj samotný referenčný kľúč uvedený v odseku 2.</p>	<p>1. Na účely nápravného mechanizmu sa referenčný počet pre každý členský štát stanoví podľa kľúča.</p> <p>2. Referenčný kľúč pre jednotlivé členské štáty uvedený v odseku 1 vychádza z nasledujúcich kritérií založených na údajoch Eurostatu:</p> <p>a) počet obyvateľov členského štátu (váha 50 %);</p> <p>b) celkový HDP členského štátu (50 % váhy).</p> <p>Pre krajiny, ktoré počas predchádzajúcich troch rokov prijali v priemere vyšší podiel prichádzajúcich, než je počet stanovený podľa písmen a) a b), sa referenčný kľúč upraví znížením príslušnej kvóty na nasledujúci rok o hodnotu, ktorá sa rovná 20 % rozdielu medzi podielom založeným na HDP a na počte obyvateľov a priemerom prijatí v členskom štáte počas predchádzajúcich troch rokov.</p> <p>3. Kritériá uvedené v odseku 2 sa použijú podľa vzorca stanoveného v prílohe I.</p> <p>4. Agentúra Európskej únie pre azyl stanoví referenčný kľúč a každý rok na základe údajov Eurostatu upraví hodnoty kritérií pre tento referenčný kľúč, ako aj samotný referenčný kľúč uvedený v odseku 2.</p>

Zdôvodnenie

Pri stanovovaní účinnej a aktuálnej prijímacej kapacity členského štátu treba zohľadniť počet už prijatých migrantov a vplyv migračných javov ako celku na hospodársku a sociálnu štruktúru členského štátu. Pozmeňovací návrh dopĺňa do výpočtu referenčného kľúča korekčné prvky s cieľom odstrániť riziko, že sa narušia ciele solidarity a spravodlivé rozdelenie, ktoré sú uvádzané ako hlavné ciele návrhu nariadenia. Pozmeňovací návrh reaguje aj na potrebu prijať komplexný prístup, ktorý zohľadňuje všetky oblasti politiky súvisiace s azylom a migračnými javmi.

Samozrejme je potrebné na základe navrhnutého korekčného prvku doplneného v tomto pozmeňovacom návrhu upraviť aj príslušný vzorec v prílohe 1 (na ktorú odkazuje odsek 3).

Pozmeňovací návrh 10

COM(2016) 270 final

Článok 37 odsek 3

Finančná solidarita

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
<p>3. Na konci dvanásťmesačného obdobia uvedeného v odseku 2 automatizovaný systém oznámi členskému štátu, ktorý sa nezúčastňuje na nápravnom alokačnom mechanizme, počet žiadateľov, pre ktorých by inak bol členským štátom alokácie. Tento členský štát následne odvedie príspevok solidarity vo výške 250 000 EUR za každého žiadateľa, ktorý by mu bol inak počas príslušného dvanásťmesačného obdobia alokovaný. Príspevok solidarity sa vypláti členskému štátu, ktorý bol určený ako zodpovedný za posúdenie príslušných žiadostí.</p>	<p>3. Na konci dvanásťmesačného obdobia uvedeného v odseku 2 automatizovaný systém oznámi členskému štátu, ktorý sa nezúčastňuje na nápravnom alokačnom mechanizme, počet žiadateľov, pre ktorých by inak bol členským štátom alokácie. Tento členský štát následne odvedie príspevok solidarity vo výške 60 000 EUR za každého žiadateľa, ktorý by mu bol inak počas príslušného dvanásťmesačného obdobia alokovaný. Príspevok solidarity sa vypláti členskému štátu, ktorý bol určený ako zodpovedný za posúdenie príslušných žiadostí.</p>

Zdôvodnenie

Zavedenie príspevku solidarity, ktorý budú platiť členské štáty, ktoré odmietajú prerozdelenie (hoci aj dočasne), sa zdá byť vhodné a dobre premyslené riešenie. Avšak výška príspevku musí byť stanovená tak, aby bola udržateľná a spravodlivá. Zabráni sa tým prehlbovaniu negatívnej verejnej mienky, ktoré by mohlo spôsobiť, že mnohé členské štáty budú vopred odmietať samotný princíp solidarity. Zastáva však názor, že príspevok by sa mal stanoviť vo výške (60 000 EUR), ktorá by bola v súlade s kritériami spravodlivého rozdelenia nákladov, napríklad priemerné ročné náklady na prijatie každého žiadateľa o azyl a pomoc, vrátane nákladov na zdravotnú starostlivosť, a mal by sa vynásobiť priemernou dĺžkou povolenia na pobyt, ktoré im je udelené.

Pozmeňovací návrh 11

COM(2016) 271 final

Článok 2

Úlohy

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
<p>Agentúra plní tieto úlohy:</p> <p>a) [...]</p> <p>b) [...]</p> <p>c) podporuje členské štáty pri vykonávaní CEAS;</p> <p>d) pomáha členským štátom s odbornou prípravou expertov zo všetkých vnútroštátnych správnych orgánov a súdov, ako aj vnútroštátnych útvarov príslušných vo veciach azylu vrátane vypracovania spoločných základných študijných osnov;</p> <p>e) [...]</p> <p>f) [...]</p>	<p>Agentúra plní tieto úlohy:</p> <p>a) [...]</p> <p>b) [...]</p> <p>c) podporuje členské štáty a miestne a regionálne samosprávy pri vykonávaní CEAS;</p> <p>d) pomáha členským štátom a miestnym a regionálnym samosprávam s odbornou prípravou expertov zo všetkých vnútroštátnych správnych orgánov a súdov, ako aj vnútroštátnych útvarov príslušných vo veciach azylu vrátane vypracovania spoločných základných študijných osnov;</p> <p>e) [...]</p> <p>f) [...]</p>

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
g) koordinuje úsilie členských štátov pri zapojení sa do spoločnej analýzy situácie v tretích krajinách pôvodu a jej vypracúvaní;	g) koordinuje úsilie členských štátov a miestnych a regionálnych samospráv pri zapojení sa do spoločnej analýzy situácie v tretích krajinách pôvodu a jej vypracúvaní;
[...]	[...]

Zdôvodnenie

Vzhľadom na skutočnosť, že často práve miestne a regionálne samosprávy poskytujú, sčasti alebo úplne, prijímacie služby a pomoc, mala by agentúra EASO poskytovať príslušnú podporu aj im.

Pozmeňovací návrh 12

COM(2016) 271 final

Článok 3 odsek 2

Povinnosť spolupracovať v dobrej viere a vymieňať si informácie

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
2. Agentúra úzko spolupracuje s azylovými orgánmi členských štátov, vnútroštátnymi imigračnými a azylovými útvarmi a inými vnútroštátnymi útvarmi, ako aj s Komisiou. Agentúra plní svoje povinnosti bez toho, aby boli dotknuté úlohy zverené ostatným príslušným orgánom Únie a úzko spolupracuje s týmito orgánmi a s Úradom vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov (UNHCR).	2. Agentúra úzko spolupracuje s azylovými orgánmi členských štátov, vnútroštátnymi, regionálnymi a miestnymi imigračnými a azylovými útvarmi a inými vnútroštátnymi útvarmi, ako aj s Komisiou. Agentúra plní svoje povinnosti bez toho, aby boli dotknuté úlohy zverené ostatným príslušným orgánom Únie a úzko spolupracuje s týmito orgánmi a s Úradom vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov (UNHCR).

Zdôvodnenie

Vzhľadom na skutočnosť, že často práve miestne a regionálne samosprávy poskytujú, sčasti alebo úplne, prijímacie služby a pomoc žiadateľom, mala by agentúra EASO spolupracovať priamo s nimi.

Pozmeňovací návrh 13

COM(2016) 272 final

Článok 38

Prenos údajov do tretích krajín na účely návratu

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
	Za odsek 3 sa dopĺňa: 4. Za žiadnych okolností nesmie žiadne údaje odovzdávať ani sprístupňovať tretím krajinám, ktoré nie sú považované za bezpečné tretie krajiny podľa smernice 2013/32/EÚ. 5. Za žiadnych okolností nesmie poskytnúť žiadne údaje týkajúce sa maloletých osôb do tretích krajín, a to ani po dosiahnutí plnoletosti.

Zdôvodnenie

Aj keď je dôvodom článku potreba uľahčiť návrat, zdá sa, že celý článok vystavuje žiadateľov možným represáliám po návrate do svojej krajiny pôvodu, najmä ak tieto krajiny nedokážu zabezpečiť primeranú ochranu údajov. V každom prípade by mala zostať zakázaná prinajmenšom výmena údajov s tretími krajinami, ktoré nie sú považované za bezpečné, a výmena údajov týkajúcich sa detí s akoukoľvek treťou krajinou.

II. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

EURÓPSKY VÝBOR REGIÓNOV

Ciele a všeobecný rámec balíka reforiem

1. víta rozhodnutie Európskej komisie navrhnuť celkovú reformu právnych predpisov v oblasti azylu a zdôrazňuje spojitosť návrhov obsiahnutých v prvom balíku, ktorý bol predložený 4. mája 2016, s návrhmi v druhom balíku, ktorý bol predložený 13. júla 2016 (nariadenie týkajúce sa kritérií uznania práva na azyl; nariadenie, ktorým sa zavádza jednotný postup v oblasti azylu; spoločné štandardy v oblasti pomoci); súčasné rozdiely medzi právnymi systémami, procedurálnymi systémami a systémami pomoci jednotlivých členských štátov vplyvajú na rozhodnutia žiadateľov o azyl a zvyšujú sekundárne pohyby, ktoré majú vplyv na účinnosť systému na určenie zodpovedného členského štátu a zvyšujú nutnosť využívania nariadenia Eurodac a podpory EASO;
2. kladne hodnotí ciele prvého balíka návrhov, ako je obmedzovanie nepovolených sekundárnych pohybov, spravodlivejšie rozdeľovanie žiadateľov o azyl medzi členské štáty, posilnenie úradu EASO a jeho transformovanie na agentúru;
3. pokladá za nedostatočný prístup, ktorý zaujala Komisia v návrhu reformy dublinského nariadenia, podľa ktorého sú nedostatky systému dôsledkom mimoriadnych kríz, ktoré možno riešiť zavedením na jednej strane nápravných opatrení a na druhej strane opatrení na posilnenie základného kritéria (zodpovednosť prvej krajiny vstupu na územie EÚ); čelíme však štrukturálnej kríze (ročný počet žiadostí sa v priebehu posledných troch rokov 2013 až 2015 strojnásobil a presiahol 1 200 000, čo je číslo deväťkrát vyššie než v roku 1985) a riadenie krízových situácií musí sprevádzať zavedenie stabilného, efektívneho a integrovanejšieho systému;
4. konštatuje, že uplatňovanie súčasného systému je v dôsledku donucovacích mechanizmov (nepripustnosť; následné odmietnutie pomoci; zrýchlené konanie) v mnohých ohľadoch ešte menej pružné; spoluzákondarcovia by preto mali pozorne overiť zlučiteľnosť týchto opatrení so základnými právami, osobitne právami najzraniteľnejších osôb;
5. domnieva sa, že rozhodujúcimi činiteľmi stability systému riadenia a pridelovania žiadostí o azyl sú kapacita prvého prijatia, schopnosť skorého posúdenia žiadostí o azyl a predchádzanie sekundárnym pohybom;
6. odporúča začleniť pozitívne aspekty návrhu Komisie (rozšírenie pojmu rodinného príslušníka na súrodencov a väzby vytvorené po odchode z krajiny pôvodu; význam dokladov vydaných členským štátom, hoci aj po dobe platnosti) a viacej vziať do úvahy dovtedajší život, odbornú prax a želanie žiadateľov, a tým odradzovať od sekundárnych pohybov. V tejto súvislosti zdôrazňuje, že pred sankciami by sa mali uprednostňovať vždy, keď je to možné, pozitívne stimuly v snahe predísť neželaným sekundárnym pohybom;
7. kladne hodnotí zavedenie zrýchleného a zjednodušeného konania, zdôrazňuje však, že sa musí využívať na zvýšenie efektívnosti a rýchlosti systému, a nesmie viesť k obmedzovaniu základných práv; okrem toho sa domnieva, že aj žiadosti prehlásené za neprípustné alebo preskúmané v zrýchlenom konaní musia byť započítané do prípadov uplatnenia referenčného kľúča podľa článku 36;
8. vyjadruje presvedčenie, že tieto tri návrhy rešpektujú zásadu subsidiarity, pretože jasne riešia problémy nadnárodnej povahy, ako je solidarita medzi členskými štátmi, budovanie integrovanejšieho azylového systému a posilnenie výmeny informácií medzi členskými štátmi. Tieto ciele by nedokázali dosiahnuť jednotlivé členské štáty samostatne. Okrem toho sú navrhované opatrenia potrebné na dosiahnutie cieľa stanoviť jednotné pravidlá pre celú Európsku úniu; v tejto súvislosti sú navrhované pravidlá v súlade aj so zásadou proporcionality.

Usmernenia a nápravné a kompenzačné mechanizmy

9. považuje za významný pokrok zavedenie prijímacej kapacity (ako relevantného činiteľa pre schopnosť posúdiť žiadosť o medzinárodnú ochranu) každej krajiny na základe objektívnych parametrov, ktorú Komisia už uviedla ako určitú možnosť v svojom oznámení zo 6. apríla 2016 [COM(2016) 197]; je však sklamaný, že uplatňovanie tohto kritéria je len zriedkavé, obmedzuje sa len na krízové situácie;

10. hodnotí negatívne skutočnosť, že v návrhu Komisie sa neprikladá žiaden význam túžbam žiadateľov, a to ani vtedy, ak existujú objektívne danosti (jazykové znalosti, pracovné zručnosti, predchádzajúce pobyty), na základe ktorých by žiadateľov bolo možné nasmerovať na určitý členský štát;

11. preto navrhuje, aby sa nastolila iná rovnováha medzi kritériom prijímacej kapacity (zlučiteľným so zohľadnením preferencií a dovtedajšieho života žiadateľa) a kritériom krajiny prvého vstupu a aby sa týmto dvom kritériám priradila prinajmenšom paritná povaha a aby sa pri ich uplatnení v každom prípade bral do úvahy distribučný kľúč podľa článku 35;

12. okrem toho navrhuje, aby sa v záujme stanovenia aktuálnej skutočnej prijímacej kapacity určitého členského štátu bral do úvahy aj počet registrovaných príchodov v príslušnom štáte, čo objektívne vplyva na prijímaciu a riadiacu schopnosť, a tento parameter bol zaradený do referenčného kľúča podľa článku 35;

13. ďalej s cieľom zohľadniť skutočnú a aktuálnu prijímaciu kapacitu členského štátu navrhuje zachovať lehotu, po vypršaní ktorej členský štát, ktorý posúdil žiadosť o medzinárodnú ochranu, prestáva byť zodpovedný za posúdenie všetkých ďalších podaní alebo následnej žiadosti dotknutého žiadateľa v súlade s článkom 3 ods. 5 Táto lehota by mohla byť stanovená v dĺžke piatich rokov, čo je značne dlhšie obdobie než to, ktoré je v platnosti teraz;

14. vyzýva členské štáty, aby vytvorili spoľahlivé, transparentné a spravodlivé interné systémy na rozdelenie výziev spojených s prijímaním migrantov po celom svojom území, zohľadňujúc príslušné socioekonomické údaje, ako aj predchádzajúce skúsenosti jednotlivých miest a regiónov s prijímaním a potreby integrácie a vyhliadky migrantov, a pomáhali najmä tým mestám a regiónom, ktoré sú geograficky najviac vystavené, a čelia tak obzvlášť veľkému tlaku;

15. hodnotí kladne zavedenie nápravného alokačného mechanizmu pre rozdeľovanie žiadateľov o medzinárodnú ochranu; pripomína však, že prah navrhovaný Komisiou pre aktiváciu tohto mechanizmu je natoľko vysoký, že (vzhľadom napríklad na údaje z posledných troch rokov) hrozí, že ani v prípade krízy by nedošlo k jeho aktivácii, a preto by z neho nebol žiaden štruktúrally úžitok;

16. považuje za nevyhnutné, aby sa účinne dodržiavali pravidlá týkajúce sa legálnej migrácie v súlade so zásadami právneho štátu, s cieľom nezmariť solidaritu a nadmerne nezvyšovať záťaž členských štátov;

17. pripomína, že príspevok solidarity stanovený pre tie členské štáty, ktoré dočasne zastavia svoju účasť na automatickom nápravnom mechanizme, je nadmerne vysoký a nezodpovedá objektívnym a spravodlivým parametrom, ako sú náklady na pomoc v určitom časovom období; preto ho navrhuje znížiť a stanoviť na základe priemerných ročných nákladov na príjemcu (napríklad 20 000 EUR podľa dostupných údajov) a priemernej dĺžky legálneho pobytu (povolenie od troch do päť rokov);

18. okrem toho pripomína, že príspevok solidarity navrhovaný Komisiou je obmedzený na prípady pozastavenia systému, nestanovuje však nič pre prípad nevykonania rozhodnutí v oblasti prerozdelenia alebo prevzatia žiadateľov o azyl alebo osôb, ktorým bola poskytnutá medzinárodná ochrana. Podľa dostupných údajov je miera vykonávania úplne nepostačujúca (asi 25 %); navrhuje preto, aby bol úrad EASO v rámci posilnenia alebo transformácie na agentúru poverený dohľadom a oznamovaním nedostatkov aj s cieľom umožniť Európskej komisii udeľovať sankcie; požaduje, aby bol prípadne posilnený Fond pre azyl, migráciu a integráciu alebo vytvorený fond solidarity pre členské štáty alebo regionálne a miestne orgány, ktoré sú znevýhodnené neuskutočnenými presunmi, a tie, ktoré rozhodnutia vykonávajú účinnejšie a prijímajú viacej osôb;

19. zdôrazňuje tiež, že je potrebné znížiť výšku príspevku solidarity navrhovanú Európskou komisiou (v rozsahu navrhnutom v tomto stanovisku) aj s cieľom predísť neporozumeniam a rizikám straty dôvery zo strany európskych občanov voči Európskej únii;

20. opakuje svoju výzvu, aby sa príslušné fondy EÚ na podporu prijímania a integrácie migrantov stali priamo dostupnými pre miestne a regionálne orgány, ktoré nesú hlavnú zodpovednosť v týchto oblastiach.

Opatrenia na posilnenie systému, postupy a lehoty

21. odporúča zrušiť tvrdé opatrenia (od odmietnutia pomoci až po vylúčenie zo zdravotnej starostlivosti) zamerané na obmedzenie základných práv osôb, ktorých žiadosť bola vyhlásená za neprípustnú alebo ktoré odišli do iných členských štátov počas posudzovania žiadosti v príslušnej krajine;

22. navrhuje však zachovať určitú lehotu, – oveľa dlhšiu než v súčasnosti stanovená lehota (napríklad 5 rokov namiesto súčasných 12 mesiacov) – po uplynutí ktorej skončí zodpovednosť príslušného členského štátu za posúdenie prvej žiadosti;

23. dúfa, že sa skrátia lehoty na získanie postavenia osoby s dlhodobým pobytom pre príjemcov medzinárodnej ochrany, predovšetkým v prípade existencie relevantných väzieb medzi krajinou, v ktorej sa posudzuje žiadosť o azyl, a inými krajinami, čo pravdepodobne povedie k odradzovaniu od sekundárnych pohybov;

24. vzhľadom na prepojenie medzi rozdeľovaním žiadostí o azyl medzi členské štáty a kritériami a postupmi, ktoré tieto štáty prijali (a ktoré majú vplyv na rozhodnutia žiadateľov a vyvolávajú súťaž o dosiahnutie najnižších počtov s cieľom odradiť tých, ktorí by mali záujem o príchod do krajiny), považuje za veľmi dôležité, aby členské štáty v strednodobom horizonte dospeli k vzájomnému uznávaniu rozhodnutí v oblasti azylu a priamemu vybaveniu žiadostí (popri orgánoch členských štátov) aj Európskou agentúrou pre azyl;

25. odporúča, aby sa poskytol a umožnil výklad pojmu „zástupcovia maloletých osôb“ v právnom texte a v prípade potreby sa zmenil na pojem „tútori“ alebo na iný pojem, ktorý by v príslušnom vnútroštátnom kontexte označoval osobu alebo orgán nezávislý od administratívy a vymenúvaný na základe právnych predpisov alebo súdnym orgánom s jediným cieľom chrániť záujmy maloletej osoby.

Maloleté osoby bez sprievodu

26. vzhľadom na údaje týkajúce sa príchodu maloletých osôb bez sprievodu do Európy (v roku 2015 ich bolo 88 000, čo predstavuje 6,7 % celkového počtu žiadateľov o azyl) odporúča posilniť štruktúru a podmienky poskytovania pomoci týmto osobám (v tejto súvislosti je určite dôležitý návrh reformy smernice o podmienkach prijímania, ktorá je súčasťou druhého balíka návrhov predloženého 13. júla, pretože túto pomoc musia poskytovať často práve miestne orgány);

27. odporúča zvýšiť psychologickú pomoc maloletým osobám bez sprievodu, zlepšiť vypočutia týchto osôb a uľahčiť im prístup k právnej pomoci a zvýšiť jej zrozumiteľnosť; podporiť činnosť zástupcov maloletých osôb, zlepšiť ich odbornú prípravu a zvýšiť ich nezávislosť aj podporou EASO a občianskej spoločnosti;

28. odporúča podporiť primeranú informovanosť a vzájomné spoznávanie kultúr v oblastiach pobytu maloletých osôb bez sprievodu s cieľom predchádzať pocitom nedôvery a podozrievavosti voči nim;

29. odporúča určiť alternatívne možnosti prechodu, pokiaľ ide o perspektívu návratu do krajiny pôvodu po dosiahnutí plnoletosti (ktorému by predchádzalo všeobecné udelenie dočasnej ochrany) a vziať do úvahy prípadné prebiehajúce vzdelávanie;

30. domnieva sa, že nadradenosť zásady, podľa ktorej sa maloleté osoby nesmú presúvať z miesta, na ktorom sa nachádzajú, je nutné dodržať aj vtedy, keď boli nájdené v inom členskom štáte, než je krajina prvého vstupu, a to v dôsledku nepovolených sekundárnych pohybov;

31. domnieva sa, že ochrana a pomoc sa musí poskytnúť aj v prípade, ak sú pochybnosti o maloletosti, a to až do doby, počas ktorej by sa mohlo podať odvolanie a príslušný právny spor by sa nevyriešil.

Agentúra Európskej únie pre azyl

32. hodnotí kladne skutočnosť, že Európska agentúra pre azyl (dnes úrad EASO) bola poverená úlohou poskytovať technickú a operačnú pomoc a vzdelávanie, a že jej bola daná možnosť konať (článok 16) aj v prípade, že ju členský štát o to síce nepožiadala, ale je vystavený mimoriadnemu tlaku (článok 22);

33. vyzýva na to, aby údaje zasielané Eurostatu boli poskytované včas, homogénne a úplné, pod dohľadom úradu EASO, a aby zahŕňali medzi iným aj informácie o počtoch osôb zadržaných na účel premiestnenia alebo návrtu do krajiny pôvodu alebo z podobných dôvodov, o počte vykonaných premiestnení a štatistické údaje o maloletých osobách;
34. navrhuje investovať viacej prostriedkov do systémov prijímania a začleňovania na úrovni členských štátov, regiónov a miestnych orgánov a podporiť ich aktiváciu už počas azylového konania, ako aj výmenu riešení a osvedčených postupov s podporou úradu EASO, a to aj medzi miestnymi orgánmi;
35. odporúča posilniť cezhraničnú spoluprácu pri výmene informácií medzi úradmi členských štátov, regiónov a miestnych orgánov a pri zisťovaní rodinných väzieb;
36. odporúča posilniť hotspoty s cieľom zaručiť rýchlosť a správnosť postupov premiestňovania stanovených v tomto nariadení.

Eurodac

37. domnieva sa, že možno súhlasiť tak so znížením (zo 14 na 6 rokov) veku registrácie maloletých osôb uvedeným v návrhu o systéme Eurodac, pretože existuje vysoký počet osôb, ktorých zmiznutie je oznámené neskoro, ako aj s výmenou údajov s európskymi agentúrami a úradmi členských štátov. Na druhej strane sa však domnieva, že na rozdiel od návrhu Komisie by mala zostať zakázaná výmena údajov s tretími krajinami.

Brusel 8. decembra 2016

Predseda
Európskeho výboru regiónov
Markku MARKKULA

Stanovisko Európskeho výboru regiónov – Legálna migrácia

(2017/C 185/13)

Spravodajca:	Olgierd GEBLEWICZ (PL/EES), maršálek Západného Pomoranska
Referenčný dokument:	Návrh smernice Európskeho Parlamentu a Rady o podmienkach vstupu a pobytu štátnych príslušníkov tretích krajín na účely zamestnania, v ktorom sa vyžaduje vysoká úroveň zručností
	COM(2016) final

I. NÁVRHY ZMIEN

Pozmeňovací návrh 1

Článok 2 písm. h)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
<p>„vysokoškolské vzdelanie“ je akýkoľvek diplom, osvedčenie alebo iný doklad o formálnej kvalifikácii, vydané príslušným orgánom, ktoré osvedčujú úspešné ukončenie postsekundárneho vysokoškolského vzdelávania alebo rovnocenného terciárneho vzdelávania, konkrétne súboru kurzov poskytnutých vzdelávacou ustanovizňou uznanou za inštitúciu vysokoškolského vzdelávania alebo inštitúciu ekvivalentného terciárneho vzdelávania v štáte, v ktorom sa nachádza, v rámci ktorej štúdium potrebné na získanie tejto kvalifikácie trvalo aspoň tri roky a zodpovedá minimálne úrovni 6 klasifikácie ISCED 2011 alebo úrovni 6 EKR v súlade s vnútroštátnym právom;</p>	<p>„vysokoškolské vzdelanie“ je akýkoľvek diplom, osvedčenie alebo iný doklad o formálnej kvalifikácii, vydané príslušným orgánom, ktoré osvedčujú úspešné ukončenie postsekundárneho vysokoškolského vzdelávania alebo rovnocenného terciárneho vzdelávania, konkrétne súboru kurzov poskytnutých vzdelávacou ustanovizňou uznanou za inštitúciu vysokoškolského vzdelávania alebo inštitúciu ekvivalentného terciárneho vzdelávania v štáte, v ktorom sa nachádza, v rámci ktorej štúdium potrebné na získanie tejto kvalifikácie trvalo aspoň tri roky a zodpovedá minimálne úrovni 6 klasifikácie ISCED 2011 alebo úrovni 6 EKR v súlade s vnútroštátnym právom. V prípade osôb s právnym postavením utečenca alebo osôb s nárokom na doplnkovú ochranu a pobytom na území EÚ, ktoré nemajú dokumenty potrebné na potvrdenie formálnej kvalifikácie, uplatnia členské štáty vhodné dodatočné postupy na zistenie úrovne ich vzdelania a zručností;</p>

Zdôvodnenie

Zdá sa, že je potrebné znovu vymedziť uvedený pojem, aby sa zohľadnila skutočnosť, že potenciálne veľká skupina utečencov nemusí mať možnosť doložiť formálnu odbornú kvalifikáciu. Ustanovenia navrhované v smernici si preto vyžadujú oveľa flexibilnejší prístup, ako sa v súčasnosti uplatňuje. VR upriamuje v tejto súvislosti pozornosť na už existujúce dokumenty, v ktorých sa zhromažďujú skúsenosti z tejto oblasti, a najmä na pripravovaný dokument „A Skills Profile Tool Kit for Third Country Nationals“ (Nástroj v oblasti zručností pre štátnych príslušníkov tretích krajín) navrhnutý v novom programe v oblasti zručností pre Európu. Takisto navrhuje využiť skúsenosti európskych regiónov v tejto oblasti.

Pozmeňovací návrh 2

Článok 2 písm. i)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
„vyššie odborné zručnosti“ sú zručnosti preukázané najmenej trojročnou odbornou praxou, ktorá je na úrovni porovnateľnej s vysokoškolským vzdelaním a ktorá je relevantná v povolani alebo sektore uvedenom v pracovnej zmluve alebo záväznej pracovnej ponuke;	„vyššie odborné zručnosti“ sú zručnosti preukázané najmenej trojročnou odbornou praxou, ktorá je na úrovni porovnateľnej s vysokoškolským vzdelaním a ktorá je relevantná v povolani alebo sektore uvedenom v pracovnej zmluve alebo záväznej pracovnej ponuke. V prípade osôb s právnym postavením utečenca alebo osôb s nárokom na doplnkovú ochranu a pobytom na území EÚ, ktoré nemajú dokumenty potrebné na potvrdenie vyšších odborných zručností, uplatnia členské štáty vhodné dodatočné postupy na zistenie ich zručností a odbornej praxe;

Zdôvodnenie

Ako v predchádzajúcom bode.

Pozmeňujúci návrh 3

Článok 6 ods. 4

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
Členské štáty môžu žiadosť o modrú kartu EÚ zamietnuť s cieľom zabezpečiť etický nábor v sektoroch, v ktorých je v krajinách pôvodu nedostatok kvalifikovaných pracovníkov.	Členské štáty môžu žiadosť o modrú kartu EÚ zamietnuť s cieľom zabezpečiť etický nábor v sektoroch, v ktorých je v krajinách pôvodu nedostatok kvalifikovaných pracovníkov. Aby sa zaručilo, že pri náboře sa budú primerane zohľadňovať etické zásady, budú sa členské štáty riadiť medzinárodnými normami, napríklad normami Medzinárodnej organizácie pre migráciu alebo systému monitorovania IRIS.

Zdôvodnenie

V kontexte získavania vysokokvalifikovaných pracovníkov majú osobitný význam etické otázky. Vyplýva to zo skutočnosti, že dopyt zo strany európskych zamestnávateľov sa veľmi často týka takých povolani, v ktorých je mimoriadny nedostatok pracovnej sily a ktoré sú takisto potrebné v tretích krajinách. Masový a nekontrolovaný úbytok takejto pracovnej sily môže mať za následok dlhodobé zhoršenie sociálno-ekonomickej situácie v krajinách pôvodu a de facto zväčšovať migračný potenciál. Navrhuje sa, aby ustanovenia navrhnuté v súvislosti s etickým náborom boli doplnené o praktické zásady vypracované okrem iného medzinárodnými organizáciami. V tejto súvislosti si zaslúži pozornosť napríklad iniciatíva „A Private Public Alliance for Fair and Ethical Recruitment“ (Spojenectvo súkromného a verejného sektora v záujme spravodlivého a etického náboru) (RPA), ktorú iniciovala Medzinárodná organizácia pre migráciu (IOM), a tiež systém monitorovania IRIS.

Pozmeňovací návrh 4

Článok 12 ods. 1

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá Výborom regiónov
<p>Uznaní zamestnávateľa: Členské štáty sa môžu rozhodnúť, že stanovia v súlade s ich vnútroštátnym právom alebo správnu praxou postupy uznávania zamestnávateľov na účely uplatňovania zjednodušených postupov na získanie modrej karty EÚ.</p> <p>Ak sa členský štát rozhodne stanoviť postupy uznávania, poskytne dotknutým zamestnávateľom jasné a transparentné informácie, okrem iného, o podmienkach a kritériách schvaľovania, období platnosti uznania a dôsledkoch nedodržania podmienok vrátane možného odňatia a obnovenia, ako aj o uplatniteľných sankciách.</p>	<p>Uznaní zamestnávateľa: Členské štáty sa môžu rozhodnúť, že stanovia v súlade s ich vnútroštátnym právom alebo správnu praxou postupy uznávania zamestnávateľov na účely uplatňovania zjednodušených postupov na získanie modrej karty EÚ. V kritériách sa zohľadnia etické aspekty náboru (predovšetkým: predchádzajúce skúsenosti príslušného podniku so zamestnávaním vysokokvalifikovaných štátnych príslušníkov tretích krajín) a zoznam podnikov sa vytvorí spolu s inštitúciami na regionálnej a miestnej úrovni.</p> <p>Ak sa členský štát rozhodne stanoviť postupy uznávania, poskytne dotknutým zamestnávateľom jasné a transparentné informácie, okrem iného, o podmienkach a kritériách schvaľovania, období platnosti uznania a dôsledkoch nedodržania podmienok vrátane možného odňatia a obnovenia, ako aj o uplatniteľných sankciách.</p>

Zdôvodnenie

Vzhľadom na regionálny, resp. miestny rozmer a etické aspekty náboru sa navrhuje, aby sa doplnili konkrétne podmienky na získanie štatútu „uznaného zamestnávateľa“. Výbor regiónov navrhuje, aby bol zoznam tohto typu podnikov využívajúcich zjednodušené postupy vytvorený spolu s regionálnymi a miestnymi orgánmi a aby sa v ňom zohľadňovali etické aspekty náboru.

II. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

EURÓPSKY VÝBOR REGIÓNOV

Všeobecné odporúčania

- Oceňuje úsilie orgánov Európskej únie prostredníctvom posilnenia spoločných noriem EÚ a postupov pre prístup týchto migrantov na pracovný trh EÚ zabezpečiť primeranú ponuku vysokokvalifikovanej pracovnej sily. Navrhované riešenia predstavujú v tejto súvislosti krok správnym smerom a sú aspoň sčasti odpoveďou na kritiku vyjadrenú na adresu v súčasnosti záväznej smernice.
- Potvrzuje, že podporovanie a vytváranie účinných kanálov legálneho, resp. zdokumentovaného prílevu štátnych príslušníkov z tretích krajín by malo ostať jednou z priorit migračnej politiky na úrovni EÚ aj v jednotlivých členských štátoch a regiónoch. V tomto zmysle predstavuje vylepšený právny rámec pre vysokokvalifikovaných migrantov jeden z dôležitých prvkov nevyhnutného vypracovania komplexnej migračnej politiky EÚ založenej na zásadách dodržiavania ľudských práv, medzinárodných záväzkov a solidarity.
- Zastáva názor, že dlhodobý cieľ Európskej únie, ktorým je zachovať si postavenie konkurencieschopného aktéra v celosvetovom meradle, si vyžaduje vytvorenie a úpravu komplexnej stratégie na prilákanie ľudského kapitálu, ale takisto finančných investícií z tretích krajín. Tento posledný prvok sa zdá byť dôležitý v prípade každého hospodárskeho systému, ktorý má záujem zväčšovať rozsah inovatívnosti, technologickú úroveň a konkurencieschopnosť. Takisto je mimoriadne dôležitý vzhľadom na demografickú situáciu, ktorej čelí časť členských štátov, a v súvislosti s problémami na trhoch práce v EÚ.
- Poznamenáva, že Európska únia sa už teraz stretáva so štrukturálnym nedostatkom pracovníkov v určitých odvetviach a tento nedostatok sa bude ešte viac prehľbovať spolu s nepriaznivými demografickými procesmi. Európska únia zároveň v súčasnosti prehráva boj o talenty s takými celosvetovými hráčmi, ako sú Spojené štáty americké, Kanada alebo Austrália.

5. Podotýka, že opatrenia zamerané na získavanie pracovníkov z tretích krajín nemôžu a nemajú nahradiť rozsiahle a plánované dlhodobé investovanie do vzdelávania a odbornej prípravy osôb s pobytom v EÚ. Vzhľadom na skutočnosť, že mnohé krajiny, a osobitne krajiny vo východnej Európe, čelia úniku mozgov (odchodu kvalifikovaných osôb), v dôsledku ktorého hrozí danej krajine alebo regiónu vyľudnenie a emigrácia vzdelaných ľudí, tieto investície by mali byť viac než v súčasnosti zamerané na povolania, ktoré sú považované za strategicky dôležité alebo v ktorých je nedostatok pracovných síl, a na vypracovanie opatrení na pomoc osobám, ktoré sa chcú vzdelávať práve v týchto odboroch.

6. Oceňuje široký konzultačný postup, ktorý sprevádzal vypracovanie súčasnej verzie smernice, ale vyjadruje znepokojenie nad tým, že tento postup sa nedostatočne zameriaval na regionálnu úroveň a zapojenie regionálnych a miestnych inštitúcií, ktoré majú najlepšie vedomosti o miestnych a regionálnych trhoch práce.

7. Takisto pripomína, že regionálne a miestne orgány zohrávajú veľmi dôležitú úlohu pri poskytovaní verejných služieb prisťahovalcom v oblasti prístupu na trh práce, ako aj v súvislosti s inými aspektmi integrácie (vzdelávanie, bývanie, systém zdravotnej starostlivosti a iné).

8. Zdôrazňuje, že úloha inštitúcií na regionálnej úrovni je kľúčová, pokiaľ ide o identifikáciu potrieb na trhu práce a tiež o stanovenie podmienok, ktoré si vyžadujú zavedenie ochranných postupov (prieskum trhu práce). Dodatočne by však úlohou týchto inštitúcií mohlo byť aj vytváranie pozitívnej atmosféry v súvislosti s navrhovanými riešeniami a vytvorenie kritického objemu potrebného na väčšie zviditeľnenie modrej karty.

Hodnotenie doterajších riešení

9. Konštatuje, že riešenia zavedené v roku 2009 nenaplnili nádeje, ktoré sa do nich vkladali. Jedným z dôvodov bolo zachovanie možnosti koexistencie paralelných systémov založených na vnútroštátnych riešeniach a riešeniach zavedených smernicou.

10. Domnieva sa, že z doterajších skúseností so zavádzaním postupu modrej karty vyplýva, že aj keď sa Európska komisia snaží o europeizáciu migračnej politiky a sektorových riešení, členské štáty sa naďalej usilujú o zachovanie a podporovanie vnútroštátnych riešení.

11. Konštatuje, že ani ustanovenia zavedené v roku 2009 nespĺnili mnohé potreby a očakávania tak migrantov, ako aj zamestnávateľov a namiesto toho pokračovali v rozdrobenom systéme v EÚ, ktorý sa celkovo vyznačoval tým, že vysokokvalifikovaným pracovným silám a ich rodinám neposkytoval dostatočné práva, bol spojený s vysokými nákladmi pre uchádzačov, zamestnávateľov a orgány verejnej správy v členských štátoch a bol málo viditeľný mimo EÚ, takže zostal pomerne neatraktívnou ponukou.

Navrhované riešenia – možné hrozby a deficity

12. Víta návrh na zníženie prahov príjmov, zavedenie nástrojov, ktorými sa podporí vnútorná mobilita, zjednodušenie v oblasti prístupu k dlhodobému právu na pobyt a zohľadnenie prisťahovalcov, ktorí už majú pobyt na území EÚ.

13. Pýta sa, či by sa vzhľadom na čoraz silnejší konkurenčný boj o talenty nemalo zväziť zavedenie prvkov systému ponuky do európskeho migračného systému [supply-driven system/point based system (PBS)] alebo hybridného systému podľa vzoru krajín, ktoré účinnejšie získavajú vysokokvalifikovaných pracovníkov (Austrália, Kanada).

14. Zdôrazňuje, že v prípade osôb s vysokou kvalifikáciou zohrávajú v rozhodovacom procese dôležitú úlohu také aspekty, ako je možnosť realizovať profesijnú kariéru, prístup k zariadeniam, komunikačný jazyk a tiež práca vo svojom odbore. Výbor regiónov vyjadruje obavu, že v navrhnutých riešeniach sa táto otázka stále málo zohľadňuje.

15. Víta skutočnosť, že modrá karta sa bude môcť priznať nielen pracovníkom, ktorí prichádzajú na územie EÚ, ale aj tým, ktorí už majú pobyt na jej území.

16. Zároveň sa nazdáva, že je potrebné vysvetliť otázku, prečo by táto možnosť mala byť dostupná len pre uznaných utečencov. V navrhovanej smernici sa z tejto možnosti explicitne vylučujú sezónni a vyslaní pracovníci a takisto osoby, na ktoré sa vzťahuje postup týkajúci sa utečencov. Výbor regiónov rozumie politickým dôvodom takéhoto rozhodnutia a zároveň konštatuje, že keby sa možnosť zamestnania v súlade s kvalifikáciou otvorila aj pre iné kategórie osôb prichádzajúce na územie EÚ, mohlo by to zabezpečiť migrantom a zamestnávateľom stabilnejšie vyhliadky, a teda lepšie využívať ľudský kapitál.

17. Konštatuje, že opatrenia týkajúce sa zamestnania štátnych príslušníkov tretích krajín v povolaniach, ktoré si vyžadujú vysokú úroveň zručností, by sa mali zameriavať nielen na prilákanie prisťahovalcov, ale mali by sa usilovať vytvoriť pre nich také podmienky, aby sa zvýšila šanca, že zostanú v EÚ a skutočne sa začlenia.

18. Navrhuje, aby sa otázky súvisiace so zamestnaním vysokokvalifikovaných osôb riešili holistickým a komplexným spôsobom zodpovedajúcim logike migračného procesu od náboru cez prijatie a zistenie kvalifikácie až po účinné začlenenie a prípadne slobodu pohybu na trhu práce EÚ.

19. V súvislosti s navrhovanými riešeniami považuje za potrebné, aby sa vypracovala jednotná, všeobecne prijateľná metóda zhromažďovania údajov v oblasti dopytu po vysokokvalifikovaných pracovníkoch v rôznych povolaniach a na rôznych trhoch práce. V záujme vytvorenia mechanizmov, ktorými by sa medzery na trhoch práce v členských štátoch vyplňali účinnejšie, ako je to v súčasnosti, by sa mali ďalej rozvíjať iniciatívy ako portál EURES, EuroPass a opatrenia, ktoré sú v súčasnosti naplánované v rámci nového programu v oblasti zručností, čo by pomohlo spojiť zamestnávateľov hľadajúcich ľudí, ktorí chcú pracovať, s potenciálnymi pracovníkmi, ktorí majú príslušnú kvalifikáciu. Zároveň zdôrazňuje, že pri získavaní údajov tohto typu by mohli kľúčovú úlohu zohrávať európske regióny.

20. Vyjadruje znepokojenie nad tým, či sa v navrhovaných riešeniach adekvátnym spôsobom prihliada na mladých absolventov, ktorých zárobky sa môžu ukázať ako nepostačujúce na splnenie kritérií stanovených v smernici.

21. Zároveň zdôrazňuje, že otázka uznávania kvalifikácie a praktické aspekty tohto postupu budú mimoriadne dôležité v prípade kategórie osôb, ktoré budú môcť tento systém využiť prvýkrát: uznaných utečencov a osôb, ktorým sa poskytuje doplnková ochrana. Možno očakávať, že v prípade týchto osôb bude zdokumentovanie kvalifikácie mimoriadne náročné a komplikované.

22. Zdôrazňuje, že by sa mala venovať väčšia pozornosť etickým otázkam súvisiacim s náborom vysokokvalifikovaných pracovníkov pochádzajúcich z tretích krajín a malo by sa vyvinúť úsilie na vypracovanie účinných metód, ako zabrániť odchodu pracovníkov z menej rozvinutých krajín, v ktorých je už aj tak nízka úroveň ľudského kapitálu.

23. Navrhuje sa, aby sa vykonala hĺbková a spoľahlivá analýza úbytku vysokokvalifikovaných pracovníkov z tretích krajín a možných účinkov tzv. úniku mozgov. Výsledky tejto analýzy sa musia využiť na vypracovanie spoločných opatrení – EÚ a krajín pôvodu migrantov – zameraných na predchádzanie nepriaznivým účinkom migrácie a podľa možnosti na vytvorenie riešení typu „win-win-win“ (migrácia, ktorá bude prínosom pre krajiny pôvodu, cieľové krajiny a samotných migrantov).

24. Konštatuje, že každý migračný proces je zložitým a viacúrovňovým javom, v ktorom zohrávajú veľkú úlohu cieľové krajiny, ako aj krajiny pôvodu migrantov. Okrem iného v súvislosti s už uvedenými etickými otázkami vyzýva na posilnenie dialógu a užšiu spoluprácu medzi orgánmi EÚ a inštitúciami z krajín pôvodu migrantov a tranzitných krajín, ako aj na regionálnej a miestnej úrovni. Na základe nástrojov medzinárodného práva verejného by sa v rámci spolupráce mali využívať už existujúce orgány a platformy, ako sú ARLEM, CORLEAP, osobitná skupina pre Ukrajinu, spoločné poradné výbory a pracovné skupiny; pokiaľ ide o podporu mechanizmov cirkulujúcej migrácie, mali by sa využiť skúsenosti Európskej nadácie pre odborné vzdelávanie.

25. Domnieva sa, že návrh je v súlade so zásadou subsidiarity, keďže cieľ bojovať o vysokokvalifikovaných pracovníkov v medzinárodnej konkurencii sa nedá dobre dosiahnuť na úrovni jednotlivých členských štátov, ale z dôvodu väčšieho rozsahu je lepšie dosiahnuteľný na úrovni EÚ. Navrhované opatrenia nepresahujú rámec toho, čo je potrebné na to, aby sa zlepšili schopnosti EÚ prilákať a udržať si vysokokvalifikovaných štátnych príslušníkov tretích krajín, ako aj na to, aby sa zvýšila ich mobilita a cirkulácia medzi pracovnými miestami v rôznych členských štátoch, a zároveň ponechávajú členským štátom istú flexibilitu, aby si tento systém mohli prispôbiť svojej vnútroštátnej situácii. Návrh je teda v súlade so zásadou proporcionality.

Úloha regiónov

26. Chcel by zdôrazniť, že sociálno-ekonomické dôsledky migrácie, napríklad jej vplyv na fungovanie trhov práce, spoločenskú či kultúrnu sféru, sa najviac pociťujú na regionálnej a miestnej úrovni. Podobne sa celková konkurencieschopnosť Európy môže považovať za abstraktný pojem, kľúčové je zabezpečiť konkurencieschopnosť a vysokú úroveň inovatívnosti európskych miest a regiónov počínajúc každodennou činnosťou neziskových subjektov a tretieho sektora.

27. Konštatuje, že v diskusii o navrhovaných riešeniach na regionálnej úrovni sa upriamuje na rôzne paradoxy. Jedným z nich je to, že vysokokvalifikovaných prisťahovalcov môžu lákať najlepšie rozvinuté regióny, ale ich prítomnosť môže byť najviac žiadaná v regiónoch, ktoré im nemôžu ponúknuť také atraktívne podmienky na prácu a pobyt.

28. Vítá zachovanie postupov z hľadiska obozretnosti, ktoré sa môžu uplatniť v prípade zhoršenia situácie na trhu práce v danom štáte.

29. Chcel by tiež zdôrazniť, že na miestnej a regionálnej úrovni má mimoriadny význam otázka, ktorou sa Komisia vo svojom návrhu zaoberá len okrajovo: akým spôsobom zväčšiť účinnosť integračných opatrení a ako využívať existujúce osvedčené postupy v tejto oblasti.

30. Navrhuje, aby sa úloha partnerov na miestnej a regionálnej úrovni zohľadňovala na rôznych úrovniach, okrem iného pokiaľ ide o: vytvorenie experimentálnych zjednodušených systémov (fast-track) v partnerstve medzi regiónmi, krajinami a súkromným sektorom; účinnú výmenu osvedčených postupov najmä v oblasti uznávania kvalifikácií, zmiernenia štrukturálnych rozdielov a účinnej integrácie; a zavádzanie riešení, ktoré umožnia čo najlepšie prispôsobiť formálnu kvalifikáciu potrebám miestnych a regionálnych trhov práce.

31. Zdôrazňuje, že je potrebné nadviazať bezprostrednejší vzťah s podnikmi, najmä na komunikačnej úrovni, a zapojiť samotné podniky do prípravy iniciatív, ktoré majú za cieľ začlenenie do trhu práce.

V Bruseli 8. decembra 2016

Predseda
Európskeho výboru regiónov
Markku MARKKULA

ISSN 1977-1037 (elektronické vydanie)
ISSN 1725-5236 (papierové vydanie)

Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie
2985 Luxemburg
LUXEMBURSKO

SK